

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

11'inci Toplantı
23 Temmuz 2020 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Yılmaz Tunç'un, Komisyon gündemine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3050)

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in (2/3050) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ADALET KOMİSYONU

11'inci Toplantı

23 Temmuz 2020 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Adalet Komisyonu saat 16.06'da açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Yılmaz Tunç, Komisyon gündemine ilişkin açıklama yaptı.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3050), görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in (2/3050) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Zeynel Emre, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından toplantıya saat 04.58'de son verildi.

23 Temmuz 2020 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.06

BAŞKAN: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

BAŞKAN VEKİLİ: Ramazan CAN (Kırıkkale)

SÖZCÜ: Gülay SAMANCI (Konya)

KÂTİP: Belgin UYGUR (Balıkesir)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Değerli Komisyon üyelerimiz, değerli Bakan Yardımcımız, değerli teklif sahibi milletvekillerimiz, Komisyon üyesi olmayan değerli milletvekillerimiz, komisyonumuza davet ettiğimiz çok değerli katılımcılarımız, değerli basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantımızı açıyorum. (*)

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Yılmaz Tunç'un, Komisyon gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Gündem daha önce dağıtılmıştı, süresi içerisinde. Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Tokat Vekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

Öncelikle geneli üzerinde görüşmeler gerçekleştireceğiz. Geneli üzerindeki görüşmelere başlamadan önce, teklif sahibi milletvekillerimize söz vereceğiz. Daha sonra da teklifin geneli üzerinde, öncelikle siyasi parti gruplarımızdan birer kişiye, daha sonra da diğer üyelerimize söz vererek görüşmelerimize devam edeceğiz.

Şimdi teklif sahibi milletvekillerimizden AK PARTİ Grup Başkan Vekili Tokat Milletvekili Sayın Özlem Zengin'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Zengin.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3050) (**)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin siyasi parti gruplarının çok değerli temsilcileri, milletvekili arkadaşlarım, basınımızın değerli temsilcileri, elbette ki Komisyonumuzun üyeleri; sizleri saygıyla selamlıyorum, hoş geldiniz.

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

** (2/3050) esas numaralı Kanun Teklifi Tutanaga eklidir.

Değerli arkadaşlarım, bugün, burada bulunma sebebimiz, malumualiniz, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'miz var, Milliyetçi Hareket Partisiyle birlikte. Tabii ki bugüne kadar -belki önümüzdeki hafta tatile girmeden evvel yapacağımız son iş olacağını düşünüyorum bu kanunun- iki yıllık bu süre zarfı içerisinde yaptığımız kanun çalışmalarının en önemlilerinden bir tanesini yaptığımızı düşünüyorum ve bu kanun düzenlemesiyle, tabii, bence sadece bugüne dair değil, geleceğe dair de çok önemli bir düzenleme yapacağımız kanaatindeyim.

Zaten yaşadığımız olaylar, problemler bunu ihtiyaç hâline getirdi. Şuna inanıyorum ki bir konuşmayı yaparken, bir işi yaparken ve tabii ki bir kanunu yaparken en temel mesele, hakiki bir ihtiyaçtan kaynaklanması. Bu kanuna baktığımız zaman da bizi buraya getiren noktanın aslında hakiki bir ihtiyaç olduğunu görüyoruz ve tabii ki sadece Türkiye ile alakalı bir mesele değil, dünyanın da bir arayış içerisinde olduğunu hepimiz farkındayız. Aradığımız şey bir hukuk arayışı, bir yöntem arayışı, bir yol arayışı ve bu yeni oluşan, sosyal medya dediğimiz ama aslında ben bir yaşam alanı olarak tanımlıyorum, kendine ait dili olan, kendine ait bir ifade kabiliyeti olan, kendine ait bir raconu olan, kendine ait iyi ya da kötü işler yapma raconu olan bir yeni yaşam alanıyla alakalı bir hukuk ihdas etmeye çalışıyor Türkiye ve dünya. Aradığımız şey bu aslında çünkü yaşadığımız meseleler, problemler bizim mevcut mevzuatımızın ve dünyanın bugüne kadar inşa ettiği hukuk mevzuatının yaşadığımız problemler karşısında az geldiğini, yetersiz geldiğini bize gösterdi; hem sürat açısından böyle, hem suçun tanımı açısından böyle, hem muhataplık açısından böyle. Böyle bakıldığı zaman bu arayışın evrensel bir arayış olduğunu düşünüyorum ve aslında buradan varacağımız noktanın da uluslararası hukuk anlamında yeni bir insanın parçası olacağı kanaatindeyim. Çünkü hepimiz biliyoruz -hukukçu arkadaşlarımın buradan baktığımda ağırlıklı olduğunu görüyorum, zaten Adalet Komisyonundayız- çok bildiğimiz alanlarda, örneğin denizcilik hukukunda, havacılık hukukunda veya bankacılık hukukunda çok genel, uluslararası kaideler var, hukuk mevzuatları var. Fakat bu konuya dair henüz uluslararası anlamda gerçek bir mevzuatın, hukukun oluşmadığını görüyoruz.

Ben, bu yaptığımız çalışmaların uluslararası anlamda, sosyal medyayla alakalı hukuk inşasına bir katkı sağlayacağını düşünüyorum ve Türkiye'nin de bu manada buna öncülük etmesi gerektiği kanaatindeyim. Evet, Avrupa Adalet Divanının ve tabii ki bu konuda arayış içerisinde olan, çok yeni çalışmalar yapan İngiltere'nin, Fransa'nın, Almanya'nın ve Amerika'nın -ve sair ülkeler de var- bu konuyla alakalı yaptıkları mevzuatlar var ve yapıyor, hızla yenileniyor çünkü yetersiz kalıyor, yapıyor tekrar yenileme ihtiyacı duyuluyor. Böyle bakıldığı zaman, bu konunun son derece elzem, bakir bir alan ve muhakkak suretle hem yerelde bir düzenleme yapılması gerekiyor yerel mevzuatla alakalı ama bence asıl yapılması gereken şey uluslararası hukuk anlamında da sosyal medyayla alakalı bu mevzuatın muhakkak suretle uluslararası hukukun korumasına ihtiyaç duyduğu kanaatindeyim.

Şimdi, bugüne gelirken bu yaptığımız şeylerle alakalı olarak bizi buraya getiren genel gerekçeyi kısacık özetleyeceğim, arkasından maddelerimizle alakalı kısa bir bilgi verdikten sonra... Asıl tabii bugün burada bulunma vazifemiz muhakkak yoğunluklu dinleme yapmak istiyoruz siyasi partilerden gelen arkadaşlarımızdan, konuyla alakalı kanaatlerini birlikte dinlemek istiyoruz.

Düşündüğümüzden çok daha hızlı hayatımıza giren bir sosyal medya düzeni var, iletişim araçları var. Bu iletişim araçlarının zaman içerisinde hem altyapısıyla ilgili gelişmeler çok arttı hem de aslında yeni mecralar ortaya çıktı, sosyal ağlar ortaya çıktı ve bu ağlar çeşitlendi. Bu çeşitlenmeyle beraber bu ağlarda bir taraftan aslında kendi rızamızla, bilerek, isteyerek pek çok paylaştığımız bilgi var, pek çok veri var. Ve bu verilerin bir kısmını öngörebiliyoruz nasıl işlendiğini kişisel verilerimizin ama biz bir kısmını da öngöremiyoruz. Ve dünyada çokça tartışma var -siz de biliyorsunuz- bu verilerin

nasıl kullanıldığıyla alakalı. Bir tarafıyla uluslararası anlamda kendi ülkemizin güvenliğiyle alakalı bir kaygı taşıyoruz kişisel verilerimizin paylaşılması ve nasıl değerlendirileceği konusu da bir şüphe olduğu için bireysel kaygılar taşıyoruz ve elbette bu verilerin bu kadar aktif kullanımıyla beraber ortaya çok muazzam bir ekonomik büyüklük ortaya çıkıyor. Ve bu ekonomik büyüklükle beraber ortaya çıkan bu yeni sosyal ağlar karşımıza neredeyse devletlerin üstünde güce sahip olan –iddiaları da böyle- devletlerin üstünde güce sahip olduğunu iddia eden muazzam bir sosyal ağlar, dünyası inşa olundu. Ve bu ağlara sahip olanlar hukuk tanımak istemiyorlar. Sadece Türkiye için değil, işte, Amerika’da yaşananları görüyorsunuz, Amerika Başkanı Trump’ın yaşadıklarını görüyorsunuz. Pek çok ülkede buna baktığımızda sadece adını bildiğimiz isimlerin, şöhretli başkanların, sanatçıların değil, sade vatandaşların da -ki örneklerini konuşacağız, örnek davalar da var bu konularla alakalı- bireysel hayatlarla alakalı yaşadıkları mağduriyetlerde bu büyük devlerin, “sosyal ağlar devlerinin” diyeceğim hukuk tanımak istemediklerini -sadece kendi yarattıkları hukuku- hatta bence hukuksuzluğun böylece devam etmesini arzu ettiklerini görüyoruz.

Tabii ki, çok tabii bir şekilde bu kadar büyük gelire sahip olan, bu kadar büyük veriyi aynı anda bulunduran ve bu verileri bulundururken de sınır tanımayan, hatta muhafaza ederken de... Bugün bizim kendi kullandığımız verilerin bir kısmı İrlanda’da, bir kısmı, bakıyorsunuz Avustralya’da, şahsi verilerimizin de parçalanarak ayrı ayrı muhafaza edildiği bir düzenden bahsediyoruz. Ve tüm bunlara rağmen, işte, bu yapıların, bu sosyal ağ sahiplerinin kişisel haklarının korunmasında ihtiyaç duyulan önleyici ve koruyucu mekanizmaları hayata geçirme konusunda bir direnç gösterdiğini görüyoruz.

Tabii, bu direnç bize şu soruyu sorduruyor beraberinde. Bir taraftan vazgeçmek istemiyoruz bu mecralardan, burada olmayı hem seviyoruz özgürlüğümüzün parçası olarak görüyoruz, istifade ediyoruz her şey yolunda giderken ama problem çıktığı zaman da bir hukuksal enstrümana ihtiyacımız var, bir araca ihtiyacımız var. Ve devlet olarak da bu manada bir yükümlülüğe sahibiz yani bu alanla alakalı bir düzenleme yapmamızın muhakkak suretiyle gerektiğini bu şartlar altında görüyoruz.

Biraz evvel söylediğim gibi, yani her şey yolundayken sorun yok ama sahte isimlerle, sahte hesaplarla... Çünkü bu mecraların bence en önemli meselesi bireyin varlığını ortadan kaldırıyor. Yani siz muhatap olurken, aslında biz burada muhatapken ben size baktığımda tanıyorum, biliyorum kiminle muhatabım, ismen biliyorum, cismen biliyorum, tanıyoruz birbirimizi, ne yapıp ne yapamayacağımızı biliyoruz ve ne kadar karışıklık içinde olursak olalım ben günün sonunda birbirimize itimat ettiğimizi düşünüyorum, her şeye rağmen bir itimat var. Fakat bu dünyada bireyin değil, “account”un bir anlamı var, siz bir “account”sunuz, bir hesapsınız yani sadece bir hesapsınız. Ve bir hesap olduğunuzda, bir “account” olduğunuzda, işte, o zaman size karşı her şeyin yapılması sanki mübah hâle geliyor. En temel sıkıntının, ben bu gündelik hayatın içerisinde bir kişi, bir birey olarak sahip olduğumuz o haklar bütünlüğünün, bu “account” dünyasında temas edilemediğini, görülemediğini, hakkıyla bir kefeyle konamadığını görüyorum.

İşte, böyle olduğu zaman da, yani bir genç kızımızı öldürülüyor -Pınar’ı rahmetle anarak söyleyeceğim- ve onunla alakalı olarak oluşturulan o sahte hesaplardan onun bu kadar vahşice öldürülmesi üzerinden bile bakıyorsunuz öldürülmeyi hak ettiği iddiasına varacak şekilde paylaşımlar yapılabiliyor ve bakıyorsunuz, çaresiz bir tablo var bu olan bitenler karşısında. Sadece Pınar değil, bakıyorsunuz farklı dinlere mensup insanlar... Ben görüyorum, benim pek çok farklı dinden arkadaşım var, onların inançlarıyla alakalı hakaretler, her şeyi onlarla ilgili günah keçisi hâline dönüştürmeler, milletlere dönük küfürler, iftiralar, hakaretler... Yani kendiniz de yaşıyorsunuz. Şimdi, ben geçtiğimiz günlerde böyle bir saldırıya maruz kaldım, bu saldırıların neticesinde 100 tane davam oldu. Yani nasıl

baş edeceğimiz bunlarla bilemiyorum yani uğraş, uğraş yani 100 tane dava. Sonuç aldığınızda da maalesef bunlar olumlu neticelense bile, haklı olduğunuzu ispat etseniz bile gündelik hayattaki yansıması bu kadar verdiğiniz mücadelede değmeyecek şekilde tezahür ediyor.

Tabii, biz bu işleri yaparken çok zor bir dengedeyiz yani bugün dengesi çok zor bir işi yapacağız hani adaletle alakalı bizim bir terazimiz var ya, terazimizde bugün çok hassas, kuyumcu terazisiyle bir iş yapmamız gerekiyor bu işi yaparken. Bir taraftan bir yerde özgürlükler var, birbiriyle yarışan özgürlükler var, bir taraftan da bu özgürlüklerin çakıştığı alanlar var. Burada çok dengeli, temel hak ve özgürlüklerin hem bir taraftan korunmasıyla alakalı hem de bu sosyal medya alanındaki özgürlüklerin kullanımıyla alakalı çok hassas bir dengeyi oluşturmamız gerekiyor.

Tabii, bu konuyla alakalı verilen kararlar var, Yargıtayımızın verdiği kararlar var, Anayasa Mahkemesinin verdiği kararlar var, elbette yerel mahkemelerin verdiği kararlar var, Avrupa Adalet Divanının verdiği kararlar var, kişisel verilerin korunmasıyla alakalı kanundan kaynaklanan hakların kullanılmasıyla ilgili ortaya çıkan içtihatlar var. Yani konuyla ilgili aslında hayatın zarureti içerisinde karşımıza çıkan oluşmuş da bir mevzuat var elimizde. Bu mevzuatla beraber bir tamamlayıcılık içerisinde biz bunları, bu kanunu yapmaya, inşa etmeye devam edeceğiz. Ve ben öyle zannediyorum ki yapacağız, bitireceğiz, bir süre sonra bu da az gelecek, yeni bir şey yapma ihtiyacı duyacağız. Yani en hızlı yenilenen mevzuat alanlarından bir tanesi olmak durumunda kalacak.

Tabii ki, mukayeseli hukuk bu manada bizim için çok önemli, biraz evvel ifade ettim, işte, örneklerinden istifade etmeye çalıştık, her ülkenin kendine has tabii ki değerlendirmeleri var. Hukukun en önemli özelliği, kendi neşet ettiği yerle alakalı, hayatla alakalı özellikler taşımasıdır evrensel kaidelerle çerçevelenmiş olmasına rağmen. Almanya, Fransa, İngiltere örneği bizim için bu manada fevkalade önemli.

Özü itibarıyla, yapmak istediğimiz şey, aslında, Abdullah Bey, bu sosyal ağlarla ilgili konularda hukuk inşa edebilmenin en önemli noktası bir muhatap oluşturabilmek. Biraz evvel ifade ettim ya, işte, “account”lar dünyası sadece bu ilişkiler dünyasında değil, aynı zamanda bu “account”ların tamamının oluşturduğu o havuzda, onların çatısında, çatı dünyasında da bir muhataplık sorunu yaşıyoruz. Biz kiminle muhatap olacağız? Nerede muhatap olacağız? Alıştığımız yöntemlerle hangi tebligatları hangi yöntemlerle hayata geçireceğiz? İşte, bununla ilgili olarak birinci hedefimiz, bu sosyal ağ sağlayıcılarla ilgili olarak bir muhataplık oluşturabilmek. Bu muhataplıkta da temel sorun, kendi ülkemizden neşet edenlerle ilgili bir sorun yaşanmazken özellikle uluslararası sosyal ağ sağlayıcılarında muhataplık bulmakta büyük bir sıkıntı yaşıyoruz, tebligatın ulaşmasında büyük bir sıkıntı yaşıyoruz, sorumlunun tanımlanmasında, “taraf teşkilinde” diyelim, sorun yaşıyoruz. Bu manada bu ağ sağlayıcılara muhataplığın oluşturulmasıyla alakalı kademelendirilmiş bir teklifimiz var, bunu biraz sonra detaylandıracağım bu konuyla alakalı sürecin nasıl olacağını. Ve bu kademelendirilmiş bir mekanizmadan sonra, onları yönlendirmek açısından, daha sonra da yargı denetimiyle beraber olmaması hâlinde hangi yaptırımların olabileceğine dair maddeler içeriyor düzenlememiz.

Ve çokça konuşacağız –doğrusu, konuya dair ilk okuduğumda beni çok heyecanlandıran- unutulma hakkıyla alakalı konu bambaşka bir yere gitti. Bu konuyu bugün çok da konuşacağımızı düşünüyorum. Bu da, dünyanın özellikle hakların korunması, kişisel hakların, verilerin korunması adına yeni ortaya koyduğu bir hak arayışı, unutulma hakkı. Bu manada buna dair de içerisinde maddeler olan bir düzenlemeden bahsediyoruz.

Şimdi, 1’inci maddede, zaman içerisinde yetersiz kalan tanımlar var, işte, bizim bildiğimiz tanımlar vardı, “ağ sağlayıcı” “erişim sağlayıcı” gibi. Şu anda da sosyal ağ sağlayıcısıyla alakalı önce bir tanımlama yapıyoruz. Biz, neye sosyal ağ sağlayıcısı diyeceğiz? Bir tanımlama getiriyoruz.

Devamında günlük erişimi 1 milyondan fazla olan ve yurt dışında özellikle yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılarına hukuki yeni yükümlülükler getiriyoruz. En az 1 temsilci; bu tüzel kişi de olabilir, gerçek kişi de olabilir. Eğer bir gerçek kişi olarsa Türk vatandaşı olması şartı var. Bir muhataplık oluşturmalarını zorunlu hâle getiriyoruz ve devamında da 5651 sayılı Kanun'un 9'uncu ve 9/a maddeleri kapsamında kişilik haklarının ihlali ve özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesinde iddia edenlerin, bu muhataplara başvurmalarını kırk sekiz saat içerisinde değerlendirilerek muhakkak olumlu ya da olumsuz bir cevap mekanizması, şeffaf bir cevap mekanizması kurmak istiyoruz. Yani, başımıza bir iş geldiğinde nereye gideceğiz, ne kadar zamanda cevap alacağız? Cevap evetse amenna ama olumsuz bir cevap alıyorsak da hangi saikle olumsuz bir cevap aldığımızı görmüş olacağız.

Kendilerine gönderilen erişimin engellenmesi ve şu ana kadar mevzuatımızda sadece erişimin engellenmesi kararı verilebiliyordu. Tabii, bu erişimin engellenmesi kararı verildiğinde haksız bir şekilde o konu değil, o sosyal ağ sağlayıcısının ne kadar mevzu varsa, konu varsa hiçbirine ulaşılması mümkün olmuyordu. Bu sebeple yeni bir açılımla erişimin engellenmesi veya içeriğin kaldırılması talebini hayata geçirmeye imkân veriyoruz. Bu şartlar altında problemli olan sadece o içeriğin kaldırılması da mümkün hâle gelmiş oluyor bu kanunla birlikte. Bu manada kişilik haklarının ihlali ve özel hayatın gizliliğinin ihlaliyle alakalı yapılan başvurularla ilgili olarak bunların çıkarılmasıyla ilgili bir takip süreci ve aynı zamanda da altı aylık periyotlarda yine Türkçe bir raporlama yapılmasını zaruri hâle getiriyor bu kanun. Burada tam icbar eder gibi değil belki ama bu verilerin muhafazası ülkeden doğan, Türkiye'den doğan verilerin, Türkiye'de muhafazası fevkalade önemli bir konu. Bu konuyla alakalı aslında ufak bir adım atıyoruz, büyük bir adım değil. Bir tavsiyede bulunuyoruz, bir ön, başlangıç maddesi diyebiliriz. Bu verilerin mümkün olduğunca Türkiye'de barındırılması yönünde bir teşvik -aslında söyleyelim- zorunluluktan ziyade bunun bir tavsiye, bir başlangıç noktası olarak altını çiziyoruz. Bakanlıktaki arkadaşlarımız çok daha iyi bu konuyu açacaklardır diye düşünüyorum.

Tabii ki en önemli konu ya bu şeye uyulmazsa yani Türkiye'de temsilci bulundurma yükümlülüğüne uyulmaması hâlinde nasıl bir süreç işleyecek? Burada kademelendirilmiş bir süreç var. Eğer bu yaptırıma uyulmazsa bu takdirde 10 milyon TL idari para cezası kendilerine verilecek. Otuz günlük bir bekleme süresi, bu otuz günlük bekleme süresinden sonra 30 milyon TL'lik bir idari yaptırım cezası tekrar, devamında yine buna cevap verilmemesi hâlinde kendilerine üç aylık süreyle yeni reklam sözleşmesi yapılmasına müsaade edilmemesi. Yani, bir reklam sözleşmesi yasağı onlara uygulanacak. Bu da olmadığı takdirde bu sefer artık, sulh ceza hâkimliği vasıtasıyla yani bir mahkeme kararıyla -bunu da önemsiyoruz yani, mahkemenin bir tasarrufu- mahkeme bakacak, durumu değerlendirecek, kendi değerlendirmeleri neticesinde, burada, bu başvurular neticesinde bir bant daraltma yaptırımı ortaya çıkacak. Bu bant daraltma yaptırımı 1'inci yüzde 50, 2'ncisi de yüzde 90 oranında bir bant daraltma cezası. Bu 90'ı uygulamak durumunda değil mahkeme. 50 ile 90 aralığında hangi sosyal ağ sağlayıcısıyla ilgili karar verecekse burada çünkü her birinin etkilendiği şeyler farklı. Tamamen ulaşımı, kullanımı engellemek, erişimi engellemek değil aslında bantın daraltılması yani kullanımla alakalı bir şey, bir yavaşlama yaptırımı ortaya koyacak bir kararı mahkeme verebilecek. Bu da bant daraltma kararlarının...

Tabii bu şeyler erişim sağlayıcısı deniyor değil mi Fatih Bey? Erişim sağlayıcılarına da bir süre sınırı var. Kendilerine yapılan bu konuda mahkemeyeyle alakalı tebliğlerle de dört saat içerisinde erişim sağlayıcısının bu kararı yerine getirmesi gerekiyor. Eğer sosyal ağ sağlayıcısı, kendilerine yapılan tebliğatlar neticesinde, hangi aşamasında temsilci belirleme noktasına gelirse -amaç buradan bir para kazanmak değil, parayla bir ceza yaptırımı uygulamak olmadığı için- bu aşamada ortadan kalkacak bant daraltmalar ve idari para cezaları da dörtte 1 oranında tahsil edilmiş olacak.

Hukuka aykırı, hâkim veya mahkeme kararıyla tespit edilen sosyal ağ sağlayıcılarının bildirilmesine rağmen yirmi dört saat içerisinde içeriği çıkarmayan veya erişimi engellemeyen sosyal ağ sağlayıcısı, doğan zararın tazmin edilmesinden sorumlu olacak, bu da yeni gelen bir şey ve hatta burada mağdurun kendini mağdur eden tarafa ayrıca tazminle alakalı bir dava açmasına gerek kalmaksızın bu zararın tazmininde sorumlu olacak. Biraz evvel ifade ettim, kanunda daha evvel erişimin engellenmesi kararı verilebiliyordu şimdi erişimin engellenmesi veya içeriğin kaldırılması kararı verilebilecek.

Bireylerin başvurusu üzerine hâkim tarafından ilgili kişinin adının, kişilik haklarını ihlal eden bazı internet siteleriyle ilişkilendirilmesi engellenebilecek ve bu manada belki örnek olarak şunu verebiliriz: “Google İspanya” adı olarak geçen bir karar var, önemli bir karar bu manada. Avrupa Adalet Divanının verdiği bir karar ve bu karara bakıldığı zaman bu karar da aslında bir avukatın açtığı bir dava. Bu dava, kendisinin bazı vergi borçlarını ödememesi ve bunun neticesinde bir haciz işlemine muhatap olması ve bunun da bir gazetede haber olması, devamında da yıllar içerisinde kendi adını her yazdığında –artık böyle bir borcu yok, böyle bir hacizle alakalı işlem ortadan kalkmış- bu haberle karşılaşması neticesinde açtığı bir dava sürecinin Adalet Divanına kadar gelmesiyle alakalı bir yargı kararı. Bu yargı kararına bakıldığında da temel bir kriter ortaya konduğunu görüyoruz. Bu temel kriterin, kamu yararıyla bireyin yararı arasında bir tartıya konduğunu, kamu yararı mı bireyin yararı mı diye bakıldığında, olayın standart bir şekilde değil, olayın şartlarına göre değerlendirilerek... Böyle durumlarda artık kamu yararının ortadan kalktığı, haber almak konusunda da öyle, hâllerde bireyin yararının konulduğu, korunduğu ve bu manada da Google’ın artık burada, aslında haberin tamamen ortadan kalkması değil, onlar bir havuzda duruyorlar, bir stokta duruyorlar ama kendisiyle alakalı ilişkilendirilme konusunda bunun isimlerin böyle net olarak ortaya konmaması, bu ilişkilendirmenin hemen yapılmaması konusunda verilen çok önemli kararlardan bir tanesi aslında buna neşet ediyor.

Belki ben de Türkiye’den bir örnek verebilirim: Birkaç yıl evvel bir psikiyatri profesörü hanım dava konusu yapmıştı, ben de kendisiyle ilgilenmiştim. Mahallesinde bir cami var, camide okunan ezanın sesinin çok yüksek olduğunu düşünüyor, desibelinin. O zaman öğrendim hangi desibelde ezan okunacağına dair bir yönetmelik var, hangi standartta olacak. Bu desibelin fazlaca üstünde olduğunu kendisi düşünüyor, müftülüğe bir yazı yazıyor, kendisi de psikiyatri profesörü ve bunun uygun bir şekilde, uygun standartlarda okunmasıyla alakalı bir başvuruda bulunuyor. Yerelde şöyle haberler çıkıyor, her yerde “Ezan düşmanı profesör.” diye haberler çıkıyor ve bununla alakalı adı her yazıldığında -diyelim ki siz hekim olarak bir arama yapıyorsunuz- “ezan düşmanı profesör” olarak çıkıyor ve artık profesör olduğu üniversitede, yaşadığı ilde yaşayamaz hâle gelerek başka bir şehre taşınma ihtiyacı duyuyor. Yani, böyle bakıldığı zaman aslında burada yapılmak istenen şey, ilgili kişinin hayatını tamamen böyle bu manada olduğu gibi yargı kararıyla tespit edilmiş de olabilir olmayabilir de. Bu manada kişilik haklarının ihlalinde kamu yararıyla, bireysel yararın kefeye konduğunda bireysel yararın üstün geldiği durumlarla ilgili olarak da bu manada ilgilinin talebiyle internet siteleriyle adının ilişkilendirilmesinin ortadan kaldırılacağı bir tablodan bahsediyoruz.

Tebliğatlarla ilgili olarak da artık her alanda mevcut, elektronik yolla tebligatın mümkün olduğunu söyleyen bir düzenlememiz var.

Ben ana hatlarıyla Sayın Başkanım böyle bir sunum, giriş yapmış olayım, çokça zaten konuşacağız, her şeyi de konuşacağız ve elimizden geldiğince -Bakanlıktan gelen arkadaşlarım, teklif sahibi diğer arkadaşlarımla beraber- cevap vermeye çalışacağız. Bir şeyin tekrar altını çizmek isterim, buradaki mesele, tamamen hayatımıza yeni giren bu yaşam alanıyla alakalı olarak yaşam kalitemizi artıracak, her şey yolunda giderken bizi hiç rahatsız etmeyen bir mecra ama bireysel hayatlarımızla ilgili olarak

işler yolunda gitmediği zaman, saldırıya maruz kaldığımızda, hukuksuzluğa maruz kaldığımızda bu yeni yaşam alanıyla alakalı yeni bir hukuk inşası için buradayız. Ben ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum Sayın Zengin.

Söz sırası, yine teklif sahiplerinden Sayın Halil Öztürk'te.

Buyurun Sayın Öztürk.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Adalet Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan Yardımcısı, meslek kuruluşlarının değerli temsilcileri ve bürokratlar; öncelikle hoş geldiniz.

Sayın Başkanım, öncelikle, Adalet Komisyonu Başkanlığına seçilmenizden dolayı sizi bir kez daha tebrik ediyorum. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Komisyon çalışmalarına sunacağınız katkılar için şimdiden başarılar diliyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Çok teşekkür ediyorum. Çok sağ olun.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Adalet Komisyonu olarak son iki aydaki performansımız ve Türkiye'nin acil ihtiyaç duyduğu düzenlemelerin Komisyonumuzda görüşülerek yasalaşması da ayrı bir takdiri hak ediyor düşüncesindeyim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sağ olunuz.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Saygıdeğer Komisyon üyeleri, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizin de kanayan yarasına çare olacak bir kanun teklifinin görüşmelerine başlamış bulunmaktayız. İletişim araçları hakkında yapılan araştırma ve çalışmalar göstermektedir ki bireylerin alışkanlıklarında, sosyolojik olgularında, kültürel birikimlerinde, iş hayatlarında önemli değişimler yaratmaktadır ancak her geçen gün artan internet üzerinden sosyalleşme arzusu, istenmeyen bazı sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda ülkemizde son derece rahatsızlık ve mağduriyet yaratan sosyal ağlardaki sahte ve anonim hesaplar, bunların yaydığı yalan haberler, gerçekleştirdikleri itibar suikastları, masum vatandaşlarımızın yine bunlar tarafından dolandırılmaları giderek artmakta, âdeta yapanın da yanına kâr kalmaktadır.

“Areda Survey” adlı şirketin son araştırmasına göre, sosyal medyada yaşanan olumsuzluklardan Türkiye'nin yüzde 91'inin rahatsız olduğunu görmekteyiz. Böyle bir alanda Batılı ülkelerde olduğu gibi etkin düzenleme ve yaptırımlar getirecek, AK PARTİ'yle ortak imzaladığımız kanun teklifimizi mağduriyetler göz önüne alındığında oldukça önemsiyor ve teklifimizin bir an önce de yasalaşmasını bekliyoruz.

Saygıdeğer Komisyon üyeleri, reklam ajansı sektöründe faaliyet gösteren CRM Medyanın yaptığı araştırma kapsamında, 249 ülkeden, 20 bin web sitesinden ve toplamda 1,4 milyar kullanıcıdan alınan sonuçlara göre kullanıcıların yüzde 61,5'ini sahte kişiler, “spam” hesaplar, “hack”leme araçları oluşturmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri merkezli uluslararası yayımlanan günlük finans ve haber gazetesi The Wall Street Journal'ın bir araştırmasına göre, internet kullanıcılarının yaklaşık yüzde 36'sı sahte, dolandırıcı hesaplardan oluşmaktadır. Amerika, Facebook, Twitter gibi kendi sosyal medya şirketlerini de sahte hesap konusunda uyararak buna yönelik çözümler bulunmasını istemiştir. Facebook şirketi de bunun üzerine, platform üzerinde rahatsız edici sahte hesaplarda ciddi artış yaşandığını ve bunun nedeninin otomatik saldırılar olduğunu belirtirken 2018'in ilk çeyreğinde 1,2 milyar ve 2019 yılının da aynı döneminde 2,2 milyar sahte hesabın silindiğini açıklamıştır.

Letonya'daki NATO Stratejik Araştırmalar ve Komuta Merkezi araştırmacıları tarafından ortaya koyulan çalışmalara göre, Facebook, Twitter, YouTube ve Instagram gibi sosyal platformlarda sahte hesaplarla on binlerce yorum, beğeni ve görüş almanın şaşırtıcı derecede kolay olduğu tespit edilmiştir. Letonya, NATO Stratejik Araştırmalar Merkezi iş birliğiyle, bu tarz kolay açılan hesapların kapatılmasına yönelik bir çalışma yapacağını duyurmuştur.

Almanya'da da sosyal medya ağlarındaki nefret söylemlerini, sahte haberleri ve yasadışı içerikli paylaşımları hızlı bir şekilde silmeye yönelik yeni bir yasa 2018 yılında, bildiğiniz üzere, yürürlüğe girmiştir. Sosyal paylaşım sitelerinin sahte paylaşımları öngörülen sürede silmemesi durumunda 50 milyon avroya kadar para cezası verilebilmektedir.

Yine İngiltere, sahte sosyal medya hesaplarıyla ilgili çok önemli adımlar atmaktadır. İngiltere Kraliyet Savcılık Teşkilatı, sahte sosyal medya hesaplarıyla ilgili yaptığı açıklamaya göre, Twitter, Instagram ve Facebook gibi sosyal medya platformlarında sahte hesap açıp diğer kullanıcıları rahatsız eden, küçük düşüren, taciz eden, ifşa eden ve haklarında yalan haber çıkaranlara karşı yeni bir kanun tasarısı çıkaracaklarını ve hukukçuların da bu alanda eğitileceklerini, artık sahte hesapların açılmasının bile suç sayılacağını açıklamıştır. Hâlen İngiltere'de sosyal medya platformlarında yaptıkları paylaşımlarla İletişim Yasası'nın 127'nci maddesini ihlal edenler, altı aya kadar hapis cezası veya 5 bin sterline kadar para cezasına çarptırılabilir.

Fransa Ulusal Meclisinde, internette yayınlanan yalan haberlerin engellenmesini öngören 2 yasa tasarısı 2018 Kasım ayında kabul edilmiştir. Tasarı, Almanya'daki gibi Fransa'da da Facebook ve Twitter gibi sosyal medya organlarını, sitelerinde yer alan yalan, algı üretmeye dönük gerçek dışı haberlerin en kısa sürede silinmesinden sorumlu tutmaktadır. Dile getirdiğimiz örneklerden de görüleceği üzere dünyada durum bu vaziyettir.

Saygıdeğer Komisyon üyeleri, konuşmamın bu bölümünde Türkiye'de sosyal medya alanındaki bazı çarpıcı rakamlara değinmek isterim. Bu bağlamda, internet ve sosyal medya analiz kuruluşu We Are Social'ın son araştırmasına göre, Türkiye'de 59,3 milyon aktif internet kullanıcısı bulunmaktadır; bu sayının 44 milyonu telefonlarından internete bağlanmaktadır. Yine aynı araştırmaya göre, Türkiye'de internet kullanıcılarının yüzde 84'ü her gün internete girmekte ve herhangi bir cihaz üzerinden internette günde ortalama yedi saat zaman geçirmektedir. Araştırma bulgularına göre, Türkiye'de 54 milyon sosyal medya kullanıcısı bulunurken sosyal medya platformları arasında habere ulaşmak için Facebook kullanımı yüzde 51 oranıyla ilk sırada yer alırken ardından YouTube'un yüzde 41, Twitter'ın da yüzde 35 oranında kullanıldığı tespiti yapılmıştır.

Türkiye'nin sosyal medya alanındaki durumuna yönelik bazı dikkat çekici veriler de şu şekildedir: Türkiye -ilginç- 800 milyon kullanıcısı olan TikTok'ta 28,4 milyon kullanıcıyla dünyada 3'üncü sıradadır; yine, 340 milyon kullanıcısı olan Twitter'da 11,8 milyon kullanıcıyla 6'ncıdır; 1 milyar kullanıcısı olan Instagram'da 38 milyon kullanıcıyla 6'ncı sıradadır; 2,5 milyar kullanıcısı olan Facebook'ta da 37 milyon kullanıcıyla 10'uncu durumdadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, hemen hemen tüm sosyal ağ sağlayıcıları her yıl belirli raporlar yayınlamaktadır. Bu raporların bir kısmına kısaca göz attığımızda, 2019'un 1'inci altı ayı içinde Türkiye'den Twitter'a 388 mahkeme kararı ve 5.685 diğer içerik çıkarma talebi gönderildiği ve bu taleplerle 8.993 Twitter hesabının kapatılmasının talep edildiği anlaşılmaktadır. Twitter'ın, 2019'un 1'inci yarı yılı içinde sadece ve sadece 264 hesabı ve 230 "tweet"i Türkiye'den görünmez kıldığını açıkladığını görmekteyiz. 8.993 nerede 264 nerede? Görüşmekte olduğumuz kanun teklifine ne kadar çok ihtiyaç duyulduğunu buradan dahi anlamaktayız. Yine, 2013 yılının 2'nci yarısından 2017 sonuna

kadar Facebook, Türkiye’den toplam 24.137 içeriği çıkarırken 2019 içinde sadece 1.135 içeriği çıkarmıştır. Türkiye’den mahkeme kararlarıyla içerik kaldırma talebine Facebook’un raporlarında yer verilmemiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, sosyal medya ile ilgili rakamlar ortada ve her gün ayrı ayrı iğrençlikler yaşanmaya devam etmektedir ancak kullanıcıların tercih ettiği sosyal medya platformlarının büyük bir bölümünün yabancı ülke yani Amerika, Avrupa, Çin menşeli olması ve sosyal medya hukukunun ülkemizde henüz yeni ve dinamik bir kavram olmasından kaynaklı olarak hukuki boşlukların varlığı da bu süreçte hissedilmektedir.

Bu bakımdan, kanun teklifimizle öncelikle mevzuatımıza “sosyal ağ sağlayıcısı” tanımı getirilmektedir. Türkiye’den günlük erişimi 1 milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılarına Türkiye’de temsilci bulundurma yükümlülüğünün zorunlu hâle gelmesi öngörülmektedir. Bunu yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcısına kademeli olarak artan yaptırımlar getirilmektedir. 10 milyon TL’den 30 milyon TL’ye varan idari para cezaları ve yine internet bant genişliğinin yüzde 50’yle yüzde 90 arasında daraltılması gibi ve reklam yasağı da ilave edildi. Yine bu kapsamda teklifimizle Türkiye’de mukim vergi mükellefi olan gerçek ve tüzel kişilerin ilgili sosyal ağ sağlayıcısına yeni reklam vermesi de yasaklanabilecektir.

“Sosyal ağ sağlayıcıları, kişilik hakları ve özel hakların gizliliğinin ihlali kapsamındaki içeriklere yönelik olarak kişiler tarafından yapılacak başvurulara, başvurudan itibaren en geç kırk sekiz saat içinde olumlu ya da olumsuz cevap verme hükümlülüğüne tabi olacak.” der. Sosyal ağ sağlayıcıları içerik çıkarılması, erişim engellemesi kararları ve kendisine yapılan başvurulara ilişkin istatistiksel ve kategorik bilgileri içeren raporları Türkçe olarak altı ayda bir Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna sunacaktır. Kanun teklifimizin hükümlerine göre kişisel veriler Türkiye’de barındırılacak, erişimin engellenmesi kararı yerine içeriğini çıkarılması kararının verilmesi imkânı da sağlanmaktadır.

Kanun teklifimizle; ırk, din, cinsiyet ya da engellilik konularında nefret söylemi barındıran içerikler ile çocuk istismarı ve terör propagandası barındıran içeriklerin yirmi dört saat içerisinde yayından kaldırılması öngörülmekte, kaldırılmadığı takdirde ise ağır idari para cezaları öngörülmektedir. Komisyonumuzun değerli üyeleri, AK PARTİ’yle ortak Meclis Başkanlığına sunmuş olduğumuz kanun teklifimiz ile sahte hesapların neden olduğu mağduriyetler ve karşı karşıya kalındığında hakları ihlal edilen kullanıcıların adaletli ve hukuka uygun bir şekilde bundan sonra hakkını arama imkânı da sağlamış bulunmaktayız. Bu alanda atılan önemli ve ciddi bir ilk adım olarak nitelendirebileceğimiz kanun teklifimizin ardından devam niteliği taşıyacak, özellikle, diğer ülkelerdeki sosyal medya mevzuatını da kapsayacak şekilde uluslararası ortak anlaşmaları da gündeme taşıyabilmeliyiz. Bu kapsamda Dışişleri Bakanlığımızın da uluslararası diplomasi de inisiyatifi eline alması yerinde bir tutum olacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak kanun teklifimizin sosyal medyada yaşanan itibar suikastlerine, terör propagandasına, dolandırıcılık ve algı operasyonlarına ve bunun gibi birçok sosyal medyada bataklik hâline gelen bir sürü uygulamaya son vereceği düşüncesiyle ülkemize hayırlar getirmesini temenni ediyor, dinlediğiniz için teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Öztürk.

Şimdi, teklif sahiplerimize teşekkür ediyoruz. Geneli üzerinde görüşmelere siyasi parti gruplarından birer kişiye, daha sonra Komisyon üyelerimizle devam edeceğiz.

Buyurun Sayın Zeynel Emre.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli katılımcılar hepinizi saygıyla selamlıyorum. Yeni dönemin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum, yeni görevinizde Komisyon Başkanı olarak size başarılar diliyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, bir hususu özellikle vurgulamadan konunun içeriğine geçmek istemiyorum açıkçası. Bu konuda hani bir oluyor, iki oluyor, üç oluyor uyarılarda bulunuyoruz ama şunu söylemem lazım: Artık burada ben bir iyi niyet görmüyorum, yani burada bir kötü niyet var şu açıdan. Şimdi, ısrarla ve ısrarla her Komisyon toplantısında şunu söylüyoruz, diyoruz ki, bizim İç Tüzük'ümüz evet, tekliflerin sunulduktan sonra Komisyon üyelerine ve gruplara tebliğinden itibaren kırk sekiz saatlik bir süre öngörülmüş, bu süre asgari uyulması gereken süre. Yani bunu Türkiye Büyük Millet Meclisi acil durumlarda kullanabilir Komisyon üyeleri açısından, buna eyvallah. Ancak, artık şu yerleşmeye başladı, yani daha önceki dönemlerde yaşamadığımız kadar, on gün, on beş gün, yirmi gün önceden, bazen bir hafta önceden tebliğ edilip ilgili tekliflere grupların yeterince hazırlanmasına imkân tanınan ortam yok, kırk sekiz saat öncesinde hemen hemen hep aynı saatlerde saat öğleden sonra 16.00'da tebliğ ediliyor, ertesi gün geçtikten sonra bir sonraki gün toplantıya biz geliyoruz. Burada Parlamentoda çalışan milletvekillerinin gerek personel sayısı belli, danışman sayısı belli, Türkiye'yi ilgilendiren bu denli kritik konularda âdeta böyle baskın yaparcasına getirilen tekliflerle toplantı gündemini hem anti demokratik buluyorum, hem de iyi niyetli görmediğimi ifade etmem lazım. Bunu ifade etmezlik yaparsak eğer bu samimiyetsizlik olur. Ben bunu gerek hem kendi grubumda hem diğer milletvekili arkadaşlarımızla diğer parti gruplarında özellik muhalif milletvekili arkadaşlarımızla istişare ettiğimizde de aynı şeyi duyuyoruz. Bunu bir gelenek hâline getirmeyelim, birincisi bunu söylemek istedim.

İki, şimdi, Adalet Komisyonu olarak hakikaten diğer komisyonlara nazaran bu dönem çok yoğun çalışıyoruz. Bir baktım on sekiz günlük bir sürenin ardından yeni bir yasa teklifi için toplanmışız. Bugün, toplanmamızın nedeni ne dediğimizde adında ne var: İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlene Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; yazan bu. İçeriği ise bakıyorsunuz yeni yasaklar var, cezalar var öyle bir düzenleme. Daha iki hafta önce -ikinci yılını dolduran size göre Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi olarak tarif edilen, bize göre dünyada eşi benzeri olmayan kuvvetler birliğine yol açan bir tek adam sistemi- Adalet Komisyonuna sevk edilen tekliflere bakıyoruz, neredeyse bütün bunlar mevcut yeni duruma, yeni düzene, yeni yasaklar, hakların tırpanlanmasına yönelik yeni düzenlemeler öngörüyor. Yani, Hukuk Usulü Muhakemeleri Hakkında Yapılan Kanun Değişikliğini istisna tutarsak genelde gelen düzenlemelerin içerikleri bu şekilde ya da bir siyasi amaca matuf olduğunu görüyoruz; yani, ülke ihtiyacından ziyade.

Şimdi, açıkçası geldiğimiz aşamanın ileri düzeyde kaygı verici boyutlara ulaştığını ifade etmek isterim. Bu tespiti yasaların içeriklerini tekrardan hatırlatmak amacıyla yapmıyorum. Daha derin ve daha kötü bir durumu resmetmek için paylaşıyorum. Yani bu resmi göstermek için biraz virajı geniş almak gerektiğini düşünüyorum. O nedenle bazı hatırlatmalar yaparak yasanın içeriğine ilişkin düşüncelerimizi paylaşacağız.

Şimdi, değerli arkadaşlar, on sekiz yıldır AKP iktidarı tarafından yönetiliyoruz. Tek başına iktidar. Şimdi, bu dönemde çıkartılan yasaların, yapılan düzenlemelerin ülkemize türlü türlü belalar, dertler getirdiğine hep birlikte şahit olduk. Görüşmelerini yapacağımız bu teklifte de AKP'nin özellikle aslında hangi çukura düştüğü, geçmişte neler yaşandığını, bu teklifin nasıl gündeme geldiğini ve siyaseten riyakârlığın nasıl olduğunu anlatmak istiyorum. Öncelikle bu teklif, AKP iktidarının her geçen günde Türkiye Cumhuriyeti devletini temsil yeteneğini yitirdiğini, meşruluğunu kaybettiğini açık ve net ortaya

koymaktadır. Bakın, belli kurumların organize edilmesi anlamına gelen devlet, ilke ve kuralların üzerine oturtulmuştur. Önüne çağdaş uygarlık hedefini koyan bizim devletimiz için de bu ilke hukukiliktir. Yani iş ve işlemlerin denetiminin hukuk normları çerçevesinde gerçekleştirilmesidir. Bu da başlı başına yeterli görülmez, bilhassa uygulamalarda devamlılık esas alınır. Devletin varlığı da işte bu devamlılığa dayanır. Yapılan düzenleme ve uygulamalarda devamlılık yoksa biliniz ki devlette devamlılık zaafa uğramıştır, İktidardakilerin temsil meşruluğu zayıflamıştır, bugün yaşadığımız da aynıyla vakidir.

AKP iktidarı, başta Anayasa'mız olmak üzere temel hak ve özgürlüklere ilişkin yasalarımızda sarıh şekilde yazan düşünce ve ifade özgürlüğünü gün gün yok etmekte. Böylelikle Türkiye Cumhuriyeti devletinin, üzerine bina edildiği hukuk devleti ilkesi çiğnenmektedir. AKP'nin özellikle son iki yıllık döneminde Türkiye Cumhuriyetinin benimsediği ilkelerin uygulanmasında devamlılık sekteye uğramıştır. İsteddiği sonuçların çıkmadığını gören iktidar, seçimleri yeniletmekte, yine başarı sağlayamadığında yetki gasbına tevessül etmekte, demokratik geleneğimizin devamlılığına son vermekte. VIP tutukluları yurt dışından gelen talimatlar üzerine mahkemeler aracılığıyla tahliye ettirerek yargımızın bağımsızlığın bitirmekte. Tehditler savurduğu başka ülkelerin kapısında kısa bir süre sonra boy göstererek diplomasimizde zikzaklar çizmektedir. Hem içeride hem de dışarıda devlette devamlılığın nasıl yok edildiğine ilişkin daha onlarca örnek sayabiliriz. Bunu sizlerin hafıza tazelemenize bırakarak, görüşmekte olduğumuz teklifin bu durumla bağlantısına kısaca değineceğim. Biraz önce de ifade ettiğim üzere Türkiye Cumhuriyeti devleti, Anayasa'sında diğer tüm haklara kaynaklık eden düşünce ve ifade özgürlüğünü tanıyan bir devlet olarak bilinmekte ve tanınmaktadır. Teklifte bu bilinirlik ve tanınırılık ve devamlılık bir kez daha kesintiye uğratılmaktadır. Söz konusu teklif, konuşmanın ilerleyen kısımlarında da değineceğim üzere sansürcü bir kafanın hazırlığıdır. Sosyal ağ sağlayıcılara muhataplık zorunluluğu getirmek amaç olarak gösterilmek istenmektedir ancak gerçek farklıdır. Gerçek, düşünce ve ifade özgürlüğünün gittikçe tek sığınağı hâline gelen ve iktidarı, bir türlü istediği kontrolü sağlayamadığı için âdeta çıldırtan geniş sosyal medya ağlarının sınırlandırılmasıdır. AKP'nin bunu yapması bizde şaşkınlığa yol açtı desek yalan olur açıkçası.

Gittikçe otoriterleşen bir iktidarın çaresizliğiyle karşı karşıyayız. Zaten sorun, aslında bizim bu konuda şaşkınlık yaşamamız falan da değil, ifade ettiğimiz üzere günbegün Türkiye Cumhuriyeti devletinin devamlılığının yani devleti devlet yapan temel unsurlardan birinin ortadan kalkmasıdır. Düzenleme, ortaya çıkaracağı sonuçlarla düşünce ve ifade özgürlüğüne ağır darbeler vuracak ve benimsenen ilkelerdeki devamlılığın sözde olduğunu ne yazık ki bir kez daha ilan edecek.

Değerli arkadaşlar, bakın, iktidarınızın teklifle ilan ettiği bir diğer acı gerçek var, uluslararası alanda itibarımızın durumu. Şimdi, bu gerçeğe karşı karşıyayız. Yollanan hakaretamiz mektupların on yıl önce alayılalayla ilan edilen, hâlâ gidilemeyen Gazze sözünden, milyar dolar ödenerek alınan silahların depolarda bekletilmesinden altına imza atılan İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçme girişimlerine kadar sayısız olayda bu itibarın nasıl zedelendiğini yaşadık, yaşamaya devam ediyoruz. Sosyal ağ sağlayıcılarına Türkiye'yle hukuki muhataplığı zorunlu kılan bu teklif de iktidarın uluslararası alanda yaptırım gücünün ne kadar zayıfladığını göstermekte. Kasımpaşalılık ve tek kriterin Erdoğan'a bağlılık olduğu büyükelçilerle şekillenen diplomasiyi AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılına kadar geçen yetmiş dokuz yıllık diplomasi geleneğimizin önüne geçirenler, bugün çareyi ülke içinde sağladığı otoriterlikle çözmeye arayışında. İktidarın, kaç zamandır gündemde olan sosyal ağ sağlayıcılarının Türkiye'de resmî temsilci bulundurma girişimlerinde bir adım ileriye adım atılamamasının nedenini dönüp biraz da kendinde araması gerekmektedir.

Bugün ne diplomasımız ne milyonlarca lira aktardığımız lobilerimiz bir işe yaramaktadır. Ne Facebook ne Twitter yetkilileri, makul çağrılarımıza bile karşılık vermemektedir. Ne bir ülke üzerinde bu şirketlere tesir edebiliyoruz ne de etkin isimleri devreye sokabiliyoruz bu konuda. Şimdi, işte iktidarın dünyadaki itibarının önemini gösteren çarpıcı noktalardan biri de burası. Sadece AKP hanesine yazılmıyor bu durum, maalesef Türkiye Cumhuriyeti devletinin itibarını da olumsuz etkiliyor. Her şeyin kaba güçle çözüleceğini zannedenlerin “yumuşak güç” diye tarif edilen diplomasimizin getirdiği işler acısı durum da ortada.

Hatırlayacağınız üzere Wikipedia’ya 2017 yılında erişim yasağı getirildi ve iki buçuk yıl boyunca bu yasak devam etti. En sonunda Anayasa Mahkemesinin kararı doğrultusunda -ki Anayasa Mahkemesinin ortalama karar verme süresi beş yıl- Wikipedia’ya erişim engeli kalktı. Şimdi ben soruyorum: Bu iki buçuk yılda ne değişti? Niye yasaklandı, niye yasak kaldırıldı? Aslında hepimiz yanıtı biliyoruz.

Şimdi, burada tek dert iç siyasette prim yapmak olunca böyle durumlarla karşılaşabiliyoruz. Bu düzenleme de aynı amaç için getiriliyor. Sonucu da maalesef aynı olacak. Bunu hep birlikte göreceğiz.

Değerli milletvekilleri, hangi anlayışın yaşadıklarımızın müsebbibi olduğunu kısaca anlatmaya çalışacağım. Konuşmamın bundan sonraki kısmında zamanlama açısından da süreci özetlemek istiyorum. Aslında bu özet, zamanı geldiğinde birçok söylemi -bu bazen muhafazakâr demokrat, bazen İslamcı, bazen liberal, liberal solcu, etnik milliyetçi, ayrımcı, kutuplaştırıcı ve bunun gibi- “Amaca giden her yol mübahtır.” anlayışında olan bir iktidarın kimlik yansımasıdır.

Herkesin malumu olduğu üzere AKP, içinde bulunduğumuz 21’inci Yüzyılın başında, 2001 tarihinde kurulan ve kurulduktan on beş ay sonra katıldığı seçimlerle iktidara gelip on sekiz yıldır da iktidarda kalan bir parti. AKP iktidara geldiğinde dünyaya gelen bir çocuk bugün 18 yaşında; o günlerde 18 yaşında olan biri bugünlerde 36 yaşına gelmiş bir anne, bir baba; çalışma hayatının -tabii, bir iş bulabilmişse eğer- bir kısmını geride bırakmış durumda.

Şimdi, geride bıraktığımız bu yıllarda yaşadığımız tecrübeler bizlere bu kimliği tanımlayacak en net kavramlardan birinin, gittikçe hayatımıza hâkim olmaya başlayan bu teklifin de temel meselesi, sosyal ağ sağlayıcıların da içinde yüzdüğü bilgisayar, akıllı teknolojiler ve tabii ki geniş internet dünyası bileşkesinde tanımlanan sanal gerçekliktir. Teknoloji kullanılarak oluşturulan kurgularla “gerçek ve hayalin birleştirilmesi” diye tanımlanan sanal gerçeklik, yıllar içerisinde AKP’nin varlığını dayadığı, onun dışında bir şey olmadığı, sanal dünyadan çıkardığımızda sudan çıkmış balık misali çırpındığı tek belirleyici hâle gelmiştir.

Sanal gerçeklik sayesinde iktidar, yeri geldi o günkü ortağı olan FETÖ’yle birlikte bugünkü ortağına yönelik de olmak üzere siyasi operasyonlara girişti. Türk Silahlı Kuvvetlerine, Emniyet teşkilatımıza, muhalif düşüncedeki basın kuruluşlarına, gazetecilere, aydınlara kurulan kumpasları söylemleriyle meşru göstermeye çalıştı. Hepsini birbirinden ağır sonuçlar doğuran bu olaylar yaşanırken gemisini yürütenler, dön dolaş kendisine yönelik sanaldan operasyonlar yapılmaya başlanınca yollarını ayırmaya başladığı bu operasyonun ustası FETÖ’den öğrendiği taktiklerle de tek başına yol olmaya başladı ve sayıları binlerceye varan troll ordusu oluşturup insanları korkutarak sindirmeye, tehdit etmeye, bunlarla başarıya ulaşamayınca internette, sosyal ağlarda üretilen yalanlar üzerinden yargıyı harekete geçirerek soruşturmalar yürütmeye başladı.

Bakın, bu arada 2007 yılının 27 Nisan tarihinde “e-muhitra” olarak da bilinen sanal bir darbe girişimi yaşandı. Gerçi bu darbe girişimi kârlı çıktığı gerçek sonuçlar yarattı AKP için ama gel zaman git zaman yakın geçmişte yaşananların rengi tamamen değişmeye başladı ve iktidarının zayıflamasına paralel olarak geniş internet dünyasındaki sosyal ağlar sorun olmaya başladı.

Kitle iletişim araçlarından gazeteleri, televizyonları ve internet haber sitelerinin büyük kısmını susturmayı başaran iktidara karşı sosyal ağlar gerçeklerin aktarıldığı, tepkilerin paylaşıldığı yerler olunca AKP, yıllardır rantını yediği sosyal ağları düşman olarak görmeye başladı. Karşıt siyasi görüşte olanlara yönelik hakaretlere, tehditlere sessiz kalanlar, bu hakaretler kendilerine yönelince kişilik haklarını ve insan onurunu hatırladı. Türkiye’de maalesef birçok siyasiye yönelik -az önce ifade etti-Sayın Özlem Zengin’e karşı da Sayın Meral Akşener’e karşı da, Sayın Canan Kaftancıoğlu’na karşı da çok sayıda özel ve kadın siyasetçiye yönelik utanılacak benzetme ve küfürlere karşı, bakıyorsunuz, buralarda birçok kez sorumluluklarını unutanlar ne zaman ki bu nefret tohumları eken, kime yapılırsa yapılsın asla kabul edemeyeceğimiz hakaretler siyasi iktidara yakın kimselere karşı yapılmaya yargının refleksi her zamankinden çok daha farklı oldu.

Burada yargının hangi refleksinin doğru olduğu ayrı bir tartışma konusu. Sonrasında yaşanan gelişmeler, sonrasında yapılanlar doğru olabilir, bu konuda yargı işlevini yerine getirmelidir ama bu bir gerçek ki muhalif kimliğiyle bilinen siyasetçilere karşı yaşandığında yargı hiçbir şekilde harekete geçmedi ve çoğu kez de bunu ifade özgürlüğü olarak ele aldı benzer durumların çok daha ağır örneklerinde. İşte ben niye “Siyaseten riyakârlık Türkiye’nin problemi.” diyorum? İşte bu, temel örneklerinden biri. Yargı da bu işin içerisinde, aynı, benzer olaylarda verdiği kararlarla bu durumu bizlere yaşıyor.

İçine düşülen çukur aslında o kadar karanlık bir hâl almaya başladı ki bakın, sosyal ağlarda etik değerleri ön plana çıkartma amacıyla gündeme getirilen, hesapların profil kısmında yeşil top ve Türk Bayrağı görseli kullanılması uygulaması tam bir rezalet dönüştü. Siyasetçilere, onların ailelerine yönelik hakaretlerin kimler tarafından yapıldığı da böylelikle ortaya çıkmış oldu. Görüldü ki AKP’nin çağrısına uyup yani siyasi görüşüne sahip -artık trol mü gerçek mi olduğunu kendileri daha iyi bilir, ben bilemiyorum- hesapları aslında sosyal ağların en karanlık organizasyonları hâline geldi. Bu organizasyonların zaman zaman kendi Genel Başkanlarını dahi koltuğundan ettiğine şahit olduk. Yakın zamanda bu sosyal ağ sağlayıcısı bu organizasyonu rakamlarla ortaya döken bir raporla da tescillendi.

Bakın, Twitter daha geçen ay, dünya genelinde 30 bin Twitter hesabını kapattığını duyurdu, bunlardan 7.340’ının Türkiye’de olduğu açıklandı. Karara ilişkin, Twitter’ın birlikte çalıştığı Stanford İnternet Gözlemevi tarafından, siyasi “retweet” ağları ve ele geçirilmiş hesaplar Türkiye’deki iktidar partisinin gençlik kanadıyla bağlantılı bir Twitter üzerinden nüfuz sağlama operasyonu, hazırlanan raporda özetle şöyle deniyor... Bu, bizlerin, siyasilerin tespiti değil, tamamen ilgili kuruluşların tespiti. Bakın, diyor ki: “Twitter 11 Haziran 2020 tarihinde Türkiye’de iktidardaki Adalet ve Kalkınma Partisinin gençlik kanadına atfedilen 7.340 hesabın kapatıldığını açıklıyor, bu ağı Stanford İnternet Gözlemevi’yle 3 Haziranda paylaştı ve biz genellikle Türk vatandaşlarının hedef alındığını gözlemledik. Atılan 37 milyon “tweet”te bu ağ, AKP’yi destekledi ve muhalefetteki Halkların Demokratik Partisi ile Cumhuriyet Halk Partisini eleştiriyor. Ağ çok sayıda tek seferlik sahte hesapların yanı sıra bir dizi AKP yanlısı “retweet” ağını da kapsıyor. Şimdi, Twitter’a göre bu ağ, aynı zamanda bir merkezden yönetilen, ele geçirilmiş hesapları da içeriyordu. Bunun sonucunda, kapatılan hesaplar arasında Hükümeti eleştirmekle beraber hackerlar tarafından tekrar tekrar hedef alınan muhalif hesaplar da var. Bir yandan sosyal medyayı siyasi operasyonlar için kullanan AKP iktidarı, diğer yandan muhalif görüşteki vatandaşların sosyal medya paylaşımlarını hedef alarak yargısal işlemleri devam ettirmekte geri kalmadı. En yakın zamanlı birkaç olayı anlatmak gerekirse Covid-19 döneminde sokağa çıkma yasaklarından kaynaklı, hayatını maddi olarak idame ettiremeyeceğini anlatmak için “Emekli, memur, zengin değilim, işçiyim; tır şoförüym. Çalışmasam ekmek yok, beni bu virüs öldürmez, senin düzenin öldürür.” sözleriyle tepki gösterilen tır şoförü Mikail Yılmaz gözaltına alınarak hakkında kanunlara uymamaya teşvik suçundan adli işlem başlatılırken; İzmir’de camilerde bir marşın çalınmasını eleştirerek yani bu marşın

çalınmasının yanlış olduğunu ifade ederek, bu sorunlarda izahat isteyen, partimizin eski bir yöneticisi Banu Özdemir hakkında toplumda infial yarattığı gerekçesiyle tutuklanma kararı çıktı. Ha, bu olaya sebebiyet verenlerin bir iç soruşturma sonucunda kimler olduğu henüz tespit edilmiş değil, bunu da takip ediyoruz.

Bildiğiniz üzere, tarafsızlığını yitirmesine karşın Cumhurbaşkanlığının her türlü imkânı ve korumasını üzerinde taşıyan Sayın Erdoğan’a hakaret iddiasıyla yapılan adli işlemlerin sayısı her geçen gün artıyor. Savcılar tüm işlerini bırakmış âdeta Recep Tayyip Erdoğan’a sosyal medyada kim, ne demişin peşine düşmüş durumda. Bu işlemlerin sayısı da çığ gibi büyümekte açıkçası. Bakın, en son açıklanan istatistiklere göre Türkiye’de Cumhurbaşkanına hakaret suçu nedeniyle yüz binden fazla kişiye soruşturma, 30 binin üzerinde dava açılmış durumda; bu suçlamaların büyük kaynağı da sosyal medya paylaşımları. 2017 yılında kurulan İfade Özgürlüğü Derneğinin internet haber siteleri ile sosyal medya hesaplarına ilişkin geçen yıl “Engelli Web” başlığıyla hazırlanan raporda Türkiye’deki çarpıcı tablo daha net ortaya konulmaktadır. Bu rapordan bazı bilgiler paylaşmak gerekirse: Türkiye’de 2018 yılı itibarıyla 347.445 olan “web” sitesi erişimi engellenmiş durumda. 2019 içinde erişimi engellenen 61.049 alan adı ve “web” sitesiyle birlikte 2019 sonu itibarıyla Türkiye’de toplam 408.494 alan adı ve “web” sitesine erişim engeli konulmuş; dünyada böyle bir rakama hiçbir ülke sahip değil.

Bu arada şunu da belirtmekte fayda var: Komisyon toplantısı başladığında salon doluydu, şu an iktidar partisi ve ortaklarından hemen hemen bizi dinleyen kimse yok.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Genel Kurulda yoklama talebi var.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Biz buna...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Yeterli sayıda vekil hazır bulunsun o zaman.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yok, arkadaşlar, biz devam edeceğiz, biz devam edeceğiz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Yok, hemen gelecekler, yoklamaya gidip gelecekler.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bunu da kayda geçirmek istedim yani önemli bir meseleye dahi sadece parmak kaldırıp indirmek olarak bakmamak lazım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, kime konuşuyor o zaman ya!

MURAT BAKAN (İzmir) – Ara verin o zaman.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Komisyon toplantısına bile gelmiyorlar.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Arkadaşlar, ben böyle boş sandalyelere konuşacağım, önemli değil.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet, gelecekler arkadaşlar.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Erişimi engellenen içerikler arasında -yani dolu da konuşsak olmuyor sonuçta, tutanağa girmiş oluyor, bizim sözlerimizi değerlendiren değerlendirsin- 2018 yılında bakın, Cumhurbaşkanı adayımız Muharrem İnce’nin Sevim Tanürek cinayetine ilişkin açıklamalarının yer aldığı haberler, Cağaloğlu Anadolu Lisesi müdürünün, öğrencilerin harçlığına haciz koydurduğu haberi, “PTT Varlık Fonuna devredildi, 900 milyon zarar etti.” başlığı “Boğaz’da kaçak var.” başlıklı gibi birçok haber erişimi engellenen içerik.

Değerli milletvekilleri, basını ve internet medyasını, yargı organlarını Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Basın İlan Kurumu gibi yapılarla belli bir düzeyde kontrol altına alıp sansür mekanizmasını kesintisiz işleten AKP, şimdi de sosyal medya hesaplarına sansür uygulama derdine düşmüş durumda. Bu teklifin özü de bunu içermekte. İktidara geldiklerinde 3Y olarak formüle edilip yoksulluk, yasaklar ve yolsuzluktan tavan yapanlar şimdi bunların duyulmasını engelleme derdinde ancak bu, beyhude bir çaba.

Dünya genelinde, otoriter yönetimlerin hâkim olduğu bir gerçek. Doğru, böyle bir gerçeğimiz var dünyada maalesef lakin bunun sona yaklaştığı da başka bir gerçek. Artık dünyada hiçbir ülkenin şeffaflıktan uzak, denetimden azade, demokratik kanalları tıkanarak yönetilmesi mümkün değildir. Bunun en büyük nedeni de iletişim ağlarındaki değişim ve yaygınlıktır. 7’den 70’e hemen hemen tüm yaş gruplarından insanların büyük çoğunluğu sosyal ağ sağlayıcılarının sunduğu hizmetler, hesaplar üzerinden iletişim kurmakta, işlerini yürütmekte; duygularını, düşüncelerini paylaşmaktadır. Sosyal medya ağlarının da içinde yer aldığı internete ilişkin, uluslararası nitelikte bazı kurumlar ve alan uzmanlarının belirleme ve değerlendirmelerini dikkatlerinize sunmak istiyorum. İnternet toplumsal, kültürel, ticari, eğitsel ve eğlendirici küresel bir iletişim sistemidir. Bu sistemin meşru amacı, yaratıcılığın engellerinin çevrimiçi kullanıcılarının yararına ve onları güçlendirecek biçimde azaltarak duygu ve düşüncelerinin bütün dünyaya yayılımını sağlamaktır.

Geleneksel iletişim yöntemleriyle benzer tarafları olmasına rağmen internet, pek çok bakımdan onlardan farklıdır. İnternet, dünyadaki en geniş iletişim ağı olarak kuşkusuz ki küreseldir ve içindeki gözle görülemeyen ulusal sınırlarla birlikte tamamen merkezi olmayan bir yapıya sahiptir. İnternetin mülkiyeti kimseye ait olamaz ve ne tek başına bir kurum ne de tek bir devlet onu yönetebilir. İnternet, Tahsisli Sayılar ve İsimler Kurumu... Şimdi, internet gibi bir iletişim ağının hayata geçmesine yol açan bilgi ve iletişim teknolojileri, bir taraftan bilgiye erişim, haberleşme, ifade özgürlüğü, toplantı ve gösteri özgürlüğü gibi temel insan hak ve özgürlüklerinin kullanımını hatırı sayılır biçimde güçlendirmektedir. Fakat diğer taraftan, aynı teknolojiler bu hak ve özgürlüklerin ve özel yaşama saygı, haberleşmenin gizliliği ve insanlık onuru gibi diğer özgürlük ve değerlerin aleyhine etkiler yaratabilecektir Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin tavsiye kararında.

İnternetin yaygınlaşp geniş halk kitleleri tarafından erişilebilir olduğu 1990’lı yılların ortalarından bu yana, kolayca ulaşılabilen bazı içerik türleri genellikle “Hukuka aykırı ve zararlı” diye tanımlanarak birçok devlet ve düzenleyici kurumun ve uluslararası kuruluşun odak noktası olmuştur. Ne var ki dünya etrafında internet içeriğiyle ilintili sorunları, yeni kanunlar çıkararak ya da var olana eklemeler yaparak çözmeye çalışan devletlerin birçoğu internetin, telgraf, telefon, radyo ya da uydu sistemleri gibi sadece bir diğer yeni araç olup yönetim açısından kendinden öncekilerden farklı olmadığı yanlıgısı içindedirler. Görüleceği üzere internet, sosyal medya hesapları, düşünce ve ifade özgürlüğünün en geniş anlamda hayat bulduğu ve her geçen gün gittikçe genişleyip yeni özellikler eklenen bir platformdur.

We Are Social ve Hootsuite’in birlikte yayınlandığı, yeni yılın ilk raporu olan 2020 Dünya İnternet Kullanımı ve Sosyal Medya İstatistikleri Raporu’na göre 4,5 milyar internet kullanıcısı, dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 59’una tekabül ediyor, yaklaşık 3,8 milyar sosyal medya kullanıcısı dünya nüfusunun yüzde 49’una tekabül ediyor, yaklaşık 5,2 milyar mobil kullanıcı, dünya nüfusunun yüzde 67’sini oluşturuyor. Önceki yıla kıyasla internet kullanıcı sayıları yüzde 7, sosyal medya kullanıcı sayıları yüzde 9,2; mobil kullanıcı sayısı da yüzde 2,4 artmış durumda. İnternet kullanıcıları günde ortalama olarak 7 saat internet kullanıyor. İnternet kullanıcılarının yüzde 90’ı internette on-line video izliyor, yüzde 51’i blog yayınlarıyla vakit geçiriyor, yüzde 70’i internet servisleri üzerinden müzik dinliyor, yüzde 47’lik bir kesim de on-line radyo dinleyicisi durumunda. Alexa sıralamasına göre dünya genelinde Google en çok ziyaret edilen site konumundadır. Google’ı video paylaşım sitesi YouTube takip ediyor, Facebook ise 4’üncü sırada yer alıyor burada. En çok kullanılan sosyal medya platformlarına göre ise Facebook yaklaşık olarak 2,5 milyar kullanıcısıyla dünyada ilk sırada. 2’nci sosyal medya platformu YouTube yaklaşık 2 milyar, WhatsApp’ı 1,6 milyar kullanıcı takip ediyor. Facebook reklam kitlesinin yüzde 32’si 25-34 yaş grubu arasında Facebook, kullanım yaşını, geçen yıllara göre biraz daha yükseltiyor.

Burada bir ara hatırlatma yapacağım, öyle devam edeceğim. Facebook Amerika menşeli bir şirket ve Amerikan Senatosunda şirketin yetkilisinin, sahibinin yaptığı konuşma internette var. “Ben buradaki verilerin gizliliğine sahibim, hiçbir bilgiyi de sizinle paylaşmam. Bunlar bizim Amerika yasaları karşısında paylaşanların sahip olduğu haklardır.” diyor ve bilgi paylaşımını reddettiğini, bu yönde konuşma yaptığını da burada paylaşmak isterim.

Öte yandan, internet dünyası sadece eğlence, vakit geçirme yeri değil, aynı zamanda her yıl artan bir ticaret arenası hâlinde. Dünya e-ticaret istatistiklerine göre, tüm dünya ticaret hacmi 25 trilyon dolara dayanırken bu rakam içinde e-ticaret satışları 3,5 trilyon doları bulmuş durumda. Yani küresel ticaretin toplam boyutu içerisindeki dünya hacmi 2011’li yıllarda 3,6 düzeyindeyken 2019’da yüzde 15’lere kadar çıkmış, bu trendin böyle devam edeceği öngörülmekte. Şimdi, burada bir gerçek var ki duygusal ve düşünsel dünyamızın da sosyal, kültürel ve ekonomik hayatımızın da artık merkezinde internet ve sosyal ağlar yer almakta. Bu süreci yönlendirmek ve yönetmek işimize geldiğinde FaceTime’den darbeye karşı sokağa halkı çağırıp işimize gelmediğinde de Twitter’dan “dislike” aldığımızda yasaklara sarılmakla olmaz.

Değerli arkadaşlar, yürürlük ve yürütme maddeleri hariç 7 maddeden oluşan teklif, 22 Mayıs 2007 tarihli 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkındaki Kanun’da temel olarak iki değişikli öngörüyor. Bu değişikliklere değinmeden önce 5651 sayılı Kanun’un tartışmalı bazı hükümlerini değerlendirmekte fayda görüyorum. Kanunla idari kurumlar, içerik sağlayıcıların, yer sağlayıcıların, toplu kullanım sağlayıcıların ve servis sağlayıcıların sorumlulukları düzenleniyor. FETÖ’nün kumpaslarında etkin şekilde kullandığı kurumlardan olduğu gerekçesiyle 15 Temmuz darbe girişimi sonrası kapatılan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının idari yapısının düzenlenmesi ve sahip olduğu yetkilerin de yer verildiği kanunun diğer tüm maddeleri 8’inci maddeyle ilintili durumda. Bu maddeye göre “web” sitelerine erişimin engellenmesi kararları, soruşturma aşamasında bir yargıç, kovuşturma aşamasında ise mahkeme tarafından verilecek. Kural, Ceza Muhakemesi Kanunu’nda sıralanan diğer koruma tedbiri hükümlerine benzemekte. 5651 sayılı Kanun’un 8’inci maddesinin (2)’nci fıkrası, koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesine ilişkin kararlara karşı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebileceğini belirtmektedir. Oysa 5651 sayılı Kanun’a göre alınan tedbir, kararların yapısı, Ceza Muhakemesi Kanunu’nda düzenlenen diğer koruma tedbirlerinden farklıdır. Ceza Muhakemesi Kanunu’nda sayılan yakalama, gözaltı, tutuklama, arama, el koyma, iletişimin izlenmesi gibi koruma tedbirleri, sanıkların kovuşturulmasını ve nihai yargı kararlarının uygulanmasını güvence altına almak için uygulanan geçici tedbirlerdir. Bu tedbirler soruşturma ve kovuşturma sürecinde delillere ulaşılması ya da delillerin korunması ve sanığın hazır bulundurulması amacıyla alınmaktadır. Tamamen ceza muhakemesi hukukuna tabi olan bu süreçte savcı ve yargıçların koruma tedbiri alınması konusundaki yetkileri idari makamlara devredilemez.

Diğer taraftan, 5651 sayılı Kanun’un 8’inci maddesiyle öngörülen tedbir, Ceza Muhakemesi Kanunu’ndaki koruma tedbirlerinden nitelik olarak farklıdır. Bir “web” sitesine erişimi engellemek, delilin ortadan kaldırılmasını engellemediği gibi, sanığın kovuşturulmasını sağlayacak bir güvence de değildir. Bunun yerine, 8’inci maddede öngörülen tedbir “web” sitesinde kanunda sayılan suçlardan birine ilişkin içerik olduğuna dair yeterli şüphe bulunduğu iddia edilen ihlali sona erdirmeyi amaçlar. Başka bir deyişle, 5651 sayılı Kanun’a göre alınan tedbir, ihlalin başlamış ve devam eden olumsuz etkilerini önlemeyi sağlar.

Dahası, 5651 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin (4)'üncü fıkrası Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını resen idari engelleme kararı almaya yetkili kılmaktadır. Bunun içindir ki engelleme tedbiri, Ceza Muhakemesi Kanunu'ndan anlaşıldığı üzere, bir koruma tedbiri değildir, bu tedbir, keza, Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu tarafından polise verilen yetkileri de çağrıştırmaktadır. Bu kanuna dayanarak polis, örneğin bir suçun işlenmesini önlemek amacıyla, şartları gerçekleşmişse insanları durdurabilir veya polis tarafından alınan kanuni tedbirlere aykırı hareket edenleri yakalayabilir. Bu tedbirler yine çok kısa sürelidir. Eğer polisin tedbiri uygulamasına sebep olan eylem, aynı zamanda Ceza Kanunu'na göre de bir suç sayılıyorsa savcı iddiaları inceler ve gerekirse dava açar. 5651 sayılı Kanun'la öngörülen engelleme kararı bu yetkilerle alınanlardan farklıdır. Bir kere geçici nitelikte olduğu ifade edilse bile 8'inci maddeye göre uygulanan tedbir çok uzun süreli, hatta kimi zaman süresizdir. Daha önemlisi, ülke dışından yayın yapan “web” siteleri söz konusu olduğunda bazı idari engelleme kararları hiçbir zaman cumhuriyet savcılığının dikkatine sunulmaz. 5651 sayılı Kanun'a dayanarak kullanılan yetkinin “sui generis” bir yetki olduğu da söylenilebilir.

Bilindiği gibi, kuvvetler ayrılığı Anayasa'nın temel ilkelerinden biridir. Anayasa'nın “Hiçbir kimse veya organ, kaynağını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz.” Anayasa'nın 9'uncu maddesi, yargı yetkisi Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır hükmünü getirmiştir. Bu hükümlerin doğal sonucu olarak idari makamlar yargı kararları alamayacaklardır. Aksi durum hem Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesine hem de Medeni ve Siyasi Haklarla İlişkin Uluslararası Sözleşme'yle güvence altına alınan, kanunla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından adil yargılanma hakkına da aykırılık oluşturur. 5651 sayılı Kanun'un, itiraz edilen bir “web” sitesinin 8'inci maddedeki suçlardan birini içerdiğine dair yeterli miktarda şüphe bulunup bulunmadığını belirleme yetkisini yargı makamları yanında Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının -15 Temmuz darbe girişim sonrası biliyorsunuz Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumu Başkanlığı olarak değişti- saptaması yargısal bir işlem olup bir idari kuruma devredilemez. Meri düzenlemeler, görüleceği üzere, siyasi etkileri açık şekilde işlemeye çok müsaittir. Buna da bir, teklifte öngörülen yeni hükümler eklenerek uygulamada suistimallerin artması sağlanmaktadır. Kurum yöneticilerinin saraya bağlılık temelinde atandığı -ki bunu ifade ediyorlar zaten özel kuruluşların başkanları- yargının tarafsızlığının ve bağımsızlığının yok edildiği günümüz Türkiye'sinde, muhalif görüşte olanlara yönelik sosyal medya sınırlamalarının yoğunlaşması, buna paralel, düşünce ve ifade özgürlüğü sınırlarının daralması kaçınılmaz gözükmektedir.

Değerli milletvekilleri, teklife ilişkin ana hatlarıyla değerlendirme yaparak sözlerimi tamamlamak istiyorum. Bakın, “sosyal ağ sağlayıcısı” tanımı kanuna ekleniyor. Biz buna ilişkin görüşümüzü de paylaştık gruplarla, şu ana kadar bir değerlendirme olmadı. Teklifte, kanuna “sosyal ağ sağlayıcıları” tanımı ekleniyor. Bu kapsama Twitter, YouTube, Instagram, Facebook ve diğer sosyal medya ağları giriyor. Bir e-postayla bildirim tebligat sayılıyor, buna ilişkin düzenleme var. Teklifte, kanun kapsamında kesilecek idari para cezalarının tebligatının nasıl yapılacağı düzenleniyor burada. Cezanın muhatabının yurt dışında olması hâlinde, gerçek ya da tüzel kişinin internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresleri ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerindeki elektronik posta veya diğer iletişim araçlarıyla bildirim yapılabilir ve tebligat hükmünde sayılacak. Şimdi, bu yolla yapılan bildirimin tebligat kanunu hükümlerine göre yapılmış tebligat olduğu esası getiriliyor.

Para cezası 100 kat artırılacak bu teklifle. Mevcut yasada yasa kapsamındaki kuruluşların, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna yer sağlayıcılık bildiriminde bulunma yükümlülüğü bulunuyor. Teklifte, bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere BTK Başkanı tarafından verilen idari para cezasının miktarı 100 kat artırılıyor. Mevcut yasada 10 bin liradan 100 bin liraya kadar olan ceza, 1 milyon liradan 10 milyon liraya kadar çıkıyor. Şimdi burada cezanın fahişliği, sosyal medya üzerinde yayın

yapan birçok kişi ve kuruluşun, sosyal ağ sağlayıcısının yayın yaşamına tehdit içermektedir. Sadece çok büyük kuruluşları, dünya çapında bilinen kuruluşları düşünmemek lazım. Kanuna aykırı hareket eden, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna yer sağlayıcılık bildiriminde bulunmayan kişi ve kuruluşlara kesilecek bu cezayı bir kurumun başkanı takdir etmeye devam edecek. Cezanın alt ve üst sınırının 100 kat artırılması ölçülülük ilkesine, ifade özgürlüğüne, basın hürriyetine, temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunulmaması ilkesine aykırıdır. Öngörülen ceza miktarının alt ve üst sınırlarının artırılması kadar aradaki farkın bu kadar geniş tutularak Başkanın takdirine bırakılması,, fiili sansüre de yol açacaktır.

Erişimin engeli yerine içeriğin çıkarılması yoluna gidilebilecek yani mevcut kanunda intihara yönlendirme, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanımının kolaylaştırılması, sağlık için tehlikeli madde temini, müstehcenlik, fuhuş, kumar oynanması için yer ve imkân sağlanması, Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun'da yer alan suçlar ile Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da yer alan suçlarla ilgili soruşturma evresinde hâkim, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde cumhuriyet savcılarına yirmi dört saat içinde hâkim onayına sunulmak koşuluyla erişimin engellenmesi kararı veriliyordu. Şimdi, soruşturma evresinde hâkime ve kovuşturma evresinde mahkemeye, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerdeyse cumhuriyet savcısına içeriklerle ilgili erişimin engellenmesi yanında içeriğin çıkarılması kararı verilmiş olacak.

Kişilik haklarının ihlalinde içerik çıkarılacak, isim arama motorlarından çıkarılabilecek. Kişilik haklarının ihlal edilmesi halinde de erişimin engellenmesi, içeriğin çıkarılması kararı verilmesine olanak sağlanıyor.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Emre.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Az kaldı. Yani önemli bir konu Sayın Başkan. Partimizin bu konuda kırk sekiz saatte, hızlıca yaptığı değerlendirmelerden bir genel bakış açısı sunacağım, arkadaşlarımız da konuşacak burada. Bu konu çok önemli. Evet, siz sağ olun dinlediniz. Hani sizin dışınızda arkadaşların birçoğu yeni geldi. Teklif sahibi olarak Özlem Hanımı dinledik. Dolayısıyla, hani burada bir yorulan varsa da iktidar cenahından fazla kimse değil, bizim arkadaşlarımız ve belki ben konuşurken, onlar dinlerken yorulmuştur ya da muhalefetteki arkadaşlarımız.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Zeynel Bey, biz de dinledik de on dakika yoktuk yani.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Dolayısıyla sizin de biraz daha sabırlı olmanızı temenni ediyorum.

Şimdi, Erişim Sağlayıcıları Birliği Tarafından ilgili içerik ve yer sağlayıcılarla erişim sağlayıcılarına gönderilen içeriğin çıkarılması veya erişimin engellenmesi kararın en geç dört saat içerisinde yerine getirilmesi hükmü getiriliyor. İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik hakları ihlal edilenlerin talep etmeleri hâlinde, hâkim bu kişilerin isimlerinin söz konusu internet siteleriyle ilişkilendirilmemesine, diğer bir ifadeyle arama motorlarından arandığında gösterilmemesine karar verebilecek. Yani bu içeriklerin adresleri arama motorlarından silinecek. Bu, nasıl tarif ediliyor? Vatandaşın unutulma hakkı.

Şimdi, vatandaşın unutulma hakkıyla yakından uzaktan ilgisi var mı, bir de bu açıdan bakalım. Burada asıl unutturulmak istenen iktidardakilerin siyasi geçmişi, ortaya çıkartılan yolsuzluklar ve usulsüzlüklerdir. Burada geçmiş temizlenmek isteniyor. Madde böyle kabul edilirse kişilik hakları ihlali gerekçesiyle sadece erişim engellenmeyecek, içerikler de çıkarılacak. Bu madde geriye dönük olarak iktidarı eleştiren, iktidardakilerin unutturmak istedikleri ilişkilerini ve sözlerini içeren, tüm içerik ve haberlerin silinmesinin yolunu açabilir, bu içeriklerin adresleri de arama motorlarından çıkarılacak.

Yani, mesela bir örnek vereyim: AKP, FETÖ diye arandığında Türkiye’de birçok şey çıkabilir, geçmişten bugüne; görmek isteyen görür, doğrusu yanlış ayrı bir tartışma konusu. Ama bu geçerse ak pak bir şekilde hiçbir şey çıkmayacak geriye. Yolsuzluklar kayıtlardan unutulacak, kullanıcı verileri korumasız kalacak.

Teklifin 6’ncı maddesiyle kanuna 10 fıkradan oluşan ek madde 4 konulmuş. Teklifin en tartışmalı hükümleri, bu madde içinde yer alıyor Sayın Başkan. Buna göre, ek maddenin birinci fıkrası ile günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılarına Türkiye’de en az 1 kişiyi temsilci olarak belirleme yükümlülüğü getiriliyor. Belirlenecek temsilci, kurum, birlik adli veya idari makamlarca gönderilecek tebligatlar için tebligatçı, gerçek veya tüzel kişilerce yapılacak başvurulara cevap verecek ve 5651 sayılı Kanun’da sosyal medya sağlayıcılarına getirilen yükümlülüklerden sorumlu olacak. Temsilcinin iletişim bilgilerini görünür bir şekilde yayınlama zorunluluğu getiriliyor. Temsilci tüzel kişi veya gerçek kişi olabilir deniyor. Gerçek kişi olması hâlinde Türk vatandaşı olma zorunluluğu var.

Burada, özellikle üzerinde durulması gereken 2 sorun var. Birincisi: Sosyal ağ sağlayıcıları Türkiye’de temsilci atarlarsa, yargı ve BTK tarafından verilen ve şu an uygulamadıkları bütün erişimi engelleme kararlarını uygulamak durumunda kalacaklar. Daha önce sosyal ağ sağlayıcısının kurulu olduğu ülke mevzuatı yerine Türkiye’deki mevzuat hükümlerine tabi olacak. İkinci sorun: Sosyal ağ sağlayıcısı temsilcisi, mahkemeler haricinde savcılık, BTK, birlik veya diğer idari makamlarca gönderilecek tebligatlara ve başvurulara yanıt vermek zorunda kalacak. Bu, hukuken sorunlu bir durum çünkü Anayasa’nın doğal hâkim ve adil yargılanma hakkı ihlali sonucunu doğurabilir, bu konuda emsal kararlar var. Mahkemeler haricinde BTK’nin ve diğer kuruluşların böyle bir yetkiyle donatılması hukuken sorundur. Maddenin ikinci fıkrasıyla, temsilci belirleme yetkisine ilişkin yapılan bildirimle rağmen temsilci belirleme yükümlülüğünün yerine getirilememesi durumunda uygulanacak müeyyideler belirleniyor. İlk etapta ikili bir idari para cezası öngörülüyor. İlk aşamada, temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünü BTK tarafından yapılan bildirimle rağmen otuz gün içerisinde yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcısına BTK tarafından 10 milyon Türk lirası idari para cezası verilmesi düzenleniyor. Şimdi, bu ceza daha sonra duruma göre 30 milyona çıkabiliyor. Bu da yine ölçülülük ilkesini zedeleyen bir düzenleme. Eğer, bu cezalar silsilesi aynı şekilde devam ederse reklam vermesi yasaklanıyor, peşine ilk etapta yüzde 50 oranında sonra yüzde 90’a kadar bandın daraltılması söz konusu.

Son, çok az bir kısım kaldı Sayın Başkan, tamamlıyorum. Şimdi, burada bakıyorsunuz, mahkeme kararlarına karşı sadece BTK’ye itiraz hakkı tanınmış, sosyal ağ sağlayıcısının itiraz veya temyiz hakkı olmaması da yine Anayasa’ya ve uluslararası sözleşmelere aykırı. Türkiye’de günlük erişimi 1 milyondan fazla olan yurt içi ve yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılarına kişilik haklarının ihlali ve özel hayatın gizliliği ihlali durumunda yine kırk sekiz saat içerisinde başvuruların cevaplandırılması mecburiyeti geliyor. Bunlara da cezalar var, bunların da bir ölçülülük içerisinde olmadığını söyleyebiliriz.

Toparlayarak Sayın Başkan, son olarak şunu söylemek istiyorum: Şimdi, devlet yönetiminde insanların siyasi görüşüne göre bir bakış açısı olur. Bunu, arkadaşlar bu konuyla ilgili fikrimizi sorduklarında -dün itibarıyla da- söyledik. Evet, yasama vardır, yürütme vardır, yargı vardır, medya vardır, dördüncü kuvvet denir demokrasilerde. Medya aynı zamanda, sosyal medyayı da içerir bugünün dünyasında. Dolayısıyla, buralara yönelik direkt, dolaylı, “ama”lı, “fakat”lı, “lakin”li bir şekilde yapılacak düzenlemelerin bir baskı aracına dönüşmeden, bu hakların zedelenmesinin önüne geçilmeyecek şekilde yapılması lazım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, dünyada 200 tane devlet var. Bakıyoruz, hangi ülkelerde bu var; işte Almanya örneği veriliyor. Evet Almanya’da böyle bir örnek var, doğru. Temelini incelediğimizde farklı sosyolojik gerçekler var, diğer ülkelerde ben bunu görmedim çok fazla. Orada özellikle İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra ırkçılıkla mücadele bir devlet politikası ve buna yönelik çıkartılan yasalar var çeşitli aralıklarla, yapılan takibatlar var ve ağırlıklı bu maksatla çıkartılmış durumda ama uygulaması hep tartışılıyor “Doğru mu yaptık, yanlış mı yaptık.” vesaire diye. Hep tartışılıyor, çok kabul görmüş durumda değil. Ve yapılan işlemlerin sayısına baktığımızda neredeyse yok denecek kadar az yani yaptığı işlemler, engelledikleri haber siteleri vesaire bakıldığında.

Şimdi, biz fikirlerde anlaşıyoruz, anlaşılamıyoruz o ayrı bir şey ama şunu da özellikle rica ediyorum. Son dönemde getirilen yasaların savunulmasında genelde şu başlıkların bir argüman olarak kullanıldığına şahit oluyorum. Konu bir şekilde yani antidemokratik düzenlemeler izah edilmeye çalışılıyor. Çoğu kez izah edilemiyor bize göre, biz öyle anlıyoruz, siz farklı düşünebilirsiniz. Ancak burada bir sıkıntı yaşandığında bir şekilde ya dinle ilişkilendirilerek oradan örnekler -yaşanmışlıklardan örnekler- verilerek ya da yerlilik, millilik üzerinden, işte “Egemen devletti, değildi.” üzerinden, bu içerikli sözcüklerle savunmalar yapıldığını görüyoruz. Meseleye böyle bakmamak lazım yani bu devlet hepimizin devleti. Hep birlikte burada yaşıyoruz, yaşayacağız daha iyi yaparsak da birlikte yapacağız, bu bizim gerçeğimiz. Dolayısıyla, bir devletin bugünkü dünya düzeninde hangi şartlarda daha iyi olabileceğine yönelik, herkesin farklı düşünceleri, hayalleri var, fikirleri var. Bunların birini savunmak, ülkesini sevmek, ötekini iddia etmek sevmemek gibi değerlendirip toplumun önüne de böyle sunmamak lazım. Son cümlem. Şunu da söyleyeyim Sayın Başkan. Sosyal medyaya ilişkin bir komisyon kuruldu Mecliste. Biz pekâlâ dedik ki: Bu komisyon çalışabilir, çalışmasının sonucunda bir aylık bir süre sonrasında somutlaştırır, bunu gruplara sunar, bu tartışılabilir. Kapsamlı ihtiyacı karşılayabilecek ama temel hak ve özgürlüklerimizi sınırlandırmadan, bugün dünyadaki basın özgürlüğü sıralamasında 180 ülke içinde 156’ları da gösteren bir Türkiye’yi yaşatmadan, böyle bir ortam olmadan, bunu iyileştirmeyi de amaçlayan düzenlemeler yapılabilir. Biz bu teklifin bu hâliyle doğru olmadığını düşünüyoruz. Maddelere ilişkin zaman zaman ilgili yerler geldiğinde de düşüncelerimizi de ifade edeceğiz, zaten 9 maddeden ibaret, 2 maddesi de içeriğe ilişkin değil, biri tanım, biri yürürlük vesaire gibi. Dolayısıyla, Sayın Başkan, burada milletvekili arkadaşlarımız, komisyon üyelerimiz düşüncelerini ifade edecek, biz bu düşüncelerin kıymet görmesini temenni ediyoruz. Dinlediğiniz için, sabrettiğiniz için hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Emre.

Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki.

Buyurun Sayın Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Ben de bir kez daha yeni görevinizde başarılar diliyorum, sizi tebrik ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Adil bir yönetim sergileyeceğinizi umuyoruz. önümüzdeki 3 yıl için.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sağ olun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Çok uzun konuşmayacağım çünkü ülkemizde söz hiç bu kadar kıymetsiz olmadı. Uzunca bir süredir parmak sayısı çok daha değerli. Söylediğinizin çok fazla önemi yok. Kimin ne söylediğinden çok kimin ne kadar çok parmak sayısı varsa o daha önemli. Türkiye’nin uzunca bir süredir demokratik değerlerden uzaklaştığını düşünüyoruz, buna

inaniyoruz. Kapatılan yüzlerce gazete, dergi, televizyon bunun çok açık göstergesi. 2 bin günü aşan toplantı ve gösteri yürüyüşü yasakları var, 2 bin günü aşan, kesintisiz. Sadece bir vali kararıyla Van'da 2 bin günü aşkın bir süredir hiçbir toplantı yapılamıyor, basın açıklaması yapılamıyor, demokratik hiçbir protesto hakkı kullanılmıyor. Ayrıca barışçıl ve demokratik protesto hakkını kullanan kişilere de -ki demokratik ve barışçıl protesto hakkı dediğimiz şey aslında düşüncenin kolektif bir biçimde ifade edilmesi anlamına gelir- ciddi saldırılar oluyor, şiddet uygulanıyor ve çok sayıda insan bu tür etkinliklerde göz altına alınıyor.

Düşünce ve ifade özgürlüğü Türkiye için artık uzak bir hayal. Düşünce ve ifade özgürlüğü konusunu Genel Kurulda da birkaç konuşmada gündeme getirdim. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, düşünce ve ifade özgürlüğüne yaşam hakkından sonraki en önemli hak olarak bakıyor. Diyor ki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi: "Eğer bir yerde düşünce ve ifade özgürlüğü yoksa o ülkede aslında din ve vicdan özgürlüğü yoktur, o ülkede aslında örgütlenme özgürlüğü yoktur, o ülkede dernek kurma özgürlüğü yoktur, o ülkede toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı yoktur." Düşünce ve ifade özgürlüğünü bu nedenle çok önemser Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve yaşam hakkından sonraki en önemli hak olarak görür.

Şimdi biz bundan on yıl öncesine kadar diyelim, ülkemizin demokratikleşmişinden söz ediyorduk. Türkiye'de bir cumhuriyet ilan edildiğini, seksen yılda bu cumhuriyetin demokratikleşmediğini söylüyorduk ve cumhuriyetin en önemli sorununun demokratikleşme olduğunu ifade ediyorduk. Ama bırakın cumhuriyetin demokratikleşmesini, cumhuriyetin temel değerlerinden de uzaklaşmış bir durumdayız. Sadece bir örnek, bu ülkede aslında artık seçme ve seçilme hakkı bile yoktur. Çünkü seçilmiş belediye başkanları çok rahat bir şekilde hakkında herhangi bir yargısal karar olmadan, sadece "Şu şu iddialarla soruşturma başlatıldı." denilerek, milyonlarca insanın iradesi yok sayılabilmekte, atanmış bir valiye, kaymakama devredilebilmektedir.

Türkiye'de demokratik iklim çoraklaştığı için yurttaşlar çoğu zaman sosyal medya üzerinden ve kimliklerini gizleyerek eleştiri haklarını kullanıyorlar. Emin olun, evrensel olarak suç kabul edilen fiillerle mücadelenin en etkili yolu demokrasiyi güçlendirmekten geçiyor. Yoksa baskıyı, zoru, sınırlamaları artırarak hiçbir ülke demokratikleşmemiştir. Bunun ne dünyada ne geçmişte ne de günümüzde bir örneği yok. Hakaret ve küfürleri gerekçe göstererek sosyal ağların sınırlandırılması hatta bant daraltmayla fiilen ülkemiz açısından kapatılması, bu sosyal medya platformlarının kapatılmasının ülkemizin demokrasisine hiçbir katkı sunmayacağı çok açık.

Ayrıca, sosyal medya düzenlemesinin tartışılmaya başlandığı gün vatandaşlar ve konuyla ilgili tarafların aklına gelen ilk şey sansür olduğu. Kimse bu ülkenin demokrasisine kimse demeyelim ama toplumun büyük bir bölümü ülkemizin demokrasisine, bir katkı sunacağını düşünmedi. Hiç kimse sosyal medyada isteyenin, istediğini söyleyebildiğini düşünmüyor, böyle bir şey yok. Her gün yüzlerce kişi Cumhurbaşkanına veya Adalet ve Kalkınma Partisinin bir yöneticisine veya iktidara yakın kişilere hakaret ettiği iddiasıyla gözaltına alınıyor, tutuklanıyor, cezalandırılıyor. Sizin çevrenizde bu nasıl konuşuluyor bilmiyorum ama bizim çevremizde şöyle konuşuluyor. Diyelim ki başına bir iş gelen, bir haksızlıkla, bir hukuksuzlukla karşı karşıya kalan kişi, evi soyulmuş kişi diyelim, polisi aradığında saatler sonra geleceklerini biliyor, günler sonra geleceklerini biliyor ama Sayın Cumhurbaşkanına burada bir kişi hakaret ederse on dakika sonra oraya güvenlik görevlilerinin geleceğini biliyor. Durum bu ülkede bu. Muhalliflere, muhalefet partilerine yöneticilerine ise hakaret serbest. Bunun nedeni de yargının tarafsızlığını yitirmesi. Ve emin olun bu ülkede geçmişte Türkiye'de yargı çok bağımsızdı falan

böyle bir şey söylemiyorum ama yargı kurumları şu anda iktidarın bir aparatına dönüşmüş durumda. Yargı bu kadar taraflı iken kişilerin ve kamu kurumlarının taleplerini karşılamadığı için sosyal medya platformlarına getirilecek sınırlamaların sonucunu varın siz düşünün.

Şimdi, Anayasa’da güvence altına alınmış olan bilgi alma, ifade özgürlüğü, haberleşme özgürlüğü gibi pek çok temel hak ve özgürlük arasında bir dengenin internet ortamında korunmasını amaçlayan 5651 sayılı Yasa var. Bu yasa kapsamında yapılması planlanan değişiklikler bir süredir kamuoyu tarafından da ilgiyle izleniyor. Nitekim konunun hassasiyeti, değişikliklerin temel hak ve özgürlükler üzerindeki etkisinin detaylı bir şekilde araştırılarak düzenlenmesine ilişkin denildi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonuna 16 Temmuz 2020 tarihinde görüşülen İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’ne sunulan bir önergeyle Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesi altında dijital mecralar komisyonunun kurulması önerildi. Bu komisyonun kurulmasına da muhalefet partileri karşı çıkmadılar. Dün de yasa teklifinin 1’inci maddesi Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edildi. Yasanın görüşmelerine devam ediliyor. Muhtemelen bugün yarın yasa Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilecek ve bir komisyon kurulacak. Fakat bu komisyon henüz kurulmadan, bu komisyon henüz çalışmalarına başlamadan sosyal medya platformlarına ilişkin bir teklifi Adalet ve Kalkınma Partisi komisyon çalışmalarını beklemeden Meclisin gündemine getirdi. Faaliyet alanı doğrudan 5651 sayılı Kanun olan dijital mecralar komisyonu henüz kurulup faaliyete başlamadan uluslararası bir pandemi dönemi sırasında özel sektör ve kamu kurum, kuruluş ve uzmanlarının görüşü alınmadan bu kanun kapsamında yapılacak değişikliklerin hızla eğer kabul edilirse bir dizi sorunla karşılaşılacağını düşünüyoruz.

Şimdi, konu tartışılmaya başlanınca sosyal medya platformları şöyle bir şey söylediler, gerçekten çok inandırıcı, diyorlar ki: “Sosyal medya platformlarının kullanıcılarına sunmuş olduğu paylaşım alanı toplumun ve bireylerin huzuru bakımından da son derece önemlidir. Özellikle Covid-19 pandemisi göstermiştir ki hayatımızın bir parçası olan ve yakın zamanda da hayatımızdan çıkmayacak olan ‘sosyal mesafe’ kavramının yaratmış olduğu yalnızlaşma hissiyle bireyler bu platformlar aracılığıyla başa çıkmıştır. Bu süreçte platformlar üzerinden yapılan paylaşımlar önceki döneme oranla artmış, insanın sosyal bir varlık olması âdeti sosyal medya platformları aracılığıyla yerini bulmuştur. Bu süreçte gerek eğitsel gerek eğlence gerekse kişisel paylaşımlar sosyal ağlar aracılığıyla yapılmış, insanlar bu mecralar aracılığıyla birbiriyle etkileşim hâlinde kalmıştır. Bu durum göstermektedir ki bireylerin kendilerini platformlar aracılığıyla ifade etmesi, toplumsal huzurun sağlanması ve bireyin sıkışmışlık ve yalnızlaşma hissinin gidermesi bakımından da son derece önemlidir.”

Sosyal medya platformlarının günlük milyonları bulan içerik paylaşımlarını denetlemesi o kadar kolay değil. Buna uygun olarak 5651 sayılı Yasa’da da içerik sağlayıcısının sorumluluğu esas alınmıştır fakat bu düzenlemeyle anlaşılan o ki yer sağlayıcıların doğrudan sorumlu olması kabul edilmekte ve yer sağlayıcılarına yönelik bir dizi mekanizma işletilmek istenmektedir. 5651 sayılı Yasa kapsamında yapılması planlanan değişikliklerin temel olarak iki konuya odaklandığı görülüyor. Sosyal medya şirketleriyle ülkemizdeki kurumların iletişimlerinin artırılması ve içerik yönetiminde kişilerin ve kullanıcıların etkinliğinin artırılması. Şimdi, yakın zamanda Almanya ve Fransa’da yürürlüğe giren düzenlemelere paralel olarak bir yapının da Türkiye’de oluşturulması isteniyor. Şimdi, belirtmek gerekir ki hâlihazırda 5651 sayılı Yasa’yla öngörülen içerik yönetim mekanizması Avrupa Birliği üye devletleri başta olmak üzere dünyanın pek çok yerinde düzenlenmemiş bir konu. Bu nedenle günümüzde genel bir çerçeve düzenleme haricinde hukuka aykırı içeriklere ilişkin olarak içerik yönetim mekanizmalarına ilişkin detaylı bir düzenlemenin yapılmamış olması ve yer sağlayıcıların yükümlülüklerinin belirlenmemiş olması sebebiyle Avrupa Birliğinde de bu konuda yoğun tartışmalar yaşanmaktadır. Avrupa Birliği seviyesinde yapılan düzenleme çalışmalarında ayrıca az evvel Zeynel

Bey'in de söylediği gibi Almanya'da kamuoyunda "nefret söylemi kanunu" olarak bilinen ve pek çok eleştiriye buna rağmen maruz kalan içerik yönetimine ilişkin bir düzenleme Sosyal Ağ Kanunu 1 Ekim 2017 tarihinde Almanya'da yürürlüğe girdi. Takiben Fransa'da ilk olarak 20 Mart 2019'da yasa tasarısı olarak Meclise sunulan ve kamuoyunca "avia kanunu" olarak bilinen düzenleme neredeyse bir yıllık bir görüş ve değerlendirme süreci sonucunda Mayıs 2020'de Fransa Meclisi tarafından onaylandı, kabul edildi. Ne var ki ifade özgürlüğü ve platformlara getirmiş olduğu yükümlülükler bakımından şiddetle eleştirilen düzenlemenin katı hükümleri Fransa Anayasa Mahkemesi tarafından bir ay sonra, 18 Haziran 2020 tarihinde iptal edildi çok kısa bir süre sonra. Özellikle Fransa Anayasa Mahkemesinin ihlal değerlendirmesinin adli mercilerden alınarak sosyal medya şirketlerine yüklenmesi. Bu değerlendirme süresinin oldukça kısa olması, sosyal medya şirketleri için öngörülen idari para cezalarının yüksek olması Fransa Anayasa Mahkemesi tarafından iletişim ve ifade özgürlüğünün gereklilik, uygunluk ve orantılılık ilkeleriyle bağdaşmayacak şekilde kısıtlanması olarak yorumlanmış ve düzenlemenin anayasal hakları ihlal ettiği kanaatine varılmıştır ve bugün teklif sahiplerinin önümüze getirdikleri metin de tam olarak bunları içermektedir. İhlal değerlendirmesi adli mercilerden alınarak sosyal medya şirketlerine yüklenmektedir. Değerlendirme süreci oldukça kısadır. Sosyal medya şirketleri için öngörülen idari para cezaları 10 bin kat artırılmaktadır. Dolayısıyla, benzer düzenlemeleri yapan, örnek gösterilen ülkelerin de tartıştığını hatta o ülkelerdeki anayasa mahkemeleri tarafından iptal edildiğini unutmamak gerekir.

Şimdi, değişiklik teklifine ilişkin birkaç şey söylemek isterim. Yönelindiği iki tane temel amaç var. Bir tanesi internette yaşanan hak ihlalleriyle mücadele noktasında kişilerin etkinliğini artırmak. Bir diğeri de platformların içerik yönetimine ilişkin olarak adli ve idari makamlarla etkili bir iletişim ve ilişki kurmasını sağlamak. Sanırım teklif sahipleri de bunu istiyorlar. Diyorlar ki: "Platformlar içerik yönetimi konusunda bizimle, adli makamlarla, idari makamlarla etkili bir iletişim kursunlar. Ayrıca internette yaşanan hak ihlalleriyle mücadele noktasında kişilerin etkinliği artırılsın." Teorik olarak kulağa doğru gelen amaçlar, bunda bir sorun yok fakat tartışmalı başlıklar var teklifin içeriğinde. Bir tanesi Türkiye'de temsilci belirleme yükümlülüğü ve verilerin yerleştirilmesi. Bir diğeri kişisel başvurular. Bir diğeri de raporlama. Şimdi, bunlara kısaca, bu konularda birkaç şey söylemek istiyorum. Teklifte yer alan yükümlülük kapsamında belirlenecek temsilcinin yerleşim yerine doğrudan işaret edilmemekle beraber Türkiye'de bir temsilci bulundurulması isteniyor yani Türkiye'de bunun temsilci bulundurmasını istiyor. Yabancı şirketlerin Türkiye'de bir temsilci veya ofis açma zorunluluğunun beraberinde bir dizi sorun yaşatacağı açık çünkü tek bir kişinin veya bir ofisin her gün milyonlarca paylaşımın yapıldığı bu mecraları etkin bir şekilde değerlendirmesi ve kısa süre içerisinde bu paylaşımları kaldırmaya karar vermesi biraz güç görünüyor yargısal süreçlerin uzunluğu göz önünde bulundurulduğunda "Hem burada bir temsilci bulundurun hem de çok kısa süre içerisinde kişilerin ve kurumların, fark etmeksizin, yaptığı başvuruları değerlendirin ve içerikleri kaldırın." gibi bir şey söyleniyor. Kurumlar açısından aslında iletişim mevcut durumda var, kurumsal iletişimler sosyal medya platformlarıyla sürüyor fakat getirilen düzenleme ayrıca kişilerin başvuruları üzerine de bu sosyal medya platformlarına ciddi bir yükümlülük getiriyor. Bunun bu kadar kısa sürede çözülmesinin mümkün olmadığını düşünüyoruz, bunu biraz daha tartışmakta yarar var.

Ayrıca şöyle de bir tarafı var, sözleşme özgürlüğü açısından da bunu değerlendirmek gerekir yani buradaki sözleşme kiminle yapılmış bir sözleşme. Sosyal medya platformuyla, o sosyal medya platformunun hizmet sunduğu ülke yönetimiyle yaptığı bir sözleşmeden mi bahsediyoruz yoksa içerik sağlayan kişilerin kendi arasındaki bir sözleşmeden mi bahsediyoruz veya sosyal medya platformu ile o içeriği paylaşan kişi arasındaki sözleşmeden mi bahsediyoruz, bu açıdan da, sözleşme özgürlüğü açısından da bir dizi sorun barındırıyor.

Verilerin Türkiye’de tutulması da ciddi bir sorun yani bunun dünyada bildiğimiz kadarıyla bir örneği yok. Ayrıca bu verilerin Türkiye’de tutulması demek hani bunu kim neye göre yapıyor, muhtemelen bu konuda teklif sahipleri herhâlde bunu danışmışlardır yani “server”larının tek parça hâlinde Türkiye’de olmasını istiyor olmalı teklif sahipleri. Herkes bilir ki bu sosyal medya platformları bu “server”ları kururken ciddi bir hazırlık yaparlar yani iklim şartlarından korumaya, güvenliğine, birçok şeye kadar ve bunlar tek bir parça hâlinde depolanan yerlerdir. Şimdi, bu sosyal medya platformlarının bir kısmını, Türkiye’ye ait olan paylaşımları o tamamının içerisinden alıp Türkiye’de depolaması teorik olarak mümkün müdür? Mesela burada bize bir bilgisayar mühendisi, uzman bir kişi bu konuyla ilgili “Evet, mümkündür.” diyebilir mi?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet, bunu not alalım, biraz sonra...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Yani Facebook’ta, Twitter’da, Instagram’da 100 milyarlarca paylaşım yapılıyor ve bu 100 milyarlarca paylaşım içerisinden Türkiye’den yapılmış olanların ayrıştırılıp Türkiye’de bir yerde depolanması mümkün mü? Şirket açısından bunun yükü ne olacak? Bu, çok kolay görünmüyor onu özellikle söylemekte yarar var.

Şimdi, “verilerin yerelleştirilmesi” diyelim yani o veriler yerelleştirilsin, bu ülkede kalsın. Buradaki asıl amaç, suç olan içeriklerin tespiti ve bu suç olan içeriklerle mücadele ise bu verilerin illa Türkiye’de tutulmasını gerekli kılan bir şey yok. Bu veriler, başka bir ülkede, başka bir merkezde olsa bile suça mücadele kapsamında girişimde bulunulması mümkün.

Şimdi, ikincisi, bu, kurumsal başvurularla, kişisel başvurular arasında büyük bir fark var yani bir kurumun bu sosyal medya platformlarıyla kuracağı ilişkiyle bundan yararlanan 100 milyonlarca kişinin doğrudan bir kişiyle muhatap olup taleplerini dile getirmesi ve çok kısa sürede sorunun çözülmesini istemesi de kolay gözüküyor. Hayatın olağan akışıyla uygun mu? Bu da tartışmalı bir konu. Bunun gerçekten bu uluslararası çapta kurulmuş olan sosyal medya platformlarıyla tartışılmasında, ortak bir çözüm bulunmasında yarar olduğunu düşünüyoruz. Ayrıca, şunu söylüyorum, başka yerlerde de söyledik: Şimdi, burada bir yasal boşluk var da hani o yüzden yeni bir yasa getiriliyor falan değil, internet ortamında işlenen suçlarla mücadele açısından yürürlükte olan bir yasa var, 5651 sayılı Yasa ve bu yasanın kendisi de düşünce ve ifade özgürlüğü açısından tartışmalı bir yasa.

Şimdi, bu 5651 sayılı Yasa bile tartışılırken sizin düşünce ve ifade özgürlüğünü biraz daha kısıtlayacak yeni bir düzenleme getirmeniz başta da söylediğim gibi, gerçekten ülkemiz açısından ciddi sıkıntılara yol açacak. Şimdi, bu rapor meselesi de deniliyor ki: “İşte, altı ayda bir, belirli aralıklarla raporlar sunsunlar.” Fakat BTK tarafından bunun kapsamının genişletilmesi mümkün, ne istedikleri daha tam olarak belli değil, dolayısıyla standardı nasıl olacak, ne istiyor ve en önemlisi bu raporlama aynı zamanda fişleme sonucunu doğurabilecek mi? Yani, hani, bu raporlarda ne olacak? Kimler başvurdu, bunların adları, soyadları ne olacak? Kim ne için başvurdu, içeriğini mi söyleyecek, sonuçta aldığı kararları mı söyleyecek? Bunun da ciddi bir sorun olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, önerimiz başta da söyledim: Bugün Genel Kurulda görüşmelerine devam edilen 225 sıra sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesiyle kurulmasıyla öngörülen Sosyal Mecralar Komisyonunun çalışmalarına başlaması, tarafları ve uzmanları dinlemesi, uluslararası örnekleri araştırması ve teklifin bundan sonra, ekim ayında veya daha sonra Türkiye Büyük Millet Meclisinde gündeme getirilmesinin daha doğru olacağını düşünüyoruz. Gerçekten bu konuda ivedi bir gereksinim var mı? Bu teklifin ivedi bir gereksinimi karşıladığı konusunda kuşkuluyum.

Son olarak bir şeyi söylemeden geçmek istemem... Getirdiğiniz teklifin önemli başlıklarından biri, unutulma hakkı kapsamında içeriğinin kaldırılması... Özlem Hanım'ın verdiği örnek, doğru ve önemli bir örnek elbette ama ben bunun unutulma hakkından çok, uyutma hakkı olduğunu düşünüyorum çok açık söyleyeyim. Her gün FETÖ'yle ilgili bir tane resim yayınlanıyor, paylaşımlar yapılıyor ondan sonra geçmiş yolsuzluklarla ilgili paylaşımlar yapılıyor.

Sanırım amaç bu içeriklerin kaldırılması ve vatandaşların uyutulması diyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Son şunu söyleyeyim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Maddelere ilişkin aslında değerlendirme yapmak istiyordum, en azından başlıklarla ilgili, sadece kayıtlara geçsin diye. Maddeler geldiğinde söyleyeceğiz ama geneli üzerine konuşacağım için söyleyeyim.

Teklif metniyle ilgili özellikle karşı çıktığımız maddeler; 3'üncü maddenin (6)'ncı fıkrası bu, para cezalarının çok ciddi bir şekilde artırılması, yanlış hesaplamadıysam 10 bin kat artırılmış cezalar var. 5'inci maddenin (3)'üncü fıkrası "Kişilik hakları ihlal edilenlerin talep etmesi durumunda hâkim tarafından..." Yani bu unutulma hakkı dediğimiz konu.

6'ncı maddenin (2)'nci fıkrası "Reklam yasağı kararının verildiği tarihten itibaren üç ay içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde elli oranında daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir." diyor. Bu, sonuçta sosyal medya platformunun tamamen yasaklanması anlamına gelecek.

6'ncı maddenin (5)'inci fıkrası, "Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, Türkiye'deki kullanıcıların verilerini Türkiye'de barındırma" yükümlülüğü getiriyor, buna karşıyız.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Maddelerde de onları konuşacağız.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Evet, bitiriyorum zaten Başkan.

6'ncı maddenin (7)'nci fıkrası, "Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılar hakkında 8 ve 8/A maddeleri kapsamında verilecek olan idari para cezaları bir milyon Türk lirası olarak, 8 ve 9'uncu maddeleri kapsamında verilecek olan adli para cezaları ise elli bin gün olarak verilir. Söz konusu ihlallerin bir yıl içerisinde her bir tekrarında cezalar bir kat artırılarak uygulanır."

Son olarak 6'ncı maddenin (8)'inci fıkrası "Hukuka aykırılığı hâkim veya mahkeme kararı ile tespit edilen içeriğin sosyal ağ sağlayıcıya bildirilmesi durumunda, bildirimle rağmen 24 saat içinde içeriği çıkarmayan veya erişimi engellemeyen sosyal ağ sağlayıcı, doğan zararların tazmin edilmesinden sorumludur." Bu hukuki sorumluluğun işletilmesi için içerik sağlayıcının sorumluluğuna gidilmesi veya içerik sağlayıcıya dava açılması şartı aranmadan doğrudan bu hizmeti sunana yönelmesinin de adil, hakkaniyet uygun olmadığını düşünüyoruz.

Tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Tiryaki.

Şimdi, söz sırası, Sayın Ayhan Erel'de.

Sayın Erel, buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Öncelikle tekrar ben de görevinizde başarılar diliyorum, Allah'ım hayırlı, uğurlu eylesin.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Zeynel Bey'in dediği gibi, görüşmekte olduğumuz kanun teklifi oldukça teknik bir konu dolayısıyla öyle kırk sekiz saat içerisinde bu kadar teknik bir konu üzerinde hazırlanmak gerçekten çok zor. Ben, sabrınıza sığınarak teknik konunun ötesinde daha çok hadisenin sosyal boyutuyla, psikolojik boyutuyla ilgili konuşmaya çalışacağım.

Çok kıymetli Grup Başkan Vekili Özlem Hanım, görüşülmekte olan kanun teklifinin “Hakiki bir ihtiyaç olduğunu, Türk milleti için çok önemli kanunlardan biri olduğunu” ifade etti. Ben, sokakta, çarşıda, pazarda çok gezen bir insanım, bulunduğum memlekette de yirmi yıl öğretmenlik yaptım, toplumun her katmanıyla iletişimim var ama bugüne kadar sosyal medyayla ilgili “Burada bir değişiklik yapılсын, burada bir düzenleme yapılсын.” yönünde hiçbir talep gelmedi.

Tabii ki biz, insanların onuruna, haysiyetine, kişiliğine, ailesine bu yolla yapılan saldırılara verilebilecek en üst düzeyde cezanın verilmesinden yanayız yani hiç kimsenin onuruna, şahsiyetine, kişiliğine hiçbir kimse el uzatamaz, onu karalayamaz. Bir insanın özgürlüğü, bir başka insanın özgürlüğünün sınırına kadardır yani özgürlükler sınırsız değildir. Dolayısıyla ben buna katılıyorum ama görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde de bu konuyla ilgili bir düzenleme yok. Daha dün bizim çok kıymetli Sayın Genel Başkanımızın aleyhinde bir insanın bir insana sarf edemeyeceği şekilde, çok yakışksız sözler söylenmiş. Tabii ki biz buna karşıyız, buna erişimin engellenmesi, kaldırılması veya ortadan kaldırılması şeklindeki düzenlemeler neye göre yapılacak, nasıl yapılacak, bilemiyoruz.

Hukukçular olarak hepimiz biliyoruz ki -üzülerek ifade ediyorum- bugün Türkiye’de yargıya güven, maalesef, yüzde 20’lerin altında. Millet yargıya güvenmiyor, adalete güvenmiyor. Adalete güven olmayan bir ülkede insanların huzurlu yaşaması, geleceğe güvenle bakması mümkün değil. Dolayısıyla düzenlenen bu kanun, adalete güven olmayan bir ülkede neler doğuracak bilemiyorum. Halil Öztürk aleyhine yapmış olduğum bir paylaşım sebebiyle beni sulh ceza mahkemesine şikâyet ettiğinde altı saat içerisinde gerekli işlem yapıldığı hâlde aynı şekilde benim tarafımdan yapılacak bir şikâyetin dikkate alınmayacağı günümüzde bir gerçek.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tutanaklara öyle geçer, gerçek zannederler, onu düzeltelim.

AYHAN EREL (Aksaray) – Ya somutlaştırmak adına, yoksa...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Baştan öyle desene, gerçek zannedecekler, misal olarak diyelim.

AYHAN EREL (Aksaray) – Düzeltelim o zaman, misal olarak, ağabey karşımda olduğu için yoksa... Veya AK PARTİ’li bir milletvekili arkadaşımıza yönelik bir eleştiride eleştirinin boyutlarını beğenmeyen arkadaşımızın şikâyeti üzerine hemen işlem yapıldığı hâlde, AK PARTİ tarafından yapılan aynı mahiyette bir eleştiride aynı duyarlılığın olmadığı herkes tarafından biliniyor. Kaldı ki günümüzde sulh ceza mahkemesinde görevli hâkimlerin vermiş olduğu tutarsız, ilkesiz ve adaleti tartışmaya açan kararları da günümüzde tartışılır hâldedir. Yani baktığımızda Özlem Hanım’ın dediği gibi bu düzenleme hangi hakiki ihtiyaçtan kaynaklanıyor, açıkçası bilemiyorum.

Bakın, bugün ülkemizde Z, Y kuşağı diye adlandırılan 27 milyon vatandaşımız var. Bu 27 milyon vatandaştan yaklaşık yüzde 63’ü imkân olduğunda Türkiye’yi terk etmek istiyor, Türkiye’de yaşamak istemiyor. Geleceğini, hayallerini, düşlerini, hikâyelerini başka bir ülkede gerçekleştirmek istiyor. Gençliği olmayan bir ülkenin geleceğine nasıl bakabilirsiniz?

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Kim yapmış bu araştırmayı?

AYHAN EREL (Aksaray) – Senin baktığın araştırmaları yapan şirketlerden birisi yapmıştır.

Yine, bu ülkede yaşayan gençlerden yüzde 70’i eğer bilgisi, birikimi, kariyeri ne kadar güçlü olursa olsun bir destek olmadığı takdirde hakkını arayamayacağını, istediği, hak ettiği yerlere gelemeyeceği düşüncesinde. Böyle bir durum varken ve Özlem Hanım gene çok güzel söyledi, “Sosyal medya artık vatandaşların yaşam alanı.” dedi, gerçekten öyle. Halil Bey mi veya Zeynel Bey mi, insanların ortalama 7 saat sosyal medyayla birlikte olduğunu söylüyor, yani neredeyse uykudan çok sosyal medyayla hayatını geçiriyor. Yani insanın yaşam hakkı kutsalsa, sosyal medya da bu alanın bir parçasıysa buraya müdahale etmemek lazım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – O yüzden hukuka ihtiyaç var.

AYHAN EREL (Aksaray) - Ya, hukuka ihtiyaç var da getirdiğiniz burada... Bakınız, sokağa çıkın, “Biz sosyal medyayla ilgili bir düzenleme yapıyoruz.” deyin. Akla gelen ilk şey, özgürlüklerin, düşünce ve duyguların, ifadelerin kısıtlanacağı akla geliyor. Keşke bunu kamuoyuna daha net bir şekilde anlatabilseydik, anlaşılır hâle getirebilseydik.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Düzenleme toplumu bütünleştiriyor.

AYHAN EREL (Aksaray) – Halil Bey, lütfen...

Denilen, anlaşılan şu: Zaten gençlerin yüzde 60’a yakını da fikirlerini açıklarlarsa, düşüncelerini açıklarlarsa başlarına bir şey geleceklerini endişesiyle yaşıyorlar.

Diyorsunuz ya, hani “trol hesap” mı diyorsunuz, “sahte hesap” mı diyorsunuz, bunun yüzde 80’i de bana göre kendi duygu ve düşüncelerini açıklarlarsa herhangi bir belayla, tehlikeyle karşı karşıya gelebilirler, bu endişeyi ortadan kaldırmak adına bu şekilde hareket etmiş olabilirler diye düşünüyorum. Gerçekten ülkemizde gençlerin arzu ettiği, hayal ettiği bir özgürlük atmosferi, bir hürriyet atmosferi olsa hiç kimse kimliğini saklamaz, gerçek kimliğiyle, kişiliğiyle duygu ve düşüncelerini ortaya koyabilir. Ama gerçek duygu ve düşüncelerini ortaya koyduğunda başına gelebileceklerden dolayı kaygı taşıyor, endişe taşıyorsa kimliğini saklamasında da fayda var. Hatta köylerde, kasabalarda AK PARTİ dışında bir partiye oy veren vatandaş bize aynen şunu da söyleyebiliyor: “Ya, acaba o oy kullandığımız yerde bizi gözetleyen biri var mı?” Yani gerçekten bu duruma geldik.

Yine bakınız, az önce ben söyledim, ben 20 sene bulunduğum ilde öğretmenlik yaptım, tarih öğretmenliği yaptım. Millî hassasiyetleri paylaştığım sosyal medyada bunu beğenen kamu görevlisi öğrencimi AK PARTİ il yöneticileri arıyor, tehdit ediyor “Sen Ayhan Hoca’yı nasıl beğenirsin.” diye. E ne yapacak? Beğenmesin, kalbindeki sevdasını, kalbindeki beğenisini ortadan kaldıracaktır misiniz?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Beğenen kamu görevlisi mi?

AYHAN EREL (Aksaray) – Kamu görevlisi ama millî hassasiyeti... Ben tarih öğretmeniyim, Çanakkale Zaferi’ni paylaşmışım, Malazgirt’i paylaşmışım, geçen gün Ayasofya’nın ibadete açılmasını paylaşmışım. Bu gençliğimizin sevdasıydı, hülyasıydı, teşekkür ettim. Bir teşekkür de Andımız’ı getirin, ona edeyim dedim. Yani bunlar millî hassasiyetler, siyasi bir paylaşım yok. O genç de bunu biliyor ama buna rağmen bir AK PARTİ yöneticisi veya il başkanı arıyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yapamaz, yapamaz.

AYHAN EREL (Aksaray) – Ya ama oluyor bu, maalesef, küçük yerlerde oluyor.

Yani şimdi böyle bir ortamda “Sosyal medyada bu düzenlemelerle vatandaşların özgürlüğünü kısıtlayacağız.” endişesi, sansürün geleceği endişesi vatandaş huzursuz ediyor. Bakın, Z, Y kuşağı dediğimiz kesimde 27 milyona yakın vatandaş var diyorum. Özellikle Y kuşağında bir dahaki seçimlerde 5 milyon 800 bin vatandaş oy kullanacak.

AK PARTİ, topuğunuza sıkıyorsunuz, açık söylüyorum, yani kendi topuğunuza sıkıyorsunuz. Gezin, okullara, lise son sınıflara gidin -yani şu anda yok da- bir öğrenci servisine binin kimliğinizi saklayarak veya bir işçi servisine, bir belediye otobüsüne, bir dolmuşa binin, 2-3 gençle bir sohbet edin. AK PARTİ artık bu konuda ne diyeyim, yani o sıfatı söylemek istemiyorum ama çok güzel görünmüyor, açık söylüyorum. Bunu bir araştırın, yaptığımız bu düzenlemeler de bu gençlerin size bakış açısının daha da karamsar olarak yansımaya sebep olacaklar.

Yine, “hakiki ihtiyaç” deniliyor, 2005 yılında asgari ücretle 10 çeyrek altın alınırken bugün maalesef 3,5 çeyrek altın alınıyor. Hakiki ihtiyaç vatandaşların ekonomisi, tenceresinin kaynamaması, ne bileyim, elektrik parasının ödenmemesi, doğal gaz parasının ödenmemesi, vatandaş bunlarla ilgileniyor. Sosyal medyanın kendisine sağladığı, bu düzenlemeyle kendisinin hayat şartlarında bir düzelme olacağı yönünde hiçbir beklentisi yok ve güzel şeyler yapacaksınız Özlem Hanım, hakiki ihtiyaçlar; bakınız, 360 bine yakın bakaya ve yoklama kaçağı olduğunu söyledi Savunma Bakanı, bu arkadaşların, bunların da bedelli askerlikten faydalanmasını, 35.054 lira olan bedelin 20-25 bin liraya indirilmesini, böylece zor günler geçiren Türkiye ekonomisinin de bu bağlamda bir nefes alabileceğini söylüyorlar. Yine hakiki ihtiyaçlara baktığımız zaman Türkiye Cumhuriyeti devleti bu pandemi sürecinde gerçekten büyük krediler dağıttı, ben bulunduğum yerde takip ettim, bu kredilerin çoğu daha çok iş adamlarına gitti. İş adamlarıyla görüştüğümüzde paralarını dolara, dövize veya altına yatırdıklarını söylediler. Bunun yerine keşke bu paraları EYT’lilere dağıtabilseydik, EYT’yi gerçekleştirebilseydik onlar da bu parayı harcayarak piyasaya sürüp piyasanın canlanmasına sebep olabilselerdi diye düşünüyorum. Yine, hakiki ihtiyaç olan 3600’ü keşke getirebilseydiniz, hakiki ihtiyaç olan ve bugün kamuda 14 bin açık olan engelli memur kadrosunu doldurmak adına 5 bin kişilik bir kadroyu gündeme getirebilseydiniz. Gençlerimizin atanması, iş ve istihdam sahibi olması açısından gerçek ihtiyaç bunlar, bunlarla ilgili düzenlemeler yapabiliydik diye düşünüyorum ve hakikaten sizin dediğiniz gibi toplumun hakiki ihtiyacı bu değil. Mesela 1 milyondan fazla vatandaş ehliyet affı istiyor, “Çoluğumuza çocuğumuza bayramda ekmek parası götürelim.” diyor.

Yine, Kredi ve Yurtlar Kurumuna borcu olan öğrenciler, bu krizde, bu borç ötelendi ama ötelenen borç gerçeği bir gün karşısına çıkacak, bu konuda bir düzenleme bekliyorlar.

Yine, esnaf sicil affı bekliyor, kredilerini alamıyorlar, daha önce çeki, senedi yazıldığından dolayı sıkıntı yaşadıklarını söylüyorlar. Yani çarşıda, pazarda beklenen, arzu edilen sosyal medya düzenlemesi değil, bu söylediklerimden bazıları. Siyasi iradeyi bu konuda duyarlı olmaya davet ediyoruz. Ve “Kanun düzenlemesine baktığımızda AK PARTİ geçmişini silmek istiyor.” deniliyor.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Siz ne diyorsunuz?

AYHAN EREL (Aksaray) – Evet, öyle deniliyor. Ben denileni diyorum, bakın, ben demiyorum, denileni diyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Öyle değil, öyle değil.

AYHAN EREL (Aksaray) – AK PARTİ geçmişini silmek istiyor, bu gayet doğaldır, insan geçmişinden memnun olmayabilir, bu geçmişini silmek de doğal hakkıdır ama...

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Siz ne diyorsunuz Ayhan Bey?

AYHAN EREL (Aksaray) - Ben denileni diyorum, ben halkın vekiliyim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet Sayın Erel, toparlayalım.

AYHAN EREL (Aksaray) – Hayhay Başkanım.

Ben yine üzerine basa basa şunu söylemek istiyorum: Hangi yolla olursa olsun, hangi kişi olursa olsun, siyasi görüşü, dünya görüşü, felsefesi, ne bileyim inancı, meşrebi, mezhebi hiç önemli değil, hiç kimsenin kişilik haklarına dokunulmamalı. Bununla ilgili yapılacak her düzenlemede biz İYİ PARTİ olarak varız ve bu düzenlemenin uygulayıcıları da maalesef her türlü baskıdan uzak, gerçek, objektif kararlar vererek mağdur olanların siyasi kimliği, dünya görüşü, inancı neyse nitelik ve nicelikleri dikkate alınmadan yapılmalı diyorum.

Maddeler üzerinde daha sonra konuşma hakkımı saklı tutuyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Erel.

Komisyonumuza davet ettiğimiz uzmanlar var. Şu anda hazır bulunan katılımcıları sizlere takdim etmek istiyorum.

(Katılımcıların ismi okundu)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Katıldığınız için teşekkür ediyoruz.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, müsaadenizle bir cümle bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, hakikaten birbirinden değerli konuklar var ama şimdi şöyle bir şey var: Neredeyse konukların hepsi devlet memuru. Yargıcımız var, Yargıtay savcısı var yani bu tip meselelerle ilgili...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Erişim Sağlayıcıları Birliği var.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Saydığımız 30 kişiden belki 1 kişi.

Yani biraz şöyle yapmakta fayda var Sayın Başkan yani bundan sonraki davetlerde en azından bunu dikkate alın: Bir, kimlerin çağırılması noktasında bizlerden de düşünce, görüş alırsanız faydalı olur.

İki...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Akademisyen var.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bilkent Üniversitesinden var.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani Özlem Hanım, yapmayın, numune gibi.

Hoş geldi, hepsinin başımızın üstünde yeri var ama burada hepsi memur zaten yani aksine bir şey söyleyemezler.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz Sayın Emre.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Harika tarafsız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çok tarafsız olmuş.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Şimdi geneli üzerindeki söz taleplerine devam ediyoruz.

Sayın Abdullah Koç, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, şimdi, tabii, sizleri ve Komisyon üyelerini ayrı ayrı saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, sizin de görevinizden dolayı başarılar diliyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Şimdi, ben şunu belirtmek istiyorum: Gerçekten bu kadar kıymetli konuklar var. Biraz önce Zeynel Bey de söyledi ama bize göre davet edilmesi gereken gençler, gençler yok burada. Yani gençlerin gerçek anlamda kaygı duyduğunu, kaygı duyacağını ve çok ciddi bir şekilde kulaklarının ve gözlerinin burada olduğunu belirtmek istiyorum. Çünkü “Z kuşağı” dediğimiz kuşak, gerçekten bu bilgi teknolojileriyle ve bu bilgilerle hayata gözlerini açan bir kuşak. Dolayısıyla keşke kendilerini temsilen birkaç genç arkadaşımız burada olsaydı çok daha iyi olurdu diye düşünüyorum, bu anlamda bir eksiklik olduğunu belirtmek istiyorum.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Var, ben varım.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Biz de varız.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Evet, buradalar ama biraz daha mesela 11-12 yaş...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Biz de genciz.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Evet, burada herkes genç.

11 yaşında, 12 yaşında...

İSMAİL TAMER (Kayseri) - Saçlarım bile çıkmamış, ben yaşlı mıyım?

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Tamam, öyle kabul edelim.

Şimdi, bu kanun teklifiyle ilgili olan kısma gerçekten şöyle bir baktığımız zaman Anayasa açısından bir değerlendirme yapmakta yarar var. Şimdi, tabii, bu bilgilerin Türkiye’de depolanması, Türkiye’de saklanması insanlarda şöyle kaygılara neden oluyor, kaygılar aynen şu: Kişinin takip edileceğine, bunlar üzerinde ceza soruşturmalarının başlatılacağına, iddiaların ve iddianamelerin de bu çerçevede düzenleneceğine ve her şeyden önce, sosyal medya ortamındaki mevcut olan iletişimlerinin tamamının devlet tarafından ya da kamu gücünü elinde bulunduran erkler tarafından gözetileceğine ve bu şekilde bir müdahaleye maruz bırakılabileceğine ilişkin çok ciddi bir şekilde kaygılar mevcut. Bu kaygılara şöyle bir baktığımız zaman yani haksız olduklarını söylemek de mümkün değil değerli arkadaşlar. Tabii, bu teklife temel haklar, Anayasa’nın temel ilkeleri açısından baktığımız zaman, bu teklifin mevcut olan ruhuna, bu teklifin mevcut olan ardılına baktığınız zaman Anayasa’nın 12’nci maddesi ve 13’üncü maddesine temel haklar açısından aykırılık teşkil edebileceğini düşünüyoruz. Nasıl olacak peki? Bu, her şeyden önce, çağımızın da bir gerçeği olan iletişimin, gerçek anlamda, bir kişi hak ve hürriyeti ve kişilerin temel bir hakkı olduğunu belirtmekte yarar var. Peki, ne şekilde bir Anayasa’ya aykırılık teşkil edilecek? Bu kişisel veriler, kişilerin kendi aralarında olan iletişiminin bir yerlerde depolanması veya kamu gücünü elinde bulunduran erkin bu şekilde bir müdahalede bulunmuş olması, gerçek anlamda, kişi hak ve hürriyetlerini zedeleyecek olan önemli bir unsur olacak. Peki, bu, beraberinde başka neyi getirecek? Bu, aynı zamanda İnsan Hakları Sözleşmesi’nin ilgili maddesini de -8’inci maddesini de- ihlal edecek olan bir kanuni düzenleme.

Şimdi, tabii, bu teklifi böyle bir değerlendirmeye tabi tuttuğunuz zaman, sadece mevcut olan iktidarın veya bu kanun teklifinde bulunan veya imza sahibi olan kişilerin, gerçek anlamda, kamuoyuna duyurmuş oldukları mevcut olan ağ sağlayıcıların Türkiye’de temsilci bulundurmalarına ve bizim Türkiye’de mevcut olan durum itibarıyla muhatap bulamamış olmamız nedeniyle ve aynı zamanda hukuki anlamda Türk hukukuna uyma ve Türk hukukunun mevcut olan etkisini de bu ağ sağlayıcıları üzerinde etkili kılmaya ilişkin olan gerekçeleri var. Fakat şunu hemen belirteyim: Bu gerekçeler aynı zamanda bir sunumdur ve başka bir deyişle bu işin biraz sosu niteliğindedir. Burada asıl murat edilen şey, bir düşünce açıklamasına ve düşünce hürriyetine ilişkin olabilecek ciddi bir şekilde bir müdahalenin olma ihtimalidir. Peki, bu ne şekilde olacak? Bu kişilerin verileri, kişilerin mevcut olan iletişim bilgileri ve düşünce açıklamaları ciddi bir şekilde tehlikeye maruz bırakılacak ve bir müdahaleyle karşı karşıya

kalacak. Şimdi, kişisel verilerin korunmasına ilişkin olan yasada dahi, mevcut olan kurumda dahi tartışmalar söz konusu. Burada bile mevcut olan siyasi partiler ve sivil toplum örgütleri bu konuda hemfikir değil çünkü burada da çok ciddi sıkıntılar var, burada da çok ciddi hak ihlallerinin olduğunu hepimiz çok net bir şekilde biliyoruz.

Şimdi, Ceza Muhakemeleri Kanunu açısından da biraz bakmak istiyorum bu mevcut olan verilerin kullanılmasına; ceza yargılamasına konu olması açısından Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 135'inci ve 137'nci maddesi bu hükümleri düzenlemektedir. Yani kişisel veriler bir ceza davası konusu olduğu zaman bir mahkemenin veya hâkimin nasıl bir yol izleyeceğine, nasıl bu şekilde kişi ve hak hürriyetlerini engellemeyeceğine dair ve mevcut olan hâliyle hak ihlaline neden olmayacak şekilde birtakım düzenlemeler var.

Bir diğer husus: Yine iletişim hakkının çiğnenmesi veya iletişim hakkına ilişkin olan durumlarda ortaya çıkabilecek olan hak ihlallerine karşı Türk Ceza Yasası'nın 132'nci maddesi ile 243'üncü ve 245'inci maddeleri bu hususları düzenliyor. Dolayısıyla, biz bu kanun teklifine şöyle global anlamda baktığımız zaman, genel anlamda baktığımız zaman Anayasa'ya aykırılığı bir şekilde, gerçek anlamda göz önünde bulundurulması gerekiyor, bizim iddiamız odur ve bu konuda da itirazım var. Öncelikle bu hususun oylanmasını biz talep ediyoruz, Anayasa'ya aykırılığı söz konusu.

Bir diğer anlam da değerli arkadaşlar, yine Anayasa'nın 90'ıncı maddesi çerçevesinde baktığımızda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8'inci maddesine aykırılık söz konusu dolayısıyla yine Anayasa'ya aykırılığı söz konusu. Bir diğer açıdan baktığımız zaman, bu Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 134'üncü, 135'inci ve 137'nci maddesi açısından baktığınız zaman bu kanun ile Ceza Muhakemesi Kanunu arasında bir uyumluluğun olması gerektiğini biz burada kesinlikle belirtmek istiyoruz çünkü burada da tek başına bu kanun teklifi özellikle internet ortamında yapılan yayınlara ilişkin bir kanuni düzenleme olduğu için bu kanunlarla bir irtibatının ve rabitanın bir şekilde değerlendirmeye tabi tutulması gerektiğini biz burada belirtmek istiyoruz.

Özellikle temel ceza yasası olan Türk Ceza Kanunu'nun 132'nci, 243'üncü ve 245'inci maddelerine ve devamındaki maddeleriyle bağlantılı olabileceğini biz düşünüyoruz ve dolayısıyla bu maddelerle de temel ceza yasalarıyla da bir rabita ilişkisinin kurulması gerekiyor ve ezcümle şunu belirtmek istiyorum: Yani bu kadar hızlı bir şekilde, bu kadar alelacele getirilen bu kanun aslında temel ceza yasalarına ve aynı zamanda Anayasa'ya, uluslararası hukuka aykırı olabileme ihtimali çok yüksektir dolayısıyla bu yönüyle de bir değerlendirmeye tabi tutulması gerektiğini biz burada belirtmek istiyoruz. Öncelikle, Anayasa'ya aykırılık ve öte taraftan biraz önce de belirttiğim gibi temel yasalara aykırılık nedeniyle de bu yönüyle de değerlendirilmeye alınması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Koç.

Sayın Turan Aydoğan, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Biraz intizarda bulunacağım ben size. Daha siyasi nezaketli olmanız gerektiğini düşünüyorum. Cumhuriyet Halk Partisi hafta sonu kurultayını yapacak. Kurultaylar bizim açımızdan Türkiye'ye yeni bir perspektif sunma anlamında çok anlamlı ve çok özel anlardır. Çok başka partilere benzemeyiz. Partimizin bütün üyeleri kurultay sürecinde önemli ölçüde Türkiye'nin önündeki sorunlarına yönelik hem çözüm üretme anlamında hem de demokratik yapı içerisinde kendi yönetsel seçeneklerini oluşturmak anlamında emek verirler. Keşke bu siyasi nezaketi göstermiş olsaydınız. Çok iyi biliyorsunuz ki Cumhuriyet Halk Partisi bu hafta sonu kurultayını yapacak. Bir Perşembe günü, üstelik

İç Tüzük'deki hükümleri de yok sayarak belli ölçüde, daha önce süreler açısından eleştirdiğimiz hükümleri de yok sayarak bu yasayı önümüze koydunuz. Aynı zamanda demokratik bir nezaketsizlik olduğunu düşünüyorum çünkü içinde demokrasi arayışını da barındırır bu kurultaylar. Umarım, sizler de bu demokratik olgunluğa erişirsiniz, kurultaylarınızı bizim kadar içten, bizim kadar heyecanla, bizim kadar Türkiye sorunlarını sahiplenerek yaparsınız, ne demek istediğimi daha iyi anlarsınız. Bu açıdan lütfen bu intizarımı da kabul edin. İkincisi...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Öyle yapıyoruz zaten.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Özlem Hanım, duymadım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bunu bana söylemeyin, bizimkiler de çok kıymetli.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ama keşke siyasi nezaket gösterseydiniz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama bu başka bir şey, onu söylemeniz başka bir şey.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Başka bir şey değil, başka bir şey değil, hiç başka bir şey değil.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Geldiğiniz yer doğru bir yer değil, intizarınızı anlıyorum ama doğru değil.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Anlıyorsanız sorun yok. Müsaade edin devam edeyim.

Bir başka intizarım daha var, çok fazla olmadı neredeyse bir hafta falan oldu çok fazla bir şey olmadı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Benim de intizarım var.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sizi önemsiyorum, o yüzden söylediklerinizi dinleyeceğim.

Bir başka intizarım daha var...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Ayasofya'ya gideceğiz.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ayasofya'ya gidin, bunu haftaya yapalım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Biz, Ayasofya konusuna saygı duyuyoruz. Hepinizin katılımı konusundaki gerçekten içten saydığınız davranışınıza saygı duyuyoruz. Tabii ki Ayasofya'ya katılın ama siz iki ayağınızı bir pabuca sokarak geliyorsunuz, benim ona söyleyeceğim bir şey yok.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bizim ayağımızı da sokuyorlar.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İkinci intizarım, daha bir hafta falan oldu sanıyorum, belki de biraz fazla olmuştur, bu sosyal medya kaynağıyla alakalı bir komisyon kurulması gerektiğine bütün partiler -büyük bir ihtimal- görüş birliğinde oldu, hatırladığım kadarıyla; bir araya geldiler, böyle bir komisyon kurulması gerektiği konusunda anlaştılar. Herhâlde niyet buydu, niyet böyle şeyleri konuşmaktı, yani anlamak mümkün değil. Hem bu konuda anlaşıyorsunuz hem de aniden sosyal medyaya ilişkin bir bindirme yasası şeklinde yasa getiriyorsunuz. Bir sorun mu var sizin davranış biçiminiz itibarıyla? Neden bu komisyon uzmanlık komisyonuysa o komisyonda bu yasa -tali, asli her neyse- bir anlamda görüşülmüyor, o komisyon kurulmadan alelacele getiriliyor? Türkiye'nin bu kadar çok ciddi sorunları varken neden bu konu geliyor gündemimize? Üstelik, bu konuyu getirirken vallahi pabucu nereden giydirdiğinizi anlamaya çalışıyorum. Yani, şu gerekçe şurada anlatılırken kadına karşı şiddet dâhil her konuyu bu yasanın gerekçesi olarak sunmaya çalışıyorsunuz. İstanbul Sözleşmesi'nden faydalanmak isteyen kadınların, 6284 sayılı Kanun'a hassasiyet gösteren kadınların aslında her türlü hakkının koruyucusunun devlet olması, takipçisinin devlet olması, etkin ve aktif olarak hak aramalarının takipçisinin olması gereken devletin güvenlik kuvvetleri, yine bu sosyal medyada boy boy fotoğraflarını gördüğüm kadınları hırpalıyor, kadınları dövüyor. Şimdi biz sizin samimiyetinize nasıl inanalım? Yani,

biz bu yasayı getirirken kadını koruyacağız çocuğu koruyacağız, onu koruyacağız, bunu koruyacağız. Siz önce sokağa çıkmış olan kadının Anayasa'dan kaynaklı demokratik hakkına bir sahip çıkın, koruyun, hem de devletten koruyun, devletin güvenlik görevlilerine o kadınlar vergi ödeyip dayak yemek yerine önce iktidarınız onu bir korusun. Önce bir kadına yönelik bakış açınızı anlayalım ya. Daha 2011 yılında övüne övüne altına imza attık dediğiniz İstanbul Sözleşmesi'ni bugün ihtiyaç değil diye görmeye başladınız hatta 6284 sayılı Yasa'yı -ki bana göre eksikleri vardır, belki tamamlanması gerekir ama- az da olsa kadınları koruyan yasayı tartışmaya açıyorsunuz. Türkiye'nin açlık, yoksulluk başka güvenlik sorunları varken, Türkiye'nin uluslararası sorunları varken hatta çok millîci bakış açınızın içerisinde Ege adaları işgal altındayken geliyorsunuz, öyle ya bu tartışmayı açıyorsunuz, çok ilginç, ben anlamakta güçlük çekiyorum, anlatabilirseniz burada bize anlatın ve bu yasayı yani bu sansür yasasını, bu tekçi iktidarınızın ayaklarını sırayla ayarlamaya çalıştığınız yasalardan bir tanesini de Türkiye'de insanı, kadını, çocuğu, şunu, bunu koruyacak diye anlatmaya çalışıyorsunuz.

Az önce mevkidaşlarımız söylediler, bu ülkede suç işleniyorsa suça karşılık hem Türk Ceza Kanunu, temel kanunlarda hem de bu yasalarda aslında yaptırımlar var. Bir yıkım yasasını, bir koruma yasası olarak sunmaya çalışıyorsunuz ve süreci nasıl işletiyorsunuz biliyor musunuz? Barolarla ilgili kanunda da aynı süreci işlettiniz. 2012 yılında, 2013 yılında, 2014 yılında hayata geçiremediğiniz kanunları -bugün toplumu pandemi süreci içerisinde susturmuş vaziyettesiniz aslında- yine bir demokratik anlamda saygı sorunu olan davranış biçimiyle hayata geçirmeye çalışıyorsunuz. O saygı sorununun da ne olduğunu anlatayım: Sadece parmak sayısıyla burada yasa geçiriyorsunuz. Bir önce geçirdiğiniz yasada da bunları burada konuştuk. 80 baro başkanı karşınızdaydı, barolar karşınızdaydı "Parmak sayımız yeter." dediniz, sanıyorum elli yedi saat burada konuştuk, aşağıda, Genel Kurul salonunda da bunu müzakere diye anlatmaya çalıştınız. Biz kimseyle müzakere etmedik, siz bizimle burada müzakere falan yapmadınız. Siz getirdiğiniz kanuna ilişkin aslında gerekçe bile olmayacak gerekçeleri burada altını üstüne getirerek, sayılarla oynayarak, aklımıza yönelik olarak hakaretimiz olabilecek bir anlatımla beraber anlattınız. Biz de bunun ne kadar yanlış olduğunu anlattık ama bir müzakere olmadı. Parmak sayınız itibarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisini de gerçekten tezyif edecek şekilde bu yasaları buralardan geçiriyorsunuz. "Biz Adalet Komisyonunda yeterince sayıya sahibiz, lazım olur Genel Kurula ineriz, lazım olur Adalet Komisyonuna çıkarız." şeklinde bir davranışla beraber bizim emeğimize ve bekraundumuza saygı sorunu yaratıyorsunuz burada, ben kendime saygısızlık olarak addediyorum bunu. Konuştuklarıma, anlatmak istediklerime, anlattıklarımıza, bu Parlamentoda varlık nedenime, bu devletin parlamenter olarak bana para ödüyor olmasına sizin davranışlarınızı saygısızlık olarak kabul ediyorum. Çok iyi anlatıyorum hatta söylüyorum, çocuklarınıza anlatın bakayım bu yasayı kabul edebilecekler mi? Şöyle bir kırk yaş kuşağına anlatın bakalım bu yasayla ilgili size "Evet, çok haklısınız." diyecekler mi?

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Evet, diyecekler.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Derler.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Z kuşağını hâlâ anlamıyorsunuz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, sorun var mı yok mu, anlatacağım.

Şimdi, bu demokratik saygısızlığın bir nedeni de şudur: Buradaki parmak sayınız kadar kitle arkanızda artık yok. Bu kadar fütursuz davranmayın. Bu kadar fütursuz davranmayın. Kendi reisinizin, Sayın Cumhurbaşkanının yapmış olduğu kamuoyu yoklamalarını ben size getirir, önünüze koyarım; itiraz etmeyin, kaynağından getirir, önünüze koyarım. Şimdi, siz aslında daha müsamahalı olmanız gerekirken burada temsiliyetiniz yüzde 50'nin çok gerisine düşmüş durumdayken çok yoğun bir temsiliyet meşruiyetiniz; şekli anlamda var ama hâlâ halkın gönlünde varmış gibi bu dayatma...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yüzde 23’sünüz, niye sürekli bizi...

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Seçim sonucu da belli.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, buyurun, devam edin. Ben sadece bizden bahsetmedim Hanımefendi, sizin dışınızdakilerden bahsettim. Anlatayım tekrar isterseniz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Müdahale etmeyelim.

Sayın Aydoğan, siz Komisyona hitap edin.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Burada, barolar dâhil 2 partinin dışındaki bütün partiler karşı oldu. Siz bu demokratik olgunluğu gösteremediniz. Sokakta hâlâ o kadar olduğunuzu zannediyorsunuz, böyle bir karşılığınız yok, o yüzden daha saygın işler yapmamız gerekir. Daha saygın işler yapmayalım demiyorum. (Gürültüler)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Aydoğan, devam edin, siz duraksayınca arkadaşlar müdahale ediyor.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yok, yok önemsiyorum hepsini, görüşlerini önemsiyorum. Başka türlü katılım sağlayamıyoruz, böyle katılıyorlar.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Biz de senin dediklerini önemsiyoruz da...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Şimdi, arkadaşlar, bu konuları; madem öyle bir komisyon kurduk, madem bu kadar saygınız hepimiz burada, madem içimizde birbirimize bu kadar hürmetimiz var; niye buraya paldır küldür getirmek yerine önce bizlerle beraber olgunlaştırmıyorsunuz? Aceleniz neydi ya? Hem komisyon kurmak istiyorsunuz hem de paldır küldür bir yasa getiriyorsunuz. Aceleniz neydi? Ya, şunu bir ikrar etsenize; işler kötü gidiyor, işler kötü giderken dünyada da...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hiç ilgisi yok onun.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Hiç ilgisi yok.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben öyle düşünüyorum.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – “Bana göre” deyin.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Öyle diyorsan kabul ediyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İşler kötü giderken -sağ ol İsmail Ağabey- dünyada da tercihler artık otoriter rejimler ve refah devleti, hukuka dayalı devlet olarak iyice ayrılmaya başladı, çok arası kalmadı. Siz daha önceki bütün demokratik iddia ve söylemlerinizi bir kenara bıraktınız, halkın söz söyleme hakkı dâhil olmak üzere tamamıyla üzerine gidilecek şekilde bir otoriter yapının hukuksal ayaklarını ayarlamaya çalışıyorsunuz. Getirdiğiniz yasalardan bunlar anlaşılıyor. Yani mesela, bir yasa teklifi getirdiniz, komisyondan da geçti, güvenlik soruşturması ve arşivle alakalı yasa. Mesela, işte, barolarla ilgili, bir meslek kuruluşuna yönelik; filin züccaciye dükkânına daldığı gibi daldığımız yasa. Bu yasa, belki bekçilerle alakalı, çok saygın bir meslek olduğunu düşünüyorum, bu ülkenin bekçiye de ihtiyacı var ama yapmış olduğunuz yasalar ve uygulamalarınız; mesela, sizin bırakın internet medyasını, yazılı ve görsel basına ne kadar müsamahalı olduğunuzu anlatacak tabloyu RTÜK Başkanı özetledi. Sizin bu tekçi devlet anlayışınızı özetledi, bu otoriter devlet anlayışını özetledi. Anayasa’daki hukuk devletini bir kenara bırakarak, hiçbir liyakati olmayan insanların aya bakar gibi Sayın Cumhurbaşkanına bakarak karar vereceklerini özetledi. “Ben, Sayın Cumhurbaşkanının bana söyleyecek olduğu her şeyi emir telakki ederim, yaparım.” dedi. Aslan asker Şvayk gibi davranıyor, bir büyük bürokrat gibi, bir Anayasa’da tanımlanmış kurumun başındaki bürokrat gibi değil, bir emir eri gibi davranan insanları bu kurumların başına getiriyorsunuz.

Şimdi, bunu neden anlatıyorum? Burada başka bir kurum daha var, cezalar verecek bu şeyin içerisinde düzenlediğiniz. Şimdi, bu RTÜK'teki arkadaşımız ne yapıyor biliyor musunuz? Uzun zamandır bir şekilde el attığınız merkez medyayı tümüyle tahrif ederek aslında burjuva demokrasisinin hiçbir ayağını bırakmadığınız bu ülkede el attığınız ve kendinize kapı kulu yaptığınız medya kuruluşlarını artık Türk halkı reddediyor, izlemiyor, reytinglerine bakın. Gazeteleri satın alınmıyor, televizyonları da izlemiyor çünkü sizin borazanınız gibi oldu. Hatta çoğu arkadaşımız orada davet aldığı zaman televizyon programlarıyla ilgili “İktidarın gönderdiği İsa” diye bazı gazetecilerle de muhatap oluyor ve gitmiyor, gitmemekte de haklı. Böyle bir basın alanı yarattınız ve bunun karşısında da bir özgür basın ortaya çıktı. Kendi kıt kanaat kaynaklarıyla beraber, sizin bütün engellemelerinize, baskılarınıza rağmen alabildiği kadar reklamları büyük sermaye kuruluşlarının ve büyük ticari kuruluşlarının hiçbirinin kapısına yaklaşmaya korktuğu baskınız dolayısıyla ayakta kalmaya kalkan basın-yayın kuruluşları oldu. Bunlara ne yaptınız, biliyor musunuz? İşte, az önce söylediğim muhterem zat, RTÜK Başkanı, çok kıymetli bürokratınız, Sayın Cumhurbaşkanının emir eri, aslan asker Şvayk; her şeyi sayabiliriz ama RTÜK Başkanı demeye dilim varmıyor. Programlarda niyet okuyarak ceza vermeye kalktı, “Siz aslında bunu dediniz ama ‘Aklınızdan bu geçiyordu.’” diye bu kurumlara ceza verdi. Böyle zayıf, böyle liyakatsiz ellerle beraber özgür basın-yayın organlarına katliam uyguluyorsunuz. Öyle bir yere getirdiniz ki artık bunları kapatmak istiyorsunuz ve tahmin ediyorum yakın tarihte belki bir iki tanesini de kapatacaksınız. Yani bu şeref size ait olacak. Türkiye’de görsel basın-yayın organını tümüyle kapatma şerefi sizin demokrasi bilincinize ve bakış açınıza layık olacak. Niye? Sizi eleştiriyorlar. Niye? Tahammülsüzsünüz. Niye? Demokratlık diye bir kırıntınız da kalmadı. Niye? Hiç kimseyi kendi dışınızda muktedirliğe layık görmüyorsunuz. Niye? Her şeyi malınız gibi sayıyorsunuz. Niye? Parti devleti oldunuz. Devleti ve partiyi ayıramıyorsunuz. Niye? Devletin başındaki Sayın Cumhurbaşkanı ile devleti artık ayıramıyorsunuz. Yani, Anayasa’nın şematik yanı ile oradaki görev yapanları artık ayıramaz hâle geldiniz. Kişi-organ şeklinde devlet yönetiyorsunuz ve bu yasayı da biraz ondan dolayı getireceksiniz. Niye? E, canım bir uyanık kuşak çıktı, Sayın Cumhurbaşkanıyla danışmanlarının aklı ermedi çok fazla, internet ortamında bir yayın yapmaya kalktılar, zannettiler ki o şakşakçı gazeteciler gibi yani uçağına aldığı, bir şekilde akredite edilmiş, nasıl akredite edildiği belli olmayan gazeteciler gibi çocuklar da ona uygun sorular soracaklar, sormadılar. Bloke ettiler Sayın Cumhurbaşkanını siyaseten. Yani farklı bir zekâyı ortaya koydular, biz anladık ki bu kuşak sizi takmıyor ve bu kuşak çok zeki; sizin bu kuşağın zekâsıyla da uğraşacak durumunuz yok hatta belki de yaş itibarıyla bizlerin de yok. Başka bir dünya geliyor, başka bir şeyler oluyor, onu algılamak yerine yasaklarla geliyorsunuz. İşte, sorun burada. İşte, dışınızdaki hiçbir şeye yaşam hakkı tanımıyorsunuz ama yaşam hakkı tanımadığınız bu gruplar sizi siyaseten yaşatmazlar sandıkta; yapmayın. Bu ülkeye kötülük yapıyorsunuz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Onun için 18 yaşa seçim hakkı getirdik.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İyi yaptınız, teşekkür ediyoruz, destekledik. Siz de konuşursunuz, ben kendimi de eleştirdim o konuyla ilgili.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Evet, karşılıklı konuşmadan arkadaşlar.

Buyurun, devam edin.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sizin iyi yaptığınız şeylere “İyi yaptınız.” diyorum ben ama siz iyiyi de kötüyü tartarak gidiyorsunuz. İyi yaptığınız bir şey var diye üstüne bir dünya kötü şey yapmak zorunda değilsiniz.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Bir tane iyi yaptığınız bir şeyi anlatın.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yani günahlarınızı ve sevaplarınızı birbiriyle mahsuplaştırmaya kalkmayın, zararlı çıkarsınız abi yani o işte çok zararlı çıkarsınız. Şimdi, ben suçlama yapmak istemiyorum, ne olursunuz beni anlayın. Madem bu komisyonlar ihtisas komisyonuysa, madem Özlem Hanım’ın açılış konuşmasında söylediği gibi biz burada etraflıca bu konuları tartışacaksak, siyasetçi kimliğimizi de, hukukçu kimliğimizi de, parlamenter kimliğimizi de konuşturacağız, sizlere de tavsiye ederim. Laf atmak yerine söz alın ve konuşun. Sizden de faydalanalım. Bu yasayı savunurken ne durumda olacağınızı merak ediyorum. Bırakın sadece Özlem Hanım değil, sizler de savunun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Onun bir ölçüsü yok. İnternet gibi interaktif...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) Şimdi... Benim için sorun yok, devam edebilirsin Sayın Özkaya. Size saygım sonsuz, hiç merak etmeyin.

Şimdi, bu otoriter devlet tercihini kullanıyorsunuz ama maliyetinin ne olacağını bilmiyorsunuz. Maliyetini ben size söyleyeyim: Bu “yabancı” dediğiniz ve “Biz kendi yargımız kanalıyla her şeyi çözeceğiz.” dediğiniz yerde, paçanızda lekeler var, çok büyük lekeler var. Size bir çağrı yaptık, pandemi döneminde dedik ki: Bu, dövize endeksli sözleşme yaptığınız firmalar var ya, onlarla bir oturun konuşun, bir yıl boyunca paralarını almasınlar ya da Türk lirasına endeksleyerek ödemeler yapalım, bu Türk halkının sırtından götördüklerinin karşısında biraz hoşgörü gösterebiliriz. Beceremediniz. Niye, biliyor musunuz? Hani burada diyorsunuz ya “Twitter gelecek, Google gelecek, Yahoo gelecek, Türk yargısının karşısına çıkacak...” falan filan. 2014’te de Sayın Cumhurbaşkanı bunları söylüyordu: “Millî yargının önüne çıkacak.” Sizin, bu şehir hastaneleriyle alakalı yaptığınız anlaşmanın altında Londra’daki tahkim kuruluşlarının da yargılama hakkı var. Niye, biliyor musunuz? Çok açık -tutanaklara geçmiş- diyor ki orada: “Türkiye Cumhuriyeti’nin taraf olduğu bir yerde Türk yargısının bağımsız ve tarafsız davranabileceğine güvenimiz yoktur. Biz, o yüzden, bu ülkeye para sokamayız bu koşullarda.” Bunu kabul ettiniz, boynunuz kıldan ince oldu. Bu koşullarda yerli ve millîyi unuttunuz; gittiniz, Londra’nın tahkim kuruluşlarına bu hakkı verdiniz, bizim de iki ayağımızı bir pabuca soktunuz. Niye, biliyor musunuz? Yakında biz sizi göndeririz, biz sandıkla sizi göndeririz. Bunların tamamını devletleştireceğiz çünkü bir başka felsefeyle bakıyoruz biz olaya. Sizin “liberal” dediğiniz saldırganlığın karşısında, biz kamunun hakkını koruyacak bir sosyal devlet ilkesi olarak baktığımız için bu tarumar ettiğiniz işlerle nasıl uğraşacağımızın hesabını yapıyoruz şimdi. O tahkim kuruluşları ayağımıza bağ olacak, o zaman mahcup olacaksınız. O yüzden, buralara çıkıp da “Yok, onu yargı karşısına, bunu bilmem neye çıkarmak için yasa çıkaralım...” falan; bunları söylemeyin, bunlara kimse inanmıyor.

Ayrıca, ben size söyleyeyim: Bu uğraşmaya kalktığınız kuruluşlar var ya, bunların marka değerleri var, bunlar bayağı büyük çaplılar bu işlerde. O marka değerlerini de işte böyle saldırgan totaliter devletlere yönelik olarak duruşlarından alıyorlar. Orada o imkânlardan faydalananların, devletin özel alanlarına giremeyeceği kadar kendilerini garanti altına almadıkları zaman dünyadaki marka değerlerini kaybedecek olduklarından dolayı... Sizin bu yol yürüyüşünüz şudur: Bu, sosyal medya ağlarıyla, sosyal medya hizmet sağlayıcılarıyla Türkiye’nin yolunun ayrılmasıdır. Türkiye’yi üçüncü dünya ülkeleri hâline getirme isteğinizdir. Şu anda o kurumların dünyadaki yetkilileri “Türkiye bu tarz yasalarla bizim karşımıza gelirse biz Türkiye’den çekiliriz.” diyorlar. Siz tabii şunu söyleyeceksiniz: “Canım, çekilirlerse çekilsinler.” Böyle diyeceksiniz biliyorum çünkü bir kaygınız yok; Türkiye’nin dünya liginde yeri olsun, Türkiye’nin parasının değeri olsun, Türkiye’nin ticari anlamda dünyayla ilişkileri iyi olsun, Türkiye hukuk devleti sayılsın, hukukuna güvenilsin, parası değerlendirilsin, bu ülkeye yatırım yapılsın diye bir kaygınız yok. İşte aramızdaki fark bu, biliyor musunuz, biz milliyetçiyiz bu anlamda; farkımız bu.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Vay be!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Biz bu ülkeye yatırım yapılmasını istiyoruz. Bu ülke güzide bir ülkedir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Her şeyi kamulaştıracaksınız...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Devletleştirmekten bahsettiniz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Sizin kadar hukuka saldıracak bu ülkenin her türlü istihdam alanının tarumar edilmesine göz yumamıyoruz, vicdanımızı yaralıyorsunuz. Bu yaptığınızın sonucu o olacaktır. Zaten şu anda kimse buraya yatırım yapmıyor. Sizin yanınızda, yörenizde, size ait felsefeyi taşıdığını iddia eden iş adamları bile bu ülkeden paralarını götürdüler; sizinle usulen yan yanalar, paraları başkalarıyla yan yana, bunu biliyorsunuz. Bunu bilmenize rağmen, hâlâ, bu ülkeye, bu tekçi iktidarınızın, sadece bir kişiye endeksli iktidarınızın yasalarını dayatarak bu ülkenin sizi eleştirebilecek mekanizmalarını yok edebileceğinizi zannediyorsunuz. Doğru yolda değilsiniz. Bu ülkeye bu kadar kötülük yapmayın artık, yapmayın. Çok büyük kötülükler yaptınız son dönemde. İyi şeyler yaptığınız dönemler var, onlar için yeri geldiğinde teşekkür ediyoruz.

Bakın, bu İstanbul Sözleşmesi'yle ilgili teşekkür etmek gerekir, doğru şeydi. Önce Türkiye'nin imzaladığı, hayata soktuğu, devamında 6284 sayılı Yasa'yı hayata soktuğu işler doğru şeylerdi; kadın dünyasında ve erkek dünyasında karşılığı olan şeylerdi. Teşekkür etmek lazım. Sanıyorum, Sayın Davutoğlu'nun Başbakanlığı döneminde bu çalışma yapıldı, 2011 yılında. Şimdi siz buradan bir teşekkürü hak etmişken bununla cebelleşiyorsunuz, ben sizi anlamakta güçlük çekiyorum. Derdiniz ne? Burada birçok başlık var, kadını koruma yönünde birçok başlık var: Psikolojik şiddete karşı var, cinsel şiddete karşı var, etkin sürdürülebilir yargılama meselesi var, şu var, bu var... Sizin, o, dilinize pelesenk ettiğiniz aile birliğini bozacak hiçbir şey yok. Tahrif ediyorsunuz, yalan konuşuyorsunuz demeyeceğim, ahlakım müsait değil bu kelimeleri kullanmaya ama yanıltıyorsunuz kamuoyunu, üzerine de bu tip "zırh" diye getirmeye çalıştığınız sansür yasalarını bize dayatıyorsunuz. Hepimiz bu konuları anlayacak olgunlukta'yız, hatta biliyorum ki siz de bunu anlayabilecek olgunluğunuz ama bir gemiye bindiniz, ne inebiliyorsunuz ne dönebiliyorsunuz. Hatta bir soru soracağım: Bu yasa teklifi bir günde mi hazırlandı? Yok, sanmıyorum. Ayıptır, bir günde hazırlanmamıştır. Peki, ne hakkınız var ya, bize bir gün içerisinde gelip bu yasa teklifiyle ilgili burada, Komisyon'da konuşma zorunluluğu koyuyorsunuz? Ya bir günde hazırladığınızı ikrar edin, sizinle eşitler arası ilişkide burada konuşuyor olalım ya da bize niye bir günde burada konuşmamızın zorunlu kılındığını doğru düzgün izah edin. Böyle bir saygısızlık olur mu ya? Biz silahları eşitleyip burada bunu tartışacağız, belki olgunca size destek olacağız. Siz, bir günde hazırlamadığınız yasayı, bu Parlamento üyelerine "Bir gün içerisinde her yönüyle özümseyin, gelin, her türlü çalışmayı yapın, tartışalım..." Bu Meclisi artık figüran hâline getirmekten vazgeçin, doğru şeyler değil bunlar. Ben ızdırap çekiyorum. Ben, demokrasinin mabedi olarak seçilmişlerin olduğu yeri görüyorum. Bu ülkenin başka hiçbir seçeneğinin olmadığını düşünüyorum. Ama son dönemde getirdiğiniz bütün yasalarla beraber sanki bu Meclisi yok saymaya yönelik yollar yürütüyorsunuz. Siz kendinize nasıl yediriyorsunuz arkadaşlar ya? Siz kendinize nasıl yediriyorsunuz? Birileri bir yasa hazırlıyor, size gönderiyor ve bir gün içerisinde hazır olduğunuzu iddia ediyorsunuz. Değilsiniz, değilsiniz kardeşim. Parmak sayısı itibarıyla çıkarıp gideceksiniz buradan. Ben bunu söylemek istemiyorum, hazır kabul ediyorum sizi ama bakın, siz hazır değilseniz bilin ki karşınızdaki insanlara da hazırlanacak fırsatı vermediniz ve demokrasinin ayağına sıkıyorsunuz burada, fikir özgürlüğünün ayağına sıkıyorsunuz, özgür tartışma ortamının ayağına sıkıyorsunuz. Bu yaptığınız dayatma yasalarla beraber bu ülkenin geleceğiyle oynuyorsunuz. Olacak şey değil. Ha, ne yapıyorsunuz başka? Bu Anayasa'da birçok özgürlük var teminat altına alınmış. Mesela, bu yasa teklifinin bazı yerlerinde idari kurumlara ceza yetkisi verdiniz. Burada mevkidaşlarımız söylediler, dediler ki: "Ya, bu ceza yetkilerini

veriyorsanız Ceza Muhakemeleri Usulü Yasası'yla entegre olacak işler yapmanız gerekir. Böyle 'Mahalleden buldum, getirdim, bir yasa yaptım.' usulüyle yasa yapamazsınız. Anayasa Mahkemesine ya da başka yerlere takılır gelir." Şimdi bunu böyle yaptığınız zaman ortaya şöyle bir şey çıkıyor: Yaptığınız iş Anayasa'nın 9'uncu maddesine aykırı. 9'uncu madde diyor ki: "Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır." Kurum başkanlarına neredeyse bu yetkiyi kullanıyorsunuz burada, alelacele bu işleri yapıyorsunuz. Olmaz kardeşim, bu kanuna biraz saygı duyun, Anayasa'ya da saygı duyun. Biz de beğenmiyoruz, değiştirmek istiyoruz. İnşallah, siz muhalefette, biz iktidarda olduğumuzda bize destek verirsiniz birlikte değiştiririz. Anayasa'nın 11'inci maddesine aykırı. "Anayasa'nın bağlayıcılığı" diye bir şey bırakmadınız bu ülkede. Majestelerinin yargısını oluşturduunuz, gönderdiğiniz her şeyin artık oralardan sizin yaptığınız şekilde çıkacağını düşünerek müthiş bir şekilde tarumar ediyorsunuz demokratik hayatımızı ve "hukuk devleti" ilkesini. "Al buradan ver oraya; orası sizi ağırlasın, siz onları ağırlayın." şeklinde bir devlet yapısı oluşturduunuz. İşte o yüzden neredeyse 100 milyarlarca dolar kamu bankaları tarafından piyasaya sürülerek doları 6,85'te tutuyorsunuz. Uğraşmayın, uğraşmayın. O fonladığınız piyasalarla şu anda 6,85'te tuttuğunuz doların karşılığında kamu bankalarının elindeki aşağı yukarı bütün dövizci erittiniz. Olmayacak, bunları yaparsınız, ne yaparsanız yapın tutamayacaksınız. Bu ülkeye zarar veriyorsunuz bu anlamda. Bu ülkeyi hukuksuz bir ülke olarak tarif ediyorsunuz. Getirdiğiniz bu yasa teklifiyle beraber bizi Çin mi, Kuzey Kore mi, Rusya mı ya da İran mı yapmak istiyorsunuz, hangi lige taşımak istiyorsunuz; bunun bir cevabını olması lazım. Açıkça, size, bu servis sağlayıcı alan sahipleri, bu sosyal medya alan sahipleri dediler ki: "Bu teklifi getirirseniz Türkiye'den çekileceğiz." Çekilmeyi göze aldınız. Çoluk çocuğumuzun globalleşmiş olan dünyayla entegrasyonunu, yok olmasını göze aldınız, bu teklifi dayatıyorsunuz. Neden korkuyorsunuz? Neden korkuyorsunuz, biliyor musunuz? Her yeri kapattınız, artık muhaliflerin buralarda filizleniyor. Bundan önce 7 bin civarında trolünüz iptal edildi. O troller iptal edilene kadar buralara hiçbir şey söylemiyordunuz. Ortaya çıktı ki sizin parti olarak ilişkili bulunduğunuz alanlardan, ismen vermek istemiyorum, bu troller orada oluşturulmuş. 7 bin trol hesabınız bu sosyal medya sağlayıcıları tarafından iptal edildi, şimdi, kalktınız geldiniz burada temiz sosyal medyadan bahsedip bir faşizan yasayı önümüze koyuyorsunuz. Yani, Anayasa'daki düşünce özgürlüğünü, düşüncenin açıklanması özgürlüğünü, haber alma özgürlüğünü, basın özgürlüğünü tümüyle ortadan kaldırmaya yönelik olan bir yasayı trolleriniz elinizden alındıktan sonra tartışmaya başladınız. Ya, bu troller varken de konuşsaydık ya bunları. Siz bunların sahibi değil miydiniz? Bunlar, sizin için hepimize saldırmıyor muydu? Mesela, bizim İstanbul İl Başkanımız Canan Kaftancıoğlu'nun sosyal medya hesabını bloke edenler kimlerdi? O bloke edilmeler sırasında niye sesiniz çıkmadı? Niye yasaları getirirken eşitlik ilkesine uygun ve objektif olarak düşünüp söyleyemiyorsunuz bazı şeyleri? Ben de kendimin canı yanmış hissediyorum hanımefendilere burada yapılmış hakaretlerden. Ama burada yapılan hakaretlerde bile eşit davranmıyor Türk yargısı, birilerine hakaret ediyor, ağır hakaret ediyor hanımefendilere; Türk yargısı, sizin o bağımsız ve tarafsız yargınız diyor ki "Bu bir eleştiri hakkını kullanmaktır." Bir başkasına hakaret edildiğinde -ki orada doğru olduğunu düşünüyorum- jet hızıyla beraber göz altına alıyor ve tutukluyor. Bu kadar bu halkı tasnif etmeyin, bu kadar kamplaştırmayın, bu kadar hukuku tarumar etmeyin. Bakın, hepimizin gözü önünde oluyor bunlar, bu halk bunları yaşıyor. Ağzını açan insanlar hakarettten yargılanıyor, 100 binlere varmış Cumhurbaşkanına hakaret dosyaları var. "Ben açım." diyen bir adamı bile terör örgütü üyesi diye yargılatıyorsunuz ya. Sosyal medyayı kullanırken "Açım." diyen insanı bile terör örgütü üyesi diye yargılatıyorsunuz bu ülkede. "Bağımsız ve tarafsız" dediğiniz yargı bu mudur? Böyle bir yargının eline siz, bizim özgürlüklerimizi nasıl teslim edeceksiniz, nasıl teslim etmeyi düşünüyorsunuz? Kapı kapı gezen sizin yargı politikaları, hukuk politikaları kurulunuzun baskı yaptığı, çeşitli akçeli ilişki içerisinde olduğu

iddia edildiği bir olayda bir sulh ceza hâkimi kendini kurtarmak için kapı kapı geziyor, derdini zor anlatıyor, siz hâlâ o kurumun içerisinde o zatı tutuyorsunuz ve bize bağımsız ve tarafsız bir yargıdan bahsetmeye çalışıyorsunuz. Laçka oldu yargı laçka, yazık ediyorsunuz bu ülkenin vatansever hâkim ve savcılarına. 500 bin liralık bir rüşvet olayı döküldü Serik'te ortaya. Sizin bakanlarınız oradaydı, her iki partinin milletvekilleri oradaydı, partisinin genel merkezine... Yüreğinden öpüyorum o AK PARTİ'li Serik Belediye Başkanının, yiğit adammış, vatansever adammış, en az kendim kadar saygı duyuyorum kendisine. Diyor ki: “Kardeşim burada bir rüşvet vakası var, buna el atın.” gıkınız çıkmıyor, o ihbar bile kabul edilmiyor, cumhuriyet savcıları bloke oluyor, hareket edemiyor. Siz hangi yargıdan bahsediyorsunuz ya? Burada yapacağınız idari yaptırımları hangi yargı denetleyecek, kime ne anlatıyorsunuz? İçinizde hukukçu arkadaşlarım var, çıksın desinler ki bu rüşvet olayı soruşturulamazdı. Ya, açık milletvekillerinin önünde, bakanların önünde, kamu görevlileri var, hiç kimse bir şey yapmasa onların ihbar ve üzerine gitme yükümlülükleri var Ceza Kanunu'na var göre. Biri ihbarda bulunuyor, siz gıkınızı çıkarmıyorsunuz ve bize “bağımsız ve tarafsız” bir yargıdan bahsetmeye çalışıyorsunuz. Otoriterlik had safhaya varmış, yargıyı teslim almış, yargının teslim alındığı yerde de “Biz burada idari makamlarca birtakım içerikten çıkarmalar, işte, engellemeler, falanlar, filanlar yapacağız, yargı da bunu denetleyecek.” Hayır, öyle yapmayacaksınız. Siz muhaliflerinize saldırmaya doyamıyorsunuz, kanun hükmünde kararnamelemlerle saldırdınız. 2018 yılında yeni çıkardığınız yasa sırasında bunları bu Komisyonunda konuştuk. Bu Komisyon üyeleri çok iyi hatırlarlar, dedik ki: “Siz, OHAL'i devam ettiriyorsunuz, bu insanların suçsuz olması hâlinde bile suçlu gibi bunlara davranılmasına neden olacak bir hukuk düzeni yaşıyorsunuz.” Evet...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Aydoğan.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Daha bir şey konuşmadım Başkanım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Efendim?

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Hafta sonuna hazırlık Başkanım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Daha bir şey konuşmadım. Siz benim yerimde olsanız beş saat konuşursunuz. Tabii ki toparlayacağım bir süre sonra Sevgili Başkanım, sizi üzmem.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Şimdi, yaşayan ölüye çevirdiniz bu insanları, Türkiye'nin beyin takımı hakkında henüz soruşturma açılmamış olanlar bile işine dönemedi. Soruşturma açılmış beraat etmiş olanlar yani sizin de içinize sinmeyecek derecede insanlar görevlerine dönemediler ya mağdurlar. Sizin hukuk düzeniniz bu mu?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – İçine sinmese dönerlerdi.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sizin hukuk düzeniniz bu mu, masumları süründürmek mi? Yeter ya, yeter! Bu ülkede birçok insanın ekmeğiyle oynuyorsunuz, geleceğiyle oynuyorsunuz, çocukla çocuğuyla oynuyorsunuz. Sizin hukuk nerenizde? Daha yakın tarihte, şimdi Kuleli Askeri Lisesinin öğrencilerini tek tek çağırıp, çocukları dört yıl, beş yıl önceki olaylarla ilgili bir şekilde “Ya pişmanlık yasasından yararlanın ya bilmem ne...” diye sorgulamaya çalışıyorsunuz. Bağımsız ve tarafsız hukukunuz bu mu ya? Bank Asyanın finansörünü uçağınızda gezdiriyorsunuz, ajansın yönetim kuruluna koyuyorsunuz, gariban insanları “bağımsız ve tarafsız” dediğiniz yargıda... Yargıçlar da korkuyor. Böyle bir fişlemeyle, böyle bir isnatla birisi karşısına geldiği zaman FETÖ'cü, terör örgütü, PKK, YPG, her neyse, diyor ki: “Ben ne yapacağım kardeşim ya? Doğru davransam çocuk çoğumla beraber ekmeğimden işimden olacağım. Yanlış davransam vicdanım el vermiyor.” Sizin de vicdanınız yok mu? Niye bu işle hiç ilgilenmiyorsunuz? Niye ilgilenmiyorsunuz? Araştırma önergeleri getiriyoruz, onu

getiriyoruz, bunu getiriyoruz. Ya, Allah için ya, Allah için suspussunuz. Hoşunuza gidiyorsa bu yargı, yargıya güvenilirlik yüzde 25'te şu anda. Bu yasayı asla güvenilir bir yargınız olmadığı sürece bizim kabul etme imkânımız yok, bunu buraya şerh ediyoruz. Bu zulüm yasasını, bu muhaliflerinizi yok etme yasasını, bu azınlığa düştüğünüz bir iktidarla beraber otorite arayışına yönelik yasalarımızı bize burada noter gibi onaylattıramazsınız, kabul etmemiz mümkün değildir. Çoğunluğu sağladığımız anda da değiştiririz bu yasaları, açıkladık barolarla ilgili, bunlarla ilgili de açıklıyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kurultaya çok faydası olmaz Sayın Turan.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Kurultayda geleceğimiz yere geliriz merak etme sen.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Göreceğiz ama faydası olmayacak.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Şimdi... Sağlık olsun. Bize Cumhuriyet Halk Partisinin üyeliği bile yeterince onurdur, başka da bir bekleyişimiz yok. Size de bu onurluluğu bir an önce tatmanızı tavsiye ederim, ölümlü dünya Cumhuriyet Halk Partisi saflarında tatmanızı tavsiye ederim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz yerimizden çok memnunuz çok şükür.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Evet, Allah yerinizde önemli kılsın.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Komşuyu davet ediyoruz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bakın, ben size bir hikâye anlatayım. Sizin bu zulmünüzden sonra Cumhuriyet Halk Partisine 40 bin civarında zulme uğrayan insanın dosyası geldi Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezine. Bir gün kendi partimin asansöründen inerken gerçekten mütedeyyin olacağına hemfikir olabileceğim duruşu itibarıyla, görüntüsü itibarıyla bir hanımefendi, benim Cumhuriyet Halk Partisinin temsilcisi olduğumu bilmiyor, o tarihte milletvekili değilim Yüksek Disiplin Kurulu üyesiyim asansörde, beni tanımıyor, diyor ki: “Bir gün Cumhuriyet Halk Partisinin kapısına yolumun düşeceğini hiç düşünmezdim, mağdur olacağımı ve buraya geleceğimi hiç düşünmezdim.” Cumhuriyet Halk Partisi kimsesizlerin kimsesidir, çekinmeyin, korkmayın, size de faydası olur.

Şimdi, bununla ne yapmaya çalışıyorsunuz? Kimse yerinden zıplamasın, FETÖ ilişkinizi yok sayma imkânınız yok. Siz kendinize göre bir milat ayarladınız, 2013'ten öncesi ve sonrası. Bütün hâkimlere ve savcılara suç işletiyorsunuz şu anda, görevi ihmal suçu işletiyorsunuz, onlara diyorsunuz ki “2014'ten sonra reise biat edenler ve ondan önce işte olanlar, ayırın bunları öncesini soruşturmayın.” Sayın Özkaya bizim yasalarımızda zaman aşımı mefhumu yok mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Var.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Zaman aşımına uğramamış bir olayı soruşturmayan savcı görevini ihmal etmiyor mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ceza Genel Kurulunda açık.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Evet, peki Ceza Genel Kurulu da sizin gibi düşünmüş zaten.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok, hayır.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İşte onun için diyorum, işte onun için diyorum ki burada hukuka güven falan olmaz. Böyle düşünen bir hukuk olur mu kardeşim? Zaman aşımı diye bir kavram var yasalarda, reis dedi ki, Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki “2014 milattır.” milat orası oldu. Bundan sonra Sayın Cumhurbaşkanı, işte ‘Kanunsuz suç ve ceza olmaz’ ibaresini de kaldıralım, bir gün konuşsun ceza verelim, bir gün konuşsun affedelim...”

Şimdi, bakın, Sayın Özkaya, burada polemiğe girmeyelim ya. Ne olursunuz ben sizin hukuk bilginize hürmet ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Estağfurullah.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Buna itiraz ederseniz üzüldürüm.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Örgüt yöneticiliği kuruculuğu açısından zaman aşımı süresi geçerlidir, üyelikle ilgili...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, bana sorarsanız daha net bir şey söyleyeceğim ben size: Bana göre zaman aşımı da yoktur, kalkışan bir örgüt insanlığa karşı suç işliyordur, zaman aşımı olmaz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tamam.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bu arkadaşların da siz her ne kadar 2013 öncesi ve sonrası deseniz de bir tarihte böyle bir şeyle karşılaşma ihtimali vardır, benim hukukçu kimliğim bunu diyor. Kalkışma insanlığa karşı suçtur, aynen işkence gibidir, aynen kötü muamele gibidir. O yüzden orada hiç tartışmayalım, o yüzden “2013 öncesi ve sonrası” Sayın Cumhurbaşkanımızın hukuk bilgisiyle, öyle söyleniyor olabilir ama sizlerin öyle düşüneceğini zannetmiyorum. O zaman -İbrahim Hoca burada, diğer hocalarımız var ceza hukukundan- diplomalarınızı götürüp teslim etmeniz gerekir.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Aydoğan, son cümlelerinizi alalım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, bana niye bu kadar tahammülsünüz?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Yemek arası vereceğim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben biliyorum, beni çok seviyorsunuz. Üç beş dakika daha konuşup bitireceğim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Konuşacak olan diğer arkadaşlarımız da var.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sizin müsamahanıza sığmıyorum Sevgili Başkanım.

Evet, şimdi, bu yasayla beraber aslında bir dijital hafızayı yok etmek istiyorsunuz. Dokunulduğunda geçmişinde bu kara lekeler çıkacak olan arkadaşlarımız çok heyecanlılar. Ya, bırakın, utanmayın geçmişinizden. Niye utanıyorsunuz? Bırakın yazılınsın, o arama motoruna yazılınsın, arama motorunda çıkan “Sayın Fetullah Gülen” diyenler –değil mi- “Hocam, sizi çok özledik, gelin. Hocam, neredesiniz?” diye gözyaşı dökenler, “Hocam, ayağının türabı olayım.” diyenler, fotoğraflarıyla beraber Pensilvanya’da poz verenler... Ne varsa halkımız bilsin; niye çekiniyorsunuz ya? Ha, şöyle: “Biz yargılanmadık ki, bunlar bize karşı niye kullanılıyor? Kaldıralım bunları.” Geleceğimiz nokta budur.

Bakın, şimdi, bir yasa daha geçirdiniz bu arada, orada da uyardım ben sizi; Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nda böyle özellikli insanlar yarattınız. Anayasa’da duruşmaların aleniliğinin istisnası olabilecek, sadece çocuklarla ilgili, çocukların korunmasıyla ilgili bir madde vardı, onun ötesinde hiç kimsenin duruşmasının kapalı yapılamayacağı hükmü vardı -çok iyi hukukçu olduğunuzu biliyorum ama emir büyük yerden geliyor demek ki direnemiyorsunuz- ama geçirdiniz; bir zümre talepte bulunacak, mahkeme onunla ilgili menfaat görecektir ve yargılamayı kapalı yapacak. Hep korkuyorsunuz, her şeyden korkuyorsunuz, bütün kirliliklerden korkuyorsunuz. Bütün bu Parlamento bunlardan aridir. Başka kirli insanları niye düşünmek zorunda kalıyorsunuz? Çok namuslu insanları mağdur ettiğiniz bir rejiminiz var. Özgür dilediğiniz yargılamalar var, kumpas davaları var. Yine sizin iktidarınızda oldu; özür dilediniz hatta Sayın Cumhurbaşkanı... Bu polemiklere girmek için söylemiyorum; ben saygı duyuyorum, her öze saygı duyuyorum, her istişfara saygı duyuyorum ama her istişfardan sonra yeni bir despotluk yaratmayı hatta daha önceki ustaların çırağı gibi bu yolları devam ettirmeyi doğru bulmuyorum, onu anlatmaya çalışıyorum.

Şimdi, bu getirdiğiniz yasa da 2013-2014'lü yıllarda tartışılıyordu, "Twitter"a meydan okuyordu Sayın Cumhurbaşkanı Başbakanken, Anayasa Mahkemesine de hatta meydan okumuştı, "Kararınızı tanımıyorum." demişti. Değil mi? Şimdi tanıyor musunuz? Şimdi Anayasa Mahkemesinin lehinize verdiği kararlara hiç çıkıp "Sizi tanımıyorum." diyor musunuz? Ya da bizim ağzımızdan "Anayasa Mahkemesini tanımıyoruz." diye bir ifade duyuyor musunuz? Aramızdaki fark bu. Biz demokrasiye gerekli olan hiçbir kurumu yıpratmamaya çalışıyoruz, kurumsal değil, bunların sizin o kurumlara dadanmanız, tasallutunuz olduğunu söylüyoruz. O kurumlar dirayet gösteremiyorlar karşınızda. Bizden duymazsınız "Anayasa Mahkemesine saygı duymuyoruz." diye ama Sayın Cumhurbaşkanı Anayasa Mahkemesine de saygı duymadı, Yargıtaya da saygı duymadı, hatta bu ülkenin daha önceki HSYK dönemindeki mahkemelerine de saygı duymadı.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Sizin vesayetinize saygı duymadığındandır.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Fark etmez, vesayet kimden gelirse gelsin ben karşıyım, ben özgürlükçü birisiyim. Şimdi hukukçu kimliğimizle konuşacağız burada. Vesayet bir yerden başka bir yere el değiştirmesinin bu ülkeye yararı olmaz, azı ya da çoğu olmaz. Hukuka vesayet gölgesi bile düşüyor ise bu memleketin dağdaki çobanı bile faturasını öder kardeşim, dağdaki çobanı; o çobanın ayağındaki ayakkabı 21'inci yüzyıla yakışmaz hâlde gelir, yırtık olur, üzerindeki elbise yamalı olur. Bu ülkenin millî geliri zarar görür, bu ülkenin sanayisi zarar görür, bu ülkenin finansı zarar görür; bu ülkeye hiçbir şey, hiçbir yatırım gelmez. Bize bu kötülükleri yapmayın. Bize bu kötülükleri yapmayın.

Bu yasayı geçirirseniz Türkiye'yi daha önce geçirdiğiniz yasalarla beraber başka bir lige taşırsınız. Taşıma iradeniz olabilir, siz hayatı sadece saraydan görüyor olabilirsiniz, biz hayatı dünyanın tamamından görüyoruz. Bakın, yarın istihfâr etmeye kalktığınız zaman çok geç olur. Bu ülkeye şu anda 100 milyarlarca dolar zararınız var yaptığımız bu yasalar dolayısıyla; tek tek, rakam rakam çıkarır önünüze koyarım. Sizin vatanseverliğiniz vardır, eminim. Bu vatana bu kadar zarar vererek nasıl rahat oluyorsunuz ya? Sonra da çıkıyorsunuz, kimseye milliliği bırakmıyorsunuz, kimseye yerliliği bırakmıyorsunuz. Cebinde bir kuruşu kalmamış, sokakta yalnız kalmış insan figürüne çevirdiniz bu ülkeyi. Merkez Bankasının rezervlerine bakıyor musunuz? Bu ülkede son yıllarda yatırım yapıp yapılmadığına bakıyor musunuz? 10 milyonu geçmiş işsizi olan bir ülke olduğumuz farkında mısınız? Sosyal devletin sınıfta kaldığının farkında mısınız? Yerel yönetimlerin aç ve susuz kalmış insanlara yardım yaparak hayatlarını idame ettirdiğinin farkında mısınız? Burada fildişi kulede oturarak yasa yapamayız. Benim vicdanım bunu kabul etmiyor.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Aydoğan.

Sayın Hasan Subaşı, buyurun.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, yeni görevinizde başarılar diliyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederim Sayın Subaşı, sağ olun.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Çok değerli konuşmalar oldu, hatipler boşluk bırakmadı, Turan Bey de söylenecek ne varsa söyledi.

Bu arada karşıdan gelen muhataplar "Hiç mi iyi şeyimiz yok; bir de onları söyle." dediklerinde ben şunu söylemek isterim: Ben uzun yıllar aktif hukukçuluk dışında kaldım belki ama siyaseti içinde ya da dışında hep gözlemledim, izledim. 2002 ve sonrası "Acemilik dönemi" her türlü takdire şayandır AK PARTİ iktidarının. O zaman evrensel hukukun peşinde, Avrupa Birliği kriterlerine uygun

hareketle demokrasi söylemi, özgürlükler söylemi ön planda olan bir AK PARTİ vardı ve de danışmaya, istişareye değer verilirdi; yürütme, yargı, yasamanın, erkler ayrımının olabildiğince, eskiden geldiği gibi kökleşmiş bir durumu vardı, yine de çok istenilen düzeyde olmasa da fakat sonraki “Kalfalık ve ustalık dönemi” için aynı şeyleri söyleyemiyoruz maalesef. Sonrasında o istişare kültürü yok oldu, demokrasi ve özgürlükler söylemi geri planda kaldı ve tek adam sistemiyle de, bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle de toplum, önemli gerginlikler ve gerilimler yaşar hâle geldi.

Siyaseti takip ettim diyorum yıllardır, bu arada gördüğüm, siyasetin gerilimi ve gerginliği... Ki toplum, her alanda, gerek ekonomik zorluklara gerek işsizliğe gerek birçok başka sorunlara karşı Anayasa’nın kişisel özgürlük alanlarındaki toplantı, yürüyüş ve gösteri yapma hürriyet ve haklarıyla bu potansiyeli boşaltır ve toplum, gerilimini ve gerginliğini böyle atar.

Beni siyasete rahmetli Süleyman Demirel sokmuştu ve onun o hoşgörüsünü de her zaman hatırlarız, saygıyla, rahmetle anarız. “Yollar yürümekle aşınmaz.” dediğinde bir mesaj vermek istemişti yani özgürlükçü demokrasilerde toplumun bu tür ihtiyaçları olduğunu belirtmek istemişti. Bu alanları kapadığınız zaman, toplum gerginlik alanları yaşamaya başlar.

Şimdi, barolar bile Anayasa’daki yürütme özgürlüğünü yeterince cevaplayamamıştır ve yürütülmemişlerdir. Barolara baktığımız zaman, yargının savunma ayağıdır ve etki altında, baskı altında olmayan tek ayağıdır; medyaya baktığımız zaman medya da ciddi baskı altındadır, bunu kabul etmek gerekir, bu gerçeği görmek gerekir ama medyanın sosyal medya ayağı da özgürce kullanılmaktadır. Şimdi, son haftalardaki eylemlere baktığımız zaman, barolar hiç dinlenmeden, görüşü alınmadan, yürüyüş ve birtakım özgürlükleri de kısıtlanmak suretiyle barolar için ben onu bir vesayet olarak dillendirmiştım. Hani “Barolarla, 130 bin avukatla ilgili bir yasa yapıyorsunuz ama bu yasayı rozet takmış 8-10 milletvekili olarak biz yapıyoruz, önünüze koyuyoruz, siz bununla iyi idare ediliyorsunuz demek bir vesayettir.” demiştım. Bunu yine rahatlıkla söyleyebilirim, gerçekten 130 bin avukatı temsil eden barolara “Siz iyi yönetilmiyorsunuz, bizim yaptığımız yasayla yönetiliyorsunuz.” demek bir vesayettir.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Bunu çok tartıştık.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Ama bu vesayetin zaten tartışılıyor olması hoşta gidiyor Halil Bey, tartışılıyor olması hoşta gidiyor; onu da söylemişim. O zaman Cahit Bey söylemişti “Biz tartışıyoruz; demokrasiyi ve katılımcı bir demokrasiyi uyguluyoruz.” dediği zaman ben de şunu demiştım: “Tartışıyoruz konuşuyoruz, yine bu kanun teklifini de tartışacağız, Mecliste de tartışacağız ama biz bunun neresindeyiz? Virgülü bile değişmedikten sonra size görüntü veriyoruz, mesuliyet sağlıyoruz.” ve o zaman arkadaşların, hatiplerin de konuşmalarında gerekçeye uygun konuşmadıklarını, gerekçenin dışında birtakım hususları savunduklarını iddia ederek ve de göstererek “Bu yasayı da siz hazırlamamışsınız.” demiştık ama şimdi önümüze gelen yasaya baktığımız zaman, Sayın Zengin gerekçedeki hususları tek tek sıralamıştır, yani, arkadaşlarıyla birlikte bu yasanın yapılmasında bir payı olduğunu en azından göstermiş, sergilemiştir. Demidir ki gerekçede olduğu gibi “Bu çok önemli bir alan; insanların yaşam alanı, -ekonomik bir alan hâline de geldi- hak ve özgürlüklerini gösterebildiği ifade ettiği alan.” Tek tek bunları sıraladıktan sonra “Devlet olarak düzenleme bir zorunluluk haline geldi.” demidir ve ardından da “Avrupa Adalet Divanı kamu yararı yerine bireyin yararını gözetir kararlar almıştır.” demidir. Ben de geçen konuşmamda da şimdi de hep onu söylemek istiyorum. O milyonlarca birey nerede, onlar ne istiyor? Yine, bu konunun muhatapları nerede? Sayın Öztiryaki’nin de söylediği gibi “O milyonlarca bilgiyi paketleyip merkezden ayrı bir sistemi nasıl kurabilirler?” derken gerçekten haklıydı. Bunun ardından, bu yasanın ardından, bu alanda çalışanlar çekilirlerse Türkiye’den... Yani böyle bir yaşam alanı yarattıktan sonra köydeki insanlarımız da dâhil, dağda

çobanlık yapan yurttaşlarımız dâhil, Z kuşağı, X kuşağı, Y kuşağı bütün insanların kendisini ifade ettiği “Ben bireyim, özgür bir bireyim; benim de görüşlerim var, doğru ya da yanlış, katılırsınız ya da katılmazsınız.” diye birey olmanın özgürlüğünü yaşadığı bu sosyal mecrada yine kanun yapma biçimi yani muhalefeti dikkate almadan, bunun kullanıcılarını dikkate almadan hatta muhatap sayabileceğiniz kimseleri dikkate almadan ve ardından “Dünyaya öncü olacağımız bir kanun teklifi getirdik.” dediğinizde... Neyi, ne kadar incelediniz? Bu, ne kadar doğru? Geldiği zaman, bunlar, bu paylaşım siteleri çekildiği zaman Türkiye’de...

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Önerge vererek zenginleştirebiliriz.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Efendim?

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Önerge vererek katkı sunabilirsiniz.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Verdik, verdik önergelerimizi.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Önerge veriyoruz da zaten burada da dile getiriyoruz.

Dileriz ki, bir virgülü değişmeye başlasın ki biz de vesayetten söz etmeyelim. Bu yasaları gerçekten sizler hazırlıyorsunuz, milletvekilleri hazırlıyor; evet, bizim irademize dikkat edilmese bile en azından iktidarın sayısal gücüyle kendileri hazırlıyor, kendileri pişiriyor, kendileri taşıyor diye bilesek ama bazen öyle kuşularımız var ki ben haftalar önce söylemişim “Korkarım, tatilden önce sosyal medya da gelecek çünkü iki muhalefet alanı, iki eleştiri alanı. Yargının savunma ayağı ile medyanın sosyal medya ayağı yeterince kontrol altına alınmadığından, acaba bu hükümet sistemi bu muhalefeti ve eleştirel ayakları kontrol altına mı alıyor endişesini taşıyorum.” diyordum ve yine gerçekten bu endişeyi iliklerime kadar yaşıyorum.

Şimdi, önergelere dikkat edilecekse biz sürekli önerge verelim, biz üşenmeyiz ama bunda keşke yeterli bilgi ve iletişimi sağlayarak bir sonuca gelebilseydik.

Devletin temel hak ve özgürlüklerin korunması söz konusu olduğunda egemenlik yetkisi kapsamında hukuk kuralı koyma ve bunu uygulama mesuliyetlerinin bulunduğu kuşku yoktur, tabii ki kuşku yoktur. Bu gerçekçiyi koymuşsunuz ama o kişisel haklarını kullananlar bu işin neresinde? Benim sormak istediğim o. Sayın Zengin Adalet Komisyonunu örnek verirken orada kamudan önce kişisel hakların, bireyin haklarının daha önemli olduğunu vurgularken biz de bunun keşke takipçisi olabilsek.

Değerli arkadaşlar, bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde adil olmayan bir konu var. Ben, siyasetin içinde yıllarca çok takip ettim ama Türkiye’deki siyaset keskindir ve herkes rahatlama ihtiyacı duyar ve sert siyaset yapılır, doğasında vardır siyasetin. Siz, rahatlıkla muhalefet liderlerine, dilediğinizi; söyleyebilirken muhalefetteki insanlar sizin liderinize, -Cumhurbaşkanına- özel korumalarla donatılmış olduğu için AK PARTİ Genel Başkanına bize söylenen ifadeleri söyleyemiyoruz. İlleten zillate, teröriste vesaireye kadar söylenebilmiş her şey varken Cumhurbaşkanlığının koruma altında olması nedeniyle, inanın bu sosyal medyada ancak birtakım şeyler söylenebilmekte; sahte hesaplar olmasının da nedenlerinden birisi, bu insanlar özgürce bir şeyler söyleyerek birey olma özgürlüğünü sağlamaya çalışmakta ama doğru mu? Doğru değil. Hele insanların kişisel hakları hanel gördüğü zaman gerçekten bunun disipline edilmesi gerekmekte ama bunu siz “Dünyadaki örnekleri inceledik.” dediğiniz zaman nasıl ki barolarla ilgili yasa teklifinde dünyada hiçbir örnekle karşılığını bulamadıysak bu yasa hazırlığında da yine dünyadaki hiçbir örneğiyle bulamadık ve biz doğrusu “Bu, şu dünyadaki gelişmeye ve örneğe uygundur.” diyemiyoruz; bunu siz de biliyorsunuz ki “Öncü olmayı istedik.” diyorsunuz. Yani, tehlikeli bir öncülük ve sosyal medyadaki kısıtlama muhalefetin özgür görüşünü, etki alanlarını daraltmayı getirecektir, bundan kuşumuz yoktur. Hele böyle bir pandemi sürecinde,

Türkiye'nin deprem hareketliliği yaşadığı süreçte, işsizlik ve ekonomik darlıkların en yoğun ve en sorunlu olduğu dönemde barolarla, sosyal medyayla ilgili yasa tekliflerinin bayram öncesi ve bu kadar sıkıntılı günlerde gelmesi ve bu sürece koymanız, yetiştirmeniz ve acilen çıkarma isteği yine talimatla hareket edildiği izlenimini vermektedir. Böyle bir süreçte bu yasa teklifleri doğrusu bizim Meclisimize, Komisyonumuza yakışmamıştır. Yapılması gereken birçok kanun teklifi ve alınması gereken önlemler ve tedbirler varken bunların üzerinde durulması Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin rahatsız olduğunu ve muhalefeti susturmak isteğini ön plana çıkarmaktadır. Bu kuşkuyu doğrusu bizimle birlikte toplumun da büyük bir kesimi yaşamaktadır.

Evet teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Teşekkür ediyoruz Sayın Subaşı.

Sayın Özkaya.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Sayın Başkanım, saygıdeğer Komisyon üyelerimiz, değerli misafirler...

Öncelikle Sayın Başkanım, iki dönem üyeliğini yaptığım Adalet Komisyonuna Başkan seçilmeniz nedeniyle sizi tebrik ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Meclisin en saygın Komisyonlarından, en verimli Komisyonlarından birisi.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ– Sağ olun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Saygın olmayan komisyon mu var?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hiç şüphesiz ki hepsi saygın ama gerçekten Adalet Komisyonu üyeleriyle de çalışma gayretiyle de verimliliğiyle de çok sık toplanmasıyla da...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Adaletsizliğiyle de...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ben Komisyonda bulunduğum dönemde de gerçekten büyük bir gayretle iyi hukuk yapalım, iyi kanun yapalım...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hukuk inşa eden...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hukuk inşa eden. Sayın İyimaya Başkanımızın deyiimiyle “İnşa eden” bir komisyon.

Arkadaşlar, bu sosyal medya kanunuyla ilgili uzun süredir çalışan bir avukatım, bir hukukçuyum. 2012 yılından itibaren yoğunlaştı, 2013 yılında Türkiye’de gerçekten çok ciddi yaygınlaştı, 2014 yılının Şubat ayında bir kanun değişikliği oldu; 5651’e 8 (a) ve 9 (a) maddeleri o zaman geldi. O süreçte de kanun çalışması içinde bulundum. Bu kanun teklifinin hazırlanma sürecinde de komisyonda yer aldık; gerçekten çok uzun süre çalışılmış bir konu.

Bu konu neden ihtiyaç? Önemli. Biz 2014 yılında kanunu değiştirdiğimiz dönemde Meclis olarak, Türkiye’de o zaman içerik çıkartma çok sınırlıydı, daha ziyade erişim engellemesi kavramı vardı. Sebebi de “URL” dediğimiz kriptolu yayınların az olduğu, kriptosuz yayınların çok olduğu bir dönemdi. Bugün kriptolu yayınlar yüzde 90’ın üzerinde, kriptosuz yayınlar çok daha az. Dolayısıyla mevcut kanun o günden bugüne çözümde sorunu tam manasıyla çözemiyor. Az önce, Sayın Turan Bey gitti herhalde kurultay nedeniyle, keşke bekleseydi.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Gelecek şimdi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Gelecek mi? Tamam gelsin.

ÖZKAN YALIM (Uşak) - Ali Bey, kurultay değerlendirmemiz sadece Komisyonunda değil, Genel Başkanımızın tamamen bütün çalışmalarını değerlendirir siz rahat olun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ama kurultay ve Genel Kuruldaki televizyon saatlerindeki konuşmaların çok etkili olduğunu hissediyorum; bu da belki benim bir düşüncem.

Arkadaşlar, Anayasa Mahkemesi, malum 2014 yılında, Türkiye Twitter'ı kapattıktan dört beş gün sonra Twitter Başkan Yardımcısıyla bir heyet Türkiye'ye geldi. O gün BTK da bir komisyon bu heyetle görüştü, o komisyonun içinde ben de vardım, Twitter'ın Başkan Yardımcısı aynen şunu söyledi -gerçekten bu tarihî bir konu, önemlidir- “Siz bizi kriminal bir şirket olarak lanse ediyorsunuz, ekonomik değerimiz son derece zarar görüyor. Lütfen bizi bu sıkıntıdan kurtarın, biz Türkiye'ye gelip şube açmak istiyoruz, sizinle beraber çalışmak istiyoruz.” Biz de memnuniyetle “Bunu yapmalısınız, İrlanda gibi bir ülkede Romanya gibi bir ülkede şubeniz var neden Türkiye'de yok? Türkiye, büyük bir ülke, büyük bir medeniyet, köklü mirası olan bir devlet ve dünyada sosyal medyayı en geniş manada kullanan belki ilk beş ülkeden biri...”

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Demokrasi olmayınca...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Demokrasi de çok geniş, bunda da bir sorun yok.

...neden bize gelmiyorsunuz?” dedik onlar da “Efendim ekonomimiz çok yeterli değil, şirketimizin büyüklüğü yeterli değil, gelmek arzu ediyoruz, vesaire...” Sonra, üç dört gün sonra Anayasa Mahkemesinin o meşhur ikinci bölümünden bugün FETÖ terör örgütünden mahkûm olan bir Başkan Vekilinin Başkanlığındaki ikinci bölümden meşhur karar çıktı; Anayasa Mahkemesinin açık kanun hükmüne, bütün süreçlerden geçeceği, tüketilmişlik olma kavramı da ihlal edilerek ve hatta kararın alelacele Resmî Gazete’de yayımlaması için olağanüstü bir gayret sarf edilip, hastanedeki üyeye karar gönderilip, imzalatılmak gayretiyle bir karar çıkarıldı ve Twitter ondan sonra Türkiye'ye gelmedi ve Türkiye'ye bir daha selam vermedi.

FETÖ terör örgütü liderinin meşhur ananas konuşması vardı hatırlarsınız “Ananasları gönderdik, ananasları aldı mı?” diye, dört saatte Twitter’dan bu konuşma kaldırıldı, dört saatte. Ben Sayın Cumhurbaşkanımızın avukatı olarak birçok erişim kararı, erişimin engellenmesi kararı aldım, hiçbirini kaldırılmadı. Twitter'ın Türkiye'deki temsilcisi olan o avukat beyi aradım; Türkiye’de yalnızca aktif dava ehliyeti olan, pasif dava ehliyeti olmayan hiçbir tebligatı kabul etmeyen beyefendi, avukat meslektaşımızla görüştüm. Dedim ki: “Neden bu mahkeme kararları uygulanmıyor?” İşte “Efendim, Amerika Birleşik Devletleri’nde hafta sonu, mesai uygun değil, saatler çakışmadı.” E terör örgütü liderinin kararını dört saatte uyguluyorsunuz, fakat ülkenin Başbakanının kararını uygulamıyorsunuz. Bize hep bin dereden bin su getirildi, ipe un serildi ama bu kararlar uygulanmadı. O günden bugüne, şu anda elimde de en son Erişim Sağlayıcıları Birliğinden -burada temsilci arkadaşlar da vardır- aldığım karar; 2.490 mahkeme kararı uygulanmamış 9’uncu madde kapsamında, 8 (a) kapsamında da 3.547 mahkeme kararı uygulanmamış.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – RTÜK’e de 90 bin başvuru var sizin kararlarla alakalı, uygulanmıyor. Haberiniz olsun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet, biz egemen bir devletiz ve mahkemelerimiz var. Bunların büyük kısmı kişi hak ve hürriyetlerini koruyan kararlar, bu kararları uygulamıyor. Süreç gelişti, biz 2014’teki kanunu geçirdiğimiz zaman da Avrupa Birliği eleştirmişti.

2017 yılında Almanya’nın sosyal medya kanunu -burada tercümesi de var, bütün arkadaşlarıma takdim edebilirim- Alman sosyal medya kanunu 01/10/2017’de yürürlüğe girdiğinde gerekçesinde deniliyor ki: Facebook, yüzde 80 civarında bizimle anlaşıyor, şu anlaşıyor ama Twitter, yüzde 1 mahkeme

kararlarımızı uyguluyor. Dolayısıyla bunlarla ilgili kanunu çıkarmamız lazım. Önce, hatta onlar ceza kanununda düzenlemeler yapıyorlar ve çok ağır bizim Ceza Kanunuyla karşılaştırılmayacak kadar ağır ki bir siyasetçiye karşı yapılanlar için -ikiye de ayırıyorlar; dezenformasyon, mezenformasyon; bilerek, isteyerek yalan yaymak, itibar suikastı yapmak dezenformasyon; bilmeden yalanın yayılmasına sebep olmak mezenformasyon- üç yıla hatta beş yıla kadar hapis cezaları bile getiriyorlar ve akabinde sosyal medya kanunu çıkarıyorlar. Diyor ki 2 temsilci atayacaksın; birincisi muhatap olacağım. Kardeşim, Twitter Amerika Birleşik Devletleri'ndeymiş, İrlanda'daymış, onu bunu anlamam. Madem ki Almanya'da yayın yapıyorsun Alman kanunlarına tabi olursun, bir Alman vatandaşını atarsın, Almanca raporlar yazarsın; 2'nci kişiyi de benim güvenlik kuvvetlerim ve soruşturma organlarımla, cumhuriyet savcılığımın muhatap bulacağım bir kişiyi verirsin. Bunlar kanun çıktıktan sonra geldiler, kurallara uydular. Kurallara uydular ve bugün Facebook, Almanya'da yalnızca 1,800 Alman çalışan çalıştırıyor arkadaşlar. Bir milyonun üzerinde içerik çıkarttı hem de mahkeme kararına falan gitmiyorlar; eğer bir kişi hak ve hürriyeti ihlali varsa bunu koruyorlar.

Bizim amacımız nedir? Ben gerçekten sosyal medyayı yoğun kullanan birisiyim ve faydasına da inanıyorum. 15 Temmuz gecesi "FETÖ terör örgütü darbe yapıyor, uyanın ey millet!" diye en erken, açıkça yazmış ve bunun çok faydasını görmüş bir milletvekili olarak söylüyorum, faydalı bir alandır, bu faydalı alanı faydalı olduğu şekilde korumak bizim görevimizdir. Tartışma yapıyoruz, bu tartışmayı birbirimize saygı çerçevesinde yaparsak sorun çözülür ve bir noktaya varırız ama bu tartışma kültürünü bozan, bu tartışma kültürünü yok eden, buradaki demokratik yapıya şiddet, tehdit, şantaj, nefret suçu, çocuk pornografisi, millî güvenliği ve düzeni bozan yayınlar girerse bu oyuncularını devre dışı bırakmak devlet olarak bizim görevimiz. Burada yapılmak istenen, amaç bu. Özgürlüğü koruyacağız, ifade özgürlüğünü koruyacağız, hukuk devletini koruyacağız, güçlendireceğiz, temel hak ve özgürlükleri genişleteceğiz, bunlarda hiçbir sorun yok ama bunları katleden, bunları yok eden, alanı kirleten insanlara karşı da bir çözüm üretmek zorundayız "Biz devletiz ama çaresiz." diyemeyiz ki.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Eşit bir şekilde, eşit bir şekilde! İnsanları ayırmayacaksınız.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Arkadaşlar, az önce denildi ki: "Sayın Cumhurbaşkanına karşı engel var." Sayın Cumhurbaşkanına hakaret suçu bugün 5237'nin 299'uncu maddesi, eski kanunda da vardı, eski kanun 765'te de vardı, aynı, yeni çıkmış bir kanun değil.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Eski kanunda farklıydı, partili değildi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Atatürk de partiliydi, İsmet İnönü de partiliydi, bana öğretmeyin o kısmını.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – 2 parti var mıydı o zaman?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Arkadaşlar, "partili Cumhurbaşkanı" "partisiz Cumhurbaşkanı" kavramı 61 Anayasası'nın kavramıdır.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – 2 parti değildi o zaman, tek parti vardı.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, müdahale etmeyelim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Celal Bayar da Genel Başkanlığı bırakmıştır ama üyeliğini bırakmamıştır. 61 Anayasası'na kadar Atatürk de partilidir, İsmet İnönü de partilidir, Celal Bayar da partilidir, ondan sonra partisizdir.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Cumhurbaşkanı diğer liderlerle eşit mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Lider her zaman liderdir.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yasalar önünde diğerleriyle eşit mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – “Cumhurbaşkanı” her zaman Cumhurbaşkanındır, “Cumhurbaşkanlığı” kavramı her zaman Cumhurbaşkanlığı...

İki: Bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası. Mevcut kanunun, Türk Ceza Kanunu’nun 125’inci maddenin 3 (a) fıkrasında kamu görevlisine hakaret suçu bir yıldan az olmamak üzere iki yıldır. Yani size, bana, genel başkanlara yapılan hakaret suçu yine Türk Ceza Kanunu’nun 131’inci maddesine göre, şikâyet tabi olmayan bir suçtur ve doğrudan soruşturması yapılır. Herkes için geçerlidir bu.

“Sayın Cumhurbaşkanına hakaret suçu neden yok?” Sosyal medya yoktu ki eskiden. Bugün oturuyor, dağdaki çoban da üniversitedeki öğrenci de evdeki hanımefendi de milletvekili de yazıyoruz, hepimiz arkasına tıklar tıklar...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Sayın Özkaya, öyle değil. 2016’dan önce “diktatör” demek suç değildi.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Aydoğan, müdahale etmeyelim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – 2016’dan önce “diktatör” suç sayılmıyordu, 2016’dan sonra “diktatör” ifadesi suç oldu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır. Şimdi, bakın...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Olur mu? Yargı kararları var, Yargıtay kararları var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Turan Bey, dinle.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Aydoğan...

Dinleyelim arkadaşlar.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Turan Bey, o davaların avukatı benim, o dosyaları ben...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben de bilirim o davaları. Beraat kararları var elimde 2016’dan sonra.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Aydoğan...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Yerel mahkemede var beraat. 2. Ceza Dairesi o zaman bakan.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – 2016’dan sonra...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Müdahale etmeyelim, tamamlasın sözlerini.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Müsaade edin.

O davaların avukatı benim. 2014, 15, 16, yerel mahkemelerden beraat verenler oldu, sonra Yargıtay Ceza Dairesi buna karar verdi.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, benim elimde kesinleşmiş karar var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Olabilir.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Karşılıklı olmasın Sayın Aydoğan.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kararın olması...”Hukuk, yorumdur; hukuk, bu yüzden bilim değil, sanattır.” diyenler daha fazladır. Sanat yönünü ne kadar iyi yorumlarsanız sanatı o kadar iyi icra edersiniz. Hukuk, gerçekten, her gün iyi yorumladıkça sonuç alınan bir konu.

Ey CHP! Şaşıryorum size ya! “Twitter, Türkiye Cumhuriyeti’ne temsilcilik, muhataplık açsın.” dememize nasıl çıkarsınız? Ey İYİ PARTİ! Ey HDP!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Şehir hastanelerinin muhatapını getirelim Türkiye’ye.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Aydoğan, müdahale etmeyelim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ya, arkadaş, siz, Twitter’ın avukatı mısınız, milletin vekili misiniz? Arkadaşlar, gelin, siz de deyin ki...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sulh ceza hâkimlerine mi güveneceğiz, onlara mı güveneceğiz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Güvenin, korkmayın, hiç korkmayın.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, müdahale etmeyelim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Rahat olun. Konuşabilirsiniz, laf atmanızda problem yok ama konuşmama engel olmadan laf atabilirsiniz, sıkıntı yok.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Konuşmasını tamamlasın, sonra söz istersiniz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz, mahkemeler, hukuk sistemi, bunlarla ilgili aksayanı her zaman konuşabiliriz, bir problem yok. Bu devlet bizim, bu millet bizim, yargı bizim. Yani siz bana şimdi anlatacaksınız.

93 yılında dava açtım. Hâkimlik ve savcılık bursu vardı bizim dönemimizde, yazılı sınava tabi olmadan doğrudan bunlar mülakatla alınırdı. Seyfi Oktay “imam-hatip mezunu” diye bu arkadaşlarımızın hiçbirisini almadı; Ankara Hukuk mezunu.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yapmayın ya!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Avukatı benim diyorum.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – AKP’nin belediye meclis üyelerini hâkim yaptınız, ondan sonra konuşuyorsunuz ya!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Dinle.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Bülbül...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İki yanlış bir doğru yapmaz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, müdahale etmeyelim, böyle tamamlayamayız.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Benim ilçemde CHP’nin ilçe başkanı hâkim oldu. Arkadaş, dava açtık, dedi ki idare mahkemesi: “Mülakat sınavları idari yargı denetimine tabi değildir.” Davanın avukatı benim, size gönderebilirim. Sonra, Danıştay dedi ki: “Kamera koyacaksınız.” Bunların hepsini yaşayarak geldik biz. Ankara’da hangi önemli bir dava varsa bir kenarında bulunduk, bunları ezbere biliyoruz. Bu hukuku iyi yapacağız, hepimize lazım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Kamerayı niye kaldırdınız o zaman?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kamera hiçbir zaman olmadı.

Bakın “Arkadaşlar, bu sosyal medya teklifinde şu maddede şurası yanlış.” dediğiniz bir yer varsa lütfen onu söyleyin ama yanlış bir yeri yok.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Özkaya, toparlayalım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Almanya’ya göre de Türkiye’ye göre de... Bugün, Facebook’un bu yılki bütçesi 70 milyar dolar, yüzde 99’u reklam geliri ve bu şirket Türkiye’de vergi vermiyor. Vergi vermesin mi?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Nasıl vergi vermiyor? Yüzde 15 stopaj, yüzde 7,5 dijital hizmet vergisi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bunlar vergi vermiyor.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Nasıl vermiyor?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel, siz konuşmanızda bahsedersiniz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Arkadaşlar, şaşıırıyorum, Facebook’u, Twitter’ı CHP savunuyor, güzel bir şey.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Özkaya, toparlayalım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tamam, toparlıyorum Sayın Başkanım.

Benim 3 oğlum var –ellerinizden öper- 2’si hukukta okuyor, her gün bana söylüyor “Baba, biliyorum ki sen özgürlükçü bir insansın, sosyal medyayı, bunları asla yasaklamazsınız.” Böyle bir şeyi şu partide hiçbirimiz düşünmüyoruz, tek kelime konuşmadık -az önce Sayın Grup Başkan Vekilimiz söyledi- çalışma üzerinde asla, zerre miktarda aklımıza gelmedi “Burayı kapatalım, bir şey yapalım.” diye, biliyor musunuz? Tam tersi, koruyalım, genişletelim ama buyursunlar, gelsinler buraya. Bunu sağladığımız zaman göreceksiniz bize en çok duayı siz edeceksiniz.

Hani o troll var ya troll, kendi kendini öven belediye başkanlarımız falan var ya rahat olsun onlar da hepsinin kim olduğunu görecekler. Bu hesaba hangi troll girmiş, söyleyecek. Suç mu? Suçsa mahkeme, suç değilse beraat ediyor zaten, sıkıntı yok, yargılama faaliyeti olur, sonuçlanır.

Bu açıdan, ben inanıyorum, sakın kafayla okuyun oy birliğiyle geçer bu kanun; bu kadar da iddialı söylüyorum, iyi bir kanun hazırlandı. İnşallah hayırlı olur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz Sayın Özkaya.

“Gençler ne düşünüyor?” diye merak etmiştiniz. Genç bir milletvekilimiz var. İsterseniz –arada Sayın Adıgüzel söz istedi ama- Sayın Zeynep Yıldız bir konuşsun.

Buyurun Sayın Yıldız.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Hakikaten, bu kanun teklifi tartışılırken mesele bir şekilde dönüp dolaşıp çoğunlukla gençlere geliyor ve gençler adına konuşan bir kitle görüyorum karşımda. Açıkçası, bu, bizim kendi adımıza çok kabul edebildiğimiz bir şey değil. Yani burada gerçekten genç milletvekilleri varken gençlere dair bir meseleye ilişkin olarak gençlerin konuşmasının bizi daha sağlıklı bir sonuca götüreceği kanaatindeyim.

Kanun teklifine geçmeden önce, bu arada şunu da söylemek isterim; bu kanun teklifinin hazırlanış sürecinde bütün safhalara dâhil oldum genç avukat bir vekil olarak ve gerçekten parti grubumuz da bu noktada genç vekillerin dâhil olması hususunda ciddi anlamda ısrarcı oldular çünkü en nihayetinde genç milletvekilleri burada sayıdan ibaret değiller. Yani biz, 30 yaş altı, AK PARTİ’de 5 vekiliz, 35 yaş altı 14 vekiliz ama burada sayıdan ibaret değiliz, bence fikirlerimiz yüzdesel itibarıyla daha çok kabul görüyor diyebiliriz. Bunu da onaylıyor zaten çok kıymetli başkanlarım.

Şöyle ifadelendireyim: Açıkçası, genç bir avukat olarak kişisel verilerin korunması çok uzun süreden beri çalıştığım bir konu ve çok da önemsedığım bir konu çünkü mahremiyet, çok temel bir insan hakkıdır; özel yaşamın gizliliği Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi’nin 12’nci maddesinde koruma altına alınmıştır. Yine, aynı madde, insanın şan ve şerefini de koruma altına alır. Dolayısıyla sosyal ağ sağlayıcılarında bu mahiyette işlenen suçların akıbeti ne olacak sorusu aslında dünyanın gündeminde. Ve bu noktada dünyadaki mevzuatı da yakından takip etmekteyim. Şöyle ifade edeyim: Şimdi, düşünün -ben bu noktada çok fazla sosyal araştırma da okudum- kişisel verilerimizin ne kadarı bu şirketler tarafından kaydediliyor, ne amaçla kullanılıyor? Bu, tam bir muamma olmayı aslında sürdürüyor ve dünyada bu noktada çok ciddi bir farkındalık gelişmiş vaziyette. Şöyle ifade etmek gerekirse, sosyal medya kullanıcıları olan gençlerin buna ilişkin farkındalığına dair bir maddeleme yaptığımızda şunu görüyoruz: Kişisel verilerin kullanımına ilişkin çok ciddi bir farkındalık ne yazık ki yok. Mesela,

Avrupa’da kişisel verilerin korunmasına ilişkin malumunuz olduğu üzere, çeşitli düzenlemeler var. 95 direktifinin akabinde GDPR çıktı. GDPR’da işte, bir açık rıza şartı getirildi. Şimdi, biz pek çok siteye giriyoruz, girdiğimizde “Kişisel verilerin kullanımına izin veriyorum.” tek seçenek; sadece izin verme şansımız var, izin vermeme şansımız yok. Oraya tıklarsak o hizmetten faydalanabiliyoruz, aslında sitelerin bize bir dayatmasıyla karşı karşıyayız. Ve bu noktada da bu açık rızanın tek opsiyona dayanıp dayanmaması vesaire bunlara yönelik tartışmalar zaten dünya kamuoyu üzerinde sürüyor ve zaten oradaki bize “genel işlem şartı” gibi dayattıkları o şeyleri okumamız da mümkün değil; daha önceden hatırlarsınız genel işlem şartlarına dair Yargıtayın da farklı kararları vardı, “Bunu vatandaşlar okumak zorunda değil.” diyerek aslında böyle bir şeyin altına imza atıldığında bunun gerçek bir irade beyanı olmayacağı hususunda da kararlar vardı, hatırlayanlarınız vardır.

Şimdi, bence kişisel verilerin bir izdüşümü olarak sosyal medya düzenlemelerini bu bağlamda okumak gerektiği kanaatindeyim. Aslında dünyada ciddi anlamda düzenlemeler yapıldı. Şöyle, 2016 yılında Almanya’da Bundestag’ta bir araştırma komisyonu bu noktada, ilk etapta faaliyet gösterdi ve bunun hemen akabinde bir sosyal ağların düzenlenmesi kanunu yürürlüğe girdi. Hepiniz aslında sosyal medya kullanıcısı, bazen girdiğinizde görüyorsunuzdur, şikâyet butonu geldi. “Tweet’i bildir” opsiyonu geldi mesela. Bunların hepsi aslında bu yasadan sonra geldi. Yani uluslararası kamuoyunun bu noktada birbirine kenetlenerek hareket etmesi gerçekten sosyal medyanın sorumsuz medya olmasını engelleyen başlıklardan bir tanesi olarak karşımıza çıkıyor. Yani hakikaten, bu noktada dünya devletlerinin, egemen devletlerin kendi vatandaşlarının, bir pozitif yükümlülük olarak kendi vatandaşlarının haklarını koruyarak olması çok önemli bir başlık yani çünkü devletlerin egemen ve kendi vatandaşının hukukunu koruyabiliyor olması lazım. Vatandaş orada, “tweet”in altına birisi rumuzlu bir hesabın arkasına gizlenerek hakaret edecek e, kendi ceza kanunlarına göre.

ALPAY ANTMEN (Mersin)– Yurttaşları eşit olarak kabul edecek değil mi? Ayırmayacak?

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Evet, kesinlikle buna yönelik zaten ayrı düşüneceğimiz bir başlığımız yok.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Cumhurbaşkanının akrabasına bir şey yazıldığı zaman...

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Ama hepsini ben birebir takip ediyorum. Ben Sayın Vekilimizi de çok seviyorum, iyi niyetle söylediğini de düşünüyorum ancak şu var, en nihayetinde biz bunların hepsine siyasi görüşüne bakmaksızın... Mesela Demirtaş’ın hanımına yönelik bir hakaret olduğunda bizim bütün siyasilerimiz bunu kınadı. Biz aynı hassasiyeti bütün partilerden bekliyoruz çünkü her birimiz burada hakarete uğruyoruz sosyal medyada. Bence sosyal medyada hakarete uğramayan kimse yok burada, her birimiz muhakkak bir şekilde uğruyoruz ama en nihayetinde, burada siyasiler olmanın ötesinde vatandaşın hukuku bağlamında bu meseleye yaklaşmamız gerektiği kanaatindeyim. Dolayısıyla böyle bir alanda bir hukuk geliştirilmeli, bir hukuku olmalı bu alanın. Dünya da bundan hareketle bu alanda bir hukuk geliştirmeye çalışıyor. Şu an tabii ki bunların uygulanabilirliği vesaire hususuna ilişkin olarak dünyada soru işaretleri devam ediyor. Mesela, biz geçtiğimiz sene yine Ravza Başkanımın New York’ta bir toplantıya katılmıştık şubat ayı içerisindeydi yanlışlıyorsam. Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğinin sözcüsüne bir soru sormuştum, panelistti kendisi; kitle iletişim araçlarının gençler tarafından kullanımına ilişkin bir soruydu. O noktada, mesela, şu sorunun cevabını aramıştım: Şimdi, GDPR’dan bahsediyorsak kişisel verilerin korunumu noktasında; bu, kıtasal mahiyette bir düzenleme. Bizim küresel bir düzenlemeye ihtiyacımız var çünkü esas itibarıyla, bu şirketlerin hiçbirisi aslında Avrupa menşeli değil. Dolayısıyla Avrupa menşeli bir hukuktan ziyade bizim küresel bir mutabakatın takipçisi oluyor olmamız lazım çünkü gerçekten mahremiyet çok temel bir insan hakkı ve bizim de bu küresel şirketlerin insanların mahremiyetini bu kadar sömürmesine imkân tanımıyor olmamız lazım.

Bu noktada açıkçası mesela “Veriler, bu dönemin petrolü.” derlerdi. “Bu, Allah Allah nasıl petrolün yerini tutabilir ki?” diye düşünüyordum ve gerçekten işin derinine indikçe bunun ne kadar haklı bir şey olduğunu “petrol” olarak bunu isimlendirenlerin bir bildiği olduğunu fark ettim ve şimdi bizim verilerimiz kullanılıyor, anonimleştirildiği söyleniyor. Bunu tam bilemiyoruz, arkada neler yaşanıyor, ne kadarı kaydediliyor, bizimle alakalı ne tutuluyor bilmiyoruz.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Benim de telefonlarım dinleniyor ama kim kaydediyor acaba?

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Ben mesela “Twitter”da çok küçük bir anket yaptım takipçilerime, çok ahım şahım bir takipçim de yok zaten. Şu soruyu sordum: Özelinizi kiminle paylaşırsınız? 4 sık koydum: Arkadaşınızla, ailenizle, herkesle, hiç kimseyle. Çoğu, hiç kimseyi seçti, aileyi bile seçmediler. Ailemizle bile paylaşmadığımız şeyleri neden küresel şirketler biliyor? Ben bundan çok rahatsızlık duyuyorum.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Bu düzenleme peki bunu çözüyor mu? Çözmüyor.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Şimdi, çözümü noktasında bir öneri sunuyor.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sosyal medyada değil bu verilerin toplanması.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Biz bunu niye yaptık? Az evvel “Dünya bu noktada bir hukuk kurguluyor şu an.” dedim ve bunun akabinde de “Bunun işlerliği noktasında hâlâ soru işaretleri var.” dedim. İşte, biz de bundan hareketle, dünya ne diyor, bu kanun teklifini hazırlarken dünya bu konuda ne diyor, bunu çok ciddi anlamda irdeledik. Dilerseniz bunlardan bir miktar bahsetmek istiyorum. Az evvel Almanya’dan bahsetmiştim tekrara düşmemek adına sadece şu kısmını söyleyeyim: Almanya, temsilcilik kavramı getirdi, raporlama zarureti getirdi. Temsilcilik kavramı getirerek aslında bir muhataplık ilişkisi kurgulamış oldu.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Başarısını gösteren bir gösterge var mı?

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Bunun yanı sıra nefret, istismar, hakaret, Anayasa’ya aykırı örgütlerin propagandası gibi bu tip içerikler yirmi dört saat içerisinde kaldırılmalı hükmünü de getirmiş oldular.

Yine takip etmişsinizdir, Mayıs 2020’de yani çok yakın bir tarihte Fransa’da da daha radikal bir düzenleme yapıldı bana kalırsa; bir saat içerisinde bu içeriklerin kaldırılması hükmünü Fransız hukuku, daha doğrusu Parlamentosu hayata geçirmiş oldu ve Fransız hukuku da bunu inşallah kendi içlerinde herhâlde işletirler diye düşünüyorum çünkü hakikaten bu, bütün insanlık için önemli. Bütün devletlerin parlamentolarında böyle yasalar olsun ve herkesin hukuku korunsun, dünya vatandaşlarının hepsinin hukuku korunsun.

Yine, ABD’de bana göre çok ilginç bir gelişme yaşandı: 28 Mayıs 2020’de Başkanlık kararnamesiyle sosyal medya örgütlerinin kişilerin ifade hürriyetini kullandıkları filtrelerle engelledikleri söylendi. Dolayısıyla, aslında sosyal medya şirketlerinin kendilerine farklı bir egemenlik alanı tanımladıklarını görüyoruz ve egemen devletler kendi egemenlik alanlarını da belirli noktalarda muhafaza etmeye çalışıyorlar, bir hukuk kurguluyorlar yani bir şeyin evvela ekonomisi gelişir, bunun peşi sıra hukuku gelişir. Şu an dünyada bir dijital ekonomi geliyor, bu dijital ekonomi gelişirken de onun hukukunun geliyor olması lazım. Dolayısıyla biz de dünyadaki düzenlemeleri baz alarak bu düzenlemeyi yaptık.

Mesela, ben Avrupa Konseyinde yedek üyeyim, geçtiğimiz ruberu yapılan son oturumda bir rapor geçti ve ben de çok değerli buluyorum o raporu. Alman bir parlamenterin hazırladığı bir rapordur, Siyasi İşler ve Demokrasi Komisyonunda kabul edildi, sonrasında da genel kurulda oylandı ve rapor resmîyet

kazanmış oldu. Raporun başlığı şuydu: Demokrasiler Hacklendi mi? Yani sosyal medyaların, sosyal ağ sağlayıcılarının, sosyal medya platformlarının belirli noktalarda yaptıkları manipülatif şeylerin ileride demokrasileri sıkıntıya sokabileceği noktasında bir tespit yapılmış oldu.

Yine, benzer mahiyette yapay zekâ teknikleriyle demokrasilerin nasıl yönlendirilebileceğine ilişkin bir başka rapor da İtalyan bir parlamenter, kadın bir parlamenter tarafından hâlihazırda çalışılıyor. Ben o raporu da çok ilgiyle takip ediyorum; zaman zaman, denk geldikçe raporu hazırlayan hanımefendiyle de bu konuda istişarelerde bulunma imkânı ediniyorum.

Dolayısıyla gerçekten, çok önemli bir alan ve hepimizi ilgilendiren bir alan ve gerçekten düzenleme gerektiren bir alan. Dünyada bu düzenlemeler yapılıyor bir genç olarak ülkemin bunların gerisinde kalmasını -burada egemen bir Türkiye Cumhuriyeti devleti var- ve dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti devleti burada egemen kuvvetken ben tutup da şirketlerin burada karar verici pozisyonunda olmasını çok kabullenemiyorum açıkçası.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Acaba Almanya, Fransa’nın yasa yapma tekniğini, yasa yaparken nerelerden geçtiğini de...

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – İşte şu an bizim...

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Böyle bir teknik yok.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Şöyle ifadelendireyim. O zaman, acıklı bir tespiti paylaşmak istiyorum: Avrupa Konseyine gittiğimde mesela, birisi bir önerge veriyse o önergeye ilişkin konuşuyor. Biz burada su ürünlerine dair bir şey konuşurken bile bambaşka bir kadın cinayeti meselesini konuşuyoruz. Keşke konuşmasak, keşke bunlar olmasa ama en nihayetinde...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Bunlar sürelerle sınırlandırılıyor. İç Tüzük yeterli değil.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Hayır, bir şey söyleyeyim, oralarda üç dakika veriyor ve ben mesela bir keresinde konuyla alakalı konuştuğumu düşünüyordum ama oradaki Parlamento Başkanı bana durup dedi ki “Konuyla alakalı konuşun yoksa sözünüzü keseceğim.” Dolayısıyla...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Anlattığınız doğru da soru bu değil.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Soru bu değil. İşte ben de o noktada şunu söylüyorum, keşke bizim muhalefetimiz de gerçekten konuyla ilgili...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Hazırlık süreci bu değil.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Değerli arkadaşlar, niye bu kadar çok müdahale ettiniz Zeynep Hanım’a?

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Biz burada kanunu zaten konuşuyoruz ve kanunu konuşurken... (CHP sıralarından gürültüler)

Dilerseniz müsaade edin de konuşayım. Bakınız, şu anda bile konuşamıyorum, ifade hürriyetim aslında kısıtlanmış oluyor. Dilerseniz devam edeyim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ama konuşmacının insicamı bozuluyor.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Tabii ki sataşma mümkündür, tabii ki karşılıklı argümanlarımızı çarpıştıracağız. Biz burada sizleri mümkün mertebe zaten dinliyoruz ancak ve ancak şunu da ifade etmem gerekir ki ben mesela bu konuda hayal kırıklığı yaşıyorum, keşke orada çözüm üreten bir muhalefet olsa. Yani gerçekten çıksa “Ya, bu maddenin bu hükmünün şurasından rahatsızım.” dese Genel Kurulda ama onu demiyor. O madde bambaşka bir şey ve gerçekten verilen önergenin içeriği “Şuraya şöyle bir virgül koyalım, buraya şöyle bir şey yapalım.” ve sonrasında bambaşka bir şeyi tartışıyoruz ve ben bundan burkuluyorum, bu beni üzüyor.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teknik konularda konuştum.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Şöyle, şimdi, burada da çözüme yönelik herhangi bir şey şu ana kadar işitmedim. Şu süreç böyle oldu, bu süreç böyle oldu; bunları tartışıyoruz. Ya da şöyle bir argümanla karşılaştık. Mesela memlekette...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Değerli arkadaşlar, müdahale ediyorsunuz; o, konudan çıkıp başka cevap vermek zorunda kalıyor; insicamını bozmayalım.

Zeynep Hanım içimizdeki en genç milletvekili, tahammül edelim.

(CHP sıralarından gürültüler)

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Sataşma yok lütfen, rica edeceğim.

En nihayetinde şununla da karşılaşıyoruz: “Ya buna gerek var mıydı, şimdi zamanı mıydı? Zaten şu var, Meclisin kapanması gerekiyor.” vesaire. Biz çalışalım, herkes çalışırken biz çalışalım, ben çalışmaktan çok keyif alıyorum yani keşke hiç ara vermesek, sonuna kadar yasa çıkarsak ya da bunlar üzerinde tartışsak; bu 1’inci başlık.

2’nci olarak da biz, en nihayetinde ihtiyaçlar arasında bir hiyerarşi kurgulamıyoruz, “Bu bir ihtiyaçtır; şu önceliklidir, bu sonralıktır.” vesaire demiyoruz. Yürütmeye çözülebilecek problemleri mümkün olduğu kadar çözmeye gayret ediyoruz, öte yandan yasal bir düzenleme gereken alanlarda da sonuna kadar bu süreçlerin takipçisi olmaya çalışıyoruz. Ve burada bu kanun oluşurken her bir noktada tartışmanın, kendi içimizde ciddi anlamda müzakere süreçlerinin ne kadar yürütüldüğünü görerek ve bilerek bunu söylüyorum.

Şimdi, biz bu kanunla ne yapıyoruz? Bir; muhataplık ilişkisi kurguluyoruz. Muhataplık ilişkisi kurgulamak bence çok önemli çünkü bir yere bir tebligat yapacaksınız, muhatabınız yok ve bunlar ani şeyler. Düşünün, bir kişiye dair kişilik hakkını ihlal eden herhangi bir unsur var internet sitesinde ve biz o esnada tebligat yapamıyoruz. Yani bir sürü usulü var, bir sene sürüyor. E, o esnada bir sene boyunca... Bakın, Fransa “Bir saat içinde içeriği kaldırın.” diyor, neden? Çünkü o veri o esnada bir sürü yere kopyalanabilir. Bir sene içerisinde kim öle kim kala... Dolayısıyla, ciddi anlamda bu noktada kişilik hakkını derinleştiren bir durum oluşuyor.

AYHAN EREL (Aksaray) – Zeynep Hanım...

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Buyurunuz.

AYHAN EREL (Aksaray) – Bizim merak ettiğimiz şu Zeynep Hanım: Siz kaygılarınızı, düşüncelerinizi bir tarafa bırakın; genç bir vekil olarak bu düzenlemeden bir endişen var mı? Biz eve vardığımızda senin yaşlarında benim çocuklarım var “Baba ne olacak ne bitecek?” bize onu anlat yani yasanın...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Erel, müsaade edin, gelsin oraya.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Endişem yok.

Aslında dünyadaki düzenlemeleri neden anlattım? Bir genç olarak biz dünyayı takip ediyoruz, dünyada ne olup bittiğini biliyoruz Sayın Vekilim.

AYHAN EREL (Aksaray) – Bununla ilgili, genç bir vekil olarak siyasi kimliğini, dünya görüşünü bir tarafa bırak, gençlerin kafalarında bu soruları giderecek şeyleri söyle; biz de onlara diyelim ki bizim genç vekilimiz endişe etmiyor, siz de endişe etmeyin.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Çocukları, gençleri koruyan bir yasa, kişilik haklarını koruyan bir yasa.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Evet, bunu diyebilirsiniz, gönül rahatlığıyla diyebilirsiniz çünkü biz gerçekten burada en nihayetinde... Dünyadaki düzenlemeleri boşuna anlatmadım, burada beni duvarlar dinlesin diye anlatmadım. Dünyadaki düzenlemeler bizim için önemli. Neden dünyadaki düzenlemeler bizim için önemli? Bu noktada bir hukuk geliyor, bu noktada bir hukuk gelişirken ben bir genç olarak bu hukukun dışında kalmasını kendi ülkemın kabul etmiyorum. Biz de bu hukuka dâhil olmalıyız. Benim ülkem, burada egemen bir devlet olarak -bir sosyal ağ sağlayıcısı burada karar verici olamaz- benim devletim burada karar vericidir. Dolayısıyla, ben bir genç olarak benim devletimin buradaki karar vericiliğini tahkim eden bir kanunu tabii ki destekliyorum.

Az evvel, muhataplık ilişkisinden hareket ediyordum. Muhataplık ilişkisi tesisi neden önemli? Şimdi, bir kere kişilik haklarının korunması hakikaten çok önemli bir bahis, hepimizin zaman zaman karşılaştığı bir durum. Kişiler en nihayetinde... Ceza kanunumuzda suç teşkil eden unsurlar belli. Bir insan benimle yüz yüze geldiğinde bir hakaret vesaire sarf ettiğinde bunun ceza hukukunda karşılığı varken bu internet ortamında karşılıksız kalıyorsa eğer, o esnada başkaları bunu görüyorsa ve kişilik haklarını zarar görüyorsa bunun tabii ki bir yaptırımı ve bir cezası olmalı.

Bunun yanı sıra, asgari ücretli vatandaşımız da herkes vergisini veriyorken milyon dolarlar üstü cirosu olan şirketlerin pekâlâ vergi vermesi lazım. Dolayısıyla vergilendirme hususunu da mümkün kılacak bir mekanizmayı hayata geçiriyor olmak da bu açıdan beni fevkalade memnun ediyor.

Bir 3'üncü husus, tebligat hususu; gerçekten bunların ikisini de gerçekleştirebiliyor olmamız için tebligat yapacağımız bir muhatabımızın olması lazım ve bu kanun içerisinde tebligat usulüne dair hükümler de var, incelemiştinizdir zaten. Bunları da bulunduruyor olması çok önemli.

Yine benim çok önemsedğim bir diğer husus, malumunuz olduğu üzere 5651 sayılı Kanun'un erişiminin engellenmesine dair bir hükmü vardı, biz bu hükmü ek olarak "İçeriğin çıkarılması" ibaresini getirdik çünkü düşünün, problematik bir içerik var, o içerik dolayısıyla mahkemeye başvuruluyor ve sonrasında bütün site külliyen kapanıyor. Böyle bir problemli içerikten dolayı bütün site kapanmamalı; dolayısıyla biz oradaki içeriğin çıkarılmasını sağlamak suretiyle oradaki siteye ilişkin vatandaşların girişini aslında güvence altına almış oluyoruz. Yani orada tek bir vatandaşın kişilik hakkı ihlal edildi diye diğer vatandaşların ifade ve haber alma hürriyetine dokunulamaz; dolayısıyla bu hüküm bana göre en önemli, yani benim çok önemli bulduğum hükümlerden bir tanesi.

Dolayısıyla verilerin Türkiye'de kalması da aslında çok önemli. Biliyorsunuz veride güvenli ülke kavramı da artık yakın zamanda çıkıyor. Aslında bunların her biri yeni bir ekonomi getiriyor. Aslında biz verilerin Türkiye'de kalmasını sağlayarak bir ekonomi de ilerleyen süreçte teşekkül ettirebiliriz. Bunların her birinin de aslında takipçisiyiz ve bunun yanı sıra, verilerin başka şirketlerde tutulması garibimize gitmiyor da ülkemizde tutulması neden garibimize gidiyor, bu soruyu da ister istemez soruyorum.

Bir diğer husus, kapatacağım, çok vaktinizi aldığımı farkındayım ama son bir hususa daha değinip inşallah susmayı düşünüyorum. Z kuşağı, Z kuşağı, Z kuşağı... Herkes bir Z kuşağı, Z kuşağı, Z kuşağı derdinde. Açıkçası, ben burada gençlerin hepsi aynı düşünüyor muşcasına bir kimliklendirme, bir mobilizasyon aleti, bir araçsallaştırma fonksiyonu hâline getirmeyi doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum. Ben kendi temsil ettiğim ilin köylerini de dolaşıyorum, sadece kendi ilimi değil, bütün Türkiye'yi dolaşıyorum. Yeknesak her konuda aynı tutumu takınan bir nesil yok sizin tasvir ettiğiniz gibi. Dolayısıyla gençlerin her biri böyle tek tornadan çıkmış gibi "Aa, Z kuşağı bu konuda böyle düşünüyor." Gençler adına konuşmaktan vazgeçin, gençler adına gençler konuşsun. Dolayısıyla açıkçası bu tabiri de sanki çok işlevsel bir enstrüman bulmuşcasına sömürdüğünüzü görüyorum ve bu beni gerçekten üzüyor ve ben bunun bir çeşit tek tipleştirme olduğunu düşünüyorum. Böyle bir

tek tipleştirmeyi reddediyorum. Her birimiz biriciğiz, her birimizin apayrı fikirleri var, her birimizin apayrı temayülleri var. Ben şunu görüyorum: Bu dönemin insanına dair bir tanımlama yapacaksak, yapabileceğimiz tek tanımlama her birinin çok biricik, çok net ve manipüle edilemeyecek insanlar olmaları; dolayısıyla, onları manipüle etmeye çalışmaktan bence vazgeçmek çok verimli bir yol olur diye düşünüyorum.

Burada, gerçekten şunu da gördüm: Şirketlerin vekili olursa hakikaten galiba böyle savunulurdu diye düşündüm. Yani, şirketlerin değil, bence Türkiye'nin vekili olmalıyız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, alkış usulümüz yok yalnız; alkış falan olmasın yani toplantıda.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) - O noktada, gerçekten, bizim ülkemizin menfaatlerini koruyor olmamız çok önemli.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Özgürlüğün vekili olun, özgürlüğün!

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Diktatörlüğün vekili de olmayalım!

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) - Az evvel Ali Özkaya Vekilimiz de şunu ifade ettiler: “Ben bu kanunun mutabakatla, oy birliğiyle çıkabileceğine inanıyorum.” Ben de o görüşü destekliyorum çünkü gerçekten bu noktada oy birliğiyle çıkmayacak bir bahis görmüyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Bizim aklımızla alay ediyorsunuz yani?

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Mesela, temsilci bulundurma hususunda ufacık bir parantez daha açayım: Biz, biliyorsunuz, çok ciddi bir basamaklandırma getirdik. Sadece temsilci bulundurmama hâlinde ilk başta ne diyoruz? Kurum tarafından 10 milyon ceza; ikinci safhada, otuz gün geçiyor aradan, yine atamazlarsa 30 milyon ceza; yine otuz gün geçiyor, yine atamazlarsa reklam yasağı; aradan üç ay geçiyor, üç ay sonra yine atamazlarsa, bu sefer kurumun kararıyla değil, mahkeme kararıyla yüzde 50 bant daraltılması kararı; beşinci safhada da -ben açıkçası bu kadar zorlayacaklarını düşünmüyorum- amaca uyumlu olacak şekilde ve işin, hizmetin niteliğine uygun olacak şekilde, yüzde 50 ilâ yüzde 90 arasında hâkimin takdir yetkisinde belirlenecek bir oranla bir bant daraltma hususu söz konusu.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Türkiye'yi terk etsinler yani? Kanun çıkınca Türkiye'den çıkacaklar zaten.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) - Eğer bu kadar, beş tane, düşünün, yani gerçekten bant daraltma... Ki yüzde 100 bant daraltmayı hiçbir şekilde kabul etmedik ve zaten o da kanunda yer almadı. Bu noktada, beşinci basamakta gelecek böyle bir tedbir ki o da yüzde 100 bant daraltma değil... Bu noktada, bunlara rağmen bir temsilci atamazsa o küresel şirket, siz de Allah aşkına, o küresel şirketin yanında durmayın. Yani, küresel şirketlerin değil, devletimizin yanında olalım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Özgürlüklerin yanındayız biz.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Eyvallah, yüzde 100 katılıyoruz, özgürlüklerin yanındayız.

Hatırlarsınız, bir kız geçenlerde kedileri öldürüyor sürekli, sosyal medyada bu vahşeti paylaşıyor ve o kız bulunamadı. Ve sonrasında bir “tweet” attı. Neden? Çünkü rumuzun arkasına saklanmıştı. Sonrasında “tweet” attı, “Bana bir şey olmaz ki.” dedi, “Bana bir şey olmaz, rumuzun arkasında yapıyoruz.”

ORHAN KIRCALI (Samsun) - Özgürlük mü bu?

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Öldürme özgürlüğünü değil, yaşatma özgürlüğünü savunuyoruz, düşünceleri yaşatma.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) - Dolayısıyla, bu noktada, ben o görüntüyü görmek zorunda değilim, orada benim özgürlüğüme temas ediliyor. Dolayısıyla, ben, bu noktada, hem kişilerin mahremiyet hakkının korunumu hem devletimizin egemenlik haklarıyla alakalı aslında yani gerçekten burada bir temsilci istiyoruz, bu kadar; yani, bundan öte bir şey yok. Dolayısıyla, ben bu düzenlemenin çok gerekli ve yerinde bir düzenleme olduğunu düşünüyorum.

Dinleme sabrınız için hepinize çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Yıldız.

Şimdi, söz sırası Sayın Adıgüzel’de.

Buyurun.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sizi tebrik ediyorum yeni görevinizle ilgili.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Şimdi, ben de biraz önce Zeynep Vekilimin tanımladığı kısıtların bir kısmını sağlıyorum; 29 yaşını bitirmeden de bu Meclise geldim, 2015 yılında. Eğer hayal kırıklığını soruyorsanız, en büyük hayal kırıklığım, muhalefetin hiçbir önerisine iktidar tarafından “evet” denmemesidir. Hatta bunu böyle örnekleyebilirim: Mesela atık yağların geri dönüşümü herhâlde hepimiz için çok önemlidir çünkü Türkiye’nin enerji dönüşümüne katkılıdır; biz bunun araştırılması için bir önerge veririz, AK PARTİ sıralarından alkış alırız ama oylamaya geldiği zaman oyunu alamayız. Ya da çocuk haklarının incelenmesiyle ilgili bir ihtisas komisyonu kurulacağı zaman bütün Grup Başkan Vekillerini ben bire bir ziyaret ettim, o zaman Naci Bostancı Hocam da Grup Başkan Vekili; Meclis Başkanımıza “Çok haklısınız, bu çok önemli bir teklif.” dediler ama bir türlü kuramadık nedense.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Alt komisyon kuruldu İnsan Haklarında.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sonrasında tabii. Biz bir ihtisas komisyonu istemiştik Yılmaz Başkanım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) - Ben de takip ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEYNEP EMRE (İstanbul) - Burasını alkışlayabiliriz, güzeldi.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Tabii, bir genç kardeşimin özellikle de bir özgürlük alanının sınırlandırılmasını önceleme de çok şaşırttı beni çünkü Türkiye’de 4 gençten...

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Hocam...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Lütfen, ben açıklayayım.

4 gençten 1’inin işsiz olduğu Türkiye’de...

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Ama...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Siz konuşabilirsiniz, hiç sorun yok.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Ama siz konuşuyorsunuz biz konuşurken.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) - Türkiye’de 4 gençten 1’inin işsiz olduğu bir ortamda biz sosyal medyayı nasıl kısıtlayacağımızı konuşuyorsak zaten şaşıyorum.

Bir de, sosyal medyayı ve internet dünyasını, hele de biraz önce -büyük bir laftır da- “Data is the new oil...” Evet, data yeni petrol ama bunun yönetimini saatlerce konuşabiliriz, bu data toplama tekniklerini de saatlerce konuşabiliriz. Kavram kargaşaları yaratmamak gerekiyor.

Ben, tabii, önce, Özlem Hanım'ın özellikle ilk gün sunumunu dinledim, yasa verilirken; şaşırdım, "Herhâlde Türkiye'de 5651 sayılı bir Kanun olduğunun hiç kimse farkında değil." diye düşündüm, yani "Türkiye'de internet özgürlüğü böyle güldür güldür yürüyor, önünde barajlar duramıyor; biz oraya bir baraj, set yapacağız, hani, onu arada açıp kapayacak bir musluk gibi kullanacağız." diye düşündüm bunu anlatırken ama Türkiye'deki örnekler bakmak lazım. Biz hiçbir şirketin savunucusu değiliz. Biz bu halkın haber alma özgürlüğünün savunucusuyuz, ifade özgürlüğünün savunucusuyuz, internete erişim özgürlüğünün savunucusuyuz, aynı zamanda kişisel hak ve hürriyetlerin de bununla birlikte dengelenmesinin savunucusuyuz, bunu söyleyeyim; bunlar da böyle tanımlanır. Tabii, nasıl oluştu bu yasa? Siz katılmışsınız bu yasanın oluşmasına, ne mutlu size.

Biz geçen hafta bir ihtisas komisyonu kurma kararı alınınca dedik ki: "A, ne güzel! Adalet ve Kalkınma Partisi bir ihtisas komisyonu kuruyor dijital mecralarla ilgili, bizi de dinleyecek. Aylarca çalışacağız biz, bir şeyler çıkaracağız, sonra bunu düzenleyeceğiz." Pazartesi günü, tabii, böyle, akşam saatlerinde bir temas oldu, salı gün önce, Meclis Başkanlığına gittiniz, ondan sonra muhalefete geldiniz. Biz ne dedik bu süreçte? Bütün muhalefet partileri olarak "Biz bu teklifi ilk defa görüyoruz." dedik salı günü, "Bu teklifi ilk defa görüyoruz, üzerinde çalışmamız gerekiyor." dedik. Tabii, siz pandemide de bir acelecilik yapmıştınız, "pandemiyle mücadele kanunları" çerçevesinde de bu yasaları getirmiştiniz, hatta şebeke üstü ürünleri de eklemiştiniz de bu sefer unutmuşsunuz herhâlde, ona da bir çare bulursunuz yeni bir torba yasa hikâyesinin içinde. Neyse, bununla birlikte, işte, şunu söyledik: "Ya, bir komisyon kuralım, iki ay çalışalım; biz de katkı sunalım, siz de katkı sunun." Sizin temsilcileriniz de vardı orada. Gerçi görüşmeye katılan arkadaşlar burada yok şu an da ne yazık ki kabul görmedi bu önerimiz. Ve biz bu işi hem teknik anlamda hem de hukuki anlamda uzmanlarımızla şöyle eleştiriyoruz, şöyle bir sorun var: Diyorum ya, ne Facebook'u ne Twitter'ı ne Instagram'ı ne başka bir kurumu koruma derdimiz yok bizim. Siz şunu diyorsunuz, diyorsunuz ki: "Almanya'da var, bizden iyi olmasın." İşinize geldi mi "Avrupa standartları", işinize gelmedi mi tu kaka. Hiçbir standardı tanıımıyorsunuz; ne PISA değerlendirmelerini tanıyorsunuz ne Standard&Poor's'u tanıyorsunuz ne OECD'yi tanıyorsunuz ama işinize geldi mi "Almanya'da var." Bir kere, sakatlık orada başlıyor: "Almanya'da var, bizde niye olmasın?" Ya, Almanya her işi doğru mu yapıyor arkadaşlar, bunu mu söylemeye çalışıyorsunuz? Yani, Türkiye... Yeri geldi mi diyor ki Sayın Cumhurbaşkanı, hele de o demokrasi trenine bindiği zamanlar: "Kopenhag Kriteri olmazsa Ankara kriteri..." Niye? Bana ne Almanya'nın kriterinden? Gelin, oturun, yapalım birlikte bu kriterleri.

Tabii, bu, katılımcılıktan uzak, oldubittiye getirilmeye çalışılan teklifi hep birlikte bugün konuşuyoruz ve Almanya örnek veriliyor, Fransa örnek veriliyor ama kimse şunu söylemiyor: Bunun Almanya'da geri alınmış, başarılı bir çıktısı var mı? Yok. Ve tartışmalar iki sene sürmüş. Biraz önce siz anlamadınız soruyu. Sivil toplumun diğer...

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Geri alınmadı; genişletildi Almanya'da, 2020'de genişletildi.

ONURSALADIGÜZEL (İstanbul) – Tabii ki, doğru söylüyorsunuz, genişletildi ama ben geleceğim oraya.

Dediğim gibi, iki yıl süren -ki Almanya'nın kendine göre özellikleri var, orada yaşanan tarihsel sorunlar var, bunları da göz ardı etmeyin- tartışmalar var, üniversitelerin katıldığı. Hatta siz de 5651 sayılı Kanun'u hazırlarken böyle bir çaba içindeydiniz; o zaman Adalet ve Kalkınma Partisinin ilk dönemleriydi. Şöyle yaptılar: Üniversiteleri çağırdılar, 100'den fazla kuruluşu çağırdılar o zaman, dinlediler Adalet Bakanlığı olarak en azından ama sonra Ulaştırma Bakanlığının teklifini geçirdiler tabii, bunu da söylemeden geçemeyeceğim, sonra da Ulaştırma Bakanlığının teklifini geçirdiler. Neyse,

Almanya'ya bakıyoruz; işte, 2015 yılında başlamış, çalışma grubu oluşmuş, sonra yasalaşmış iki senenin sonunda. İşte, Fransa'da bir Avia Raporu olmuş ama mesela Avia Raporu sonrasında Fransa'da özellikle ifade özgürlüğü ve platformlara getirmiş olduğu yükümlülükler bakımından yoğun bir şekilde eleştirilen düzenlemenin katı hükümleri Fransa Anayasa Mahkemesi tarafından 18 Haziran 2020'de, Fransa Anayasası'na aykırılık gerekçesiyle iptal edilmiş. Yani, bu 2 ülkenin de -ki "200 ülkede nerede var?" desek bu 2'sini söylersiniz- başarılı bir çalışması yok, bir çıktısı yok bu çalışmaların sonunda elde etmiş olduğu.

Bir de Türkiye örneğine bakalım, şimdi bir Türkiye örneğine bakalım; şimdi, karşılaştırma yapıyorsak buradan yapacağız: Almanya'da ifade özgürlüğü gerekçesiyle kapatılmış bir tane internet haber sitesi var mıdır? Türkiye'de sendika.org 63 defa kapatılmış, Oda TV kapatılmış. Twitter gelince kimlerin internet sayfalarının kapatılabileceğini ben birazdan size anlatacağım. Burada kurumları savunmak değil, sizin çalışmalarınıza bakmak gerekiyor.

Daha iki gün önce Hürriyet gazetesinin yirmi altı yıllık yazarı ifade vermeye çağrıldı. Neden çağrıldı? "Hastayım, gelemem." dedi, "Yakalama kararı mı çıkaralım?" demişler. Gitti beş yıl önce Emel Armutçu bir "tweet" atmış bundan dolayı çağrıldı. Hemen ajansları şimdi tarayın, emin olun bu hafta içinde onlarca genç, yaşlı Twitter'da bir paylaşımından dolayı ifade vermeye çağırılmıştır. Emin olun, bunları inceleyin hatta bir iki örnek daha vermek isterim. Cumhuriyet Halk Partisinin İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu, bakın, en yenisi üç senelik, en eskisi de özellikle yedi sekiz yıllık "tweet"lerden dolayı dokuz yıl ceza aldı. Birini okumak istiyorum, "tweet"i birini okumak istiyorum: "Koskoca ABD'yi Ankara'daki bir büyükelçi yönetiyorsa yazıklar olsun." demiş Cumhurbaşkanı. Bizim İl Başkanımız da "Koskoca Türkiye'yi ilkokul mezunu şizofren bir meczuba yönetti ama" demiş. Ne demiş, ne demiş...

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Bu, hakaretin daniskası; ayıp!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hakareti Fetullah Gülen'e ediyor, size değil.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar karşılıklı olmasın.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – O öyle anlaşılmıyor. Yazın ismini Fetullah Gülen diye.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ya bunu bile anlamıyorsunuz!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Savcı da Sayın Cumhurbaşkanına söylüyor zannetti!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Normal bir şey mi bu ya!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Fetullah Gülen'e hakaretse hakaret!

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Pardon, devam edebilir miyim arkadaşlar, devam edebilir miyim?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Buyurun devam edin.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Şimdi, ben yaptım oldu anlayışı öyle bir seviyeye gelmiş ki, böyle kötü örnekleri gözümüzün içine sokarak, katalog suçları gözümüzün içine sokarak sanki burada hiçbir sorun yokmuş gibi "Ha temsilcilik kuruyoruz ya, ne var?" bir haftadır dinliyoruz "Temsilcilik kuruyoruz ama ne var?". Twitter'ın Türkiye'de bir kamu politikaları temsilcisi vardı, -kardeşimiz belki hatırlamaz ama hatırlayanlar var ben kendisiyle de görüşürdüm ara ara, Adalet Kalkınma Partililer de görüşürdü. Facebook'un da hâlâ bir temsilcisi var- başına ne geldi biliyor musunuz? Ailesi bile tehdit edilir hâle geldi. Trolleriniz öyle azgınlaşmıştı ki Türkiye'ye giremez hâle geldi, Twitter da baktı ki bunla baş edemiyor geriye çekildi. Şu an Türk bir temsilcisinin olmamasını birinci sebebi bu.

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Bizimle hiçbir alakası yok.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Araştıracıların, lütfen hafızalarımızı tazeleyelim, ben bu arkadaşımızın iletişim bilgilerini size iletebilirim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Genç bir Milletvekilimiz konuşuyor, sabrederim lütfen.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Devam etmek isterim.

Tabii ki, temsilcilik açılmasında hiçbir beis yok ama temsilciliği açalım derken, bir temsilci olabilir ama niye yeri belirleniyor? Sizin Gençlik Kolları Genel Başkanınız 7 Haziran 2015 seçimleri sonrasında Hürriyet’in kapılarını tekmeliyordu. Şimdi, yeri belirli, kişi belirli...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Genel başkanlarının yarısı da kapıda...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Özkaya müdahale etmeyelim, tamamlasın sözlerini.

ONURSALADIGÜZEL (İstanbul) – Gençlik Kolları Başkanınız Abdurrahim Boynukalın – izleyin, videoları var- arkadaşın adını da söyleyeyim. Abdurrahim Boynukalın, gitti Hürriyet’in kapısında neler yaptı hatırlayın. Böyle hedef göstermelere sebep olma durumu her an karşı gelebileceğimiz bir sorun; biz bunları anlatıyoruz zaten. Açık söyleyeyim arkadaşlar, açık söyleyeyim aslında Facebook’ta, Instagram’da falan bir sorun yok. Onların temsilcileri var, siz de bunu biliyorsunuz. Siz 7.400 trolünüzü kapatan ki, yeşil toplanla bu trolleri de siz ortaya çıkardınız. Allah razı olsun o Mahir Ünal’dan; bizim yapamadığımız yaptı, köklerini kazıdı. Hepsini işaretledi, köklerini kazıdı yeşil trollerin, bir de “etik” dedi, etik dediği yeşil trolleri, önce Başak Demirtaş’a, sonra Canan Kaftancıoğlu’na, sonra Sayın Meral Akşener’e hakaret eder oldu, Berna Laçın’e bu dediğiniz ürünleri oluşturur oldu ama ben bunu demiyorum, lütfen yanlış anlamayın, bunları yeşil benekleyen Mahir Ünal gidin hesabı ona sorun; zaten vazgeçti meseleden de.

Tekrar konumuza dönecek olursak, bu sosyal medyanın sınırlanması meselesine gelecek olursak. Ne kadar güzel anlattı kardeşimiz, diyor ki: “Ya, ne var bunda?” İşte, buna bir ceza kesilir.” diyor. Tabii, diyorum ya, hedefte iki üç firma var ve bunlar milyarlarca lira kazanıyor ya.

Şimdi, Twitch desem belki Zeynep kardeşim bilir ama burada başka bir milletvekilimizin Twitch’in ne olduğunu bile bildiğini zannetmiyorum ama çocuklar saatlerce kullanıyor bu platformları ya da bir çok platformdan bahsedebiliriz burada. Tabii, bu düzenlemeleri yaparken bu platformları da düşünmek lazım sadece Twitter’a diz çöktürücü deyip de ondan sonra Türkiye’deki gençleri eğer bu platformlardan mahrum bırakırsak, “Etmeyin, tutmayın; bilişim çağındayız.” diyoruz. Kardeşimiz söyledi “Bilgi, yeni petrol.” dedi. Çok haklı, iyi eğitilmiş, donatılmış, ekosistemin ona göre oluşturulduğu, üniversitelerle iş birliğinin olduğu bir Türkiye yaratabilsek bu ülkede hepimiz katma değeri yüksek ürünler üretiriz ve bunun yararını da hepimiz görürüz. Emin olun, burada hiçbir şüphemiz yok. Biz bu çalışmanın hepsine de sonuna kadar destek oluruz ama bunların hepsini geride bırakıp, Türkiye’de 250 bin kardeşimiz yurt dışına göç ediyorsa ve orada milyar dolarlık şirketler kuruyorsa ben buna üzülürüm, beyin göçüne üzülürüm ve bunu tersine çevirmeyi düşünürüm ifade özgürlüğünü, bir sosyal medya platformunu kısıtlamaktansa. İşte, burada şu var “Şu kadar milyon ceza vereceğiz.” Ya zannetmeyin ki bu -diyorum ya, ben bunların hiçbirinin avukatı değilim bu arada ve bunu altını çizerek söylüyorum; ben, Türkiye’deki milyonlarca sosyal medya kullanıcısının savunucuyum, bunu söylemek isterim- şirketler Twitter, milyarlarca lira kazanıyor. Bir para kazandığı da çok yok çünkü orada değil ama, Facebook’ta bir hikâye var, size anlatmak isterim. Bütün arkadaşlarımız neleri kaybedeceğimizi de bilsin bu yasaya imza atarken; maddi anlamda da kayıplarımız olacak.

Bütün bu uygulamaların Türkiye’de bir faydası da var. Facebook’ta 2018 yılı içinde 1,7 milyon KOBİ ticaret yapmış. Bu, Türkiye’deki KOBİ’lerin yüzde 55’ine tekabül ediyor ve yaratmış oldukları katma değer 15,3 milyarlık bir ticaret. Bu KOBİ’ler Facebook üzerinden reklam vererek dünyanın 135

ülkesine ticaret yapmışlar yani dünyanın 135 ülkesinden farklı şirketler, kişiler, gençler Türkiye’deki bir KOBİ’yi izliyor ve buradan ticaret yapıyor; bunun katkısını düşünün. Peki, istihdama katkısı ne bunun? 209 bin kişi. Şimdi ne yapıyoruz? Facebook’la restleştireyoruz ,Twitter’la restleştireyoruz. İki ay burada çalışmadı bunlar. Pandemi var, zaten ticaret yok. E-ticaret, bugün pandemi sürecinin en önemli konusu hâline gelmiş; benim 65 yaşına gelmiş babam da artık internette sipariş eder olmuş, sen diyorsun ki “Bu alanı daraltayım ben ama Türkiye’deki KOBİ ticaret yapamasın, reklam veremesin.” Niye? Niye?

ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Böyle bir şey olur mu ya! Ne alakası var?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben anlatıyorum, durun anlatayım.

Dinleyin.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Reklam yasağı var burada, reklam yasağı!

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Reklam yasağı olduğu anda ne oldu? “Gelmiyorum” dedi, “gelmiyorum” dedi.

ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Gelsin o zaman.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ya da operasyon o kadar...

ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Çarpıtmayalım lütfen!

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Dinleyin lütfen, operasyon uzun sürdü, uzun sürdü. Bu şartları sağlayamadı, ne olacak? Ticaret yapamayacak; geçtik.

Ya, bu bant genişliğini daraltmayı nasıl bu kadar basitleştiriyorsunuz? İstanbul trafiğini düşünün; dört şeritli otobanda gidiyoruz, şeridi tek şeridi düşürdüler vallahi iki gün sonra o yoldan kimse geçmiyor. Siz, benden iyi biliyorsunuz, iki gün sonra o yoldan kimse geçmiyor. Sizin bu zulmünüz varken daha Türkiye çok yerlere düşer, o kadar firma Türkiye’den çekilir ki nasıl itibarımız yerlere düşer hep birlikte görürüz.

Bakın, bir Wikipedia’yı iki buçuk yıl açamadık; neden? Orada URL engellemesi yapılamaz mıydı? Yapılırdı. İki buçuk yıl Wikipedia açılmadı.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Teknoloji içine gömdü.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – YouTube, iki buçuk yıl bu ülkede hizmet veremedi arkadaşlar. Bugün hepimizin YouTube de videoları var, bunları yaşadık. Niye bunları görmezden geliyorsunuz? Beş yıl sürüyor Anayasa Mahkemesine, gittim döndüm dediği; o arada olan vatandaşa oluyor, olan Türkiye’deki milyonlarca insana oluyor. Onun için bunları böyle sıradanlaştırmayın. Siz bant genişliğini çok daralttınız bu arada, bilmiyoruz zannetmeyin. İdlb’de 33 şehit verdiğimizde -kimse bugün konuşmuyor ama- o gün ne oldu; bir anda Twitter’a, WhatsApp’a, Facebook’a giremez olduk. Niye öyle oldu biliyor musunuz?

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Twitter’da dönen yalanları görmediniz mi? 120 askerden bahsediyorlardı.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Tamam, onu boş verin. Beşiktaş’taki terör saldırısında niye böyle oldu? Bir anlatmanızı isterim.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Bu vatan hainliği değil de nedir?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – En ufak bir depremde Türkiye’nin alt yapısının -Ankara Garı, Selahattin Demirtaş’ın gözaltına alınması süreci; bunların hepsini, hepsini yaşadık seçim geceleri...- ne kadar zayıf olduğunu gördük. Önce, Türkiye’nin teknik alt yapısını geliştirelim. Bakana soruyorum, diyorum ki “Sayın Bakanım, Türkiye’nin fiber optik alt yapısı nasıl?” Artık fiber optik

yedi kıldan oluşur, yedi kılı ayrı sayıyor Bakan ama Gana'nın 600 bin kilometre fiberi var, bizim 300 milyon kilometre fiberimiz var; hâlimiz bu. Yani Gana'yla yarışamaz hâldeyiz İstanbul dâhil. Ben şu Meclis binasında, şu Meclis binasında internete girerken zorlanıyorum, siz zorlanmıyor musunuz? Ben zorlanıyorum. Bir canlı yayın yapamıyorum arkadaşlar, gerçekçi olun; bunun sebebi, Türkiye'nin alt yapısı

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Meclis Başkanlığı o konuda bir açıklama yaptı

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Türkiye'nin alt yapısı bu Başkanım. Eve gidiyoruz, evde çocuk eğer Zoom'da ders yapıyorsa, ben Skyp'de bir etkinlik yapıyorsam, eşim işini yapıyorsa; bitti, orada internet yok. Bu, gerçeği Türkiye'nin. Bu olmadan, Türkiye'de bir alt yapı olmadan bunun üstüne üst yapı olmaz, şebeke üstü ürünler üretilmez; bunların hepsini saatlerce konuşuruz. Onun için engellemeden değil, caydırmadan değil, yani 10 milyon cezayı bin kat artır, 30 milyon, yürü, daha arkanda kimse durmaz ama dönüp baktığınızda bunlar teşvik edici değil yani bilgi, iletişim çağını yakalamamızı sağlayıcı değil; bunlar caydırıcı yani “Ticaret yapmayın, gelmeyin.” Neden? “Beni eleştirenleri bana vermiyorsunuz, bunun için de bu uygulamalarınızı sürdürüyorsunuz.”

Devam etmek istiyorum. Özellikle Binali Bey'in de şunu itiraf ettiğini söyleyeyim bant daraltmayla ilgili, kendisi 2016'da Başbakanımızdı, zaten Ulaştırma Bakanı da çok iyi bilir, dedi ki: “Yahu, dönem dönem biz daraltırız, açarız, takılmayın bunlara.” Tabii, pandemi sürecini uzun uzun anlattım, ticaretin yürütmesi gerekirken neler olduğunu ama bir de şöyle önemli bir nokta var, özellikle AKP'nin kendi siyasi istikbal için üretime zarar vermesi durumu var; şimdi ben bunu anlatıyorum, bu çok değerli onun için. Yani Türkiye'nin geleceğine, milyonlarca çocuğun geleceğine zarar veriyoruz burada, hepimizin refah seviyesinin düşmesine sebep oluyoruz.

Bir de yine şöyle bir durum var: Siz istiyorsunuz ki böyle dirsek mesafesinde bir temsilcilik kurulsun, ilk fırsatta hemen oraya polisleri gönderin “Gel buraya.” deyin. İlk fırsatta dirsek mesafesinde bir yer olsun “Bana veriyi ver, vermezsen seni kapatırım, kaybın büyük olur.” Neden? Öyle bir muhalefet istiyorsunuz ki “Bizi hiç eleştirmesin, öyle yumuşak yumuşak konuşsun, hiç eleştirmesin, bu da sosyal medyada olsun.” diyorsunuz. Yani “Ya benim fişlememe yardım et ya da Türkiye'den çık git.” diyorsunuz siz bu sosyal medya platformlarına.

Kardeşimiz biraz önce anlattı, şaşarak dinledim; dünyada da aslında birçok toplantıya katılmış, ben de katılıyorum, zaten çok zor da değil. Şimdi, bu büyük platformlar dataları öyle ayrı ayrı depolamazlar değerli arkadaşlar. Bakın anlatayım, herkes doğru bilgi sahibi olsun: Türkiye'de “coğrafi yedekleme” diye bir şey var, dünyada “coğrafi yedekleme” diye bir şey var; coğrafi yedeklemeyle bütün veriler -mesela Facebook adına örnek vereyim- 5 lokasyonda tutulur ama o 5 lokasyonun da verileri aynıdır yani Türkiye'nin verisi şurada, Amerika'nın verisi burada tutulmaz, hepsi aynı verilerdir. Coğrafi yedeklemeyle...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Başkanım, bir dakika, müsaade edin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir saniye...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Coğrafi yedeklemeyle bu...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir saniye, lütfen...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Niye susuyoruz, devam et kardeşim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Şimdi, değerli arkadaşlar...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Bu coğrafi yedeklemeyle...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben bu üslubu anlamıyorum!

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Buyurun efendim, buyurun efendim, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bu nasıl usul?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Coğrafi yedeklemeyle 5 lokasyonda önce...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Bir dakika arkadaşlar. Bir saniye... Bir saniye...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, konuşmacıya böyle müdahale...

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Niye bağıırıyorsunuz!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Önce enerji maliyetlerine dikkat ederek, sonra...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel... Sayın Adıgüzel...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, ben cevap vermek istiyorum.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben konuşayım, cevap verin...

Değerli arkadaşlar, ben konuşayım, cevap versinler.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, konuşmacıyı kesmeyin, bırakın bitirsin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Müsaade eder misiniz?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben konuşayım, siz cevap verin Başkanım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama devam ediyorsunuz...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Hayır Başkanım...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel, ben müdahale ediyorum ya.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben bitireyim, ben bitireyim önce, müsaade et.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, bir saniye...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Şimdi, Sayın Zengin... Sayın Zengin, bir saniye...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben coğrafi yedekleme anlatıyorum Başkanım, siz de...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel... Sayın Adıgüzel...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Buyurun Başkanım. Ben sözümü vermiyorum Başkanım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sözü siz vermiyorsunuz, sözü ben veriyorum.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Tamam, ben kendi sözümü vermiyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hayır, şöyle...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Kesmesini istemiyorum, kesmesini.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel, bakın...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Konuşmamı bölmesine izin vermeyin Sayın Başkanım.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel, bakın...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sizden ricam, Sayın Grup Başkan Vekili söz hakkıma saygı duysun, lütfen.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel, ama dinleyin. Bir saniye...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben burada coğrafi yedekleme anlatıyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir söz istiyorum ya!

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel... Sayın Adıgüzel...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Teknik bilgisi olan varsa gelsin konuşuruz burada.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Böyle olmaz, karşılıklı konuşmaktan bahsediyoruz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Dinler misiniz, Sayın Adıgüzel...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Birisi konuşurken söz hakkı alamaz.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Burada konuşurken...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Bakın, Sayın Adıgüzel, ama dinlemiyorsunuz ki.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Buyurun Başkanım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Bakın, bu toplantıyı ben idare ediyorum, siz değil. Ben kime söz vereceğimi...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – O zaman susturun arkadaşları.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok. Özlem Zengin'in Grup Başkan Vekili olması ona söz kesme hakkı vermez.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Aydoğan, bakın, siz oturun, siz oturun; siz oturun, çözeceğiz.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Şimdi...

Sayın Adıgüzel, niye dinlemiyorsunuz?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Dinlemiyor, beni dinlemiyor ama.

Buyurun Başkanım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Bakın, teklif sahibi istediği zaman söz alır, tamam mı?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Tamam, ben bitireyim alsın.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – İç Tüzük'e bakalım. Teklif sahibi...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Konuşurken söz hakkı alamaz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bitirecek.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Şimdi, mesele o değil, mesele o değil.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sözün ortasında olmaz Başkanım, bitirsin.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar... Arkadaşlar... Bir saniye... Olmaz ki böyle. Arkadaşlar, Sayın Zengin'e daha söz vermedim. Sayın Adıgüzel'den rica ediyorum, diyorum ki: Bakın, Zeynep Hanım'a sorular sordunuz, sözünü kestiniz, Zeynep Hanım sorulara cevap verdi. Şimdi Sayın Adıgüzel'in konuşması sırasında teklif sahibi milletvekilimiz soru sormak istiyor "Soramazsınız." diyorsunuz, olur mu?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben bunu bitireyim, sonra söz verirsiniz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İşinize gelince...

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Otur yerine!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Zengin, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben bir konuşayım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sorsun sorusunu.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Zeynel Bey... Zeynel Bey, bakınız, ben bir şey rica etmek istiyorum: Bakın, ben bir açıklama yapmayacağım, bir şey...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sorsun ya. Ya, Sayın Aydoğan...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bakınız... Bir dakika... Bir dakika...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Turan Bey... Turan Bey...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Böyle soru-cevabı izin alarak sordu; beyefendi, konuşmacıdan izin alarak sordu.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben de izin istiyorum bakın, müsaade etmiyorsunuz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hayır, öyle bir usul yok, devam edecek konuşmasına ya, yeni usuller yaratıyorsunuz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ama sen nasıl bir yöntem uyguluyorsun? Ama Sayın Aydoğan, böyle bir yöntem var mı?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir söz istiyorum...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Özür dilerim, sizinle ilgili değil, Komisyonun usulüyle alakalı konuşuyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Turan Bey... Turan Bey... Ya, lütfen, bakın, Ayhan Bey söz istiyor...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Aydoğan... Sayın Aydoğan, siz kimden izin aldınız konuşuyorsunuz?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Siz kime izin verdiniz de konuşturuyorsunuz?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ben kendim verdim izin; Başkanım ben, Başkan istediğine söz verir.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yok öyle bir şey, konuşmacı var burada.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ya, Başkan istediğine söz verir. Olur mu?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Konuşmacı var burada, önüne gelen sözünü kesemez.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Aydoğın, ya, Başkan...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Konuşmacı var burada, Başkan usul ihdas edemez, konuşmacıyı kesemez, insicamını bozamaz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet, İç Tüzük'teki... Siz İç Tüzük'e bakın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ne demek yani, ne demek “Konuşamaz!” Turan Bey... Turan Bey...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Zengin buyurun, kısa olarak sorunuzu sorarsanız...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Soru sormuyorum Sayın Başkanım, soru sormuyorum; bakın, ben şunu söylüyorum: Ayhan Bey, biz bir karşılıklı konuştuğumuzu zannediyorum...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Öyle bir usul yok.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Ayıp ya! Ayıp ya!

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Aydoğın, böyle bir şey var mı?

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Nedir bu ya, nedir bu anlamadım yani nedir?

Yahu, Turan Bey... Turan Bey...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Aydoğın, oturur musunuz. Karşılıklı konuşmayalım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bakın, siz Grup Başkan Vekilisiniz diye bizim partilimizin sözünü kesemezsiniz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – O kesmiyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu nasıl bir şeydir ya!

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet, Sayın Zengin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in (2/3050) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yahu, değerli arkadaşlarım, ben şunu anlamıyorum: Bakın biz burada... Sözümü kesip kesmeme meselesi şu: Ben saat 16.00'dan beri her kelimeyi dinliyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Gayet doğal.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Dinlemek için buradayız. Konuşurken... Bakın, Ayhan Bey çok nazik bir şekilde bir soru sordu, bu üsluba biraz da biz kendimiz karar vereceğiz. Ben, arkadaşımızın, Onursal Bey'in söylediği hiçbir şeyi kesmek istemiyorum, rahatsız olduğum bir şey var...

Lütfen Turan Bey, size itimat ediyorum, size güveniyorum, biraz nazik olur musunuz! Bir şey söylemeye ihtiyaç duyuyorum, ihtiyaç şu: Zeynep Hanım konuştuktan sonra neden Onursal Bey onunla dalga geçiyor, anlayamıyorum bunu.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Dalga geçmiyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet, geçiyorsunuz.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Tamam, bırakın ben Zeynep Hanım'la konuşayım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Burada, yok efendim “O toplantılara gitmenin önemi yok.” falan. Bakın, lütfen, Onursal Bey, birbirimizin laflarını, birbirimizi küçültmeden bu işleri yapmamız lazım. Burası hakaret etme yeri değil. Ben, Zeynep Hanım'ın...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Hiç kimseye hakaret etmeyiz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bakın, başkası için olsaydı konuşmazdım ama Zeynep Hanım buranın en genç milletvekili ve sizin onu değersizleştirmeye hakkınız yok, ben bunu söylüyorum.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Bitti mi Başkanım? Bitti mi Başkanım?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben karar vereceğim bittiğine.

Bunu da değersizleştirmeye hakkınız yok. Nezaketle konuşun, siz de genç bir vekilsiniz, daha evvel buralardan geçmişsiniz, bir arkadaşımızın konuşmasını küçültmeye, değersizleştirmeye hakkınız yok, bunu söylemek istiyorum. İstedığınızı söyleyin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz Sayın Zengin.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, bir dakika... Bir dakika...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Şimdi, Sayın Adıgüzel...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bir dakika, hayır, usulen ben bir şey söylemek istiyorum.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın...

2.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Basit bir şey söyleyeceğim, çok kısa bir söz verin.

Şimdi...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Neyi savunuyorsunuz artık?

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bir dakika... Özlem Hanım, bir müsaade eder misiniz; bir müsaade eder misiniz, söz aldım burada.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Söz aldın da bir dakika, siz söz keserken...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Peki, siz öyle devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu nasıl bir şey ya!

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ben size şunu söyleyeyim: Bakın, milletvekili arkadaşımız aslında konudan bahsederken burada özel olarak söz kesmekten ziyade sorularla meseleyi açmak istedi ama siz her seferinde dediniz ki: “Genç vekilimiz, kesmeyin sözünü.”

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Aynen, aynen.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bir dakika, ben de bitireyim.

Şimdi, böyle olduğu için Onursal Bey de konuşurken biri kestiğinde aynı tepkisellik doğuyor burada.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ben kesmiyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Onu değersizleştirmeye hakkınız yok.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Konuşmasını baştan sona dinledik Özlem Hanım, baştan sona dinledik, tek bir yerinde kimseye ne hakaret etti, ne bir şey dedi ya, böyle bir şey söylemedi. Hangi sözle dedi?

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Toplantıya gitmekle...”

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Hangi cümlede hakaret geçtiyse, hangi kelimedede hakaret geçtiyse tutanaktan biri gösterebiliriz bize ya; böyle bir şey olmadı.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet, teşekkür ederiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile 5 Milletvekilinin İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3050) (Devam)

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel, yemek arası vereceğim, son cümleleri alalım; yemek arası vereceğiz.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Toparlayacağım Başkanım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Üç dakikada toparlayın, buyurun.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Üç dakika olmaz ama toparlayacağım, konuşmam...

Öncelikle ben bir kız babasıyım arkadaşlar, hiç kimseyi de küçümsemem, bunu söyleyeyim. Özlem Hanım'ın bu tavrına çok üzuldüm. Zeynep kardeşim de bunu yanlış anlamasın. Ben, datanın “server”larda depolanmasından bahsediyorum. Hele de bir Grup Başkan Vekilinin koltuğundan aldığı güçle parmak sallaması, burada masaları yumruklaması çok üzdü beni, çok çok üzdü.

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Ayıp ya!

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Ayıp!

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Sayın Adıgüzel, bu şekilde olmaz.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Şimdi, meseleye gelecek olursak.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Toparlar mısınız Sayın Adıgüzel.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) –Toparlayacağım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Ama olmaz. Burada olmayan birisiyle ilgili devam ediyorsunuz.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Bırakın, iki başlık var Başkanım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Tamam.

ONURSALADIGÜZEL (İstanbul) – Ben, aslında teknik şeyler söyledim. Ben, en son Facebook'un nasıl datayı depoladığını anlatıyordum, başka da bir şey söylemiyordum. Yani kardeşimiz de anlattı, ben de ona karşılık cevap veriyordum, başka da bir şey değil. Şöyle depoluyor datayı: beş farklı coğrafi lokasyonda aynı datayı toparlıyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Beş farklı... Sadede gel.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ağabeyciğim, ben takip ediyorum; Abdullah Bey, sen çok daha geriden geliyorsun, Neyse.... Lütfen dinleyin.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Abdullah Bey, lütfen müdahale etmeyin. Sayın Güler...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Bu beş farklı lokasyondan data toplaması, zaten aynı datayı topladığı için elektrik maliyetleri yani enerji maliyetleri ve hava sıcaklıkları, uçağın geçtiği lokasyonlar yani rotalar bile önemli olduğu için bunlar önlemler işler ve bunun Türkiye’de olabilmesi imkansız. Zaten Rusya bunu denedi, Endonezya, Hindistan bunu denemeye çalıştı ve başarısız oldular. Örnekleri doğru incelemek gerekiyor, sonrasında bir şeyler söylemek gerekiyor. Tabii, asıl meselemiz, konunun bence en önemli noktasına geldik, unutulma hakkına geldik arkadaşlar. Bakın, bunu da çok sıradanlaştırıyorlar, çok sıradanlaştırıyorlar, diyorlar ki “Unutulma hakkı bu, ne var bunda ya?” Peki, sulh ceza hâkimleri kim? Arkadaşlarımız uzun uzun anlattılar. Sulh ceza hâkimleri Adalet ve Kalkınma Partisinin ilçe başkanlıklarından, ilçe yönetimlerinden seçilmiş hâkimler. Peki, bu unutulma hakkı ne biliyor musunuz? İçeriğin çıkarılması meselesi neye sebep olacak biliyor musunuz? Şu ayakkabı kutuları var ya, ayakkabı kutuları, o ayakkabı kutuları ve tüm yolsuzluklarla ilgili haberler kaldırılacak. Aynı zamanda, bu maddenin esas gerekçesi ne? Size hızlıca anlatayım; esas gerekçesi, AKP’nin FETÖ’yle olan geçmişini toplumsal hafızadan silmek. Yani kendi besledikleri, büyüttükleri FETÖ’yle ilişkilerini, bu biraz önce “Y kuşağı” “Z kuşağı” dediğimiz gençlerin hafızasından silmeye çabalayacaklar... Niye? Kendi fotoğrafları var.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Bu kadar da yalan olmaz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Onlar sizdendi Sayın Adıgüzel.

ONURSALADIGÜZEL (İstanbul) – Neyse... İktidar çok önemsizce bir teklif hazırlamış durumda, o kadar önemsizce hazırlamış ki bu teklifi, sadece kendi gücüne ve kudretine güveniyor, kendi gücü ve kudreti yani iktidardan aldığı güçle herkese diz çöktürebileceğini düşünüyor.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Twitter’ı neden savunuyorsunuz?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Öyle bir dipsiz kuyunun içine düşmüş ki, bu dipsiz kuyunun içinden böyle çıkacağımı zannediyor.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Temsilci olmamasının sebebi nedir, Onu söyleyin.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Biraz önce söyledim, dinlemiyorsunuz demek ki.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Söylemedin hiçbir şey.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Sayın Gündoğdu...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sulh ceza hâkimlerinin bir muhalif insan için aldığı kararı söylesenize bana. Size en ufak bir eleştiride bulunsa hemen cezalar, tazminatlar, tutuklamalar gözüktüler; öbür tarafta, muhalifler bir şey söylediği zaman “İfade özgürlüğü...” Bunları yaşıyoruz bu ülkede. Size birkaç örnek vereceğim. Diyorsunuz ya “Ne olmuş? Hiçbir düzenleme yok.” Vereyim size örnekleri, Twitter Şeffaflık Raporu... Bu arada ben raporlama meselesine de destek oluyorum, öyle her şeye de karşı çıkmıyoruz, raporlama meselesine destek oluyorum. Tabii ki Twitter da rapor vermeli, Facebook da. Hiçbir sorun yok. Ama Twitter’ın şeffaflık raporları var. Bakın, Twitter’da kaldırma taleplerinin yüzde 74’ünün geldiği 2 ülkeden biri Türkiye. VPN bile bizim ülkemizde yasaklanmayla karşı karşıya durumda. Yine, Wikipedia’yı ve YouTube’u söyledim, iki buçuk yıl sürdü. Peki, EngelliWeb ne diyor: 2019 raporuna göre Türkiye’de 2019 sonu itibarıyla 408.494 “web” sitesi, 130 bin URL, 7 bin Twitter hesabı, 40 bin “tweet”, 10 bin YouTube videosu ve 6.200 Facebook içeriği erişime engellendi. Bu daha güzel, bunu çok beğendim. Sosyal medya paylaşımları nedeniyle her gün onlarca insan gözaltına alınıyor. Bakın, yalnızca altmış beş günlük pandemi döneminde bile, asılsız ve provokatif olduğu iddia edilen coronavirus paylaşımları üzerine 10 bin sosyal medya hesabı incelenmiş, 1.105 kişi hakkında dava açılmış, 510 kişi de gözaltına alınmış. Bunu ben söylemiyorum, İçişleri Bakanlığı söylüyor, bunu da söyleyeyim.

Son olarak -Başkanım bitiriyorum- TV'leri, gazeteleri zapturapt altına aldınız. Görüyoruz, Halk TV'nin Tele1'in başına gelenleri görüyoruz. Bununla birlikte, şimdi hedefinizi söyleyeyim: Şimdi, hedefiniz, internetin yeni "Alo Fatih"lerini yaratmak, "Alo Fatih" tek adam dönemini güvenceye almak yani buna uygun bir...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Sayın Adıgüzel, teklif sahipleri hedeflerini açıkladılar zaten.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Bitiriyorum Başkanım. Bir dakikaya bitiriyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Evet.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Buna uygun bir sosyal medya inşa etme çabası içindediniz. Hazırlamış olduğunuz caydırıcı onlarca tazminat ve yüksek ceza var. Bununla birlikte, bu gayenin bir sebebi var, onu size söyleyeyim: Sosyal medya platformlarına diz çöktürmek. Bununla birlikte uluslararası hukuku göz önünde bulundurmuyorsunuz, Tebligat Kanunu'nu bile buna uydurmuyorsunuz. Sonra da bize diyorsunuz ki: "Niye bunu sansür olarak düşünüyorsunuz?" 7201 sayılı Kanun'u yapıyorsunuz, Viyana Sözleşmesi'ni es geçiyorsunuz. Sonra, bu, direkt sosyal medya kurumlarına, kuruluşlarına yönelik bir sansür olarak algılanıyor. Ben anlayabiliyorum aslında meselenin özünü. Meselenin özü, aslında 31 Mart ve 23 Haziranda izlediğimiz fragman. Neydi bu fragman? AKP'nin seçim hezimetini. Şimdi, yaklaşan bir seçim var.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım.

BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Biz kazanacağız.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) - Seçim Twitter'da kazanılmıyor.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Yaklaşan seçimlerde, hezimetini gören saray ve çevresi bir korku iklimi yaratmaya çalışıyor, 2023'e giden yolda korku iklimi yaratmaya çalışıyor. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak -tekrar söylüyorum- şunu öneriyoruz... Neden buna karşı çıkıyoruz biliyor musunuz? Siz, bu işe katılımcı almadığınız için, siz bu işe sosyal medya kullanıcılarını katmadığınız için, siz bu işe gençleri katmadığınız için.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Gençler burada.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sadece Z kuşağını değil, Y kuşağını katmadığınız için, siz buna muhalefeti katmadığınız için biz buna karşı çıkıyoruz. 2007'den beri çeşitli defalar değiştirdiğiniz bu yasa sadece Demokles'in kılıcı gibi vatandaşın üstünde sallanıyor.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Teşekkür ediyoruz.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Biz bunu görüyoruz ve şunu söylüyoruz: Kapsayıcı, çoğulcu, herkesin fikrini alan, aylarca çalışılmış, özellikle ifade özgürlükleri..

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – İfade özgürlüğünde hiçbir sıkıntı yok.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – İnternet erişimi, haber alma özgürlüğü ve kişisel haklar dengesinin düzgün kurulduğu bir yasa olsa, emin olun, muhalefet olarak ilk biz elimizi taşın altına koyarız. Ama siz "Ben biliyorum." diyorsunuz.

BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Siz söylüyorsunuz.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – İnsanları tek tipleştirmeyin.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Yine, ayağınıza sıkıyorsunuz. Size, hesabı, 2023'te 25 milyon seçmen olacak Y ve Z kuşağı verecek, hepimiz de göreceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Teşekkür ederiz.

Zeynep Hanım, herhangi bir sataşmaya meydan vermeden çünkü vakit uzadı, yemek arası vereceğiz.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Çok kısacık bir şey söyleyeyim: Gerçekten, az evvel dâhil olmak isteyen vekillerimiz olduğunda, ben, hayhay buyursunlar, dâhil olsunlar dedim; Aynı nezaketi karşı taraftan da beklerdim. Bence, her şeyi konuşabiliyor olmamız lazım. “Hayır, şimdi sözü ben aldım, ben konuşacağım.” demek bana çok demokratik gelmiyor.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben size parmak sallamadım.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Gerçekten, o konuşmak istediye konuşsun, araya bazen dâhil olabilir. Yani en nihayetinde biz bu toleransı gösterebildik; bu bir. İkincil olarak da; ben Gençlik Kollarında Genel Başkan Yardımcılığı yaptım.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben de yaptım.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Lütfen, AK PARTİ Gençlik Kollarını zan altında bırakmaktan vazgeçin. Bunu da kayıtlara geçmesi açısından kesinlikle vurgulamayı çok önemli buluyorum. (CHP sıralarından gürlütüler)

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Söz sende mi?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Ya, bitirsin sözünü Sayın Adıgüzel.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – En nihayetinde, bunu da kayıtlara geçmesi açısından çok önemli buluyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Hem genç hem de bir hanımefendi ya, o kadar tahammülsüzlük niye?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben de yurt dışına gittim, ben de Genel Başkan Yardımcılığı yaptım.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Öte yandan, hakaret içerikli... Tamam, siz de yurt dışlarına gittiniz, siz de Genel Başkan Yardımcılığı yaptınız. Siz de aynı şeyi gördünüz, İngilizce de biliyorsunuz üstelik; gerçekten saygım sonsuz, bunların her birine saygım sonsuz.

En nihayetinde, şunu da son olarak ifade etmek isterim. Siz “Sadece bizden muhaliflere hakaret edenler... Asla şu olmuyor, bu olmuyor.” diyorsunuz. Bana da zaman zaman vatandaşlar “Sizin vekillerinize hakaret etmişler, sizin vekilleriniz mahkemeye başvurmuşlar...” Bana geliyor, “Benim elimde avucumda hiçbir şey yok, ben nasıl mücadele edeceğim bu hukuksal yollarla.” diyorlar. Dolayısıyla, Türk mahkemelerini de bu noktada zan altında bırakmaktan vazgeçin. Geliyor vatandaş, diyor ki: “Benim elimde param pulum yok ben nasıl avukat tutacağım? X vekil bana dava açmış bununla alakalı.” Ben de diyorum ki: Keşke yazmasaydınız. Yazmasın. Kimsenin kimseye hakaret etme özgürlüğü yok.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Eyvallah!

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Şimdi, Z kuşağına yakın bir milletvekilimiz daha var, yemekten önce bir iki cümle söz istedi.

Arkadaşlar, sizin arkadaşınızın, Sayın Tanrıkulu’nun bir mazereti var, üç dakikalık bir söz talebi var.

Sayın Tanrıkulu, kısaca...

Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, hayırlı uğurlu olsun, başarılar diliyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bu Parlamentoda milletvekili sıfatıyla Anayasa Mahkemesine başvuran tek avukat benim herhâlde. Twitter ve YouTube kararlarında...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ben de başvurdum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır, şöyle: Twitter ve YouTube kararlarında yani burada konuşulan kararlarda başvuru aynı zamanda benim, mağdur olarak. Anayasa Mahkemesi mağdur sıfatımı kabul etti ve bu kararları verdi.

Biraz önce sayın vekil Anayasa Mahkemesinin Başkan Vekiline atfen bir şey söyledi yani çok yanlış bir şey söyledi. Sonuçta, orada 5 üye var, bakın, karar oy birliğiyle çıkmış; karara bir daha baktım yani herkesi FETÖ’cükle suçladı, bütün daireyi. Şimdi, orada hâlen görev yapan Serdar Özgüldür var -Başkan Vekili- hâlen görev yapıyor, Celal Mümtaz Akıncı var, Emin Kuz var; bunlar üyeler ve oy birliğiyle karar verilmiş. “FETÖ’cü Başkan Vekilinin eliyle karar verildi.” dedi. Ya, FETÖ’cü denilen Başkan Vekilinin nasıl oraya geldiğini biliyoruz. Bir günde müsteşar yardımcısı yapıldı raportörken ve oradan geldi. Şimdi, bakın ama kendisiyle ilgili tam 34 sayfa Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı da var, bunu da görün, bakın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı var. Burası Adalet Komisyonu, Adalet Komisyonunda avukatlar konuşuyor. AİHM kararı var o üyeyle ilgili olarak. Bütün bunları görmezden geliyoruz, 5 üyeyi burada mahkûm ediyoruz aynı zamanda o verdikleri kararla ilgili olarak. Arkadaşlar, her ikisinde de hem YouTube kararında hem de Twitter kararında başvuru yapanlardan biri de benim ve Anayasa Mahkemesi o zaman eğer bu kararları vermeseydi Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru yolu olarak etkin bir yol olmadığı konusunda bir kanaat oluşacaktı. Dolayısıyla, bugünden geriye doğru gittiğiniz zaman bu değerlendirmelerinizi böyle afaki yapmayın. O zaman doğru karar vermişti, şimdi bu kararı verir mi, vermez mi o ayrı mesele.

Bakın, şunu söyleyeceğim: Dünya Türkiye’ye baktığı zaman burada konuşulanlara bakmıyor, endekslere bakıyor, bütün dünyada ölçülen endekslere bakıyor. Şimdi, Türkiye, eksik demokrasiden çok yakın bir zamanda ılımlı otokrasiye geçen bir ülke konumuna geldi bu endekslere göre. Şimdi, yurt dışından, dünyadan bir şirket geldiği zaman bu endekslere bakıyor. Burada söylenmiş, söylenmemiş, bizlerin ne söylediğine değil, onlara bakıyorlar. Dolayısıyla buna göre gelmiyorlar. Şimdi, otokrasinin yasalarını yapıyorsunuz, mesele burada. Bu yasa da yeni otokratik düzenin başka bir sosyal medyayı düzene alma, zapt etme operasyonundan bir tanesi ve son zamanlarda bunları yapıyorsunuz çünkü otokratik düzenler bu şekilde baskıyla ancak ayakta kalabilirler, bütün dünyada böyle, benzer ülkelerde de böyle oluyor zaten. Yani bu böyle birdenbire gündeme gelmedi, yeni düzenin araçları aynı zamanda. Yani 11 maddeyi falan değerlendirecek değilim, arkadaşlarım bu değerlendirmeleri yaptılar. Bakın, getireceğiniz yasa sonuçta dönecek yine sizi vuracak. Bir kez daha burada ben ikaz ediyorum, bu görevimi yapıyorum çünkü yeni kuşak, bizden farklı kuşak teknolojinin -ne olursa olsun- mutlaka ama mutlaka yolunu bulur, yeni bir yoldan gider.

Bakın, bana Sezgin Tanrikulu’na televizyonları yasak ettiniz, açık söyleyeyim. Cumhurbaşkanlığından “merkez medya” dediğimiz medyaya giden o zamanki talimat suydı, CHP’den kimler çıkacak, kimler çıkmayacak listesi gönderilmiş, 1 numara bendim. O zamandan beri, bakın, tam beş yıldır “merkez medya” denilen ve şimdiki yandaş medyaya bir programa çıkmamışım yasak olduğu için. Kendi televizyonumu kurdum, MST TV. Her pazartesi günü yayın yapıyorum, dünyayı değerlendiriyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Reklam yasağı var, avukatlar reklam yapamaz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın, kapıyı kapatırsanız pencereden yine gireriz, çatıdan yine gireriz, bacadan yine gireriz. Dolayısıyla, bu yasalarla -gerçekten uyarıyorum-gidişinizi hızlandırıyorsunuz.

Bakın, Türkiye, Basın Özgürlüğü Endeksi’nde dünyada 154’üncü; Bağımsız Yargı Endeksi’nde en sonlarda, en dipte. Bizim yargımız yok...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sayın Tanrıkulu...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler, müdahale etmeyin.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – 154’üncü sıradayız ya, 101’inci sırada hangi ülke var?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ya, kim varsa...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bizim inanacağımızı mı sandınız? Suudi Arabistan var.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın, kötü örneği söylemeyin ya, Allah’ını seversen ya!

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler, teşekkür ederiz.

Sayın Tanrıkulu, toparlayalım.

Şeker TV varken sizin televizyonunuzun esamesi okunmaz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Toparlıyorum.

Yani Bağımsız Yargı Endeksi’nde en diplerdeyiz. Almanya örneğini verdiğiniz zaman oradaki yargıya bakacaksınız, kurumlara bakacaksınız, kurumların bağımsızlığına bakacaksınız; Türkiye’de o yok. Biraz önce Genel Başkan Yardımcımız sayıları verdi. Türkiye’de bütün bunlara rağmen internet yasaklanabiliyor, o size yetmiyor, şimdi başka bir şey getiriyorsunuz. Bunlar Adalet ve Kalkınma Partisinin ve iktidarının yeni yöneldiği eğilimin yasalarıdır. Karşı çıkmaya devam edeceğiz ama ne yaparsanız yapın, bakın, bu yasalar, getirdiğiniz bu yasalar, çoklu baro, bekçi yasası, bu yasa, getireceğiniz diğer yasalar sizin kurmak istediğiniz otokratik düzenin zeminidir, araçlarıdır ama hiçbir işe yaramayacak, bunu bilmenizi isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Toprak’ın kısaca bir söz talebi vardı.

Buyurun.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Az önceki yaşanan hadiseden gerçekten üzüntü duydum. Bayan, hanımefendi Grup Başkan Vekilimiz söz istedi ve onu konuşturmadınız, salonu terk etmek zorunda kaldı. Kim olursa olsun yani bir bayana bu şekilde davranılmasına çok üzüntü duydum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Bayan değil, kadın...

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – “Kadın hakları” diye söze gelince sürekli konuşuyorsunuz, bir bayan, ne olursa olsun, bir hanımefendi, Grup Başkan Vekilimiz bir Hanımefendi, bir bayan söz istediğinde bence erkekler olarak daha müsamahalı olmamız gerektiği kanaatindeyim.

Sayın Başkanım, az önce Almanya’dan örnekler verildi, ben Almanya’da hukuk fakültesi okudum, Almanya’da avukatlık yaptım, Almanya’da, Avrupa’da hukukun nasıl işleyişinin olduğunu biliyorum. Brüksel’de görev yaptım, Avrupa Parlamentosunun işleyişini biliyorum, uzun yıllar orada çalıştım.

Sayın Başkanım, Almanya’da 2017 senesi Ekimde yürürlüğe girdi “Netzwerkdurchsetzungsgesetz” olarak ve ihtiyaçların aslında karşılanmadığı görüldü, 2020’de genişletilerek bu yasa yürürlüğe girdi, genişletilmesinde IP adreslerinin dahi Emniyete verilerek kişilerin başvurusuyla YouTube, Twitter, Facebook gibi ağlara müdahale edilmesi sağlandı yani bizim şu anda gelen kanun teklifinden çok daha geniş Almanya yasasında yaptırımları var, çok daha fazla. 500 bin eurodan 5 milyon euroya kadar Almanya’da gene yaptırımı var ve bunlar bir kişinin başvurusuyla da yapılabilir yani sadece mahkeme kararlarıyla değil. Bu anlamda Almanya’da hiç kimse devlete, açık söyleyeyim, hakaret edemez, asla terör seviciliği yapamaz, yapsın da görelim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Parti devleti yok.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Hayır, kesinlikle, hiç kimse yapamaz hele ki sosyal medyada. Bakın, Almanya’da hiç kimse devletin aleyhine hiçbir şey yazamaz, mümkün değildir. Bakın, biz neler görüyoruz, neler yaşıyoruz.

Bizim bulunduğumuz coğrafyada her hafta şehit haberleri duyuyoruz. Sizin hiç mi canınınız yanmıyor ya! Türkiye tabii ki güvenlik önlemlerini almak zorunda, sosyal medyada da güvenlik önlemlerini almak zorunda, internet sağlayıcılarının da güvenlik önlemini almak zorunda, sokakta da güvenlik önlemini almak zorunda.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ne alakası var ya!

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Hepimizin güvenliği için bunlar yapılıyor. Bu gelen yasa kişilik haklarına karşı değil ki, bilakis kişilik haklarını savunan bir yasa.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Almanya’da kaç avukat cezaevinde?

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Türkiye’de hiç kimse ifade özgürlüğünden veya gazetecilik yaptığından dolayı cezaevinde değil. Yani şu anda bizim bulunduğumuz coğrafya ile Almanya’yı kıyaslayamazsınız. Bakın, bizim ülkemizin sınırlarında bombalar patlıyor, bizim ülkemizde hâlâ günlerce şehit haberleri alıyoruz. Bakın, hepimizin güvenliği için Türkiye Cumhuriyeti devleti her türlü önlemi tabii ki de almak zorunda.

Almanya’da bu yasa yürürlüğe girdi, Avusturya’da önümüzdeki günlerde yürürlüğe girecek, Fransa’da yine yürürlüğe girdi. Avrupa Parlamentosu kurumları, Avrupa Konseyi de bu yürürlüğe giren bütün yasaları saygıyla karşıladı ve selamladı.

Türkiye’de de şu anda bizim böyle bir yasaya çok ciddi ihtiyacımız var. Bu yasa tartışılmadı değil, bu yasa çok ciddi tartışıldı.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Nerede tartışıldı ya!

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Bu yasa aylardır tartışılıyor aslında, siz belki farkında değilsiniz, aylardır tartışılıyor. Bakın, Başak Demirtaş’a yapılan o paylaşımdan dolayı biz hepimiz üzüntü duyduk ve bütün bakanlarımız, bizler, hepimiz bunun yanlış olduğunu söyledik ve çok ciddi bir şekilde bu paylaşıma karşı duruş sergiledik. Ama biz bekleriz ki, muhalefet de Sayın Cumhurbaşkanımıza, bizlere yapılan hakaretlere; eşlerimize, çocuklarımıza yapılan hakaretlere aynı şekilde bir duruş gösterebilir. Keşke bu duruşu sergileyebilseydik. Bakın, keşke bu duruşu sergileyebilseydik.

(Uğultular)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Müdahale etmeyelim arkadaşlar, sözünü bitirsin. Konuşacaksınız yemekten sonra.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ama gerçekten insan dayanamıyor.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ama olmaz ki yani. Saygı duyacağız

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Yanlış hepimiz hep beraber yanlış diyelim, doğruya da doğru diyelim. Almanya'daki bu yasa teklifini -CDU, CSU ve SPD- yani sağ ve sol partiler beraber getirmişler ve beraber kabul etmişler.

(Uğultular)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Koçyiğit...

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Bakın, şu anda Türkiye Cumhuriyeti'nin bir partisinin genel başkanı internetteki sıkıntılar yüzünden sosyal medyasını kapattı. Tartışıldı mı? Bu yasa yirmi dört saatte mi geldi? Bu yasa elbette ki tartışıldı ve bir ihtiyacı karşılamak üzere hazırlandı.

Sayın Başkanım, çok uzatmamak anlamında teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için, sağ olun.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Çok teşekkür ediyoruz, çok sağ olun.

Evet, değerli arkadaşlar, toplantımıza 21.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati:20.54

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.44****BAŞKAN: Yılmaz TUNÇ (Bartın)****BAŞKAN VEKİLİ: Ramazan CAN (Kırıkkale)****SÖZCÜ: Gülay SAMANCI (Konya)****KÂTİP: Belgin UYGUR (Balıkesir)**

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Toplantımızı tekrar açıyorum.

Şimdi söz talepleri var, geneli üzerinde görüşmelere devam ediyoruz.

Sayın Alpay Antmen, buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bugün burada konuştuğumuz ve karşımıza kanun teklifi olarak getirilen konunun hem hukuki hem de siyasi zeminde ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekiyor çünkü buradaki konuyu salt teknik bir düzenleme olarak konuşmak, gerçekleri biraz da saklamak anlamına gelecek.

Değerli arkadaşlar, ben yazılım mühendisi bir çocuğun babasıyım ve özellikle sosyal medya konusunda şunu söylemek istiyorum: Burada önemli olan sosyal medya sağlayıcılarının Türkiye’de bir temsilcilik açıp açmayacağı değil, elbette açılabilir, tabii ki belirli para cezaları getirilebilir, onlardan belirli şeyler istenebilir ama burada daha önemli bir husus var, sosyal medya sağlayıcı şirketlerin Türkiye’de verileri saklama açısından, olanaksız denilemez belki ama mühendislik anlamında çok büyük, ciddi sıkıntıları var. Çünkü bazı sosyal medya sağlayıcı şirketler bu verileri kendileri sakladıkları gibi, bazıları da bu verileri taşeronlara ya da başka şirketlere saklattırıyor olabilirler. Örneğin, verilerini kendisi saklamayan bir servis sağlayıcının Türkiye’de en az 50 ila 100 milyon dolarlık bir yatırım yapması gerekiyor ki Türkiye’de bu verileri saklayabilsin. Bunun dışında, şirketler hadi Türkiye’de bunu yaptı diyelim, bütün dünya ülkeleri de bunu isteyecek. Onun yatırım maliyeti ne olacak ya da ülkelere bu yatırımlar yapılabilecek mi? Teknik alt yapı olacak mı? Çin, Rusya ve İran bu kanun gibi dayatmalarda bulundular, sosyal medya sağlayıcı şirketler artık oralarda yoklar. İşte, bizim diğer hatiplerimizin de anlatmaya çalıştığı bu. Bu kanun teklifiyle, ne olacak, gelsinler, burada temsilcilik açsınlar diyemeyiz, onlar temsilcilik açamayacaklar veya bunun sakıncaları hallolduktan sonra Türkiye’de verileri saklasınlar dediğimiz zaman, bu da olamadığı zaman sosyal medya şirketleri Türkiye’den kaçacaklar ve bu da gençlerimiz için, vatandaşlarımız için bilgi edinme anlamında son derece büyük mahzurlar doğuracak.

Bakın, bu teklif çok da destek olunabilecek bir teklif değil, keşke bu teklif gelmeden önce bütün siyasi partiler oturup bu konuda görüşmüş olsaydık keşke yurt dışı deneyimi olan, bu sosyal medya şirketlerinde çalışan yazılım mühendisleriyle görüşebilseydiniz, sakıncalarını giderip ona göre bu kanun teklifini getirseydiniz ama bunlardan daha önemli olarak sosyal medyayla ilgili siyasi sakıncalar var. Bakın, Sayın Cumhurbaşkanını eleştiren lise öğrencileri bile hızla gözaltına alınabiliyor. Tabii ki hiç kimse birbirine hakaret edemez, hiç kimsenin birbirine küfür etmeye hakkı yok ama bir eleştiriye dahi tahammül edemeden, Türkiye’de siyasallaşan yargıyla insanların gözaltına alınmaları veya yargı önüne çıkarılmalarının takdirini sizlere bırakmak istiyorum.

Maalesef, değerli vekiller, Türkiye sosyal medya nedeniyle dava ve gözaltı sayılarında dünya liderliğini kimseye kaptırmıyor. Burada biz bunları konuşalım. Bakın, burada önemli olan özgürlüklerdir, Türkiye’de özgürlüklerin nasıl sağlandığıdır. Sosyal medya şirketlerinin Türkiye’den çıkması söz konusu ise -ki çıkacaklar- çıktıktan sonra insanların özgürlük alanları, özgürlükleri ihlal edilecek; bu kanun ileride ona yol açacak. Yine, kanun teklifinde sosyal medya bilgilerinin Türkiye’de depolanması, Türkiye’de yayın yapan sosyal medya kanallarının Türkiye’ye temsilcilik kurması gündemde. Geçmişe dönük de birtakım haber, “tweet”, yorum ve benzeri içeriklerin de kaldırılması hedefleniyor. Mahkeme kararıyla bir haber ya da içeriği kaldırmak şu anda mümkün, yasamızda var, bunda bir sıkıntı yok ama bu kanunla gelen asıl amaç ne, bizim onu tartışmamız gerekiyor. Elbette ortada bir hakaret, saldırı, iftira varsa hiç sıkıntı yok, hemen silinsin, bu kabul. Peki, geçmişte atılan -hiç kimseyi suçlamadan söylüyorum- o alçak, hain Fetullah Hoca’yla ilgili güzellikleri ne yapacağız? Ergenekon, Balyoz kumpasları alkışlamalarını ne yapacağız? O hain Zekeriya Öz destek “tweet”lerini ya da alçak PKK lideri Öcalan güzelliklerini ne yapacağız? Türkiye’de yargı bu kadar siyasallaşmışken sulh ceza hâkimlerine nasıl güveneceğiz? Ben kendimden size bir örnek vermek istiyorum: Aynı gün içinde, aynı trafik ile ilgili olarak 3 ayrı trafik cezasına İstanbul Sulh Ceza Mahkemesinde itiraz ettim, 2 itirazımı kabul edildi, 1 itirazım doğru düzgün bir gerekçe gösterilmeden reddedildi ve kararı veren hâkime sosyal medyadan baktım, maalesef AKP’nin bir milletvekili adayı çıktı. Bir milletvekili olarak ben nasıl yargıya güveneceğim, ben güvenemezsem bu halk nasıl yargıya güvenecek?

Bakın, bu teklif geçerse içerik çıkarma kapsamında zorunlu olarak tüm haberler, yorumlar silinecek ve kaldırılacak. Burada asıl amaç geriye doğru bu terör örgütlerinin veya buna benzer haberlerin, açıklamaların, “tweet” paylaşımlarının kaldırılması. Bu, o insanları aklamak anlamına gelir ki bu da doğru bir şey değil. Bu teklif geçerse iktidarın kurallarına uymayan sosyal ağların internet trafiği yüzde 90 oranına kadar düşürülebilecek yani ben siyasi iktidar olarak istediğim anda interneti kullanılamaz bir hâle getireceğim, bunun neresi özgürlük? Ve bu, sosyal medya müdahalelerini sürekli hâle getirebilecek. Bugünün siyasi iktidarı yarın değişebilir ama özellikle, bugün, haber sitelerinin hesaplarını siyasi iktidar istediği zaman askıya alırdır; burada amaç sansür. Biz her türlü özgürlüklerden yana olmak durumundayken bir adım sonrayı görüp bu sansüre karşı durmamız gerekiyor.

Örnek vereyim: Türkiye siyasal hak ve özgürlükler bakımından 41 OECD ülkesi arasında son sırada. Bir de iktidar yetkilileri, bunu, yeni getirdikleri sansür teklifini Alman modeli olarak bize lanse ediyorlar. Hangi Alman modeli? İşinize gelince Avrupa, işinize gelmediğinde Kuzey Kore modeli. Bu Alman modeli hikâyesi bence doğru değil.

Bakın, Türkiye’de 2019 sonu itibarıyla 408.494 “web” sitesi, 130 bin URL adresi, 7 bin Twitter hesabı, 40 bin “tweet”, 10 bin YouTube videosu ve 6.200 Facebook içeriği erişime engellenmiş. Bunların pek çoğu da sansür, bu ülkede Wikipedia yasaklıydı. Biz şimdi bu kanun teklifine nasıl Alman modeli diyeceğiz? Değerli milletvekilleri, bu Almanya modeli değil, maalesef Kuzey Kore modelidir.

Size sormak istiyorum: Siz Almanya’da Şansölye Merkel’i eleştirdiği için tutuklanan birini hiç gördünüz mü? Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde Almanya 6’ncı, Türkiye ise 128 ülke içinde 107’nci sırada; bundan hepimizin utanç duyması gerekiyor. Bu endekste bir de ülkemiz Meksika ve Mali gibi ülkelerin bile gerisinde; Nijerya, İran ve Angola’yla aynı puanda. İşte, bu nedenle bu bir Alman modeli ya da Alman ekolü değil. Bir de Almanya’da şunu diyorlar: “Berlin’de hâkimler var.” ama Türkiye’de maalesef bu algıyı değiştirmemiz gerekiyor “Sarayda hâkimler var, onlar da önlerini ilikliyor.” deniliyor.

Bir örnek daha: Türkiye, Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütünün Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi’nde bu yıl 180 ülke arasında 154’üncü sırada; Almanya ise 11’inci sırada. Türkiye geriye giderken Almanya listede yükseliyor o yüzden Almanya örneğini lütfen vermeyelim.

Biliyorsunuz, bizim İstanbul İl Başkanımız Canan Kaftancıoğlu yedi yıl önce attığı “tweet”lerden dolayı dokuz on yıl civarında ceza aldı. Bir konu konuşulacaksa gelin bunları konuşalım. Ama terör örgütünün yedi yıl önce öven, terör örgütü liderine methiyeler düzen kişiler bugün belirli yerlerde; gazetecilik yapabiliyorlar, iş insanı olarak ihale alıyorlar, devlette bürokraside en üst makama getirilebiliyorlar ama bizim İstanbul İl Başkanımız Canan Kaftancıoğlu -Sayın Onursal Adıgüzel, Genel Başkan Yardımcımız demin bahsetti- yedi yıl önce attığı “tweet”ten dolayı hapse girmek üzere, hapis cezası veriliyor. Neden? Yargı neden bu ülkede çifte standart?

Hadi sosyal medyayı konuşalım. Mesela, burada, iktidarın maaş verdiği trol ordusunu konuşalım. Kim bunlar, kaç kişiler, maaşları hangi fasıldan, hangi ödenekten ödeniyor? Organize şekilde aynı “tweet”leri, aynı anda nasıl atabiliyorlar, kim yönlendiriyor bunları? Bunlar Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının gökdeleninde mi mesai yapıyorlar?

Ben burada hepimizin milliyetçi olduğuna, millî olduğuna inanıyorum, hepinizin de Atatürk’e en derin saygıyla bağlı olduğuna inanıyorum. Ve size şunu sormak istiyorum: Atatürk’e her gün hakaret ve küfür eden hesap sahipleri hakkında ne yapıyorsunuz, yargı ne yapıyor, ne yapıyor? Kimlikleri belli, adresleri belli, bilgileri belli; serbestçe geziyor ama Sayın Cumhurbaşkanına en ufak bir eleştiri getiren gözaltına alınabiliyor bu ülkede. Biz bunları konuşalım; yasa çıkarmak sorun değil, burada hepimiz hukukçuyuz. En iyi yasalar bile kötü uygulayıcılar elinde birer zulüm aracına dönüşür. Türk hukuk sistemini biliyorsunuz; Türk hukuk sistemi, kanunlarımız son zamanlara gelinceye kadar son derece iyi hazırlanmış kanunlarken şimdi -çok şükür(!)- bunlar bozuluyor, durmadan kanunları kötü şekilde değiştiriyoruz ama önemli olan bunları doğru düzgün uygulamak. Neden Atatürk’ü Koruma Kanunu’nu uyguluyoruz? Hadi vazgeçtik, bir insanı bir kanunla korumaya gerek de yok ama Türkiye’nin kurucusu, özgürlüğünün ve devrimlerin mimarı Mustafa Kemal Atatürk’e hakaret ediliyor, yetmiyor, merhum annesi Zübeyde Hanımefendi’ye küfür ediliyor iktidara yakın bir kanalda. Ne oluyor? Hiç. Bırakın Atatürk’ü Koruma Kanunu’nu, bu bir insana yapılır mı, bu bir ülkenin kurucusuna yapılır mı, herhangi bir insana yapılır mı? O kişiler dışarıda, hâlâ iktidara yakın kanallarda program yapıyorlar, “tweet” atmaya devam ediyorlar; gelin, önce bunu konuşalım.

Bugüne kadar Cumhurbaşkanına hakaret nedeniyle 100 binden fazla kişiye soruşturmaya, 30 binin üzerinde kişiye de dava açıldı. Tekrar ediyorum: Hiç kimsenin hiç kimseye hakaret etmeye hakkı yoktur ama siyasetçiler, siyasi parti liderleri en ağır eleştirileri bile saygıyla karşılamak ve katlanmak zorundadır. Bakın, otuz iki yıllık dönemde açılan Cumhurbaşkanına hakaret davalarının yüzde 91’i Sayın Erdoğan döneminde açıldı. Hakaret eden ve küfür edene, sonuna kadar, hukuk çerçevesinde dava açılması lazım ama konu muhalefet partilerine gelince bu kurallar işlemiyor. Neden bu çifte standart? Atatürk’e hakaret etmek serbest ama siyasi iktidarı ve Sayın Cumhurbaşkanını eleştirmek bile yasak. “İstediginize hakaret edebilirsiniz ama Sayın Cumhurbaşkanını eleştirmek yasak” diye bir kanun çıksın, olsun bu iş. Hakaret edeni, küfür edeni, şiddeti öveni bulmak için hiçbir teklife gerek yok. Bu konuda zaten gereği yapılıyor ama açık ve net söylüyorum: Cumhuriyet Halk Partilileri sosyal medyadan tehdit edenler belli, Atatürk’e hakaret edenler belli, hepsi ayan beyan ortadayken haklarında hiçbir işlem yapılmıyor. Silahla hem de otomatik ağır makineli tüfekle poz veren, tehdit yağdıran parti görevlileriniz var, dışarıda, doğru düzgün bir işlem yapılmıyor. Bunlar resmî üyeler, Yargıtay kayıtlarından belli. Peki, adresi, kimliği, yeri yurdu, her şeyi belli olan suçluyu neden bulamıyorsunuz?

Bakın, başka şeyler daha konuşalım. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu Çubuk’ta, şehit cenazesinde alçaklar tarafından saldırıya uğradı, linç edilmek istendi; Genel Başkanımıza yumruk atıldı. O yumruğu atan haysiyetsiz AKP üyesi çıktı maalesef, şimdi serbest. Yetmedi, İlçe Başkanınız, yöneticiniz gidip adamın elini falan öptü; bunu da sosyal medyaya koydu ve hakkında açıklamak

istemediğim bir suçtan dolayı sabıkası olan o herife “kahraman” dediler ve sosyal medyadan buna alkış tutuldu. O esnada “Sivas’ta yaktık, burada da yakın.” diye “tweet” atanlar oldu, onlar serbest, haklarında hiçbir şey yok. Bundan hicap duymak gerekiyor. Önce gelin bunları konuşalım ama 78 yaşındaki adam Sayın Cumhurbaşkanı hakkında “tweet” attı, yedi yıl hapis cezası aldı. “Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan hakkında “tweet” atmak yasak ama Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı linç etmek serbest.” diye bir yasa çıkaralım, olsun bitsin. Bunları konuşmamız lazım. Kime olursa olsun, ailelerimize hiç kimsenin bir laf söylemeye hakkı yok ama burada da çifte standart var. Bunların çok detayına girmek istemiyorum, herkes biliyor. Maalesef, AKP’li hanımefendilere hakaret edenler içeri atılıyor ama muhalif kadınlara hakaret edenler serbest bırakılıyor. Bu çifte standartları bırakın.

Sosyal medya, evet... İşte sosyal medya insanların nefes alma alanı. Bu kanun teklifi geçtiği ve kanunlaştırıldığı takdirde sosyal medya şirketleri istediklerimizi yapmayacak. Bir; Türk yargısına güvenmiyorlar, burada haklılar. İki; teknik imkânsızlıklar olacak ve “Bu sayede sosyal medyadaki bant hızını yüzde 90 kısıtladık, kısıtlamak zorunda kaldık.” deyip sosyal medyayı insanların kullanımından çıkaracaksınız. İşte bu olmaz.

Bu kanun teklifiyle, günlük erişimi 1 milyondan fazla olan sosyal ağ saylayıcılarının Türkiye’de temsilcilik açmaları, kendilerine yapılan şikâyet başvurularını kısa sürede sonuçlandırmaları, ayrıca altı aylık sürülerle raporlama yapması isteniyor yani iktidarın en iyi yaptığı şeylerden biri fişleme, buradan da bir fişleme çıkacak. Bakın, ben yargı reformuyla ilgili olarak bir soru önergesi verdim, Adalet Bakanına sordum -bir sene geçti yanıt yok- “Yargı reformunu kim hazırladı?” dedim, onlar da o dönem çıktı, sosyal medyada gazeteci fişledi, bunu da rapor diye sundular; gelin bunları konuşalım. 2010 yılında bir AKP kurucusu “Fişleme sırası bizde.” dedi. Bunu niçin söylemişti? Kumpas davaları adına söylemişti, hani FETÖ maksatlı bir cümleydi; bu, FETÖ maksatlı bir cümleydi, çoklu baro projesi de bir FETÖ projesiydi, bu da kanunlaştı. Benim de aklıma geliyor, acaba bu sosyal medyayı kapatmak da bir FETÖ projesi mi diye.

Bakın, bizim, Türkiye’de özgürlükleri genişletmemiz gerekirken, daha sonra özgürlükleri yok edecek böyle kanunları burada getirip tartışmamamız gerekiyor. “Tweet” atan liseli genç anında evinde bulunabiliyor ama mesela İzmir’de ezanla alay eden, kutsal ezanla alay eden bir hayâsız hâlâ bulunamadı. Neden? Bunları konuşalım. Adam ezanımızla dalga geçiyor, bulunamıyor. Ha, bir de kutsal kitabımız Kur’an-ı Kerim ve ayetleriyle alay eden biri de büyükelçi yapıldı, ona hiçbir şey demek istemiyorum. Bir örnek daha: Kanal İstanbul güzergâhında daha önce Katarlıların bol bol arazi aldığı ortaya çıktı, vatandaş bunu sosyal medyadan öğreniyor, bir yolsuzluk patlıyor, vatandaş bunu sosyal medyadan öğreniyor; hayvanlara işkence yapılıyor, vatandaş bunu sosyal medyadan öğreniyor. Bir kızımız Muğla’da alçakça ve canice katledildi ve ondan sonra aynı şehirde, Muğla’da yaşayan başka bir kızcağız “Bana da biri böyle musallat oldu. Sosyal medyadan taciz ediyor, sözlü tacizine uğruyorum.” dedi, çılgınlıkları sosyal medyadan duyuldu ve o kişi şu an tutuklandı. Kızcağız iki yıldır sesini duyurmaya çalışıyordu. Sosyal medya olmasa ne olacak? İşte bu kanun teklifiniz sosyal medyayı ortadan kaldıracak, vatandaşın haber alma özgürlüğü ortadan kalkacak, vatandaşın kendini ifade etmesi, yardım çığlığı atması engellenecek.

Anlatacak çok şey var, bu kanun teklifi üzerinde konuşacak çok şey var ama inanın...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Toparlayacağız.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Başkanım, vallahi bu kanunun neresinden tutsam toparlayamıyorum. Yani diyoruz ki: “Temsilci atayın. Bu temsilci gerçek kişi olursa Türk vatandaşı olsun.” Ondan sonra adamın evi her gün taşlansın! Ben şunu da söyleyeyim: Sosyal medya şirketleri Türkiye’de temsilcilik açarsa Emniyetin bir katında da ona bir yer verelim, nasıl olsa her gün Emniyete çağılacağı için, her gün soru sorulacağı için, her gün kendisinden bilgi istenileceği için bari orada, yakında dursun.

Bakın, fakirlik, eğitimsizlik, adaletsizlik, yolsuzluk, şiddet, tehdit her yeri sarmış; demokrasimiz elden gidiyor, insan hakları, kadın hakları, çocuk hakları, hayvan hakları elden gidiyor. Burada tutanaklara geçmesin diye çok net kelimelerle ifade etmediğim, hayvanlara karşı eziyetler yapılıyor. Bizim konumuz Netflix ve sosyal medya mı? On sekiz yıldır AKP de bu ülkede elbet de güzel şeyler yaptı ama sanki artık deniz bitmiş gibi nerede yararsız, nerede özgürlükleri kısıtlayan, nerede halka karşı, nerede barolara karşı, nerede insanımızı üzecek kanunlar var onlar getiriliyor. Türkiye’de problem özgürlükler, demokrasi, yasama bağımsızlığı, yargı bağımsızlığı, yolsuzluk, yoksulluk, liyakat, rüşvet, kayırmacılık, doğa talanı gibi konular. Cumhurbaşkanlığı sistemi gitmiyor. “Tek adam rejimi” diyoruz biz, siz bize kızılıyorsunuz ama Sayın Cumhurbaşkanı da diyor ki: “En iyi yönetim şekli bu olmayabilir.” Evet, ben burada açık ve net söylüyorum: Parlamenter demokrasiye Sayın Cumhurbaşkanı geçecek; biz bunu seneler önce söyledik, şimdi de söylemeye devam edeceğiz.

Bakın, bir şey daha söyleyeyim: Hani bu alçak FETÖ terör örgütü vardı ya, ne istediye aldı; yargıyı aldı, orduyu aldı, bürokrasiyi aldı, medyaya yerleşti, en sonunda da 15 Temmuz hain ve alçak darbe girişimini yapmaya kalktı. Peki, güzel bir şey söyleyeceğim: Sayın Cumhurbaşkanı vatandaş nereden direnmeye çağırdı, nereden sokağa çağırdı? Sosyal medyadan. Ne dedi? “Halkımızı demokrasi için sokaklara davet ediyorum.” dedi. Peki, yarın bir darbe girişimi olsa, demokrasi ve hukuk için sosyal medyadan vatandaşları alanlara davet etmek gerekirse hangi sosyal medyayı bulacaksınız? Ya darbeciler gidip kısıtlamaya kalkarsa sosyal medyayı? Ha, ben size söyleyeyim, yedi ay sonra hiçbir sosyal medya şirketi olmayacağı, bu şartlara uymayacağı için Türkiye’de hiçbir sosyal medya şirketi kalmayacak, çığlık atacağımız, nefes alacağımız, eleştiri yapacağımız bir sosyal medya şirketi de kalmayacak.

Demin hatiplerimiz bahsetti, Sayın Cumhurbaşkanı YouTube’da bir canlı yayın yaptı. Ne güzel, Z kuşağına hitap etmek lazım ama Z kuşağı da tepki verdi, dünyadaki “dislike” rekoru kırıldı, hemen bu sosyal medya teklifi raftan alındı, önümüze geldi. Yani gençler “Oy moy yok.” dedi diye “Bizden de size sosyal medya yok.” mu denilmek isteniyor?

Bakın, teklifte verilerin depolanması olayı var, bahsettim, bu, tam bir facia. “Biz dünya lideriyiz.” diyorsunuz ama bence dünyadan haberiniz yok, bu tam bir kara komedi. Twitter mesela, verilerini Rusya’da, Çin’de, Kuzey Kore’de depolamadı. Neden acaba? İzin vermedi çünkü bu baskıcı rejimler buna benzer isteklerde bulundu ama Twitter kabul etmedi. Neden? Çünkü güvenmiyor. Çünkü kişisel verilerin tamamı ele geçirilir korkusu var. Bakın, bu ülkede maalesef namahrem, Türkiye Cumhuriyeti’nin ve Türk ordusunun namahrem kozmik odasına girildi ve bu sayede pek çok hayat kaybedildi. Bundan çok bahsetmek istemiyorum ama bunu gören bir yabancı sosyal medya şirketi Türkiye’de verilerini depolamaz çünkü güvenmez; ondan sonra eline flaş disk alan polis “Bana şu bilgiyi, şu veriyi ver.” der, insanların, hiç kimsenin özel hayatı kalmaz. Mahkemeye giden, özellikle -çok özür dileyerek söylüyorum- AKP koridorlarından geçerek hâkim ve savcı olmuş sözde hukukçular buna anında karar verir.

Bu kanun yasalaşmamalı. Bakın, Türkiye’de sosyal medya da kısıtlanınca yani bu teklif geçince turistler ne yapacak hiç bunu düşündünüz mü? Türkiye’ye yılda kaç milyon turist geliyor? O insanların özel bilgileri, verileri Türkiye’de toplanıp Türkiye’de depolanınca onlar Türkiye’ye gelecek mi

zannediyorsunuz? “Ekonomik kriz var.” diyoruz, yetmiyor bir de turistlerden olacağız. “Ekonomik kriz var.” diyoruz, altı yedi ay sonra Facebook reklam gelirlerindeki vergilerden, Twitter reklam gelirlerinden, Instagram reklam gelirlerinden olacağız. Demin Genel Başkan Yardımcımız Onursal Adıgüzel bahsetti, KOBİ’lerimiz ne yapacak, dış dünyaya nasıl açılacak? Çin gibi, İran gibi, Rusya gibi kapanalım mı, kapalı bir toplum mu olalım? Peki, burada uzmanlarımız da var ama sanıyorum burada bir yazılım mühendisi yok. Verilerin saklanabilmesi için gereken yatırım ne kadar biliyor musunuz? Bakın, Twitter’in verileri nerede saklanıyor biliyor musunuz, Facebook’un verileri nerede saklanıyor biliyor musunuz? Bazı şirketler verilerini kendileri saklar, bazıları başka şirketlerde taşeron kullanarak saklatır. Başka şirketlerde verilerini saklatan bir sosyal medya şirketi gelip Türkiye’de sıfırdan bir veri saklama sistemi kuramaz, bir “data center” kuramaz, “Kurun” dersiniz gülerler. Ha, ona da şunu diyebilirsiniz: “Ya, biz kurarız, gel sen bizde sakla.” Bu daha da komik ve vahim olur. Yoksulluğa mahkûm ettiğiniz bu halkı fişlemek için bir de cebinden trilyonlarca lira para harcayıp “Ey vatandaş, senin paranla seni fişlemek için ‘data center’ kuracağım.” mı denilecek? Ha, zaten sosyal medya şirketleri bunu kabul etmeyecek.

İki üç cümleyle şöyle bağlayayım Sayın Başkanım, açıkça soruyorum: Sosyal medya sağlayıcılarının bu kanunla tedip edileceğine gerçekten inanıyor musunuz? Sosyal medya sağlayıcıları içerikleri Türkiye’de depolayacaklar mı? Buna gerçekten inanıyor musunuz? Kozmik odasını alçak FETÖ’ye açan bu iktidara sosyal medya sağlayıcıları güvenecek mi? İran, Çin, Rusya istediği hâlde milyonlarca kullanıcı pahasına bu tip antidemokratik yaklaşımları kabul etmeyen sosyal medya sağlayıcılarını nasıl ikna edeceksiniz bu kanunu uygulamaya? Tüm bunların cevaplarını biliyorsunuz ve esas amacınız Türkiye’de sosyal medya olmasın, olanı da biz kontrol edelim demekten ibaret. Bakın, bu kanun yasalaşırsa halkın haber alma özgürlüğünü yok edeceksiniz. Bu kanun yasalaşırsa halkımızın meşru eleştiri hakkını elinden alacaksınız. Gerçekten bunu yapacak mısınız? Evet, yapacaksınız, halkımız da size cevabı ilk seçimlerde sandıkta verecek. Siz sosyal medyanın fişini çekeceksiniz ama halk da ilk seçimde sandıkta sizin fişinizi çekecek diyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Züleyha Gülüm, buyurun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Şimdi, bu sosyal medya yasasının herhâlde öncelikle geliş biçimini konuşmak gerekiyor. Yani gerçekten ne aceleniz var, ne oluyor, nereye koşturuyorsunuz çok merak ediyoruz. Ön görüşmelerde ısrarla bu meselenin ayrıntılı olarak tartışılması gerektiğini, bu konunun farklı kesimlerle birlikte tartışılması gerektiğini, gençlerle tartışılması gerektiğini, gençlik dernekleriyle görüşmek gerektiğini, basının haber alma özgürlüğü çerçevesinde basın kuruluşlarıyla görüşmek gerektiğini, geniş bir çerçeveden aslında bir hazırlık süreci gerektirdiğini anlatmaya çalıştık. Ama maalesef o kadar hızlı getirmeye çalışıp ve geçirmeye çalışıyorsunuz ki hani sonrasında hedefiniz nedir acaba, bu kadar acelenin anlamı ne diye sormak gerekiyor. Çünkü bütün yasal düzenlemelerde maalesef aynı yöntemi uygulayarak hızlıca, aslında kendi içerisinde de bir sürü tutarsızlığı olan, sonuçları iyi öngörülmemiş olan bir düzenlemeyle sadece kendi ihtiyaçlarınıza göre düzenlemeler getiriyorsunuz ve bunun sonucunda da yasalar bir bütün olarak da zaten yazboz tahtasına dönmüş durumda. “Şurası eksik oldu, burasını düzeltelim.” diye tekrar bir düzenlemeyle yeni bir şey getiriyorsunuz bu sefer ve böyle bir süreçte de yasal düzenlemeler çıkıyor. Şimdi, gerçekten kabul edilebilir bir durum değil. Bu usulle yapılan şeyde hiçbir demokratik usul yok, katılımcılık yok, gerçekten ihtiyaç nedir tespiti yok. “Neden buna ihtiyaç duyuldu, hangi yöntemlerle çözülebilir, hangi yasal düzenleme gerçekten ihtiyacı karşılar.” üzerine aslında hiçbir tartışma süreci geçirilmeden yapılıyor. İşte, bir kırk sekiz saat kuralınız var, muhteşem kuralınız, ona da bazen uymuyorsunuz ama uyduğunuzda da belli ki kırk sekiz saatin son

dakikasında getirip hani “Biz bunu aslında usulen yapıyoruz, işte size de veriyoruz, mecburen süreler var bu süre içerisinde de bildiriyoruz.” yöntemini uyguluyorsunuz ama gerçek anlamda ne muhalefeti ne buna ilişkin sivil toplum örgütlerini, demokratik kitle örgütlerini, dernekleri katmak gibi, birlikte tartışmak gibi bir derdiniz yok. Gençlikle tartıştığınızı söylüyorsunuz, arkadaşımız burada konuştu. Evet, genç arkadaşların katılımı önemli ama istedik ki sadece AKP’li gençler değil diğer siyasi partilerden de gençler ya da herhangi bir siyasi partiyle ilişkisi olmayan gençlerle de tartışabilseydiniz. Her zaman yaptığınız gibi yine sadece kendi sözünüzü, kendi sesinizi duymak istediniz, onun dışındakilere de kulaklarınızı tıkadınız ve bunun üzerinden bir düzenleme daha getirdiniz.

Şimdi, bu düzenlemeyi getirirken de bir süredir aslında kullandığınız bir yöntemi yine kullandınız: Bir algı operasyonu yöntemi. Aslında gerçek niyetinden bağımsız olarak sanki gerçekten demokratik bir yasa teklifi getirmiş gibi, gerçekten özgürlükleri savunuyormuş gibi, gerçekten kişilerin haklarını, insanların haklarını savunuyormuş gibi birtakım gerekçeler de yazıyorsunuz. Gerçekten insan okuyunca hayrete düşüyor yani içerideki düzenleme getirdiğiniz düzenleme ile yazdığınız gerekçe o kadar bağlantısız, o kadar alakasız ki bu kopukluğu neyle izah edebilirsiniz anlaşılır gibi değil. Her şeyi yasaklayan bir zihniyetle davranıyorsunuz. “Yasaklarsak sorun olmaz, yok olur.” diye varsayıyorsunuz. Hiçbir şey yasakladığınız için yok olmayacak. Hiçbir şey, hiçbir gerçek de siz yasaklıyorsunuz, siz görmek istemiyorsunuz, siz mekanizmaları kapatıyorsunuz diye ortadan yok olmuyor. Bunu hâlen anlamamış olmanız da ilginç tabii gerçekten. Şimdi, mesela, burada böyle çok fazla demokratik haklardan falan bahsediyorsunuz, kişilerin haklarından bahsediyorsunuz, işte, birtakım suçların ortaya çıkarılmasından bahsediyorsunuz ama Cumhurbaşkanının açıklamasını okuyayım. Ne demişti bununla ilgili? “Türkiye muz cumhuriyeti değildir. Yasama dönemi bitmeden bu meseleyi halletmeyi ümit ediyorum. Sosyal medya mecralarının tamamen kaldırılmasını, kontrol edilmesini istiyoruz.” Bakın, niyet burada zaten açık aslında yani bunu böyle dolaylı yollarla “Yok, bizim niyetimiz bu değil, biz aslında düzenleme istiyoruz. Temel haklar meselesinde de çok dikkatliyiz.” falan filan demenizin çok bir gerçekliği yok. Söylenen cümle tamamen bu: “Mecraların tamamen kaldırılmasını, kontrol edilmesini istiyoruz.” Yani niyet bunun üzerine kurulu. Aslında, siz de getirdiğiniz düzenlemenin -öyle yaptırımlar uyguluyorsunuz ki, öyle kurallar getiriyorsunuz ki- kapatmaya yönelik olduğunu, şirketlerin bu ülkeden çekilmesine yönelik olduğunu çok iyi biliyorsunuz. Sadece kademe koymuşsunuz, sanki niyetiniz bu değilmiş gibi göstermek üzere. İşte “Bir seri yaptırımlar dizisi.” falan diye tarif ediyorsunuz. Bunun sonucunun bu olduğunu yani gerçek niyetinizin Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan niyete gideceğini de aslında hepimiz çok açık olarak biliyoruz. Şimdi, neden buraya gidiyorsunuz? Çünkü gerçekten özellikle toplumsal muhalefetin kendini ifade ettiği, gençlerin kendini ifade ettiği, sizin politikalarınızdan memnun olmayanların ifade ettiği alan uzun bir zamandır sosyal medya alanı ve internet siteleri, haber siteleri, buradan yapılan haberler, yayınlar. Çünkü burası aslında sizin yandaş medyanızda söylenmeyen, oralarda açık edilmeyen, sadece sizin haberlerinizi veren yandaş medyanızda kendisine yer bulamayanların kendini ifade ettiği ve gerçekleri deşifre ettiği, gerçekleri ortaya çıkardığı ve tabii sizin gerçeklerin ortaya çıkmasından dolayı zorlandığınız bir alanı ifade ediyor. Tam da bu nedenle aslında sosyal medyayı kapatmayı deniyorsunuz. Şunu yaptınız: Bütün medyayı ele geçirmeye çalıştınız, televizyon kanallarını ya kendi yanınıza çektiniz, çekemediklerinize mali yaptırımlar ya da gözaltı ve tutuklamalarla engellemeye çalıştınız ama ne kadar engellemeye çalışırsanız çalışın sonuçta şöyle bir gerçeklik oldu. Aslında iktidara oy verenler bile, iktidara yakın olanlar bile gerçeği yandaş medyadan izleyemeyeceklerini çok iyi gördüler, o yüzden sosyal medyadan izliyorlar; aslında gerçekleri oradan takip ediyorlar, oradan görüyorlar ve yandaş basında izlenme oranları inanılmaz düşmüş durumda çünkü tek sesli bir yayın yapan, sadece sizin propagandanızı yapan, sizin istediğiniz çizgide haber veren, bu çizgide habercilik yapan bir yandaş medya bıraktınız.

Yani medyanın -televizyonun özellikle- yüzde 90' ını ele geçirmiş durumdasınız ama buna rağmen size yetmiyor çünkü aslında tüm bu sistemle de toplumu ikna edemiyorsunuz. Kendi söylediğiniz, gerçek olmayan şeylere bu halka ikna olmuyor. Bunun üzerinden diyorsunuz ki: “O zaman, geri kalan mecrâ olan sosyal medyayı da kapatalım.”

Sosyal medyanın diğ er bir alanı, bir tür örgütlenmenin de zemini aslında sosyal medya. Burada, sizin politikalarınıza karşı söz söyleme, yan yana gelme, protesto hakkını kullanma, demokratik haklarını kullanmanın da bir zemini. Buradan insanlar birbirleriyle irtibat kurabiliyorlar. Sizin bir türlü kabul etmediğiniz örgütlenme hakkı, ifade özgürlüğü, demokratik hakkın kullanımı, toplantı ve gösteri yürüyüş hakkı dâhil buralardan örgütlenebiliyor; buna da tahammül edemiyorsunuz, diyorsunuz ki: “Biz bu iletişimin de bu insanların yan yana gelip sözünü söyleme isteğinin de temel haklarını kullanma isteğinin de önüne geçmek istiyoruz. Bu zemini buradan doğru da yok etmek istiyoruz.” Ve şunu da çok iyi biliyorsunuz, bu ülkede sürekli bir yargıdan bahsediyorsunuz, bağımsız bir yargıdan bahsediyorsunuz ama bağımsız bir yargının olmadığını siz de kendi uygulamalarınızla aslında çok yakından biliyorsunuz. Beğenmediğiniz mahkeme kararını gördüğünüzde bu kararı hemen geri aldıracak yöntemler uyguluyorsunuz. Yine, o mahkeme heyetini görevden alıyorsunuz, hızla sürgün cezaları veriyorsunuz. Dolayısıyla, aslında sizin kendiniz bile eğer istediğiniz gibi bir yargı kararı çıkmazsa hukuk falan tanımıyorsunuz, yargı kararı falan tanımıyorsunuz, direkt müdahaleyle, kendi istediğiniz yöntemlerle yargı kararları çıkarıyorsunuz. Şimdi, siz güvenmiyorsunuz da bu toplum hiç güvenmiyor çünkü bu toplumun sürekli aleyhine kararlar veren bir yargılama sisteminden bahsediyoruz. Kamuoyu araştırmaları şunu gösteriyor: Bu ülkede yüzde 70 oranında insan yargıya güvenmiyor, yargının kararlarının adaletli olduğuna güvenmiyor, yargıya başvurduklarında kendileriyle ilgili doğru karar vereceğine güvenmiyor. Ve insanlar yargıya gitmeden önce “Bir tanıdık hâkim var mı, tanıdık savcı var mı?” sorularıyla geliyorlar insanlara; adaletin başka türlü tesis edilemeyeceğini düşündükleri için, ancak bu şekilde çözebileceklerini düşündükleri için de böyle sorularla muhatap olmak zorunda kalınıyor.

Şimdi, yargıya güvenin olmadığı bir ortamdan bahsederken yani Türkiye’de adaletli bir yargının olmadığı, sadece iktidar lehine kurulan bir yargı sisteminin olduğu, bağımsız yargının olmadığı, bir hâkim istese de iktidarın isteğinin dışında bir karar verebilecek bir pozisyonda olmadığı bir yargı varken nasıl gerçekten adaletli bir karardan bahsedebileceğiz? Hele iktidarın istemediğ i bir kararı veren bir hâkim olsun ya da bir heyet olsun, sonlarının ne olacağını çok iyi biliyorlar. Bu koşullarda, yargı bağımsızlığının, hâkim bağımsızlığının olmadığı bir ortamda bir mahkeme nasıl olacak da sizin aleyhinize bir karar verecek? Ertesi gün sürgün edilmeyeceğinin garantisi var mı? Yok. Bunun örnekleri de dünya kadar var.

Şimdi, böyle bir ortamda siz diyorsunuz ki: “Bizim yargı kararlarımızı uygulamayan sosyal ağ şirketleri var.” Şimdi, bir yargılarınıza bakalım: Kendinizi başka ülkelerle karşılaştırıyorsunuz “Oradakileri şu kadar uygulamış, Türkiye’dekilerini uygulamıyor.” diyorsunuz. Yani bu kadar hukuk dışı, kendi koyduğunuz kuralları bile tanımayan bir yargı sistemi varken, uluslararası sözleşmelerle ilan edilmiş temel hak ve özgürlükleri kısıtlayan bir yargı kararı varken nasıl olur da uymasını bekliyorsunuz? Öncelikle şunlara bir bakmanız gerekmiyor mu: “Bizde durum nedir? Acaba nereyi düzeltmemiz gerekir, hangi sorunları çözmemiz gerekir?” meselesine bakmak gerekmiyor mu gerçekten? İnsan, bir döner, herhâlde, öncelikle kendine bakar diye düşünüyorum.

Şimdi, yargıdaki duruma ilişkin, yargının ne kadar vahim durumda olduğuna ilişkin aslında arkadaşlarımız çok örnek anlattılar ama en çarpıcı örnekler herhâlde bu, 2011-2012 yıllarında atılan “tweet”lerin alınıp yargı konusu yapılması; buradan, örgüt propagandası suçu çıkarılması; hatta buradan, üyeliğe varan cezaların verilmesi meselesi aslında yargının durumunu çok açık gösteren bir durum.

Bakın, 2011’de bir “tweet” atıyorsunuz; hiçbir suça konu olmuyor, hiçbir soruşturmayla konu olmuyor, gözetim altına sebep olmuyor. 2011’de attığınız bir “tweet” dönüyor dolaşıyor, dokuz yıl sonra sizin evinizin basılarak gözetim altına alınmanıza neden oluyor. Şimdi, nasıl bir hukuk ki, nasıl bir adalet sistemi ki dokuz yıldır görülmemiş bir suç var ortada, bu suç yeni görülüyor ve bunun üzerinden siz gözetim altına alınıyorsunuz? Yani bu da aslında cezaların da yargılamanın da ne kadar keyfi olduğunun bir göstergesi. 2011 ortamında suç olmayan bir mevzu, bir “tweet”, bir sosyal medya paylaşımı, bir Facebook paylaşımı bugün, getiriliyor, önümüze suç olarak konuluyor. Yargı kararları, 2011’de, 2012’de 2013’de verilen yargı kararları bugün bambaşka kararlar hâline gelmiş durumda. Bugün, Yargıtay kendisinin geçmişte verdiği kararları ters yüz edip başka kararlar vermeye başladı. Bir dönem örgüt propagandası suçunda çok ciddi kriterler -yakın, açık tehlike, şiddet, işte, şiddete çağrı vesaire gibi kriterler- arayan mahkemeler ve Yargıtay, bugün, şiddetle, içeriğiyle hiç ilgisi olmayan, çok basit, iktidarı eleştiren ya da iktidarın politikasını eleştiren herhangi bir “tweet”i örgüt propagandası sayarak cezalar yağdırıyor. Şimdi, bu ikisinin arasındaki farkı nasıl açıklıyorsunuz, çok merak ediyoruz. Yani bir dönem suç olmayan şeyler, üstelik yargı kararlarıyla da aslında netleşmiş olan meseleler, bugün, dönüyor, nasıl oluyor da suç hâline geliyor? Şimdi, bağımsız yargıdan bahsedecekseniz, vallahi, özgürlükler alanında geriye gidiş değil, tam tersine ileriye gidiş yaşanması gerekir, değil mi? Ama bizim ülkede ne oluyor? Özgürlükler konusunda geriye gidiş. Sebebi ne? Çünkü iktidarın müdahalesinde, iktidarın denetiminde bir yargı var maalesef ve bunun sonuçları da bu.

Şimdi, sosyal medyayla ilgili neler var? Hani, böyle çok vahim meselelerden bahsedip cimbızlayarak çektiğiniz bazı meseleler üzerinden sosyal medyaya yaptırım uygulamaya çalışıyorsunuz ama sizin uygulamalarınız öyle falan değil. Mesela, ekonomik krizle ilgili “tweet” attı diye insanları gözetim altına aldınız. Sendika.org’u -bir haber sitesidir- 60’ın üstünde engellediniz, ulaşım engeli getirdiniz ve her seferinde başka bir numarayla; hatta, biz her gün şey diyorduk: “Acaba bugün hangi numarayı aldı?” Çünkü her gün bir yasaklama kararı verdiniz. Jin News, kadın sitesi; yine aynı şekilde kararlar verdiniz. Bir çok insanı “tweet”leri nedeniyle gözetim altına aldınız. Şimdi, bakın, şuradan birkaç örnek vermek istiyorum: Mesela, Afrin Operasyonu’nu eleştirdiği için “Savaşa hayır!” dediği için insanları gözetim altına aldınız. İnsanların sizin politikalarınızı eleştirme hakkı yok mu? Savaşa karşı durma, barış talep etme hakları yok mu? Şimdi, sizin tam da işte “suç” dediğiniz şeyler bunlar. Yani sizin suç diye düzenlediğiniz yasal düzenlemeleri aslında nasıl uyguladığınızın çok açık göstergeleri var. Şimdi, buralardan yola çıkarak diyorsunuz ki: “Biz bunu daha da derinleştireceğiz, daha fazla karar vereceğiz, sosyal medya da bunların hepsini kapsatsın, engellemeler oluştursun.”

Şimdi, İçişleri Bakanlığının 5 Mart-27 Nisan corona dönemindeki bu, sosyal medyayla ilgili verdiği bilgiler var. 5 Mart ile 27 Nisan; bakın, ne kadar kısa bir süreden bahsediyorum. Bu süreçte tam 402 kişiyi gözetim altına almışsınız. Gerekeniz ne? Asılsız ve provokatif paylaşımlarda bulunması. Ne kadar keyfi cümleler farkında mısınız? “Asılsız, provokatif.” Kime göre asılsız, nasıl provokatif? Çünkü size göre her şey provokatif; zaten düşüncesini açıklayan, sizin politikalarınızı eleştiren herkes aslında provokatif bir eylemde bulunuyor. 855 şüpheli tespit edilmiş bu dönemde, bu kadar kısacık dönemde, sosyal medyada, sadece bu gerekçeyle; bunun dışındakilerin de sayılarını bilmiyoruz.

Mesela Aziz Oruç -bir gazeteci- sosyal medya paylaşımlarından dolayı on iki yıl bir ay hapis cezası aldı; zincirleme sosyal medya paylaşımları, işte, 1'den fazla sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek. Bakın, bu insan bir gazeteci, bir gazeteci yaptığı sosyal medya paylaşımından bu ülkede on iki yıl ceza alıyorsa nerede kaldı basın özgürlüğü, nerede kaldı haber alma özgürlüğü? Hiçbir özgürlükten bahsetmemiz mümkün değil.

Yine, aynı şekilde, Barış Pınarı Harekâtı sürecinde “Savaşa hayır!” dedikleri için 186 kişi gözaltına alındı ve sosyal medyadan dolayı bunlar, burada yazdıklarından dolayı.

Yine, Antep'te, Elâzığ depremi nedeniyle yaptıkları paylaşımdan dolayı -bakın, bir depremten dolayı sizi eleştiriyorlar; eleştiremezler mi- 2 kişi gözaltına alındı.

Yine, Grup Yorum üyeleri ölüm orucu sürecinde “Yaşasın!” dediği için, bakın, Grup Yorum üyeleri “Ölmesin, yaşasın!” dediği için 2 hâkim hakkında soruşturma başlattınız.

Şimdi, sizin suç dedikleriniz bunlar ve diyorsunuz ki: “Ben bunları suç olarak göreceğim, bu kararları alacağım; bu sosyal medya şeyleri de bunlara engelleme getirsin, yasaklama getirsin.” Ne dediğinizin farkında mısınız, bilmiyoruz yani.

Yine, Adana'da polisin öldürdüğü Aras'la ilgili bir “tweet” atıyor emekli bir öğretmen; yazdığı şu -bakın, bir polis bir insanı öldürüyor; vahim bir olay- diyor ki “tweet”inde: “Adana Emniyet Müdürü, devletin görevi Arasları öldürmekse o devlet başına yıkılsın, sen de altında kal.” Şimdi, bu “tweet”ten dolayı dava açılıyorsunuz. Eleştirme hakkı yok mu, bir polis bir insanı öldürdüğünde bu vahamete ilişkin bir söz söyleme şansı yok mu? Bundan dolayı insana dava açma hakkını kendinizde görüyorsunuz.

Şimdi, yine, 17 yaşında bir çocuk -bakın, çocuk- Cumhurbaşkanına hakaret ettiği gerekçesiyle yaka paça gözaltına alınıyor; tebligat bile yapılmıyor, gözaltına alınıyor ve kendisiyle ilgili dava açılıyor; 17 yaşındaki bir çocuğun attığı bir “tweet” Cumhurbaşkanına hakaret sayılarak yapılıyor bu.

Yine, referandum döneminde referandumla ilgili paylaşımlar nedeniyle, işte, “hayır” dedikleri için, “buna dair” sözünü kurdıkları için, 7 ayrı paylaşımdan dolayı, Cumhurbaşkanına hakareten dolayı on iki yıl üç ay ceza veriliyor sadece bir kişiye; Cumhurbaşkanına ilişkin attığı 7 tane “tweet”ten dolayı.

Ve bunların dışında da -demin arkadaşlarımız söyledi- 500 binin üzerinde insanın hakkında, sosyal medya paylaşımlarında Cumhurbaşkanına hakaret etikleri gerekçesiyle cezalar veriyorsunuz, davalar açılıyorsunuz, yaşıyorsunuz ve üstelik de bu...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Biriniz 100 bin, biriniz 500 bin dedi; bir anlaşın da ona göre...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) - Anlaşırız, merak etmeyin, sorun yok o konuda.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) - Vahameti ortada, sayı önemli değil.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Yani, bu kadar büyük rakamlar arasında bu kadar fark olunca...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Rakamları alamıyoruz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) - Rakamlar önemli değil. Bakın...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Adalet Bakanlığı internet sitelerinden rakamları alamıyoruz, onlar hep kapatıyor.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) - 100 bin olsa önemsiz mi olacak? Mesela, 100 bin olsa önemsiz mi olacak?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Soruşturma o, soruşturma.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) - Tamam, olabilir, teknik bir hata yapmış olabilirim.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) - Kendi kendinizle çeliştığınızı gösteriyor.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – 100 bin olsa önemsizse söyleyin “100 bin insan bizim için önemsiz.” deyin.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Almanya’da en son 1,5 milyonu geçti.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – “100 bin insan önemsiz.” deyin, biz de “Tamam, eyvallah.” diyelim, sorun olmasın.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Hiç öyle bir şey denmedi.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Kurduğunuz cümleden bu anlaşıyor.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Sizin cümmeniz yanlış.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Allah’ım, Ya Rabb’im...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Şeffaflık olmayınca yargıda, biz de zaten öğrenemiyoruz yani.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Bülbül, bakın, müdahale etmeyin, biraz sonra siz konuşacaksınız, size de müdahale ederler.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Müdahale yok, şeffaflık olması lazım yargıda; rakamları, Adalet Bakanlığının istatistiklerini bilemiyoruz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Gülüm.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Şimdi, dolayısıyla her insanın fikrini söylediği, düşüncesini ifade ettiği bir kanal, bir mekanizmayı da aslında siz kapatmak istiyorsunuz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Onlar bile inanamıyorlar, gerçek rakamlara onlar bile inanamıyorlar.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Şeker, müdahale etmeyin, konuşmacının insicamını bozuyorsunuz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Zaten bu arada yemek yeniyor, vesaire oluyor yeterince; karpuzlar gelmiş.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Tutanaklara geçirdiniz karpuz servisini.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Gelmiş, yiyorsunuz, ne yapayım?

Şimdi, gerçekten, Twitter ve sosyal medya ağlarının asıl güvenilirliğinin... Aslında, biz çok konuşmuyoruz ama bu yasal düzenleme, iletişim kanalları olan WhatsApp’ın, Telegram’ın, vesairenin de içine dâhil edildiği bir yasal düzenleme gibi duruyor, buna dair de bir açıklık yok, bunu da içine dâhil etmek lazım. Tüm bu meselelerde asıl hikâye insanların kendini güvende hissedeceği mecralardır ve Twitter, Facebook gibi paylaşım araçlarının da asıl hikâyesi güvende hissetmekten dolayı insanlar bu kadar rahat kullanabilirler ama şimdi siz diyorsunuz ki: “Biz herkesin peşine takılacağız, ne paylaştığına bakacağız, iktidarı eleştiren herhangi bir şey olduğunda da gözaltı operasyonlarıyla insanları içeri tıkacağız. Bu ne demek aslında? Bu “Biz bu mecraları bizi eleştirme zeminleri olmaktan çıkaracağız, bizimle ilgili hiçbir konuşulmasına izin vermeyeceğiz.” anlamına geliyor. Oysaki bu mecraların asıl işlevi zaten biraz da böyle yerler olmaları yani özgürlük alanları olmaları bir yandan ama siz hiçbir özgürlük alanından hoşlanmadığınız için, doğal olarak, tabii, bu özgürlük alanlarına da müdahale etmek istiyorsunuz ve yok etmek istiyorsunuz.

Şimdi, burada, gerçekten, bu yasal düzenlemedeki niyetinizi istediğiniz gibi açıklayın. Aslında halk da, toplum da bunun neyin yasası olduğunu biliyor. Kapatmaya niyetli olduğunuz sosyal medyayı takip ediyor musunuz bilmiyorum ama kaç gündür açık olarak tartışılıyor “Sansür yasası.” diye konuşuluyor, sosyal medyanın açık cezaevine dönüştürüleceği meselesi konuşuluyor ve buradan, gerçekten çok fazla sayıda insan buna tepki gösteriyor. “Bizi bu yöntemlerle susturacağınızı sanıyorsanız yanılıyorsunuz.”

diyorlar ve gerçekten öyledir. İstedığınız kadar engellemeye çalışın, özellikle gençlik başta olmak üzere, gençlik ve toplumsal muhalefetin de içinde yer alanlar, özgürlük talep edenler, demokrasi talep edenler muhakkak bir kanal bulurlar, bir araç bulurlar, bir yöntem bulur kendilerine. Bunu şurayı yasaklayarak, burayı yasaklayarak bir çözüm üretemeyeceğinizi yandaş medyayı kendi noktınıza çekmenin bir fayda getirmediğini görerek anlamış olmanız gerekiyordu ama anlayamadınız, herhâlde buradan da pek bir ders çıkarmaya niyetiniz yok gibi gözüküyor. Son çıkardığınız yasaların tamamı aslında toplumu susturmaya yönelik hamleler. Bir yandan Bekçiler Yasası, bir yandan avukatlara ilişkin yasal düzenlemeler, bir yandan bu, bir yandan güvenlik soruşturmasıyla ilgili Komisyondan geçen ve Meclise getirmeye çalıştığınız düzenleme, İstanbul Sözleşmesi'ne ilişkin düzenleme, imzanın geri çekilmesi tartışmaları gibi tartışmaların hepsi aslında çok açık şunun göstergesi: Siz toplumu bir zapturapt altına almak istiyorsunuz, otoriter rejiminizi kurumsallaştırmak istiyorsunuz, bunun üzerinden susan bir toplum, size muhalefet etmeyen bir toplum yaratmaya çalışıyorsunuz ve seslerini kesmek istiyorsunuz. Yani bu niyet açık bir niyet, bunun üstünü neyle örtmeye çalışırsanız çalışın, örtülüyor.

Diğer bir yandan, kadınların en çok kullandığı mecralar aslında sosyal medya mecraları. Çünkü bu ülkede maalesef kadınlar için adalet yok, erkek adaleti işliyor, gerçek adalet işlemiyor ve kadınlar oluşturdukları toplumsal muhalefetle, örgütlülükleriyle, sosyal medyadaki paylaşımlarıyla maalesef yargıda çözüm bulmaya çalışıyorlar. İşte, en son örnek, çok önemli bir örnek: Bir kadın arkadaşımız birkaç yıl boyunca sürekli tacizine, tehdidine maruz kaldığı bir kişiyi birçok kez yargıya başvurmaya rağmen, birçok kez bu konuda talepte bulunmasına rağmen hiçbir çözüm üretmeyen yargıdan sonra çözümü sosyal medya üzerinden buldu. Nasıl oldu? Arkadaşımız en son dayanamadı "Ben yazacağım." dedi sosyal medyada "Şu adam beni şu kadar süredir tehdit ediyor, ailemi tehdit ediyor." dedi ve kişinin sürekli benim "ısrarlı takip" dediğim, aslında İstanbul Sözleşmesi'nde yer alan, aslında 1284 sayılı Kanun'un içinde de olan "ısrarlı takip" suçunu işlediğini söyledi. Bu, yayıldı, paylaştı herkes, bütün kadınlar destek oldu, kamuoyu destek oldu ve bunun arkasından erkek tutuklandı. İki yıldır neden tutuklanmıyordu da bugün tutuklandı? İki yıldır yargıya mı başvurmamıştı? Bu konuda her türlü delili mi sunmamıştı? Ne oldu da iki yıldır tutuklanmayan kişi bugün tutuklandı? Çünkü toplumsal muhalefet, kadın hareketi, kadın mücadelesi harekete geçti ve kadın öldürülmeden o kişinin tutuklanması sağlandı. İşte, aslında, sosyal medya bir yanıyla da sizin sağlamadığınız adaleti kadınlar açısından, çocuklar açısından, bazen de daha farklı kesimler açısından sağlayan bir yer maalesef. Böyle olmaması gerekirken, aslında yargının kendiliğinden bu kararları çok hızlıca verip kadınların hayatını, çocukların hayatını koruması gerekirken yargı uygulamadığı için insanlar çözümleri sosyal medyada aramak zorunda kalıyorlar ve etkili oluyor mu? Evet, etkili oluyor çünkü kamuoyu baskısı sizin üzerinizde de mecburen, istemerseniz de bir etki yaratıyor ve bunun üzerine harekete geçmek zorunda kalıyorsunuz.

Şimdi, mesela, bu sosyal medya olmasaydı bu kadın arkadaşımızın sonu ne olacaktı acaba? Öldürülecekti. Zaten adam açık açık uzun bir süredir kadını bu şekilde tehdit ediyor ve biz bir kadın arkadaşımızı daha kaybedecektik ve maalesef onun cansız bedeniyile karşılaşıyorduk.

Şimdi, sosyal medyayı yok ettiğinizde ne olacak? Yani kadın cinayetlerinin önünü açmak gibi mi bir derdiniz var bu durumda? Hani, gerçekten, buradan da sormak istiyorum. Birçok olayda böyle. Yani çocuğa yönelik... En son yaşanan bu köpek meselesindeki, bir hayvana tecavüz meselesindeki hikâye bile benzer bir durum. Ne zaman ki sosyal medyaya düştü, ne zaman ki o kişiyle ilgili bir şeyler oldu, şimdi de duyduk ki işte, bir gözaltı falan işlemi yapılmış. Ondan önce nerede yargı? Ondan önce ne yapıyor bu yargı? Harekete geçmiyor. İşte, sosyal medya aynı zamanda böyle bir araç, böyle bir kanal ve siz aynı zamanda böyle bir yeri kapatmak istiyorsunuz.

Özetle söylemek istiyorum, şunu biliyoruz: Gerçekten, bu toplumu ikna edemiyorsunuz, bu yöntemi de kullanmıyorsunuz. Bu toplumu yaptığınız siyasetle ikna edin, bu toplumu kendi politikalarınızla ikna edin; bu toplum bu politikalarınızı beğenmiyorsa değiştirin, bu toplumun ihtiyacı bu değilse politikalarınızı değiştirin ama siz bunu yapmak yerine “Ben ikna edemiyorum, öyleyse yasaklayarak yönetmeye çalışacağım.” diyorsunuz. Aslında kuramadığınız otoriteyi yasakçı bir zihniyetle kurmaya çalışıyorsunuz, ikna edemediğiniz toplumu bu yöntemle ikna etmeye çalışıyorsunuz. Acaba sosyal medyadaki bu kadar düşmanlaştırıcı, bu kadar kin, nefret kusan hikâyede sizin payınız yok mu? Niye insanlar bu kadar birbirlerine düşman bir şekilde paylaşımlar yapıyor? Gerçekten, iktidarınızın payı yok mu? Mesela, bir barış, sükûnet dönemi olduğunda bu kadar hikâye bu kadar nefrete dönüşüyor muydu gerçekten? Yani bizim yaşadığımız bir barış süreci dönemi var, bir çözüm süreci dönemi var, oradaki sürece bakın, birbirlerine bu kadar düşman bir toplum var mıydı ortalıkta, sosyal medyadan birbirlerini ölümle tehdit eden, birbirlerine tecavüz tehdidinde bulunan bir toplumsal yapı var mıydı? Acaba bunlar sizin, bu savaş politikalarınızın, bu halklar arasında düşmanlık yaratan politikalarınızın, birbirine kin ve nefret kusmaya yönelik uyguladığınız politikaların, erkek egemenliğini büyüten politikalarınızın bir sonucu değil mi? Hiçbiri kendiliğinden olmuyor bu hikâyelerin. Yani bir toplum durup dururken birbirine falan düşmanlaşmıyor. Bu, birtakım politik hatların sonucu gerçekleşiyor.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Gülüm.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Aynı toplum bir zamanlar barış içinde yaşamaya daha sıcak bakarken ne oldu da insanlar birdenbire, birkaç yıl içerisinde düşmanlaştı, başka bir zemine çekildi? Çünkü politikalarınızı değiştirdiniz çünkü artık sizin ihtiyacınız barış değil, sizin ihtiyacınız artık kutuplaşmış bir toplum, birbirine düşmanlaşmış bir toplum; savaş politikalarıyla yürümek istiyorsunuz. İçeride, dışarıda savaş politikalarınızla yürümek istediğiniz için de içeriye de geren, içeriye de birbirine karşı kutuplaştıran bir toplum yaratmaya çalışıyorsunuz ve aslında bunun sonucu olarak da sosyal medya da bu hâle geliyor. Yani sizin dediğiniz o birbirlerine nefret kusan tartışmaların, sosyal medyanın politik bir mecra olarak eleştirildiği bir mekanizmanın dışındaki bu öfke kusan, kin kusan hikâyelerin gerekçesi aslında biraz da yarattığınız toplumsal yapı. Yani mesela biraz burayı düzeltmeyi çalışın. “Bu toplumsal yapı nereye gidiyor? Böyle insanlar birbirine nasıl düşmanlaşıyor?” deyin, buna dair bir çözüm üretmeye çalışın. Düşmanlaştıran bir yapı yerine, barış içerisinde yaşayacak bir toplum, ekonomik olarak insanların geçinebildiği, kendisini yoksulluk altında, açlık sınırı altında yaşamak zorunda bırakmadığınız bir toplumsal yapı yaratmaya çalışın. O zaman bir bakın bakalım, siz sosyal medyada gerçekten kin ve nefret kusmazsanız, sosyal medyada kin ve nefret kusuluyor mu acaba? Oralarda ne kadar azalma olduğunu göreceksiniz. Bakın, bazı şeyleri yasaklayarak çözemeyiz, istediğiniz kadar yasaklayın. Bu kin ve nefretin kendisi de toplumda bu şekilde ilerletildiği sürece, buradan yasaklısınız, kin ve nefret başka mekanizmalardan kendine yol bulur. Çünkü bu politikayı ürettiğiniz sürece, bunu da yok edemezsiniz. O zaman, bir şeyi yasaklamak üzerine düşünmekten önce “Bunun zemini nedir, bunu nasıl düzeltebiliriz?”i konuşmak gerekir. Yoksa “Onu da yasaklayalım, bunu da yasaklayalım; e orada bir sorun var, onu da kapatalım, bunu da kapatalım”la izlediğiniz politikanın kendisi hiçbir yere götürmeyecek bu toplumu, aslında çok daha fazla sorun açını oluşturacak bir toplumsal yapıya doğru götürüyorsunuz.

Yani şunu biliyoruz ama yine de söylüyoruz. Evet, yani, gerçekten iktidar kaygınız var, iktidar kaygınızdan dolayı bunu yapıyorsunuz ama artık şu iktidar kaygınızı değil, bu toplumu düşünün biraz. Bu toplumun geleceğini, bu çocukların geleceğini, bu ülkenin geleceğini düşünün. Beka meselenizden vazgeçin, kendi bekanızı bu toplumun bekasıymış gibi göstermeye çalışmayın.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Tamamlayalım Sayın Gülüm.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Tamamlıyorum.

Son olarak diyorum ki bu yasal düzenleme hazır Komisyondayken geri çekin, bunu Genel Kurula falan getirmeyin.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bülbül...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, 2002’de iktidara gelen AKP’nin 2020’de özgürlükler ve yasakları savacağım diye gelmişliği açısından dramatik bir yola girdiğini görüyoruz. Yasakçı zihniyete bugün bir adım daha getiriliyor. Geçen hafta çoklu baroyla getirildi bir adım, daha önce Bekçi Kanunu’yla getirildi bir adım; artık yasakçı Türkiye’nin taşları yavaş yavaş örülüyor.

Bakınız, biz her zaman şunu söylüyoruz Meclisteki görüşmelerimizde, konuşmalarımızda da: Getirdiğiniz yasa tekliflerinde o kadar çok Anayasa ihlali var ki hangisini söyleyeceğimizi şaşırdık. Bu getirilen düzenleme de ifade özgürlüğüne ilişkin 26’ncı maddeyi, basın özgürlüğüne ilişkin 28’inci maddeyi, Anayasa’nın “Temel hak ve özgürlüklerinin sınırlanması” başlıklı 13’üncü maddeyi, kişisel verilerin korunmasına ilişkin 20’nci maddeyi ve ifade özgürlüğünü, Anayasa’da güvence altına alınan diğer hak ve özgürlükleri tamamen ihlal ediyor. Bunu nereden çıkardım? Elimizde sivil toplum örgütlerinin birkaç raporu var. Şimdi bakıyorum, ben bugün hangi kurumlar var diye sordum, siz açıklamışsınız ama bu kurumların dışında Türkiye’deki üniversitelerin, akademisyenlerin görüşü alındı mı? Üniversitelerden bu konuda, bu sosyal medya düzenlemesi konusunda görüşleri alındı mı?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Alındı, alındı.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Arkasından STK’lerin görüşleri alındı mı? “Gençler.” deniyor, gençlik örgütlerinin görüşleri alındı mı? Alınmadığı nereden belli biliyor musunuz Başkanım? Geçtiğimiz hafta hatırlıyor musunuz, burada, Plan ve Bütçe Komisyonunda bilim komisyonunun kurulmasına yönelik karar tüm partilerin ortak kararıyla alındı. Ne yapacaktı? Bu Komisyon kurulacak, tüm partiler üye vereceklerdi, bu üyeler de iki aylık bir çalışma sonucunda bu sosyal medyayla ilgili bu düzenlemeyi yapacaktı ama geçen haftadan sonra birden bu yasa teklifi önümüze geldi. Neden dün böyle düşündünüz de bugün böyle düşünüyorsunuz? Çünkü yukarıdan geldi, talimat yukarıdan geldi, ne yazık ki yukarıdan geldi. Bu talimatlar, yasakçı zihniyetler, talimatlarla gelen yasa teklifleriyle işler yürüyor.

Arkadaşlar, artık ülkemizde Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte bir paralel yapı var. Artık bu paralel yapıda kurullar var, sarayda belirli kurullar var; Hukuk Politikaları Kurulu, Eğitim Kurulu gibi kurullar var. Onların hazırlamış olduğu yasa teklifleri önümüze geliyor, virgülü değişmeden Meclise gidiyor. Ya arkadaşlar, çoklu baro düzenlemesinde de söyledik; şu, şu Anayasa hükümlerine aykırı dedik, Anayasa’nın bağlayıcılığına ilişkin 11’inci maddesine aykırı hükümler içeriyor dedik. Yine de burada da söylüyoruz, biz tarihe not düşüyoruz.

Bakınız arkadaşlar, sosyal medya nedir? Sosyal medya, Türkiye’deki muhaliflerin, Türkiye’deki gençlerin nefes alma alanıdır, nefes alacak alan bırakmadınız. Yandaş medyayı oluşturup büyük medyayı satın alıp ne yaptınız? Vatandaşın haber alma hakkını, vatandaşın bilgilenme hakkını ortadan kaldırdınız. Ne oldu? 400 bin satan o medya kuruluşları şu anda 20 bin satamıyor, 30 bin satamıyor. Elde ne kaldı? Muhafif görüşleri ortaya koyan sosyal medya kaldı. Daha sonra ne yaptınız? Gene muhalif basına karşı oluşturduğunuz Basın İlan Kurumu denilen, iktidarın muhalif basını cezalandırma organı hâline gelen bir Kurumu kullanıyorsunuz. Şu anda Basın İlan Kurumu, muhalif gazetelere açıkça resmî reklam yasağı verip onları yayın hayatının dışına itmeye çalışıyor. Bunun yanında ne yaptınız? Bunun

yanında RTÜK'ü kullandınız, RTÜK'le beraber yayın durdurma kararları aldırınız. Düşünebiliyor musunuz arkadaşlar, ATV hakkında 89 bin şikâyet var ve onun hakkında bir tek işlemi RTÜK daha indirmede, dosya hazırlamadı ama Halk TV, Tele1, KRT'yle ilgili işlemler yaptınız. Bakınız arkadaşlar, yayın durdurma cezası ne demek? Bir sonraki aşamada ne geliyor? Bir sonraki aşamada da iptal geliyor. İptal edilecek, ne olacak? Vatandaş haber alma hakkını kullanamayacak, bilgilendirme hakkını kullanamayacak. Bu yasakçı zihniyet nereye geldi? Sosyal medyaya geldi. Şimdi sosyal medya kaldı. Nasıl çoklu baroyla beraber savunma hakkının, bağımsız savunmaya yönelik çoklu baroyla beraber temsilde adaletsiz bir yasa teklifi ortaya kondu, şimdi ne oldu, sosyal medyaya geldi. Sosyal medya, vatandaşın demokratik bir ifade alanı, sosyal medya, gençlerin kendilerini ifade ettiği bir alan.

Zeynep Hanım çok güzel şeyler açıkladı bugün. Zeynep Hanım sorgulanmalardan bahsetti, özgürlüklerden bahsetti, gençlerin sorgulayacak bir yapı oluşturmamasından bahsetti ama o anlattığı şeyler demokrasiyle yönetilen ülkelerde oluyor. O anlattığı şeyler, yargı bağımsızlığının, yargı tarafsızlığının olduğu ülkelerde oluyor. Arkadaşlar, yargıyı yürütmeye bağlamışsınız, şimdi sosyal medyayı da yürütmeye bağlayacaksınız; o özgürlükleri de alacaksınız.

Bakın, geçenlerde yapılan bir araştırmaya göre – gençler ne istiyor biliyor musunuz arkadaşlar- gençler özgürlüklerle ilgili kısıtlamaları istemiyor. Ne demek bu? Sosyal medya kısıtlamaları demek, gençlere yönelik, gençlerin özgürlüğüne yönelik bir kısıtlama demektir. Gençler neyi istiyor? Adalet ve fırsat eşitliği istiyor. Sayın Cumhurbaşkanının bundan iki yıl önce yargı stratejisiyle ilgili yaptığı açıklamada “Bir memlekette adalet çılgınlıkları varsa o memlekette yargıda bir sıkıntı vardır.” diye bir beyanı vardı. Gençler işte adalet ve fırsat eşitliği istiyor. Hatırlar mısınız? Üniversite sınavı bir ay önce 27 Temmuzda yapılacaktı, 26 Hazirana alındığı gece 2,5 milyon “tweet” attı o gençler. “Oy moy yok.” dediler “hashtag” kurdular, arkasından Sayın Cumhurbaşkanı saat 3.58’de “Size otuz dakika fazla süre vereceğiz, şunu yapacağız, bunu yapacağız.” diye “tweet” atmak durumunda kaldı. Yani “Gençler.” diyorsunuz da gençler eğitim sisteminde özgür olmak istiyorlar. Bakınız arkadaşlar, bu araştırmaların en büyük sonuçlarından birisi; gençlerin dörtte 3’ü imkân olsa başka ülkede okumak, yaşamak istiyor. Ailelerinin de dörtte 3’ü çocuklarının, gençlerin dışarıda okumasını ve yaşamasını istiyor. Bu duruma nasıl geldik arkadaşlar? Bu duruma şundan geldik: Kapalı, yasakçı bir toplum oluşturdunuz, insanlar ifade özgürlüğünü kullanamıyor. Eğitimin hâli belli, gençler adalet istiyor adalet yok, gençler özgürlüklerle ilgili kısıtlamaları istemiyor. Getirdiğiniz yasa teklifinde sosyal medyada gençler kendilerini ifade edemeyecekler. Çorlu tren kazasındaki vatandaş, yakınına kaybetmiş, anasını babasını kaybetmiş, mahkeme nedeniyle Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkını kullanmak için Anayasa Mahkemesinin önüne geliyor, Toplantı ve Gösteri Yürüyüş Kanunu’na muhalefetten alıyorsunuz, onlar hakkında dava açıyorsunuz. Vatandaşın bir alanı yok, sokakta yürüyemiyor, ifade özgürlüğünü kullanamıyor, konuşmak isteyen cezaevi yoluna gönderiyorsunuz.

Arkadaşlar, Türkiye’yi, çevresinde, güvenlikçi politikaları nedeniyle büyük bir cezaevi hâline getirdiniz bu yasakçı zihniyetiniz nedeniyle. Düşünebiliyor musunuz, AKP döneminde, şu anda 375 cezaevi var arkadaşlar, 2019’da 14 cezaevi kurulmuş, 2006’yla 2020 arasında 178 cezaevi açmışsınız. Arkadaşlar, son beş yılda da 94 adet cezaevi açılmış. Millet özgürlük istiyor, ifade özgürlüğü istiyor, adalet istiyor; cezaevi istemiyor. Bu yasakçı kanun, yasa teklifleriyle siz Türkiye Cumhuriyeti’nde yaşayanları bir cezaevi içine tıkiyorsunuz. İfade eden cezaevine muhalif basında görüşlerini açıklayan gazeteciler cezaevine, örgütlenme özgürlüğünü savunmak isteyenler cezaevine... Böyle bir şey olabilir mi?

Biraz önce arkadaşlar açıkladılar, eşitlikçi yaklaşımdan bahsettiler. Nerede eşitlikçi yaklaşım var arkadaşlar? Bakınız, sosyal medyada İl Başkanımız Canan Kaftancıoğlu'na, gazeteci Nevşin Mengü'ye, avukat Feyza Altun'a ahlaksızca hakaret eden vatandaş serbest oluyor, bizim de katılmadığımız, eleştirdiğimiz, Sayın Cumhurbaşkanımızın kızına yönelik atılan bir "tweet"ten dolayı vatandaş tutuklanıyor. Neden eşitlikçi davranılmıyor? Anayasa'nın 10'uncu maddesi var. İnsanlara, vatandaşlara neden eşitlikçi davranılmıyor?

Arkadaşlar, İzmir'de Belediye Meclis Üyemiz, genç Belediye Meclis Üyemiz...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Ne oldu?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - ...15 yaşında atmış olduğu bir "tweet"ten dolayı, yedi yıl önce atmış olduğu bir "tweet"ten dolayı gözaltına alınıyor.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Tasvip mi ediyorsunuz?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Arkadaşlar, bakınız, daha başka, silah gösteren, hakaret eden...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Tasvip mi ediyorsunuz?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yanlış anlıyorsunuz, başından sonuna bakın.

ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Her şey ortada ya.

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Ya, bir özür bile dilemedi.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Tasvip ettiğimizi söylemedik yani. Tasvip edebilir miyiz? Bu konuda açıklamalarda bulunduk biliyorsunuz. Yani "Eşitlikçi bir yargı anlayışı yok." diyoruz, onu söylemek istiyoruz yani. "Aynı muamele görmüyor, yurttaşlarımız bu konuda aynı muamele görmüyor." diyoruz biz, aynı muameleyi görmesini istiyoruz.

Arkadaşlar, Genel Başkanımıza linçe yönelik yapılan bir saldırıdan dolayı bir tutuklama yok ama Bahçelievler eski İlçe Başkanımız bir "tweet" atıyor, Sayın Süleyman Soylu'yu eleştirdiğinden dolayı, attığı "tweet"ten dolayı bir sene ceza alıyor. Yargı yürütmeye bağlanmış durumda arkadaşlar, bu, açık ve net. Yargının neresine güveneceğiz de iktidarın sopası olmuş sulh ceza hâkimliklerine bu yasa teklifinde vermiş olduğunuz görevlerle eşitlikçi, adaletli kararlar vermesini bekleyeceğiz? Sulh ceza mahkemeleri ilk kurulduğunda, 2014'te kurulduğunda hâkimlerin insan hakları konularında yeterli muhakeme yapabilmesi için kurulan hâkimliklerdi. Bugün geline nokta her türlü ihlalin ilk durağı arkadaşlar. İki şey yapıyor: Somut deliller olmadan tutuklama kararları veriyor, iktidar aleyhine haberlere erişimin engellemesi kararları veriyor.

Şimdi, sulh ceza hâkimleri, bu yasa teklifinde vermiş olduğunuz yetkileri kimin için kullanacak? Kimin için kullanacak? İktidar muhaliflerine yönelik kullanacak. Yani muhaliflerin sesini her yerde kesmeye çalışıyorsunuz. Getirmiş olduğunuz bu sosyal medya teklifinde de kesmeye çalışıyorsunuz. Arkadaşlar, yargıda hukukun üstünlüğünü değil, iktidarın üstünlüğünün olduğunu kanıtlayan sulh ceza mahkemesi kararları var. Bunları defalarca söyledik, bunları söylemeye devam ediyoruz.

Şimdi, bu getirilen teklifte, internet, basın ve ifade özgürlüğü kısıtlaması yeni bir olay da değil. Biliyorsunuz, Anayasa Mahkemesinin 2015 yılında Twitter'la ilgili vermiş olduğu bir karar var. Bu karar da açıkça Anayasa'nın 26'ncı maddesinde korunan ifade hürriyetinin ihlal edildiğini açıkça ortaya koydu. YouTube'la ilgili, 2007 yılından itibaren defalarca engellendi ve kapalı kalan YouTube için 2014 yılında yine Anayasa Mahkemesi tarafından ihlal kararı verildi. Bu ihlal kararında ise açık ve net olarak erişimin tümüyle engellenmesine yönelik müdahalenin yeterince açık ve belirgin bir kanuni dayanağa sahip olmadığı bu yönüyle başvurular açısından öngörülebilir nitelikte bulunduğu gerekçelendiriliyor.

Wikipedia 2017 yılında da engellenmişti. AYM bu konuda da yine engellendiğine karar verdi. Yani bu kadar özgürlükçü AYM ve AIHM kararları varken sosyal medyada vatandaşın haber alma hakkına ve ifade özgürlüğüne yönelik getirilen teklifin doğru olmadığı kanaatindeyiz.

Arkadaşlar, bu teklif yasalaştığında iktidar kendi kişilik haklarının ihlal edildiğini öne sürecek, Anayasa'nın ifade özgürlüğünü düzenleyen 26'ncı maddesi, basın özgürlüğünü düzenleyen 28'inci maddesini ihlal ederek sulh ceza hâkimliklerine kendi aleyhlerine olan içerikleri çıkarttıracak, toplumun bilgi alma hakkını engelleyecek. Bu, açık ve net.

Bakınız, Sayın Cumhurbaşkanı 21'inde bir açıklamada bulunmuştu, "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi en doğrusudur." demiyoruz dedi, "En doğrusu demiyoruz." dedi, ne anlama getirdi? Bu sistemin yürümediğini bile kabul etti. Bu çerçevede bu yasakçı düzenlemelerin kesinlikle getirilmemesi gerekiyor. Vatandaşın talebi iş, aş, ekmek. Pandemiden önce de milyonlarca kişi işsizdi, pandemiden sonra şu anda da 20 milyonu bulan işsiz sayısı var. Bunlara yönelik niçin yasa teklifleri gelmiyor? Bunlara yönelik niçin kanunlar çıkartılmıyor? Bu nedenle bu yasakçı zihniyeti ortaya koyan, bu yasakçı zihniyeti geliştiren bu tür yasa tekliflerine kesinlikle karşı koymamız gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, bu Cumhurbaşkanına hakaretle ilgili olan düzenlemelerle ilgili olarak size bazı rakamlardan bahsedeceğim: Arkadaşlar, Cumhurbaşkanını eleştiren... Cumhurbaşkanı olmadan önce Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a 2010 ve 2014 yılları arasında beş yılda açılan soruşturma sayısı 8.550 iken, dava sayısı 1.827. Müşteki Cumhurbaşkanı olduktan sonra, 2015 ve 2019 yılları arasında beş yılda 16 kat artışla açılan soruşturma sayısı 142.623; dava sayısı ise 29.488. Bu davalarda 31.399 kişi yargılanıyor, kararları verilen 27.155 dosyadan sadece 4.621 tanesinde beraat kararı veriliyor, yüzde 17, yüzde 17. Yargı bağımsız değil, yargı tarafsız değil, millet ifade özgürlüğünü kullanmıyor, kullanamıyor, örgütlenme özgürlüğünü kullanamıyor, toplantı ve gösteri yürüyüş hakkını kullanamıyor, demokratik haklarını kullanamıyor, anayasal özgürlüklerini kullanamıyor. Ee, bu durumda bu getirilen sosyal medya kısıtlamasıyla birlikte tam anlamıyla sosyal medya da, yargının yürütmeye bağlı olduğu gibi, yürütmeye bağlanacak. Bu yanıltan mutlaka dönmek lazım diye düşünüyorum. Maddeler konusunda da açıklamalarda daha sonra bulunacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum Sayın Bülbül.

Sayın Zeybek, size söz vereceğim ama Feridun Bey'in uçağa yetişmesi lazımmış, kısaca bir söz istedi.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Tabii.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Bahşi, buyurun.

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, yeni görevinizi de kutluyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – İletişim hakkı, ifade özgürlüğünü, karar alma süreçlerine katılımı ve özel hayata saygı hakkını içeren bir kavramdır. İfade özgürlüğü, muhalif görüşleri ifade etmeyi ve iktidarı eleştirmeyi de içerir ve Anayasa'nın 26'ncı maddesiyle anayasal bir hak olarak teminat altına alınmıştır. İnternet erişimi ise ifade özgürlüğünden yararlanmayı sağlayan temel bir araçtır. Sosyal medya araçları, siyasal tartışma, savunmasız ve dezavantajlı kesimler de dâhil olmak üzere katılım ve protesto için ifade özgürlüğünün diğer biçimlerine de alan açmaktadır. İfade özgürlüğünün güvence

altına alınmadığı ve bireylerin birbirleriyle kamu işleri hakkında bilgi ve fikir alışverişinde bulunmadığı yerde demokratik bir katılımdan söz etmek mümkün değildir. Türkiye’de ve dünyada 2000’li yıllardan itibaren teknolojinin daha yaygın kullanılmasıyla birlikte dijital haber ortamı da çoğalmıştır fakat Türkiye’de iktidarın izlediği politikalar sebebiyle birçok haber kaynağı kapanmış, sektörden çekilmek zorunda kalmış veya daha yumuşak bir çizgiye taşınmıştır. Dolayısıyla anayasal bir hak olan haber alma hürriyeti de ortadan yok olmuştur. Öyle ki Türkiye de dünya basın özgürlüğü endeksinde bu yıl 180 ülke arasında -tüm arkadaşların bahsettiği gibi- 154’üncü sıraya gerilemiştir.

Değerli milletvekilleri, 100’den fazla gazetecinin tutuklu olduğu ve yüzlercesinin de soruşturmalara maruz bırakıldığı haber medyasında, para cezalarının yağdırıldığı ülkemizde iktidar, bu kanun teklifiyle sosyal medyaya zaten uygulanan yasakları resmîleştirmek istemektedir. Televizyon ve gazeteleri tam olarak kontrol altına aldınız. İnternet ve sosyal medyayı zaten terbiye ettiniz. Şimdi ise tamamen kontrol altına almak istiyorsunuz. Bunu istemenizin sebeplerinden biri Z kuşağı da denilen 2000 yılı sonrası doğan gençlerin artık sizin kontrolünüzdeki geleneksel medya kanallarını izlemeyip sadece sosyal medyayı ve interneti kullanıyor olması. Şimdiki gençleri, yani, X ve Z kuşağını istediğiniz gibi yönetemiyorsunuz; size bağlı olsunlar diye işsiz bıraktınız, aşız bıraktınız ama olmuyor.

AK PARTİ bu düzenlemenin cinsel istismar, müstehcenlik, kumar, dolandırıcılık, suça teşvik, terör propagandası ve hakaret gibi kanunların suç saydığı her konuda hak arama ve önleme yollarının ağırlar içinde geçerli olması için hazırladığını dile getiriyor. Arkadaşlar, bunlar kanunlarda zaten suç. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu’nda, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun’da, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda, 5563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’da ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nda sosyal medya aracılığıyla işlenebilen hukuka aykırı filler cezai müeyyidelerle karşılaşmaktadır ama maalesef bu kanunlar bile herkes için aynı şekilde uygulanmamaktadır. Bu da acı bir gerçek. Örneğin, aynı suçu işleyen 2 kişi var; biri Cumhurbaşkanı’na, diğeri muhalif bir Genel Başkana veya bir politikacının eşine yönelik hakaret ediyor. Biri tutuklanıyor, biri serbest bırakılıyor.

Değerli milletvekilleri, sözün özü kesinlikle bir sosyal medya düzenlemesi gerekli ama kişilerin özgürce fikirlerini dile getirdiği bir sosyal medya için düzenlemeler yapılmalıdır. Trol orduları beslenmemelidir, sosyal medyanın ifade özgürlüğünün bir alanı olacak şekilde düzenlenmesi gerekir. Sosyal medya üzerinden baskıyı artıracak değil daha özgür bir ortam yaratılması için çalışma yapılmalıdır. Türkiye’nin şu an temel sorunu, ifade özgürlüğü konusunda karşılaşılan engellerdir. Bunu çözecek adımlar atılmalıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyor, iyi geceler diliyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum Sayın Bahşi.

Sayın Rafet Zeybek, buyurun.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yeni görevinizde başarılar diliyorum, değerli katılımcıları saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Değerli arkadaşlar, son günlerde hatta bundan önce Meclise getirilen ve yasalaşan Avukatlık Kanunu’nda olduğu gibi -bunda da bütün arkadaşlar değindi ama -yani amacın ne olduğu çok nettir. Şimdi, buraya niye geldik biz? Değerli arkadaşlarım, medya yani televizyon ve gazeteler iktidarın ekonomik, siyasi ve hukuki baskıları sonucu birçok gazete el değiştirmiş ve bunların çoğunluğu iktidarı destekleyenler tarafından satın alınmıştır; sorgulayan, araştıran birçok gazeteci

ve televizyoncu işten çıkarılmıştır; halkın anayasal hakkı olan haber alma ve haberleşme özgürlüğü kısıtlanmıştır. Ancak, gelişen teknolojinin yeni mecralar üretmesi doğal olmuştur, internet bu yeni mecralardan biridir. İnternet tabanlı kullanılan uygulama programları sayesinde kişiler, sansürlü haberlere, yorumlara ve içeriklere ulaşabilmekte, ayrıca bu uygulamalar sayesinde kişisel görüşlerini paylaşabilmekte, yorum yapabilmektedir. Sosyal ağlar eğlence ve sosyalleşme amaçlı kullanılmasının yanında haber ve ifade özgürlüğü olarak da kullanılmaktadır. Gelen teklifin kapsamı da haber, kişisel yorum ve ifadelerin sınırlandırılması üzerinedir.

Değerli arkadaşlarım, elbette sosyal medyada hiçbirimizin tasvip etmediği çok alçakça paylaşımlar yapılmaktadır ama bunların genel Ceza Kanunu'nda da olsun bu mevcut değiştirmek istediğimiz kanunlarda da olsun yaptırımları vardır, bunların gereği yapılır. Belki, eğer yeterince önleyicilik sağlanamıyorsa artırılması düşünülebilir cezaların ama AK PARTİ iktidarlarının, son zamanlarda özellikle, bir alışkanlığı oldu. Yani devletin bütün kurumları artık yürütmenin tamamen kontrolü altındadır ama kontrol edemediği ya da kendisini eleştirebilen yani iktidarı eleştirebilen kurumları da -bu özel sektör olsun kamu olsun- bir şekilde kontrol altına alma düşüncesinin sonucu olarak -Avukatlık Kanunu'ndaki değişiklik de bu düşüncelerle getirilmiştir- bugün sosyal medyayla ilgili değişiklikler yapılmaktadır. Neden? Çünkü avukatlar, barolar iktidarı da diğer kurumları da eleştiriyor, eleştirebilir yani onlar serbest, daha özgür bir kuruluş, konuşabiliyorlar, haksızlıklara karşı düşüncelerini paylaşabiliyorlar. Yani iktidarın da açıkçası kendi düşüncesinin dışında, onu rahatsız edebilecek hiçbir açıklamaya tahammülü yok, o hoşgörüyü asla kabul etmiyor, muhalefet diye bir olayı tanımıyor yani "Bana karşı muhalefet edemezsiniz." diyor. Bu nedenle işte barolarla ilgili düzenleme yapıldı. Şimdi aynı gerekçelerle yani sosyal medyada gençler eleştiriyor ya da vatandaş eleştirebiliyor... O dediğim adi paylaşımların dışındaki birçok insan da özellikle gençlerimiz gerçekten sosyal medyadan çok yararlanıyor. O kötü amaçla kullananları ayırıyorum ama diğerlerinin o özgürlük alanlarının, eleştirilerinin, konuşmalarının susturulması amacıyla böyle düzenlemeler yapılması değerli arkadaşlarım, bir ülkenin demokrasisini de insan haklarını da özgürlüklerini de bitirir. Yani tamamen baskıcı, baskı altına alacak, insanları susturacak bir noktaya getirilmesi, bir ülkeyi, hele bizim gibi çağdaşlık yolunda ilerleyen, demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletini batırır. Bu, bugün belki iktidarın işine gelebilir ama bir süre sonra görür ki o düzenlemelerden kendisi de zarar görür, ülke de zarar görür, bu millet de zarar görür. Bu nedenle, böyle kin ve nefretle ya da intikam alma duygusuyla yasa yapma tekniği devlet açısından çok ciddi bir tehlikedir yani bundan vazgeçmek lazım. Artık bunun ısrarla son zamanlarda özellikle, belki de işte Türkiye'de evet, hukuk devleti, demokrasi, insan hak ve özgürlükleri çok ciddi anlamda zarar gördü. Artık, bunun üzerine bir de insanların konuşmasını, düşünmesini, eleştirmesini yok sayarsanız o zaman işte biz söyleyince hep kızılıyorsunuz ama işte "Tek adam" dediğimiz olur yani diktatörlüğe giden bir yoldur bu. Çoğu ülkelerde de böyle olmuştur. Bırakın konuşsunlar, eleştirsinler, suç olan şeyler varsa zaten yasal düzenlemeler gereğini yapar. Gerçi, Türkiye'de maalesef yargının bugün içinde bulunduğu durumda o da yapılmıyor ama yani yine de bir yargımız var öyle ya da böyle, yüzde 20-25 güven de olsa bir yargımız var. Her eleştiriye ya da her harekete, her düşünceye eğer yürütme olarak "Siz bunu yapamazsınız." deme noktasındaysanız o artık demokratik devlet olmaktan çıkmış demektir ya da demokrasinin vazgeçilmez olan o kuvvetler ayrılığı bitirilmiş demektir. Yani, yasama yürütme ayrımını, gerçekten ben çok üzülerken söylüyorum, hep yargının yürütmeye bağlı hareket etmesi, daha doğrusu ondan talimat alıyor olması bir ülkenin yaşayabileceği en vahim olaylardan biridir. Bakın, bu anlamda bütün arkadaşlar da söyledi. Gerçekten ne kadar iyi bir kanun çıkarırsanız, çıkarın eğer uygulamada aksaklık yaşıyorsanız bunun hiçbir faydası olmaz. Türkiye'nin son zamanlarda çok ciddi yaşadığı sorunlardan birisi budur. Evet, bizim kanunlarımızda elbette ki eksiklikler vardır ama ona rağmen maalesef kanunlar uygulanmıyor, maalesef

eleştirmemize rağmen Anayasa'ya uyulmuyor, yasalara uyulmuyor. Buna bir de yargı organları tarafından bu şekilde kararlar veriliyorsa o zaman endişe etmemiz bizim, vatandaşın eleştirmesi çok doğrudur, buna katlanması gerekiyor yürütmenin yani bu kadar eleştiriye tahammülün yoksa iktidar olmayacaksınız. Elbette eleştireceğiz, biz yanlışları söylersek, vatandaş elbette eleştirecek. Yani, suç olmayan şekilde eleştirenlere nasıl böyle bir şeyin içerisine girebilirsiniz?

Değerli arkadaşlarım, Sayın Cumhurbaşkanımızın gerçi o zaman Başbakan'dı, bu işte 2013 yılındaki Gezi olayları sırasında sosyal medyaya karşı bir açıklaması vardı, şöyle diyordu: "Twitter bir baş belası, sosyal medya denen şey toplumların baş belasıdır." Yani, o zaman da sosyal medyaya karşı bir tepkisi vardı. Daha doğrusu Gezi olaylarının organizesi işte sosyal medya aracılığıyla yapıldı bu nedenle "Bu bir beladır." açıklamasını yapmıştı. İşte, şimdi de gençler tarafından eleştirilince tabii sosyal medyada diyor ki "Bunu ne yapalım, ne yapılabilecek?" Yani yapılacak şey belli, eğer konuşuyorsa, eleştiriyorsa bir susturma yolu bulacağız, bu sosyal medyayı bir şekilde kontrol altına alacağız. İstedğimiz zaman istediğimizi yaptırabileceğiz. Gerekirse tehdit edeceğiz, zor kullanacağız ama onun mutlaka bir susturma yolunu bulacağız. Bunun üzerine, hemen harekete geçildi, yani nasıl bir düzenleme yaparız ki bu sosyal medyayı daha doğrusu kullanımını sınırlarız, onlara kişilerin özgürlük hakkını kısıtlayıcı şekilde nasıl bir düzenleme yaparız diye düşünüldü. Siz, kendiniz çalışmışsınızdır yani toplumun büyük kesiminin hiç şeyi olmadı ama siz çalıştınız, hazırladınız ama değerli arkadaşlarım bakın, AK PARTİ ve MHP tarafından getirilen bu teklifin amacı asla söylendiği gibi, işte vergilendirme, kişilik ve özel hayatın gizliliğini koruma kesinlikle değildir. Tamamen amaç bu sosyal medya nasıl kontrol altına alınır, nasıl susturulur, istediği gibi hareket etmesi nasıl sağlanır çalışmasıdır, o amaçla bu yapılmış ve getirilmiştir bugün Meclise. Maalesef bunun sonucunu ileride siz de bunun mutlaka olumsuz sonucunu yaşayacaksınız. Gerçekten sosyal medya bu ülkeden kaçacaktır ya da kaçma noktasına gelecektir çünkü onlar özgürlük isterler, demokrasi isterler, hukuk isterler, hak isterler. Yani bunları sağlayamadığınız sürece öyle "Benim istediğim gibi hareket edeceksiniz, benim dediğimi yapacaksınız, bana karşı asla eleştiriye izin vermeyeceksiniz." dersiniz onların burada durma amacı kalmaz, onu başaramazsınız. Bu nedenle bence açıkçası -tabii ki çekmeyeceksiniz ama- keşke akliselim olup da "Ya, bu, Türkiye'de yarın bir gün ciddi sıkıntılara neden olur. Bu kısıtlamadan, bu kontrol altına almadan vazgeçelim." diyebilmeniz çok iyi olacak.

Bu düzenlemenin içinde ilginç şeyler de var. Mesela içeriğin çıkartılması. İçerik dursun. Niye çıkartılıyor? Şimdi, belli ki geçmişe dönük yanlışların ortaya çıkması engelleniyor. Değerli arkadaşlarım, tarihi yok sayabilir miyiz, tarih yok edilir mi, silinir mi tarih, tarih kitapları yakılır mı? O bir tarihse, onlar yapılmışsa, yanlışla doğrusuyla, iyisiyle kötüsüyle... O zaman biz şöyle bir şey içerisine giriyoruz... Biz geçmişimizde yaptıklarımızdan utanmamalıyız. Utanç mı duyuyoruz? Yanlışsa yanlış, doğruysa doğru. Yanlış yaptıklarımıza "Ya, şurada yanlış yaptık." denebilir, dendi de bu zamanında. Özellikle FETÖ'yle ilgili şeylerde "Evet, biz kandırdık, yanıldık. Milletimiz, Allah'ımız affetsin." falan denildi. Olabilir. Bunu söylemekten niye çekineceksiniz? "O zamanın görüntüleri silinsin, onlar yok edilsin." O zaman tarihimizi de yok edelim gitsin. Bu anlayış çok yanlıştır.

Para cezalarına yüzde 100 artırım gelmesi benim çok dikkatimi çekti. Değerli arkadaşlarım, çoğumuz hukukçuyuz. Şimdi, bir yasal düzenlemede yani kanuni düzenlemede, verilen idari para cezası olsun, adli para cezası olsun, yüzde 100 artırım Türkiye Cumhuriyeti tarihinde olmamıştır. Bunun amacı ancak şu olabilir: "Bak arkadaş, biz seni istediğimiz gibi hareket etmeye zorlarız, yoksa bu cezaları çekersin." Bu tehdittir, şantajdır. Yasayla bu yapılıyor, tehdit ediliyor yasayla. Ya, böyle bir artırım olur mu. Yüzde 100 artırım getiriyorsun. Bunu kabul etmek mümkün değil. Bunun mutlaka

makul bir ölçüde... Elbette para cezası yükseltilebilir ama bu orantılı bir şekilde olur. Yüzde 100 yükseltme diye bir şey olur mu? Bunun mutlaka düzeltilmesi gerektiğine yürekten inanıyorum. Siz de değerlendirin ama hakikaten bu hâliyle çok büyük sıkıntılara neden olur bu.

Yine, değerli arkadaşlarım, bakın, bu tür yasal düzenlemeleri Türkiye'deki huzuru sağlamak, güveni sağlamak amacıyla yaptığınızı söylüyorsunuz. Haklı olarak öyle diyeceksiniz ama inanın bu, Türkiye'de yeni huzursuzluklara, yeni sorunlara, yeni, çıkması, aşılması güç uğraşılara neden olacaktır. Bu nedenle gelin hem bu yasa teklifiyle ilgili hem de yasalarla ilgili getirdiğiniz genel anlamda yapılan düzenlemeleri Türkiye'nin ihtiyaçlarını, Türkiye'nin demokrasisini, Türkiye'nin hukuk devleti ilkelerini, özgürlüklerini, kalkınmasını sağlayacak, insanları mutlu edecek ve huzurlu yaşatacak düzenlemeler olarak değerlendirin. Eğer sadece gücünüzü korumak, iktidarınızı korumak üzere yasal düzenlemeler yaparsanız bir gün o düzenlemeler bir başkasının iktidarını korur ve sizi ezer. Tarihte de öyle olmuştur. Bunları yaşamamak için gelin böyle inadına düzenlemelerden vazgeçelim. Türkiye'nin ihtiyaçları için; sıkıntılarımız var, zor günlerden geçiyor ülke; bu zorlukları aşmak için, biz de destek olalım, hep birlikte çalışalım; bunlar için ne gerekiyorsa, hangi yasal düzenlemeler gerekiyorsa bunları yapmaya çalışalım ve huzur içinde, gelecek güvencesiyle, mutlu, kardeşçe yaşayacak bir ülke yaratalım diyorum, hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Koç'un Anayasaya aykırılık iddiası vardı, sözlü olarak talep etmişti. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Geneli üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Söz talepleri var.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Maddelerde söz vereceğim.

1'inci maddeyi okutuyorum...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır, genelle ilgiliydi.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hocam, hem genelini konuşun hem maddeyle ilgili. Sıkıntı yok.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – “Nasıl olsa kale almayacağız.” diyorlar.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Geneli üzerinde bir söz talebimiz vardı.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – 1'inci maddeyi okutuyorum:

**ADALET VE KALKINMA PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ TOKAT MİLLETVEKİLİ
ÖZLEM ZENGİN VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ
MANİSA MİLLETVEKİLİ ERKAN AKÇAY, SAKARYA MİLLETVEKİLİ MUHAMMED
LEVENT BÜLBÜL İLE 5 MİLLETVEKİLİNİN İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN
YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA
MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPIMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(s) Sosyal ağ sağlayıcı: Sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların internet Ortamında metin, görüntü, ses, konum gibi içerikleri oluşturmalarına, görüntülemelerine veya paylaşımlarına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,”

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Şimdi, söz taleplerine gelmeden önce, geneli üzerinde konuşmalar sırasında ifade edilen birçok husus vardı: Türkiye’de veri depolaması, verilerin yerelleştirilmesi, dünya uygulamalarıyla ilgili olarak.

Aramızda bulunan Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Sayın Doktor Hamdi Pınar’a söz vereceğim. Ondan sonra sizlere söz vermeye devam edeceğim.

Buyurun Hocam.

DR. HAMDİ PINAR – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, fazla zamanınızı almadan, ana hatlarıyla konu hakkındaki değerlendirmeme geçmeden önce, iki gün önce davet edildim ve gelme sebepimi de kısaca söylemek istiyorum: İki gün önce Sayın Başkanın Başkanlık makamından arandım ve bir akademisyen olarak bu konuda toplantıya katılıp katılamayacağım soruldu, ben de bir şartla katılıyorum dedim, eğer toplantı konusu hakkında konuşma, leh ve aleyhteki bütün görüşleri söyleyebilme hakkına sahipsem gelirim, aksi takdirde gelmeme gerek yok dedim.

Bir hukuk fakültesi öğretim üyesi olarak -2008’den beri Bilkent Hukuk Fakültesinde Öğretim Üyesi olarak çalışıyorum- ilk kez böyle bir kanunlaştırma sürecinde Adalet Komisyonuna gelip değerlendirmemi yapacağım. Ve daha önce bazı sebeplerle bazı kanun taslakları çalışmalarına katılmıştım ama bu kanun taslağı çalışmasıyla ilgili hiçbir komisyona katılmadım.

Katılmamın temel sebeplerinden biri, master, doktoramı Almanya’da yapmam, dijital ekonominin geniş modellerinden hukuki boyutuyla çalışıyor olmamdır. Dolayısıyla, konuşmam ve uzmanlık alanımı sınırlandırmak açısından ve sizlerin sorularına cevap verme açısından ifade etmek istiyorum. Ticaret hukuku, rekabet, fikrî mülkiyet ve Avrupa ekonomik hukuku alanında uzman bir kişiyim. Bunun dışında, özellikle bireysel başvurular konusunda özel hukuk alanındaki gidişatı takip eden ve bu konuları yazan, her yönüyle sosyal medyayı aktif olarak kullanan, kendi blok yazılarını da akademik bir hayatta herkesle paylaşan bir akademisyenim.

Konumu ve tartışmaları gördüğüm kadarıyla tabii iktidar muhalefet dışarıya yansıdığı gibi lehte, aleyhte niyet okumalar, karşılıklı espriler de olsa farklı boyutlarda da tartışılabilir. Ben tamamıyla 2 kanunu kıyaslama ve uygulamada ortaya çıkan hususlara hasredeceğim konuşmamı. Kıyaslamamın sebebi şu: Almanya dünyada ilk kez böyle bir kanuni düzenleme yapan ülke çünkü hukuk yaratma açısından Almanya gerçekten dünyada öncü ülkelerden bir tanesi. Ve ilk kanun çıkarken gerekçelerinin tamamı var, hepinizle de paylaşabilirim Almanca metnin tamamını. İki gündür -açıkça söyleyeyim- ben de gece ikiye, üçe kadar çalışarak hazırladım, bu metni çıkardım. Neler yazdım? Kanaatim, 2 kanunu karşılaştırdığımda nasıl bir sonuç ortaya çıkıyor ve gördüğüm eksiklikleri de eleştirileri de burada dile getireceğim.

Yalnız, şöyle bir girişle başlamak istiyorum: “Dijital ekonominin yeni iş modelleri.” Bu benim atlandırmam Türkiye’de, bir akademik makale de yazdım ve yakında bir dergide de çıkacak. Şimdi, 89 yılını hatırlarsanız bir dönüşüm var, Berlin Duvarı yıkıldı. 2001 11 Eylül ki yurt dışında olduğum bir dönemdi, fazlasıyla hissettiğim bir dönemdi. Her olay aslında yeni bir dönüşüm başlatıyor. Bir başlangıç noktası alınmak zorunda. İşte, Covid-19, 2020 dijital çağa geçişimizin başlangıcı olarak kabul edilecek muhtemelen ileriki dönemlerde. Dijital çağın da dijital ekonomiyi çıkardığını

görüyoruz. Dijital ekonomi de kendine yeni iş modelleri çıkarıyor. Bunu klasik hukuk anlayışıyla veya refleksleriyle çözmeniz imkânsız. Bunun yerine yeni düzenlemeler yapmak zorundasınız, bunun yerine yeni anlayışlar getirmek zorundasınız.

Özgürlük esastır, kısıtlama istisnadır; demokrasinin temel yaklaşımı budur. Ama peki, her şey sınırsız mıdır? Bakın, Almanya’da -örnek çok vereceğiz- 29 Haziran 2020 –çok yeni bir tarih- çocuk pornografisini dijital ortamda paylaştığı veya sahip olduğundan dolayı şu anda 30 bin kişinin soruşturması yapılıyor. Yani bu, bir yönü. Yani artık çocuk pornografisi insan ticaretiyle doğrudan kişiler üzerinden, kişileri alıp götürerek, köle ticaret yoluyla yapılmıyor, artık dijital ortamda yapıyor bunlar.

Diğer bir konu, yine Alman Yargıtayının -Bundesgerichtshof’un- yine 23 Haziran 2020 tarihli bir kararı var. Bakın, Alman kartel otoritesi Facebook’la ilgili bir karar verdi yine dünyada ilk kez ve dedi ki: “Bizim dijital verilerimiz üzerinde hâkim durumda olan Facebook bunu kötüye kullanıyor.” Ve ceza kesti. Alman Yargıtayı 23 Haziran 2020 tarihinde bunu kabul etti ve kabul ederken şöyle bir hususu vurguladı, diyor ki Alman Yargıtayı: “Evet, bu tür dijital ekonominin yeni iş modelleri diye adlandırdığımız –Türk literatüründe doğrudan bu ismi kullanan kişi olarak söyleyeyim- bu modellerin iki yönü var, bir sosyal ağ, sosyal medya veya sosyal platform –aslında platform demek daha doğru bunlara veya ağ- yönü var, bir de ticari teşebbüs yönü var. Şimdi, bunları eğer birbirinden koparırsanız sadece yel değirmenleriyle savaşırsınız, o yüzden bunları birbirinden koparmamanız gerekiyor. Alman Yargıtayı verdiği kararda bunu koparmadı ve Alman kartel otoritesinin verdiği kararı onayladı.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hocam, şu veri depolama işi...

DR. HAMDİ PINAR – Hayır, bakın, uzmanlık alanıma geliyorum. Bakın, veri depolama değil.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Siz biraz daha teknik konuşun, bu işin siyasi kısmını biz zaten konuşuruz.

DR. HAMDİ PINAR – Bakın, hukuki boyutunu konuşuyorum.

O yüzden Başkanım, alanım çerçevesinde.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Alanınızın dışında başka şeyler konuşuyorsunuz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hocam, ticaret hukuku alanında...

DR. HAMDİ PINAR – Ticaret, rekabet, Avrupa ekonomi hukuku.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Pornografinin önlenmesiyle alakalı bir konu var mı içinde?

DR. HAMDİ PINAR – Hayır, bu da bunun içinde.

SALİH CORA (Trabzon) – Siz geç geldiniz Sayın Başkanım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hayır, ben takip ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Genel Kurulu takip etmiyorsunuz o zaman.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hayır, burayı takip ediyorum.

DR. HAMDİ PINAR – Başkanım, müsaadenizle.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Siyaseti biz yapalım, siz teknik kısmını anlatın.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hocam, şöyle özet hızlı olursa memnun oluruz.

Buyurun.

DR. HAMDİ PINAR – Ben sadece mahkeme kararları ve uygulamada ne vardır ne yoktur onu anlatmak için Başkanlıktan izin istedim geldim ve bu şartla lehte, aleyhteki her türlü görüşümü dile getirmek şartıyla bir akademisyen olarak anlatıyorum ama konunun anlaşılması açısından da önce neyin ne olduğunu anlatmak gerekiyor.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Aleyhtekileri merak ediyoruz.

AYLİN CESUR (Isparta) – Aleyhtekileri merak ediyoruz, var mı yani?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, müdahale etmeyelim, Hocamız tamamlasın.

SALİH CORA (Trabzon) – Arkadaşlar, bir dinleyin önce ya!

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Buyurun Hocam.

DR. HAMDİ PINAR – Peki, dijital ekonominin yeni iş modelleri, hukuki yönü tartışılırken bu için bir tarafında ticari boyut var dedik, gelir var, bir tarafında bunun “big data” dediğimiz verilerin toplanması var, bunun işlenmesi var ve buradan ticari gelir var. Eğer bu kısmı anlamadığınız takdirde, bunun anlatılmadığı takdirde buradaki tartışmaların altyapısı olmaz. İşte, örnekleriyle vermem gerekirse; Facebook’un Amerika resmî cirosu ve dünya çapında yayılmış resmî cirosuna göre 2004 yılında 400 bin dolarla kurulan Facebook, 2018 yılında 55 milyar dolarlık bir ciroya ulaşmış, 2019 yılında ise tam olarak 69.655 milyar dolar ciroya ulaşmış ve bunun neredeyse yüzde 99.9’u reklam geliri. Ben reklam hukuku da çalışan bir hocayım, şunu söyleyeyim: Peki, reklam geliri nasıl elde eder böylesi dijital ekonominin yeni iş modelleri? Bizi pazarlayarak elde eder. Facebook kullanıcısı olarak -ben de kullanıyorum- bunlar bizim verilerimizi alır ve bunu çalışır. İşte Alman kartel otoritesi ilk kez dedi ki: “Bizim klasik hukuk anlayışının dışında yeni dijital ekonomiyi çalışmamız lazım ve bu verilere sizin Whatsapp’ta konuşmanızda geçen kavramın veya Google’da aradığınız başka bir kavramın Facebook’ta size reklam olarak döndüğünü görürsünüz. Bu izin alınmadan yapıldığı takdirde, hâkim durumun kötüye kullanılmasıdır.” diye geldi. Bunun bir yönü bu. İkinci yönü şu: Türkiye’de de benzeri; sahibinden.com, hepsiburada, trendyol gibi özellikle günümüzdeki dijital satış noktaları çok ve sık sık kullandığımız bir alan. Bazı yerler var. Bakın, mahkemelerde bilirkişilik yaptığım için söyleyeyim. Eskiden Tunus Caddesi’nde yani şuradan 100 metre uzaklıkta -hepimiz hatırlarız muhtemelen- arabanızı park ettiğinizde yanınıza biri gelirdi ve “Ağabey, arabanıza bakarız, rahat olun siz.” derdi. “Ne yapalım?” deyince “Ya, işte cebinizden bir harçlık verirsiniz. Vermezseniz de canınız sağ olsun, çizen olursa ben bakmam.” Buna ne diyorduk, değnekçilik öyle değil mi? Şimdi, siz dijital ortamda, dijital değnekçilerin olduğunu biliyor musunuz? Bununla ilgili yazdığım makaleyi Yeni Hukuk Dergisi yayımlayacak, isterseniz size de verebilirim.

Bunun dışında yeni gelişen hususlar neler? Mesela, devletler ne yapıyor bu konuda? Bir: Yasal düzenlemeler yapıyor. İki: Kurumlar ve kurullar; bunlar rekabet otoriteleri, reklam kurulları, öz denetim kurulları veya telekomünikasyon denetleme kurulları devreye giriyor. Peki, böyle bir durumda Almanya ilk kanunu çıkaran bir ülke olarak... Almanya soruldu. Bilgisayarım da açık gösterebilirim. Twitter’ın ve Facebook’un 2020 yılının başındaki yani 2019’un son altı ayındaki raporları var. Bu raporlarda ne var? Bu raporlarda bakın -bunlar resmi sayfalarından alınmış bilgiler- diyor ki: Bireysel kullanıcıların şikayeti, Twitter’ın şikâyet mercisinden başvurular olmak üzere altı ayda toplam 503.464 şikâyet gelmiş Twitter’a ve Almanya’da Twitter 134.284 içeriği çıkarmış.

SALİH CORA (Trabzon) – Vay be. Tekrar rakam verebilir misiniz hocam?

DR. HAMDİ PINAR - Bir dakika... 134 bin 284 içerik çıkarılmış.

SALİH CORA (Trabzon) – Bunun hepsi Almanya’da mı?

DR. HAMDİ PINAR – Almanya’da Twitter’ın kendi resmi hesabı, Almanya’daki son 6 ayın raporu. Almanya’da kanunun gerekçesi... Bakın, isterseniz gerekçelerde neler var uzun uzun onları da anlatırım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Gerekçelere gerek yok hocam.

DR. HAMDİ PINAR – Yok Başkanım, şöyle önemli bir şey var. Bu verilerin...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Gerekçeler bizde var zaten.

DR. HAMDİ PINAR – Aspirin vermeye gelmedim ben buraya Sayın Başkanım!

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hocam toparlar mısınız?

DR. HAMDİ PINAR – Toparlayıp anlatmaya çalışacağım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Şu veri depolama işine...

DR. HAMDİ PINAR – Veri depolama benim konum değil başkanım. Belki burada yanlış anlama var.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hocam biz tedavi için gelmedik buraya.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hocam teşekkür ediyoruz, sağ olun.

(Gürültüler)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Bilimsel konuşmalara saygılı olun.

DR. HAMDİ PINAR - Aspirin dağıtmaya gelmedim. (Gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Almanya’da Naziler var, ırkçılar var, faşistler var...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Türkiye’de yok mu?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Türkiye’de yok.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Türkiye’de teröristler yok mu?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Türkiye’de yok.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Türkkan...

Hocam toparlayalım.

DR. HAMDİ PINAR – Başkanım lütfen... Ticaret hukuku yönüyle bir şey anlatacağım. (Gürültüler)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ya konuşmacıya saygınız olsun. Olmaz ki böyle. (Gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Biz öğrenci değiliz, o da hocamız değil.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Türkkan, bir akademisyene söz verdik.

Bizim davetlimiz, bizim misafirimiz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Müdahil olmak ayıp bir şey mi ama?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hayır bizim davetlimiz, bizim misafirimiz.

Bu konuda yayını var hocamızın ama lütfen olmaz ki ya lütfen. Böyle bir hakkımız var mı?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İlk defa dinlemedik.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Davet ettik, Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi. Bu konuda Türkiye’de yayınları, makaleleri var. (Gürültüler) Ama bir saniye, Sayın Türkkan cümlemi bir tamamlayayım. (Gürültüler)

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Saatlerce dinliyoruz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel, niye bu kadar müdahalecisiniz ya.

Hocam mikrofonu biraz daha yanaştırırsanız... O yüzden sesiniz zayıf geliyor.

DR. HAMDİ PINAR – Tamam, Sayın Başkanım hızlı geçiyorum. Ben sadece hukuki bilgimi anlatıyorum. İsterseniz beş saatte anlatırım hiç sorun değil. Biz ders anlatır gibi anlatırsınız. (Gürültüler)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Dinlemek istemeyen buradan çıkabilir. Saygılı olalım biraz!

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hocam siz devam edin, buyurun.

SALİH CORA (Trabzon) – Komisyon üyesi olmayıp dinlemek istemeyen ayrılabilirler, zorunlu değil onlar için burası. (Gürültüler)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Türkkkan lütfen...

DR. HAMDİ PINAR – Sayın Başkan, facebook'un sayfasında şöyle diyor... Bakın, Neue Zürcher Zeitung, İsviçre Gazetesi, bunlar hiçbir zaman resmî olarak açıklanmaz ama bazen gazeteler bunu haberleştirir, Der Spiegel dergisi haberleştirdi. O da şu: Bir resmî şikayetleri inceler Alman kanununa göre ilgili kişi, bunun dışında bir de kendisinin yaptığı öz denetim vardır. Bugün Facebook kendi sayfasından ilan ediyor. Benim 35 bin güvenlik deneticisi elemanım var. Bunların sadece 15 bini içerik temizliyor. Ve Almanya'da kanun çıkmadan önce 2017'de Haziran yaz döneminde çıkarılan içerik onu da söyleyeyim, aylık sadece 15 bin içerik.

Şimdi Almanya kanunu çıkarınca neyi getirdi? Temel esaslar nedir?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Almanya'daki hukuk burada var mı?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Demirtaş şu saatte geldiniz biz sabahtan beri buradayız. (Gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Almanya'nın hukuk normlarını Türkiye'ye uygularsak normal olabilir ama burada normal değil.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) - Almanya'da ırkçılık vardı, hani ne oldu ırkçılık vardı hani?

DR. HAMDİ PINAR – Bakın, Alman sistemini kısaca anlatayım. Sosyal ağ işleten temel esasları şudur: Sosyal ağ işleten platformlara hukuki ve mali sorumluluk getirilmiştir. Ve tahminen 10 platform bu kapsamda olduğu görülmüş ve bu platformlara -Alman kanunu gerekçesinde var- 28 bin euroluk bir yük getireceği tahmin edilmekte ve bu altyapı kurma, sürekli eğitim, alan bilgisi uzmanları istihdam edilmesi bu ağlara yani platformlara zorunlu kılınmıştır.

Şeffaf bir sistem getirilmiştir. Vatandaşlar nasıl haklarını kullanacak, nasıl korunacak ve nasıl bu platformlara erişecek, onlar getirilmiştir. Devletin yoğun bir şekilde denetimi ve gözetimi getirilmiştir. Devlet, gözetim ve yetkisini kullanıyor, doğrudan kendisi müdahale etmiyor. İhlal durumunda 5 milyon eurodan başlıyor ve tekrarı hâlinde 10 katı yani 50 bin euroya kadar da para cezası var. Yasaklanan hususlara ilişkin de etkili bir mücadele benimseniyor. Katalog suçlar belirleniyor Alman Ceza Kanunu'na göre ve bizde de sayılan hükümlere göre, bunlarla karşılaştıracam. Cezai müeyyidelerin caydırıcılığı olmasına getiriliyor ve Almanya'da kanun şunu diyor: "Mümkün olduğu kadar açık, kanuna aykırı hususlarda açıkça ihlal varsa derhâl, ama yirmi dört saat içinde her hâlükârda yapacaksın." Böyle bir hüküm getiriyor.

Nasıl çalışıyor sistem peki Almanya'da? Yükümlülüğü sosyal ağı işleten teşebbüslerde, bunlar dijital ekonominin yeni iş modelleri; bunlar bir tarafıyla sosyal ağı işletiyorlar bir taraftan buradan gelir elde ediyorlar ve bütün yükümlülük bunlarda. Ben burada Türk hukuku ve Alman hukuku karşılaştırırken de bir vatandaş olarak, benim Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak hakkım ne, bir Alman vatandaşının hakkı ne, onu karşılaştırarak sonucu bağlayacağım. Nedir? Kanun çıkarılırken Adalet Bakanlığı bünyesinde 40 mevki ihdas ediliyor sırf bu işlerin gözetim ve denetimi yapılmak

üzere ve bunların da tahmini bütçesi Alman ekonomisine getireceği yük 4 milyon euro olarak kabul ediliyor. Bunun dışında raporlama ayrıntılı bir şekilde düzenleniyor ve en önemli bir şey, dikkatten kaçan husus şudur: Ayrı bir birim bakanlık bünyesinde oluşturuluyor ve bunlar sürekli bir şekilde bu sosyal platformların bu şikâyetleri doğru yürütüp yürütmediğini fiilen ve yerinde denetliyor, gözetliyor. Müeyyidelerde idari para cezası var, bunu bir idari birim olarak, bakanlık bünyesinde kurulan bir idari birim veriyor ve tebligatlarla ilgili yetkili bir temsilci bulundurmamak zorundalar, bakanlık bu ticaret hukuku yönünden çok önemli. Bizim hukukumuzla Alman hukukunun farkına biraz sonra değineceğim. Kolluk ve adli makamlarca talep edilen, istenilen bilgileri vermeye de ayrıca bir irtibat elemanını her platform hazır tutmak zorunda.

İşleyen bir sistemin organizasyonu ve mali sorumluluğu kime ait Alman sisteminde? Altyapının kurulması tamamıyla bu platformlara ait. Düzenli olarak altı ayda bir olmak üzere ve altı ayın sonunda bir ay içinde rapor sunmak zorundalar. Anonimleştirilerek şeffaf bir şekilde bunu internete koymak zorundalar ve koymuşlar, bunu buradan alarak okudum ben. Alanında bilgi sahibi uzmanı yeterli sayıda istihdam etmek zorundalar. Başlangıçta ve devamında altı ayda bir olmak üzere düzenli eğitim, sosyal ağ platform işleten şirketlerin sorumluluğu var. Tahminen ortalama yük her bir şirkete -10 şirket için söylemişim- 2,8 milyon yani 28 milyon-30 milyon euroya yakın bir yük getireceğini bile tahmin etmişler.

Peki, yeni taslak hakkında hukuken değerlendirme yaparsam şunu söyleyeyim: Taslak bir kere, Almanya'daki sistemi aktarıırken bir noktayı ıskalamış, sebebi şu...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – “Taslak”tan kastınız?

DR. HAMDİ PINAR – Kanun teklifi.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teklif, artık teklif.

DR. HAMDİ PINAR – Teklif. Kusura bakmayın.

Teklifteki temel esas şu: Bir temsilci isteniyor. Oysa Avrupa Birliği hukukunda gümrük birliğinde malların, hizmetin, sermayenin, kişilerin serbest dolaşım ve yerleşim serbestisi var. Bu ne demek? Şu demek: Avrupa Birliği sınırları içinde bir şirket herhangi bir Avrupa Birliği üyesi ülkede yerleşirse veya o ülkenin hukukuna göre kurulmuşsa bütün üye ülkelerde hiçbir sınır tanımaksızın, sınır olmaksızın, engelleme çıkarılmaksızın ticari faaliyet yürütür yani Facebook, Twitter İrlanda'da normal şartlarda BREXIT olayını biraz geride tutalım İrlanda üzerinden çok rahat Avrupa Birliğinde her türlü hizmetin serbest dolaşımından yararlanarak bu hizmeti verebilirdi. Ancak Almanya, tebligatın uzunluğu ve sorumluluğun derhâl yerine getirilmesi açısından, bu tür sosyal platformlara -Almanya'da ve Alman vatandaşları- Almanca cevap verecek şekilde bir yetkili temsilci getirdi ve bir de irtibat elemanı sağladı. Şimdi, bu temsilcinin rolü ayrı ama Türk hukukunda getirilen, bu alınan yön eksik olmuş. Niye biliyor musunuz? Türk Ticaret Kanunumuzda bir hüküm var, 40'inci maddenin (1)'inci fıkrası, şöyle der: “Her tacir, ticari işletmesinin açıldığı günden itibaren on beş gün içinde, ticari işletmesini ve seçtiği ticaret unvanını, işletme merkezinin bulunduğu yer ticaret siciline tescil ve ilan ettirir.” Devamında yabancılar için Türk Ticaret Kanunu'nda şöyle bir hüküm vardır: Türkiye'de ticari faaliyette bulunacaksınız tam yetkili bir ticari temsilci atamak zorundasınız ama bu Kanun'un en büyük sıkıntısı nedir? Devlet bir emir veyahut bir yasak getirdiğinde müeyyidesini yerine tam koymazsa hiç kimse bunu takmaz. Evet, bu yüzden Türk Ticaret Kanunu'ndaki bu hükme göre yerine getirmeleri gereken -bakan, dijital ekonominin yeni iş modellerini bir ticari teşebbüs olarak kabul ediyoruz biz ticaret hukukunda- yerine getirdikleri ve ticari kazanç elde ettikleri hâlde ticari temsilci atamıyorlar. Sebep ne? Şu: Bu durumda, ticaret hukuku gereğince bu kişiler Türkiye'de şube açmış sayılıyor. Şube açtığı takdirde

bütün tebligatlar oraya yapılabilir. Bu kişilerin Türkiye’den elde ettiği gelir; Gelir Vergisi Kanunu’na tabi tutulmak zorunda ve Gelir Vergisi Kanunu gereği bu gelirini beyan etmek zorunda, vergi vermek zorunda, vatandaş olarak davalar açılırsa buna cevap vermek zorunda.

İkinci eleştirimiz, bu yönüyle eksik kalmış “temsilci” değil aslında “tam yetkili bir ticari temsilci” demek daha doğru olur Türk hukuku açısından çünkü Almanya açısından bu gerekmiyor. Sebep? Almanya’da gümrük birliğinde hizmetin serbest dolaşımı var. İkinci eleştirim nedir? Sistemin alt yapısının kurulması Alman sistemine göre Türkiye’de boşta bırakılmış. Kim kuracak, nasıl kuracak, nasıl yapacak? Belki yönetmelikle düzelecektir.

Üçüncü eleştirim, denetim ve gözetim yönünden Alman sistemine nazaran Türk sistemi çok zayıf. Samimi söyleyeyim, hukukçu olarak söyleyeyim. Evet, Alman vatandaşı Hans Twitter’a başvurduğunda eğer hukuka aykırı bir durum varsa Twitter derhâl veyahut en geç yirmi dört saat içinde bu içeriği çıkarmak zorunda. Hepimizin başına gelebilir, hepimizin çocuğu var, hepimizin başka bir şekilde... O anda, birine yardım ederken “Öldürdü.” diye birisi “tweet” atıp sizi başına koyabilir. Herkesin her an başına gelebilecek bir olay, bu durumda Türkiye’de durum nedir biliyor musunuz? Mahkemeye gitmeden hiç kimse sizi muhatap almıyor. Niye ben mahkemeye gideyim, Alman vatandaşı Hans gitmezken Türk vatandaşı Hasan mahkeme yoluna gitmek zorunda.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım hocam.

DR. HAMDİ PINAR – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Bir diğer konu, para cezalarının verilmesi. Bakın, Türkiye’de sosyal ağ işleten şirketler açısından söyleyeyim: Ben danışmanları olsam bu kanun çıktıktan sonra çok rahat bu kanunun etrafını dolanabilirim, çok kolay yükümlülüklerimi yerine getiririm, çok kolay bir şekilde şablonları hazırlarım, çok kolay bir şekilde makama bırakırım ve “Evet, yapıyorum bir kişiyle de olsa yapıyorum.” derim. Ama Alman sistemine baktığınızda, bakın, belki yönetmelikte daha ayrıntılı düzenlenir, kanunda açık açık düzenleniyor. Alanının uzmanı, işi doğrudan bilen kim olacak? Bu yönüyle bir, ceza hukuku bilecek; iki, Medeni Hukuk, kişilik hakları ve özel hayatın gizliliği, Anayasa Hukuku... Bakın, çok çok önemli bizde bireysel başvuruya geliyor. Eğer Anayasa’ya uygun yorum ilkesi gereği -bu da çok önemli bir ilkedir ama çoğu kişi bilmez- bizim her mahkememizin kendi hükmünde temel hak ve özgürlüklerin “ölçülülük ilkesine” göre aykırı olmayacak şekilde karar verilip verilmediğini yorumlaması gerekiyor

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet hocam...

DR. HAMDİ PINAR – Hangi mahkeme verir bilmem ama bu kanuni bir yükümlülük ve neticede bu noktada geldiğimiz husus şu: Bu kanun teklifinin, Alman hukuku ve Alman yasalarına göre, Alman mevcut kanun düzenlemesi örnek alınarak çıkarıldığı anlaşılıyor ama Avrupa ekonomi hukuku yönüyle temsilci tayini ve altyapı işleyişi yönüyle de çok eksik olduğunu düşünüyorum ve şirketler açısından da çok kolay bir şekilde etrafının dolanılabilceğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet, teşekkür ediyoruz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hocamıza soru sorabilir miyiz Sayın Başkan?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Kaboğlu... Buyurun Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, Anayasa’nın yerinin neresi olduğu doğrusu bu yasa teklifinde...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – İlk madde Hocam, son madde değil ya.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır, ben geneli üzerinde söz istedim ve tam sekiz saattir bekliyorum yani Türkiye’de Anayasa’nın yerinin nerede olduğunu göstermesi açısından bu anlatımım.

Şimdi zaman bakımından Sayın Başkan, tam üç hafta önce yine burada saat 16.00’da çoklu baro için toplanmıştık, temmuzun sonunda bu konuda toplanıyoruz. Ben tabii -iyi ki Sayın Özkaya var, bekliyor- Sayın Zengin’in de bulunmasını temenni ederdim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Hocam gitmeyin, biz sizi dinleriz, bekleriz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Yok, beni dinlemeniz önemli değil çünkü o zaman da olmuştu, Cahit Özkan “Ortak akıl.” demişti, Sayın Zengin de “Konuşa konuşa... Bu konuyu karşılıklı konuşacağız.” demişti ama tek taraflı konuşmaya, sadece kayda dönüşüyor. O nedenle ben bu konuyu, bu öncelik sorununu İç Tüzük’e göre 38’inci madde açısından konunun değerlendirilmesini önemsemiştim ancak tabii ki burada esasen dile getirilmeyen bir konu var, ona değineceğim, etik açıdan konuya bakılmasına. Çünkü bu konu gerçekten sadece hukukla çözümlenebilecek bir konu değil fakat Adalet Komisyonunun sorunu değil. Sayın Özkaya siz de Anayasa Komisyonu Başkan Vekili olarak belki sizin sorunuz da değil ama çok merak ettim, heyet kurulda aşağıda oylandı. Bu konuyla ilgili bir Komisyon, neden ona değil de Adalet Komisyonuna, neden Anayasa Komisyonuna değil de Adalet Komisyonuna, neden İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna değil de Adalet Komisyonuna... Doğrusu üç ana konu var, bunun düzenleme konusu: Bir, özgürlükler, insan hakları; iki, ticaret; üç, ceza. Herhâlde ceza yönü ağır basıyor ki Adalet Komisyonuna getirilmiş.

SALİH CORA (Trabzon) – Plan ve Bütçe Komisyonuna da getirebilirlerdi.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Evet, Plan ve Bütçe Komisyonuna da getirebilirlerdi ve gerçekten ben tabii ki...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Plan ve Bütçe, çok uygun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Evet, çok uygun çünkü öyle oldu.

Şimdi bakın, sayın üyeler, Sayın Başkanlar; Sayın Cora’nın bunu hatırlatması çok iyi oldu. Belki bu konudaki ortak temennimiz güvenlik soruşturmasının serüvenine bu da tabi olabilir, o zaman tabii ki çok daha sağlıklı oldu, şöyle oldu: Aralık ayında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması bir torba kanuna konmuştu, eleştirilerimiz üzerine alındı. Aradan altı ay geçti, ayrı bir yasayla düzenleme yapıldı ama çok şükür ekime ertelendi, gerçekten çok sorunlu bir alan. Şimdi bu ise torba kanuna konmuştu birkaç ay önce, 7244 sayılı Kanun’dan çıkarıldı ve tıpkı güvenlik soruşturması gibi ayrı bir yasayla düzenlendi. Temenni ederim ki dilerim ki bu da onun gibi ekime bırakılır ve soğukkanlı bir tartışma yaparız.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Hocam “Torbayla getirmeyin.” diyorsunuz da müstakil getiriyoruz işte, teşekkür etmeniz lazım.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır, güvenlik soruşturması da öyle oldu ancak ekim ayına, daha serinkanlı tartışmaya bırakıldı, bunun da öyle olmasını temenni ederim.

Şimdi, ben hemen iki konuya değineceğim Sayın Başkanlar, sayın üyeler; bu konu, sosyal medya konusunu sadece hukukla düzenleyemeyiz. Bu, aynı zamanda bir etik sorun, bir ahlaki sorun. Diyebilirsiniz ki “Biz acaba yasama etliğini ne kadar gerçekleştirebiliyoruz?” Tabii ki bu sormaya değer bir sorun ama sonuna doğru o konuya da değineceğim.

Şimdi, burada, Fransız hukukundan, Alman hukukundan çok söz edildi, Alman hukuku ayrıntılı olarak anlatıldı. Ben Fransız hukukunu anlatacak değilim fakat Fransız Anayasa Konseyinin konuyla ilgili olarak bir ay önce verdiği karardan bazı alıntılar yapacağım çünkü tam bizim şu anda yapmakta olduğumuz düzenlemenin daha dar kapsamlı bir düzenlemesi. Şöyle oldu: Düzenleme Fransız Millet Meclisine Mart 2019’da geliyor, Senato ve Meclis Karma Komisyonu anlaşılmayınca Millet Meclisine geliyor ve Millet Meclisi bunu oyluyor, kabul ediyor fakat Senato 13 Mayıs günü kabul etmiyor, onun yerine Anayasa Konseyine götürüyor. Fransa’da Anayasa Konseyi önceden denetliyor yani yürürlüğe girmeden önce. Şimdi, bakın, benzer içerikler var, buradan birkaç alıntıyla bu konuya yaklaşımını -muhtemelen bizim Anayasa Mahkemesinin de ele alacağı eğer bu şekilde geçerse- dikkate alarak belirtiyorum.

Fakat öncelikle Sayın Özkaya, bu teklifi hazırlayanların bir artısı var; tabii, artı dile getirildi. İlk kez bir yasa önerisinde hak ve özgürlüklerle bezeli bir gerekçe gördüm ama metinde sadece kurallar var -önemli bir eksik, büyük eksik- kurum yok. Yani böyle bir düzenlemenin mutlaka kurumsal ayağı olmalıydı, ona da biz Türkçede “bağımsız idari otorite” adını veriyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hocam, BTK Başkanımız burada.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – BTK Başkanı burada ama BTK bağımsız değil ki.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – BTK bağımsız Hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – BTK’nin Başkanı ve Başkan Vekili Cumhurbaşkanı tarafından atanıyor, geri kalan 5 üyesi de Cumhurbaşkanı tarafından atanıyor.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Bağımsız Hocam, anayasal bir kuruluş.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) - Parti genel başkanı atıyor ama.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Almanya’da memur arkadaşlar.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Özkaya...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ülkemize güvenin.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Özkaya, müdahale etmeyelim.

CAVİT ARI (Antalya) – Ülkemize güveniyoruz, size güvenmiyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Güvenmezsen güvenme, ne yapalım?

CAVİT ARI (Antalya) – Güvenilmez adamlarsınız. İşte, bu anlayışla, bu zihniyetle getiriyorsunuz: “Güvenmezsen güvenme, ne yapalım.”

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Kaboğlu, toparlayın.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Tabii, tabii.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, Sayın Kaboğlu konuşuyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayın Başkan, yani o kurumda çalışan bir çok arkadaşımız var, hepsi etkili ve yetkili yani.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın üyeler, ben sekiz saattir hiç kimse konuşurken tek bir sözcük telaffuz etmedim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Devam edin Hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sekiz saattir buradayım hiç konuştum mu?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet, tabii, konuşmadınız, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Şimdi, bu konunun gereği bağımsız idari otoriteler özerk ve ihtisas kuruluşları bunlar.

Şimdi, efendim, buradaki sorun, Anayasa Konseyi tarafından denetlenen bir maddede, idari otoritenin sunuculardan ve internet üzerindeki iletişim servislerinin editörlerinden terör içerikli ya da çocuk pornografisi içeren içeriklerin kaldırılmasını isteyebileceği ve yirmi dört saat içinde içeriğin kaldırılmaması hâlinde ilgili içeriklerin adreslerini hemen erişimi engellemeleri için internet servis sağlayıcılarına bildirmelerini öngören maddede yapılan değişiklik. Şimdi, buradaki duruma göre, buna göre editörlerin ve sunucuların ilgili içerikleri kaldırmak için sahip oldukları süre yirmi dört saatten bir saate indirilmiş, bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde ise bir yıl hapis, 250 bin avro para cezası öngörülmüştür. Anayasa Konseyi diyor ki: “Müdahale edebilirsiniz; bir başkasına zarar verici, bir özgürlüğün kötüye kullanımı söz konusu olursa müdahale edebilirsiniz.” Fakat ifade ve iletişim özgürlüğü ile müdahale arasındaki amaç ve araç ilişkisine değiniyor ve bu bakımdan bir test uygulaması yapıyor. “Söz konusu içeriklerin hukuka aykırı niteliklerinin belirlenmesi bu niteliğin açık oluşuna dayanmamaktadır.” diyor. “Bu niteliğin değerlendirilmesi yalnızca idareye verilmiş durumdadır, yalnızca idareye. Ayrıca kaldırma istemine karşı başvuru yapılması yürütmenin durdurulmasını sağlamamaktadır. Editöre veya sunucuya içeriğin kaldırılması veya ulaşılamaz hâle getirilmesi için bırakılan bir saatlik süre kaldırmadan önce bir hâkim kararı almaya olanak tanımamaktadır.” diyor. “Nihayet söz konusu isteği karşılamayan sunucu veya editör bir yıl hapis veya para cezasına çarptırılmaktadır.” diyor ve “Bunun ifade ve iletişim özgürlüğüne uygun, gerekli ve ölçülü olmayan bir müdahale olması nedeniyle iptal edilmesine.” diyor, “Anayasa’ya aykırı olmasına.” diyor. Şimdi bununla bağlantılı maddeyi de aykırı buluyor.

İkinciyse biraz farklı. Bu düzenleme bazı internet platformu operatörlerine cezai müeyyide tehdidi altında nefret ya da cinsellikle ilgili hukuka aykırı bazı içeriklerin yirmi dört saat içerisinde kaldırılması ya da erişilemez hâle getirilmesi yükümlülüğünü getirmektedir. Anlatıyor, değerlendirme yapıyor, buna karşın kaldırma yükümlülüğü herhangi bir kişinin kimliğini, içeriğin bulunduğu yeri ve açık şekilde hukuka aykırılığın yasal dayanağını bildirmesi hâlinde doğmaktadır. Bu yükümlülük ne bir hâkimin müdahalesine ne de başka bir koşula bağlıdır.

İkinci olarak, internet platformu operatörleri yalnızca açık şekilde hukuka aykırı içerikleri kaldırma yükümlülüğüne sahiptir ancak kaldırmayı gerektiren içeriklerle ilgili olarak yasa koyucu çok sayıda suçu listelemiştir. Öte yandan, kaldırmanın gerekli olup olmadığına ilişkin inceleme, bildirimde ifade edilen hukuki gerekçeyle sınırlı da olmamak gerekmektedir. Bu durumda operatörün, bildirilen içeriği kaldırmayı gerektiren bütün suçlar açısından incelemesi gerekmektedir. İçeriğin açıkça hukuka aykırılığının tespitinin değerlendirilmesinin zorluğu ve vuku bulabilecek bildirimlerin çokluğu yirmi dört saatlik sürenin son derece kısa olduğunu göstermektedir. Her ne kadar yasa koyucu, suç kastının, bildirilen içeriğin orantılı ve gerekli incelemesinin yokluğundan çıkarılabileceğine ilişkin bir kayıt koymuşsa da bunun kapsamı belirlenebilir şekilde yazılmamıştır. Ayrıca, örneğin, bildirim sayısının çokluğunun dikkate alınması gibi cezai sorumluluğu kaldıran başka herhangi bir hüküm getirilmemiştir.

Son olarak, ilgili hükümlülüğün yerine getirilmemesinin cezası 250 bin avro para cezasıdır, üstelik her kaldırma yükümlülüğü ihlali için ayrı bir ceza öngörülmüştür. Anayasa Konseyi, açık hukuka aykırılığın öngörülen sürede değerlendirilmesinin güçlüğüne ilk ihlal ve cezanın öngörülmesinin ve cezai sorumluluğu ortadan kaldıran özel hükümlerin bulunmamasının, operatörleri açıkça hukuka aykırı olsunlar ya da olmasınlar, kendilerine bildirilen içerikleri kaldırmaya teşvik edebileceğini ifade etmiştir. Bu durum ise ifade ve iletişim özgürlüğünün icrasına gerekli, uygun ve ölçülü olmayan bir müdahale oluşturmaktadır ve Anayasa’ya aykırıdır. Bunları iptal ediyor ve hâliyle ön denetim söz konusu olduğu

için iptal edilen maddeler yürürlüğe girmiyor ve diğer iptal edilmeyen maddeler yürürlüğe giriyor. Dolayısıyla, bu esasen çok daha kapsamlı düzenleme olan bizim düzenleme için ipuçları sağlamaktadır, önemli öğeler sağlamaktadır. Tabii, Avrupa Mahkemesinin öğelerini de kullanıyor. Şimdi buradaki ana sorun, ikinci büyük sorun -her ne kadar Sayın Özkaya burada yoksa da- bu konuda gerek Almanya’da Avrupa devletleri, gerek Fransa’da mesela genel olarak bir özgürlükler, ulusal özerk ve ihtisas komisyonu olarak mevcut olsa da ayrıca internet konusunda internete ilişkin hakların korunması ve ürünlerin yayımına ilişkin bir yüksek özerk ve uzman kuruluş da kuruluyor. Bununla yetinmiyor, biraz önce okuduğum ve nefret söyleminin internette yayılmasına ilişkin bu söylemleri izlemek için de bir gözlemci heyet oluşturuyor ayrı olarak. Şimdi, müdahale eden arkadaşlar açısından söylüyorum; bu yeni gelişen alanlar kendine özgü alanlar olduğu için bu konularda “bağımsız idari otorite” adı verilen özerk ve uzman birimlerin kullanılması ve kurulması çok farklı sektörlerde, Avrupa’da bir bakıma sektörün vazgeçilmez ortak paydasını oluşturmaktadır. Şimdi, bu konu, tabii bu medya özgürlüğü; sanal medya, sosyal medya ya da sanal medya özgürlüğü esasen daha önceki sayın vekillerin konuşmalarında değindikleri gibi Anayasa’nın ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin düşünce ve ifade özgürlüğüne ilişkin hükümleri çerçevesinde yorumlamamızı gerekli kılıyor. Şimdi, böyle olunca tabii ki, mesela Avrupa ülkeleriyle karşılaştırırken; Fransa’yla, Almanya’yla, İspanya’yla o zaman oradaki erkler ayrılığıyla hâliyle bağımsız idari otoriteler de birer denge ve denetim düzeneğiymişlerdi erkler ayrılığı ve bağımsız yargı ile bu konuya ilişkin hükümlerin uygulanabilirliği testinden geçirmemiz gerekir. Bu bakımdan bizim Anayasa’da... Arkadaşlar değişti, 13’üncü maddeye değindiler; 25, 26, 28 ve devamı maddelerine değindiler ve ayrıca Cumhurbaşkanının konumuna değindiler. Mesela, verilen sayı Sayın Cumhurbaşkanının 2014’te halk tarafından seçilmesinden sonra değil de daha çok parti başkanlığına seçilmesinden sonra yaygınlaştı. Parti başkanlığına seçilmesinden çok sonra, 9 Temmuzda, iki yıl önce yürürlüğe giren “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” adı verilen parti başkanı sıfatıyla ülkeyi yönetmeye başladıktan sonra yaygınlaştı çünkü yurttaş parti başkanı sıfatıyla konuşması vesilesiyle bir eleştiri yöneltiyor. “Cumhurbaşkanına nasıl eleştiri yönetirsiniz?” diyerek savcılık zaten hemen Külliye’deki Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri savcılara hemen bildirimde bulunuyor ve savcılar da harekete geçiyorlar, suç duyurusunda bulunuyorlar. Şimdi, sayın vekiller, hangi partiden olursak olalım, biraz önce bir kadın vekil siyasetçiliğinden söz etti. Hayır, şu anda ben uzman olarak konuşuyorum, hangi partiden olursak olalım bu, bizim geleceğimiz, bizim çocuklarımızın geleceği, Türkiye’nin geleceği bu konu. O bakımdan şunu teslim edelim: Biraz sonra değineceğim, Sayın Cumhurbaşkanı önemli bir öz eleştiri yaptı, zira 2019 bütçesini konuşurken yardımcısı demişti ki: “Bir sene sonra bile bu sistem tartışılmayacak, tartışma yok.” Ama yine Sayın Cumhurbaşkanı iki gün önce bunu tartışmaya açtı. Bu bakımdan anayasacı olarak baktığım zaman Anayasa’nın 104’üncü maddesinin öngördüğü “Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.” biçimindeki bir hükümle Cumhurbaşkanlığı ve yürütmeyi tümüyle bir kişide birleştiren bir başka Anayasa örneği yoktur. Bunun örneği, bizim tarihimizde de yoktur. Bu, sadece Cumhuriyet Dönemi’nde değil, Osmanlı’da da yoktur ve bu açıdan baktığımız zaman, mesela “partiyle ilişkisi kesilir” hükmü kaldırıldı ama “Parti genel başkanı olur.” demiyor. 103’üncü madde tarafsızlık yeminini öngörüyor. Şimdi, böyle olunca tabii, biz 125’inci madde dururken 299’uncu maddeyi de, Cumhurbaşkanı için düzenlenen bir maddeyi uygulamaya devam ettiğimiz sürece bu yasa kabul edilirse o zaman yüz binleri bulabilir. Bu nedenle, bizdeki konu, Türkiye’deki ifade özgürlüğü; madde 2 açısından hukuk devleti; yöneticiler ve yönetilenlerin hukuk önünde eşit işleme tabi tutulması biçiminde tanımlanırsa şöyle bir ters tablo karşımıza çıkıyor: Şimdi, yurttaşlar ifade özgürlüğünü en geniş biçimde kullanırlar. Kimin karşısında? Beni -İbrahim Kaboğlu- eğer siyasetçi olarak kabul ederseniz benim karşımda en geniş özgürlüğe sahiptirler. Ben, eğer Bakansam özgürlük alanları daha genişler çünkü Bakan olarak tasarrufta bulunuyorum. Ben Başbakansam çok daha genişler,

ben Cumhurbaşkanısam yurttaşların beni eleştirme özgürlüğü çok çok daha genişler; bu, Avrupa hukukunun ortak kuralıdır. Çünkü ben Cumhurbaşkanı olarak bütün ülkeye ilişkin ve bütün ülkenin geleceğine ilişkin olarak tasarrufta bulunuyorum, ona yönelik olarak konuşmada bulunuyorum. Şimdi bu açıdan bizdeki uygulama ise şöyle tersine dönmüş bulunuyor -hemen tamamlayayım, o şekilde belirteyim- İbrahim Kaboğlu olarak ben milletvekiliysem, sözleşmenin 10'uncu maddesine göre, benim ifade özgürlüğüm görev ve sorumlulukları da tazammun eder -çeviri değişiyse kullanıyorum-Bakan olursam görev ve sorumluluğum artar. Başbakan olursam daha da artar, Cumhurbaşkanı olursam zirveye çıkar. Yani benim ağzımdan çıkan her söz toplumda yankı yaratır, etki uyandırır.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hocam toparlayabilir miyiz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Tabii, toparlıyorum.

Dolayısıyla benim sözüm görev ve sorumluluğu ihtiva etmelidir Cumhurbaşkanı olarak. Dolayısıyla Cumhurbaşkanı olarak sarf edilen sözlerin, hele hele “Başbakanlık” unvanını aynı kişide toplaması söz konusuysa çok daha geniştir.

Sayın vekiller, değerli üyeler, Başkanlar; şimdi buradaki çok kritik sorun şu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hocamı dinlemediğiniz için AİHM'e mahkûm oluyorlar. Biraz dinlesek Hocamı.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Dinliyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Anayasa Mahkemesinden dönmez her şey.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hayır, dinliyoruz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Anayasa Mahkemesinden dönmez en azından.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Buradaki kritik sorun şu sayın vekiller: Kimimiz çok eleştirebiliriz, kimimiz hayranı olabiliriz, alkışlayabiliriz fakat bir örnekle bunu dikkatlerinize sunmak istiyorum: Sayın Cumhurbaşkanı üniversiteye giriş tarihine ilişkin bir açıklama -düşünün, milyonlarca genç onu dinliyor- açıklama yapıyor ve bir anda cümle değişiyor, Cumhuriyet Halk Partisi eleştirilmeye başlanıyor. Şimdi düşünün, bir Cumhurbaşkanı üniversiteye giriş sınav tarihini açıklayacak -tarih verilmiş, milyonlarca insan, genç, 17-18 yaşında onu bekliyor- ve o kişi, bir anda Cumhurbaşkanlığı statüsünü parti başkanlığına dönüştürüyor ve “Cumhuriyet Halk Partisi illet, zillet...” diye başlıyor ve o milyonlarca gencin gözünde, o kişi -düşünün, hani muhalefet partisinin, 2'nci partinin konumunu düşünün siz- Cumhurbaşkanı sıfatıyla konuşuyor, Başbakan sıfatıyla konuşuyor, çok unvanlı bir kişi konuşuyor... Şimdi, bu açıdan bakıldığı zaman, tabii ki bunun biz sürdürülmez olduğunu söylerken Sayın Cumhurbaşkanı bunun farkına varmış olmalı ki “Eleştirebiliriz.” diyor, “Düzeltebiliriz.” diyor. Sürdürülemez olduğunu söylerken biz, Anayasa'mızda yazılı olan hukuk devletini, Cumhurbaşkanının tarafsızlık yeminini muhafaza edecek miyiz, etmeyecek miyiz? Sevgili Başkan, Sayın Tunç ve diğer Başkanlar -gerçi, tabii, Sayın Özkaya yok ama neyse, Halil Bey, Sayın Öztürk gelmiş, hoş geldiniz- şimdi öyle olunca -Mecliste 5 partinin grubu var- 1'inci partinin başkanı hem Cumhurbaşkanı hem Başbakan, bütün medyayı elinde tutuyor. Şimdi kendimizi aldatmayalım. 68'inci ve 69'uncu maddenin öngördüğü, partilerin serbest yarışma ilkesi yok çünkü biri bütün devlet olanaklarıyla parti başkanlığı yapıyor, diğerleri ise bundan yararlanamıyor. Üçüncü olarak tabii ki hâliyle bu politika siyasal münavebenin yollarını giderek tıkıyor. Böyle olunca... Hani, biz, tabii ki burada konuşuruz, atışırız; evet, demokrasi var, kanun koyuyoruz filan deriz ama 2 Temmuz Perşembe akşamı burada çoklu baro için, baroları bölmek için toplandık, şimdi ise sosyal medyaya ilişkin bir düzeltme yapacağımız varsayımıyla burada bir araya geliyoruz. Ama ben çok üzgünüm. Konunun teknik yönlerinden çok, belki de ülkemizin bu gidişatı nedeniyle politikadan söz ediyoruz. Ama tabii ki Cumhurbaşkanlığı ve

Başbakanlık bir kişide birleştirilmiş ise eğer, Osmanlı'nın başından bu yana var olan kolektif siyasal karar mekanizması tümüyle lağvedilmişse, bir kişiye verilmişse ve o kişi aynı zamanda parti başkanıysa o zaman ister istemez sayın teklif sahipleri bu metnin teknik boyutlarının ötesinde siyasal yönleriyle de tartışma gereği, zorunluğu karşımıza çıkıyor, birbirinden ayırmak mümkün olmaz.

Şimdi, bu açıdan mesela, Sayın Zengin, çok övünerek “unutulma hakkı”ndan söz etti. Ama ben, burada olsaydı ona soracaktım, acaba resmen lekelenen kişilerin unutulma hakkı var mı? Yani, devlet terörü demiyorum çünkü bunu devlet yapmadı. Resmî işlemlerle yapıldı ve bu işlemlerin kanun hükmünde kararname ek listelerinde adları yer alan kişilerin adlarının yanlışlıkla yazıldığını, MİT tarafından sağlandığını Başbakan ve Yardımcısı itiraf etti. Ama onların yapmadığı, “Geri alacağız.” deyip de geri almadılar, düzeltmediler onun yerine kanuna çevirdiler. Şimdi, ben soruyorum teklif sahiplerine, unutulmama hakkı bu kanun hükmünde kararnamelerin ek listelerinde yer alan kişiler kanunlara geçen, kanunların ek listelerinde adları yer alan kişiler açısından da geçerli olacak mı?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Unutulma hakkı.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – “Unutulma hakkı” evet. Pardon “unutulma hakkı” onların açısından da geçerli olacak mı? Eğer biz “unutulma hakkını” düzenliyorsak o zaman biz bir dizi kanunun burada gündeme getirilmesini ve ek listelerinde adları yer alan kişilerin, yargısız infaza tabi tutulan kişilerin adlarında çıkarılması durumunda ancak “unutulma hakkı” konusunda tutarlı olabiliriz. Yoksa “Burada ne güzel medyadan biz unutulma hakkını da güvence altına alıyoruz, ne istiyorsunuz daha.” biçiminde kuşkusuz özgürlükler hukukunun teknik şeylerini getirebiliriz, burada tartışabiliriz ama açıkçası bu kavramları konuşurken yasa yapma tekniği açısından biz acaba gündemimize ne kadar hâkimiz? Biz Anayasa madde 81 çerçevesinde yaptığımız, içtiğimiz andın gereklerini ne kadar yerine getirebiliyoruz? Ben bir daha üniversiteye dönmeyeceğim için kırk yıl süreyle, kırk olmasa da en az 20-25, üniversitede verdiğim dersi, anayasa hukuku dersini artık verdiğim gibi veremeyeceğimi burada iki yıllık deneyimle gördüm. Ama tabii ki sevinmeyin “Nasılsa Kaboğlu üniversiteye dönmeyecek ve yasamanın nasıl olmaması gerektiğini orada anlatamayacak.” diye. Neyse ki tutanak sisteminde unutulma hakkını koymayacaksınız da, koyamazsınız da en azından şu anda gücünüz yetmez. Dolayısıyla tutanaklar burada yapılan konuşmaları genç araştırmacılara giriş hakkı tanındığı sürece onlar ulaşırlar ve bir yasa nasıl yapılmaz ve bir yasa yapılırken ne tür sanal medya için etik ilkeleri geliştirme önerisinde bulunan yasama üyeleri; yasama ahlakı bakımından, yasama etiği bakımından nasıl sınıfta kalıyorlar, bunları zannediyorum isterler.

Ve Sayın Başkan, bana maddelere geçtikten sonra söz verdiniz. Ama bu itibarla ben İç Tüzük 38 gereği Anayasa'ya uygunluğu açısından bunun -sevgili Zeynel Emre'nin belirttiği gibi, diğer konuşmacıların belirttikleri gibi- aslında tıpkı “güvenlik soruşturması”nda olduğu gibi geri alınması ve hatta bir alt komisyon tarafından üzerinde çalışılması, ekim ayında gerçekten -ben biraz önce örnek verdim Fransa'dan, bir yıl geçmiş, tam bir yıllık süreyle bunu, süreyle Senatoda var üstelik- bunu biz iki ayda pekâlâ yapabiliriz, ekim ayında iyi bir yasayla Türkiye toplumunun önüne çıkabiliriz. Bu şekilde olmamasını temenni ederim.

Teşekkür ederim hepinize; dikkatiniz için, dinlediğiniz için.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Kaboğlu.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Hocam, ders değil, yakında iktidar olduğumuzda kanun yapmayı konuşacağız. Sen rahat ol.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Şimdi söz sırası Sayın Faruk Gergerlioğlu'nda.

Sayın Gergerlioğlu, maddeler üzerinde konuşuyoruz ve beş dakikayla sınırlı. Toparlarsanız çok memnun oluruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Evet, teşekkür ederim.

Evet, yani, sekiz saattir bekliyoruz Sayın Başkan, biraz müsaade etmenizi rica ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Şimdi, sosyal medya yasası niye getirildi? Hepimiz biliyoruz burada iktidar, erimekte olan oy oranını kurtarabilmek ve iktidarını kaybetmemek, muhalefetin sesini kısabilmek için sosyal medya yasası getiriyor. Zaten ana akım medya boyunduruğu altında, şu anda sosyal medya yasasıyla da çatlık sesleri kısma çalışıyor. Ana akım zaten iktidarın emrinde, “fakirin medyası” diyeceğimiz sosyal medyanın da sesini kısma çalışıyor. Bu, kabul edilebilecek bir şey değil. Getirilen maddeler gerçekten ciddi bir kısıtlama olacağını gösteriyor. Şu ana kadar sulh ceza hâkimlikleri erişim yasağı getiriyordu, bundan sonrasında da içeriği engellemeyi getiriyor. Zaten iktidarın güdümünde olduğunu hepimiz biliyoruz sulh ceza hâkimliklerinin ve itiraz ettiğiniz takdirde, aynı mahkemeye değil, bir başka mahkemeye itiraz edebiliyorsunuz. Orası itirazı reddettiğinde, itirazınız reddedilmiş ve karar kabul edilmiş oluyor. Daha sonrasında Anayasa Mahkemesine gitme durumundasınız. Anayasa Mahkemesine gitseniz ne olur? Çünkü, hani, sulh ceza hâkimlikleri Anayasa Mahkemesinin kararlarını da hiçe sayıyor. Bakın, iki buçuk yıl sonra çıkan Wikipedia yasasını kabul etmeyen sulh ceza hâkimliklerinin olduğu bir yerde biz sosyal medya yasası çıkarmaya çalışıyoruz. El insaf diyorum.

Şu ana kadar zaten büyük yasaklamalar getirilmiş; 408 bin “web” sitesi, 130 bin URL, 7 bin Twitter hesabı ve 40 bin “tweet” yasağı var, 10 bin YouTube kanalı yasaklanmış ve iktidar hâlâ doymamış, daha fazla yasaklama getirmeye çalışıyor. Aslında 2 önemli husus var: Birincisi, bu sulh ceza hâkimliklerinin durumu. İkincisi, sosyal ağ temsilciliği meselesi. Eğer temsilci bulundurmazsa para cezası ve bant kısıtlaması yani Twitter’a, YouTube’a ulaşamama durumu var. Yasayı getirenler itiraz ediyorlar, “Bu, Almanya’da da var.” Evet, Almanya’da da var ama orada hukuk var, burada hukuk yok; hepimiz biliyoruz. Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde 126 ülke arasında 109’uncu sırada olan, medya özgürlüğü alanında 180 ülke arasında 157’nci sırada olan, daha geçtiğimiz hafta yayınlanan bir Demokrasi Endeksi’nde 179 ülke arasında 140’ıncı sırada olan bir ülkeden bahsediyoruz. Biz muhalifler bu sayıları, bu endeksleri söylemiyoruz arkadaşlar; uluslararası, bilimsel endeksler bunu söylüyor. Net bir şekilde ülkenin durumu ortada ve “Almanya’da da bu yasa var.” diyorsunuz. Almanya’daki yasa, bu yasa teklifiyle aynı değil bir kere, Almanya’da sosyal medyaya yönelik kısıtlamalar var ama Türkiye’de tüm web sitelerine yönelik bir kısıtlama kararı alınmak isteniyor.

Şimdi “Türk yargısına güvenin.” denilmek isteniyor. Ben Türk yargısına güvenmiyorum. Çok net söylüyorum, iktidarın boyunduruğu altında, bağımsızlığı ortadan kalkmış bir yargı var. İşte, Osman Kavala, dört gün sonra bin gündür tutuklu olacak bir insan. İnanılmaz bir durum, bu kadar zalimce bir karar. Gezi olayları finansörü olmaktan tutuklandı, on dokuz ay neyle suçlandığını bilemedi. Ardından 3 kez mahkeme heyeti değişti ve beraat etti. Buna rağmen, tam beraat edip tahliye olacakken darbecilikten hakkında bir tutuklama kararı çıkarıldı. Bunun da daha öncesinde bir tahliye nedeni olduğu anlaşıldı. Bu yetmedi “Casusluk tuturalım.” dediler, casusluk tutturarak bin gündür Osman Kavala’yı cezaevinde tutan bir yargı var.

Şimdi, baktığımız zaman, iktidar zaten sosyal medya şirketleriyle de konuşmamış. Profesör Yaman Akdeniz’le görüştüm, iktidar herhangi bir sosyal medya şirketiyle de oturup konuşmamış ve yasanın çıkması sonrası, bu Facebook, Twitter gibi firmalar Türkiye’den çekildiği zaman da zaten bir kaygısı yok iktidarın, “Giderseniz gidin, zaten ana akım medyayla istediğimi söylemeye devam edeceğim.” diyor ve hiç kimseye bilgi verme ihtiyacı da hissetmiyor.

Ben bu yargıya niye güveneyim ki? Çünkü işkence yapanın değil, işkence yapılanın yargılandığı bir ülkede yaşıyoruz değerli arkadaşlar. Bakın, bugün Yargıtay bir karar verdi. Çok vicdan sızlatan bir durum var ortada. Evet, Yargıtay iyi bir karar verdi bugün, onu size aktarmak isterim ama insanların gencecik yaşta kaybolan yıllarının hesabını kim verecek diye soruyorum. Yargıtayın kararını size söyleyeyim. 15 Temmuz darbe girişimi sonrası müebbetle yargılanan erler hakkında bugün Yargıtay beraat kararı verdi. Dört yıldır, beş günlük, on beş günlük erler “darbeci” diye yargılanıyordu; analarından emdiği süt burunlarından gelmişti ve hayatları ters yüz olmuştu, aileleri perişandı, kimseye laflarını anlatamıyorlardı. Dosyaları inceliyordum, bomboş dosyalarla bu gencecik 19-20 yaşındaki çocuklara “darbeci” sıfatı takılarak müebbet cezalar verilmişti ve bugün sonunda Allah’tan Yargıtay beraat verdi. Düşünün, yani bakın, Yargıtay bu kararı verdi ama Yargıtayın isabet etmediği durumlar da var. Şerif Mesutoğlu kararı, Kaymakam Muhammed Safitürk davasını hepimiz biliyoruz. Bu davada, kaymakamlık yazı işleri müdürü olan Şeref Mesutoğlu hiçbir somut bilgi, belge, delil olmadan katil ilan edildi ve Yargıtay da maalesef bu kararı onadı. Ama şu çok ilginçtir, davayı çok yakından a’dan z’ye yıllardır takip eden Kaymakam Muhammed Safitürk’ün babası ve kardeşi bile katilin bu kişi olmadığını aylardır, yıllardır haykırıyor ama Yargıtay onadı. İşte, böyle bir yargıyla karşı karşıyayız.

Bir başka örnek daha vereyim size: Bakın, bu da çok ilginç bir örnek...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bitiriyorum az kaldı.

Benim yargıya daha gelmeden idari kurumlara niye güvenmemem gerektiğine dair bir örnek, OHAL Komisyonundan bir örnek, daha bugün basına yansıdı. Bakın, çok ilginç bir yargı kararı, o yüzden yargıya güvenmiyorum, “Yargıya niye güvenmiyorsun?” diye sorduğunuz zaman işte bakın bu örnek yine çok ilginçtir. Şöyle bir olay var: 2013 yılında Van’da bir kişi bebeğine mama alıyor, doktor rapor yazıyor, 120 tane bebek maması. Zaten -ben de doktorum- raporlu bir bebek maması yazılınca 120 tane yazılır. Eczaneden kişi bu mamaları alırken birisi onu görüyor, “Efendim, falanca şahsı da besin mamaları çıkarırken gördüm, onu şikâyet ediyorum.” diyor. Hakkında soruşturma açılıyor ama herkes biliyor ki bebeğe alınmış bir mama, yani dağdaki insana, yetişkin için olacak bir şey değil, bebeğe alınmış bir mama. Soruşturma açılıyor yine de ve takipsizlik veriyor savcı; her şey ortada, 2013 yılında oluyor bu olay. Şahıs daha sonra Van Büyükşehir Belediyesine giriyor ve orada çalışmaya başlıyor ve aniden KHK’yle ihraç ediliyor, neden ihraç edildiğini de bilmiyor ve daha iki gün önce OHAL Komisyonu açıklandı, hakkındaki rapor açıklandı, ret. Ret kararına baktığı zaman 2013 yılında hakkında açılan soruşturmanın gerekçe gösterilerek ihracına neden olduğu ve bunu gerekçe göstererek de OHAL Komisyonunun ret verdiğini öğreniyor. Şu skandal bir durum. Bırakın daha yargıya gitmeden dört yıl bekleyen bir insan 2013’teki takipsizlik aldığı bir dosyadan hayatının yedi yıl boyunca karartıldığını öğrenmiş oldu. İşte, yargının durumu bu. Hani, diyorsunuz ki “Türk yargısına teslim edeceğiz, efendim işte her şey tertibe düzene girecek.” Böyle bir şeye teslim ediyoruz. Evet, şu ana kadarki sulh ceza hâkimliklerinin bazı kararlarını Twitter uygulamıyordu, iyi de yapıyordu çünkü tamamen iktidarın emrinde alınan kararlardı ve özgürlükleri kısıtlayan kararlardı. Şu anda da unutulma hakkı getirilerek özgürlük kısıtlanıyor, özgürlük naraları altında özgürlük kısıtlanıyor. İşte, eski

dosyalar, eski birtakım fotoğraflar rahatsız ediyor iktidardaki bazı arkadaşlarımızı ve bunların ortadan kaldırılmasını istiyor. Google'dan nedense bir türlü kaldıramıyor. O fotoğrafları hepimiz görüyoruz ve o fotoğraflar bu şekilde kaldırılacak, hepimiz bunu çok iyi biliyoruz.

Sosyal medya yasası gerçekten kabul edilecek bir yasa değil, Almanya örnek gösterilerek kabul edilebilecek bir yasa değil çünkü Almanya ölçeğinde bir ülke değiliz. Güçsüzün, zulme uğrayanın sesini çıkarabileceği tek mecra kalmıştı, sosyal medya ve oradan sesini çıkarması da engellenmiş oluyor. Şu vahim yargısal örnekleri de verdim.

Ve en sonunda şunu da söylemek isterim, Sayın Başkan sözümü bitiriyorum: Şu darbeye karıştığı iddia edilen erlerden sonra bakın,. dört yıldır bu konuda çok söz sarf ediyorum, harbiyeli öğrenci annelerinin sesi olmaya çalışıyorum. Kimse onları duymak istemiyor ama apaçık belli ki bu öğrenciler masum ve onların masumiyetini haykıran bir öğrenci annesi Melek Çetinkaya sırf “Dört yıldır yapılan bir zulümdür, haksızlıktır.” dediği için şu anda tutuklanmış durumda. Düşünün, bugün Yargıtay’ın karar verdiği bir husus çünkü Yargıtay diyor ki: “O erler emir dinlemek zorundaydı.” Harbiyeli öğrenciler de emir dinlemek zorundaydı ve tek kurşun sıkmamışlardı. Buna rağmen bu çocuklar defalarca müebbet hapse mahkûm edildiler; acımasızca, vicdansızca mahkûm edildiler ve şu anda gencecik yaşlarında bu çocuklar zindanda çok zor durumda, 7 kişilik koğuşlarda 45 kişi kalıyorlar Silivri’de. Bu, bir zulümdür. Buna itiraz eden Furkan Çetinkaya’nın annesi Melek Çetinkaya da üstüne tutuklandı. Böyle bir ülkede ben yargıya güvenebilir miyim arkadaşlar? Böyle bir ülkede sosyal medya yasası adil bir yargı getirebilir mi?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

1’inci madde üzerinde 3 önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Adalet Komisyonuna

Görüşülmekte olan İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Aksaray

Antalya

Gerekçe:

Teklifin 1’inci maddesi ile sosyal ağ sağlayıcısı kavramı düzenlenmek istenmiştir ancak teklif içeriğindeki yaptırımların uygulanacağı sosyal ağ sağlayıcılarının daha spesifik bir şekilde tanımlanması gerekmektedir. Zira teklifin bu hâli, hükümlerin her türlü sosyal medya uygulamasına uygulanmasını sağlamaktadır.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3050) evrak numaralı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(s) sosyal ağ sağlayıcı: Doğrudan iletişim kurulanlar, mevcut online servisinin asli işlevinin sosyal etkileşim olmadığı ve/veya belirli bir içeriğin sunumu için tasarlanan ağlar hariç sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların internet ortamında metin, görüntü, ses konum gibi içerikleri oluşturmalarına, görüntülemelerine veya paylaşımlarına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri”

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

Zeynel Emre

Aydın

Mersin

İstanbul

Rafet Zeybek

Antalya

Gerekçe:

Sosyal ağ sağlayıcıları, yürürlükteki 5651 sayılı Kanun’un mevcudunda yer alan yer sağlayıcıların tabii olduğu hükümlülüklerle tabi olup, hâlihazırda bilgilendirme yükümlülüğü hukuka aykırı içerikten haberdar olması hâlinde içeriği kaldırma yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu bakımdan yer sağlayıcıları altında ayrıca bir sosyal ağ sağlayıcı kategorisi yaratmaya gerek yoktur.

Bu görüşümüzün kabul edilmemesi hâlinde yukarıda önerdiğimiz şekilde değiştirilmesini, sosyal ağ sağlayıcı tanımına ilişkin olarak uygulamadaki sorunların önüne geçilmesi amacıyla daraltılmış bir tanımlama önermekteyiz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, kısa bir açıklama yapayım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Gerekçe okundu.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Üyemiz biz Sayın Başkan.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ama gerekçe okundu, önerge hakkında konuşmak yok Sayın Bülbül.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) –Kısaca bir izah edeyim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Tamam o zaman, kısa izah edin.

Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, sosyal ağ sağlayıcı madde metnine ekleniyor. “Sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların internet ortamında metin, görüntü, ses, konum gibi içerikleri oluşturmalarına, görüntülemelerine ve paylaşımlarına imkân sağlayan gerçek ve tüzel kişileri” tanımı çok geniş bir tanım. Sosyal etkileşim amacı olarak bahsedilen unsurun geniş tutulması öngörülemez ve belirsiz bir durum yaratarak tüm internet ortamını bu tanıma sokuyor bu düzenleme, internet ortamındaki tüm paydaşları ciddi maddi cezai yükümlülükler altına sokuyor. Bu nedenle kabulünü talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sizin de önergeniz var gerekçesini okumayalım, size söz verelim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3050) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin (s) bendinin “(s) Sosyal ağ sağlayıcı; Bireysel iletişim veya belirli bir içeriğin sunumu için tasarlanan ağlar hariç sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların kamuya açık ya da kullanıcıların tercihi ile sınırlandırılabilen çevrelere

internet ortamında metin, görüntü, ses, konum gibi içerikleri oluşturmalarına, görüntülemelerine veya paylaşımlarına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri ifade eder.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Züleyha Gülüm

Mehmet Ruştı Tiryaki

Abdullah Koç

İstanbul

Batman

Ağrı

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Koç, gerekçeyi özetlerseniz söz vereyim.

Buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Tamam.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bizim bu maddedeki önergeyi vermemizin sebebi şu: Gerçek anlamda kanun yapma tekniği açısından çok önemli bir hatayı beraberinde getirdiğini biz düşünüyoruz. Keza, bir muğlaklık ve bireysel paylaşım ve iletişim sağlayıcılarının net olarak belirlenmesi gerektiğini biz burada belirtmek istiyoruz. Dolayısıyla bu sosyal ağ sağlayıcılarının geniş anlamda ele alınmış olmasının kanun tekniği açısından da uygun olmadığını biz belirtmek istiyoruz.

İşin başından itibaren bizim ileri sürmüş olduğumuz bu bütün itirazların dikkate alınması ve dolayısıyla yasama Meclisinin kanun yapma tekniği açısından da bu konuda hataya düştüğünü biz burada belirtmek istiyoruz. Özellikle, muhalefet partilerinin bu yöndeki eleştirileri dikkate alınarak bu yönde bizim önergemizin kabul edilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 5651 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezaları, muhatabın yurt dışında bulunması halinde Kurum tarafından doğrudan muhataba üçüncü fıkradaki usulle de bildirilebilir. Bu bildirim 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre yapılan tebligat hükmündedir. Bu bildirimin yapıldığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebligat yapılmış sayılır.”

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Utku Çakırözer.

Sayın Çakırözer, beş dakikada toparlarsanız memnun oluruz.

Buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sayın bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bundan yaklaşık bir saat önce Genel Kurulda kabul edilen kanunla Dijital Mecralar Komisyonu kurulacak Mecliste. Biz geçen hafta burada, Plan ve Bütçe Komisyonunda bu konu konuşulurken demiştim ki: Bir komisyon kurulacaksa özgürlükleri kısıtlamamalı, sansür için kurulmamalı. O Komisyonun Başkanı sözlerime itiraz etmişti “Çok önemli bir Komisyon olacak.” vesaire diye ama o da bilmiyordu tabii, o da sonradan öğrendi ki aslında başka bir yerde başka bir sansür yasası

planlanıyormuş, kotarılmıyormuş. Nitekim, geldi ve aslında, Genel Kurulda kurulan Komisyon işlevsiz hâle dönmüş oldu. Burada çıkacak olan kanunla getirilecek yasaklarla, sansürle aslında o Komisyonun kurulmasına belki gerek bile kalmadı.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de halkın kendini ifade etme, düşüncesini ifade etme özgürlüğü, basın özgürlüğü, protesto özgürlüğü uzun süredir kısıtlanmakta. En önemlisi, gazeteciler ya cezaevinde tutuklular ya işsizler ya eğer çalışma imkânı hâlâ varsa fiziki saldırılarla karşı karşıyalar, devletin en üst organındaki, en üst noktalarındaki kişiler tarafından da kolay bir şekilde hedefe konulmaktalar. Basın özgürlüğü bu şekilde elimizden alınırken bir şekilde, diğer tarafta gazeteler, televizyonlar, radyolar baskılarla, sansürle, ambargolarla, karartmalarla karşı karşıya.

Saatlerdir sürekli konuşuyoruz ve laf dönüyor, dolaşılıyor Almanya’dan, Almanya hukukundan bahsediliyor. Ben burada sormak isterim en azından tartışmalar sırasında yeri gelirse. Örnek olarak buraya getirilen, yasasını örnek olarak getirdiğimiz Almanya’da kaç gazeteci “tweet”i nedeniyle, yazdığı yazı nedeniyle aylarca, yıllarca cezaevinde tutuluyor? Kaç televizyona sadece bir eleştiri nedeniyle tarihsel bir figürün eleştirilmesi nedeniyle” beş gün karartma” gibi verilebilecek en ağır ceza veriliyor. Kaç gazeteye gerçek bir haberi yazdılar diye, Cumhurbaşkanlığına bağlı üst düzey bir bürokratin yaptığı usulsüz bir işlem ya da hukuksuz işleme ilişkin bir haber yaptılar diye otuz beş gün ilandan men cezası veriliyor. Almanya’da Alman hukukunu incelemiş olan hocalar da dâhil olmak üzere ya da buraya bu kanunu getiren değerli milletvekilleri söylesinler, Almanya’da bunların hangisi oluyor?

Şimdi, hâl böyleyken basının yüzde 90’ı, yüzde 95’i iktidarın kontrolünderken; kontrolde olmayan basın karartılırken; ambargolara, sansüre uğrarken şimdi, vatandaşların kendilerini ifade ettiği sosyal medya bir şekilde karartılmak istenmekte. Önümüzdeki konuşmakta olduğumuz bu teklifin tamamen tek hedefi var: Baskı altına alınıp sindirilmiş, suskun, belleksiz bir toplum yaratmak. Temel hak ve özgürlüklere tamamen aykırı bir kanunla karşı karşıyayız. Daha önce de değişik vesilelerle ifade edildi Sayın Başkan, sanki şöyle bir hava var: İşte, bu kanun olmasa Türkiye’de dijital ortam, sosyal medya sanki kontrol altında değilmiş gibi. Oysa istenen içerik yasaklanıp istenen sitelere erişim tamamen engellenebiliyor. Sosyal medyada Hükûmet aleyhine bir paylaşım yaptığınız zaman hemen kapınız çalınabiliyor, gözaltına alınıyorsunuz, tutuklanıyorsunuz. “Bu ülkede sosyal medyayla ilgili hiçbir düzenleme yok.” diyenlere şu rakamları aktarmak isterim. Keşke burada olsaydı o derneğin yöneticileri, Türkiye’de “İfade Özgürlüğü Derneği” diye bir dernek var, onların bir raporu da var; Mayıs 2020 itibarıyla 415 bin “web” sitesi, 140 bin link, 42 bin “tweet”, 12.450 YouTube sayfası, 7.200 Twitter hesabı, 6.500 Facebook hesabı engellenmiş durumda.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, hâl böyleyken biz bunun yetmediği ve daha yenilerini nasıl engelleyebiliriz, yasaklayabiliriz anlayışındayız. Bu bahsettiğim rakamlar, bu şu anda tartıştığımız düzenleme hayata geçtiğinde katlanarak artacaktır. Aynı zamanda bu düzenlemeyle tüm sosyal medya kullanıcılarının Türkiye’de bilgileri erişilebilir olacaktır. Türkiye’de sosyal medya şirketlerine iletilen istemlerin bir bölümüne olumsuz yanıt verilmekte ve kullanıcı bilgileri paylaşılmamaktadır ama bu kanunla bu, zorunla hâle getirilecek ve aslına bakarsanız sosyal medya kullanıcılarının bir şekilde fişlenmesi ya da fişlenebileceği hissiyatının yaratılması, bir yönden aslına bakarsanız sindirilmesi, korkutulması, sosyal medyada, Facebook’ta, Twitter’da, Instagram’da bir paylaşım yapması, Hükûmeti eleştiren, hayatındaki zorlukları eleştiren, yolsuzlukları, usulsüzlükleri, haksızlıkları, adaletsizlikleri eleştiren paylaşımlarının yapılması engellenmek istenmektedir.

Yine içerik çıkarma uygulamasıyla internet geçmişinin temizlenmesi amaçlanmaktadır. Burada da siyasilerin geçmişteki söylemleri, icraatları yalnızca sosyal medyadan değil bütün internet ortamlarından tümüyle kaldırılacaktır. Buradaki amaç da iktidarın yolsuzlukları, usulsüzlükleri, liyakatsizlikleri ve buna benzer her türlü olumsuzluklarını bir şekilde sanki tarihi yok eder gibi internet ortamından yok etmesine imkân sağlayacaktır.

Değerli arkadaşlarım, bunları bu şekilde apar topar, gece yarısı, işte bugün sekiz saatte bitirecek şekilde, yine Almanya atfıyla söyleyeceğim, okuduğumuz, sizler de değerli milletvekilleri söylüyor, bizler okuyoruz: Almanya bu konuyu iki yıl tartıştıktan sonra bir kanun çıkarmış, o kanun hâlâ oturmuş değil, hâlâ tartışılıyor, hâlâ itirazlar var ve itirazların özellikle yoğunlaştığı en önemli nokta ifade özgürlüğünün kısıtlanması meselesidir. Tam da bizim burada da “Aman böyle yapmayalım, ifade özgürlüğünü vatandaşın elinden almayın.” dediğimiz konu, yıllardır uğraştıkları, işte Fransa’nın yıllardır uğraştığı ve yine idealini bulamadığı noktada biz, işte, iki gün önce Meclise sunulup şimdi gece yarısı çıkarılacak bir kanunla 83 milyon yurttaşın ifade özgürlüğünü vahim bir şekilde ortadan kaldıracak bir adım atmak üzereyiz.

Tabii ki dijital dünya, internet teknolojisi temel hak ve özgürlükleri geliştirmek, daha demokratik, çağdaş ve kalkınmış bir ülke olmak için aslında bir fırsattır; keşke Genel Kurulda az önce kabul edilen Dijital Mecralar Komisyonunu biz bunun için kullanabilsek. Yani biz burada “Nasıl engelleriz? Nasıl sileriz? Nasıl sansürleriz? Nasıl ceza keseriz, en ağırını nasıl buluruz?” bu arayışlar yerine, aslına bakarsanız, keşke “Vatandaşımızın, bireyin hakkını, hukukunu nasıl koruruz, özgürlük alanını nasıl geliştiririz?”i tartışabilseydik. Ama maalesef, internet ortamının toplumun bilimsel, kültürel, sanatsal ve eğitsel gelişiminin desteklenmesi için yaşamsal bir araç olarak kullanılması fırsatını teperken biz baskıyı, sansürü, ifade özgürlüğünün kısıtlanması yolunu tercih etmiş gözüküyoruz bu kanunu tartışarak, geçirerek. Yol yakinken bundan vazgeçilmesi çağrısında bulunuyoruz çünkü dediğim gibi, hem oldubittiye getirilmiş olması hem yurttaşları dijital dünyadan, aslında çok büyük fırsatlar sunan dijital dünyaya girmekten... Sosyal medyada görüşlerini, ifadesini, eleştirisini, muhalefetini ya da desteğini açıklamaya çekineceği, korkacağı, sineceği bir kanunu, benzer şekilde, yine internetten geçmiş temizlemeye yönelik, geçmişin yolsuzluklarını, usulsüzlüklerini, liyakatsizliklerini, haksızlıklarını, hukuksuzluklarını silmeye yönelik bir teklifi geçirmekle, dediğim gibi, tüm internet kullanıcılarının ifade özgürlüğünü, bilgi ve haber alma hakkını engelleyeceğiz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Tamamlayalım Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tabii ki.

Yol yakinken bundan vazgeçelim. Biz bu yasanın çıkmaması için Komisyonunda olduğu gibi Genel Kurulda da gelecek hafta direneceğiz. Sosyal medyada da bu direniş devam etmekte. Göreceksiniz, bugün sizi “dislike” edenler, “Oy moy yok!” diyenler en yakın tarihte yapılacak seçimde muhtemelen bu ifade özgürlüğünü yok eden kanunu çıkaranları, internette geçmişini silmeye çalışanları sandığa gömecektir.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Gülüstan Koçyiğit, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; herkese iyi akşamlar.

Yine gecenin geç saati ve yine biz toplum yararına olmayan bir yasa teklifini konuşuyoruz; bu artık gelenek oldu, bunu söylemeye belki de gerek yok.

Şimdi, insanlık tarihine baktığımız zaman, aslında insanlık tarihinin çok birikimli ilerlediğini görüyoruz. Bugünkü içinde yaşadığımız dijital çağın herhâlde son yüzyılda ortaya çıktığını düşünmeyeceğiz; ateşi ilk bulan insandan tekerleği bulana, tarım devrimini yapana, hayvanları evcilleştirene kadar aslında bütün insanlık tarihinin birikimleri sonucunda biz bugünkü teknoloji çağına geldik ve bugün insanlık gerçekten başka bir sürecin içerisinde geçiyor. Bu mecranın kendisi yani bu “yeni çağ”, “dijital çağ” dediğimiz şeyin kendisinin, evet, kendine has bir dili var; evet, kendine has riskleri de var, bu çok doğru ve bu riskleri bertaraf etmek gerekiyor, bu konuda sanırım hiç kimsenin bir itirazı yok. Yalnız şöyle bir sorunuz var: Biz temel hak ve özgürlüklerin karşısına neyi koyuyoruz? Eğer bir yerde bir özgürlük sınırlandırılacaksa, temel hak ve özgürlükler kısıtlanıyorsa ve bu keyfekeder yapılıyorsa, sadece iktidarın istekleri doğrultusunda, hâkim olan anlayışın istekleri doğrultusunda yapılıyorsa artık burada aslında toplumun temel hak ve özgürlüklerinden bahsetme koşulumuz olmuyor ne yazık ki.

Şimdi, biz normal bir demokratik ülkede olmuş olsaydık, örneğin Almanya’da olmuş olsaydık herhâlde getirilen bu yasaya bu kadar çok tepki göstermeyecektik. Niye? Çünkü biz bağımsız ve tarafsız bir yargı önünde yargılanacağımızı bilecektik, hâkimlerin hâkimlik teminatı olduğunu bilecektik ve en önemlisi, burjuva demokrasisinin temel ayaklarından olan yürütme, yasama ve yargının bağımsız olduğunu bilecektik. Peki, ülkemizde öyle mi? Bakıyoruz, yargı örneğin bağımsız mı? Hayır, bağımsız değil çünkü örneğin, Cumhurbaşkanlığı sarayında Hukuk Müşavirliğinden 1 kişi -adını da biliyoruz, Burhan Kuzu- arayıp bir uyuşturucu baronunun salıverilmesiyle ilgili hâkimlere, mahkemelere telinde bulunabiliyor. Bu ne demek? Bu, aslında yargı üzerinde siyasi erkin, iktidarın birebir denetiminin olması demek.

Başka hangi örnekler var? Arkadaşlarım da ifade etti; Sayın Osman Kavala, Sayın Demirtaş, Sayın Yüksekdağ davaları, Sayın Ahmet Altan davalarının her birisi birebir aslında sarayın, AKP Genel Başkanı Tayyip Erdoğan’ın teşvikiyle, iradesiyle, kararıyla verilmiş kararlar. O zaman, eğer bir ülkede bağımsız veya tarafsız bir yargı yoksa biz bu sürecin, bu düzenlemenin samimiyetine nasıl inanacağız ve biz bu samimiyeti nerede test edeceğiz?

Şimdi, bakın, sizin böyle 2016 yılındaki 15 Temmuz darbe girişiminden sonraki bazı uygulamalarınıza bakalım. Ne yaptınız? 20 Temmuzda OHAL’i ilan ettiniz, OHAL koşullarında bu ülkeyi referanduma götürdünüz, OHAL koşullarında 24 Haziran seçimlerini yaptırınız, yetmedi 24 Hazirandaki ilk Meclise siz OHAL’i kalıcılaştıracak yasal düzenlemeyi getirdiniz, torba düzenlemeyi getirdiniz. Neydi o? Birçok kuruma olağanüstü yetkiler veren, üç yıl boyunca valileri süper yetkilerle donatan, aslında OHAL’i kalıcılaştıran düzenlemeyi yaptınız. Başka ne yaptınız? Bekçiler yasasını getirdiniz. Başka ne yaptınız? Güvenlik soruşturmasını getirdiniz, Anayasa Mahkemesinden döndü, şimdi yeniden komisyondan geçirdiniz, sonbaharda muhtemelen yine Genel Kurula getireceksiniz.

Başka, barolar yasasını getirdiniz. Hukukun tek bağımsız kalan ayağı olan savunmayı çöktürmeye dönük ciddi bir adım attınız ki bu, bu ülkedeki hukuk adına kalan son kalenin de aslında yıkılması anlamına geliyor ve şimdi de henüz zapt edemediğiniz, henüz denetim altına alamadığınız sosyal medya üzerinde bir denetim kurmaya çalışıyorsunuz. Peki, bu sosyal medya düzenlemesini ne zaman yapıyorsunuz? Bakın, Twitter bir açıklama yaptı, dedi ki “Ben Türkiye’deki 7 bin hesabı askıya aldım.” Gerekçesi neydi bunun? Gerekçesini de açıkladılar, dediler ki: “İktidara yakın olduğunu görüyoruz biz genelde bu hesapların, iktidar lehine algı oluşturdıklarını görüyoruz, iktidar lehine propaganda yaptıklarını görüyoruz.” Yani, bunlar aslında size yakın hesaplardır ve bu 7 bin hesap askıya alındı. Sonra ne oldu? Sonra AKP sözcüsü Mahir Ünal çıktı dedi ki: “Biz, temiz sosyal medya kampanyası başlatıyoruz. Mavi top mu, yeşil top mu, top koyacağız, bundan sonra sosyal medya iyi olacak.” Sonra,

çok kısa bir süre sonra ne görüldü? Birçok sosyal medyadaki aslında gerçekten istenmeyen davranışları sergileyenleri, size yakın bu topu koyanlar olduğu görüldü. Bu sefer, bu size ters tepki ve hemen hızlı bir şekilde bu uygulamadan da geri adım attınız ve aklınızda şöyle dâhiyane bir fikir geldi: “Madem bizden yana olamıyor, madem biz burada bir otorite kuramıyoruz o zaman burayı engelleyelim, burayı sansürleyelim ve buranın bize karşı olan tutumlarını, eleştirilerini kapatalım, buranın sesini boğalım.” diye bir arayışa girdiniz ve bu yasanın aslında özü iktidar olmanıza rağmen aslında kuramadığınız toplumsal hegemonyayı kırmaya dönüktür. Çok açık ve net. Evet, iktidarsınız ama henüz kültürel alanda, sosyal alanda bir hegemonya kuramıyorsunuz. Sosyal medya mecrası oldukça sizin karşıtlığınız üzerinden yürüyor ve sosyal medya mecrasında, ağlarında aslında bambaşka bir dil var ve siz bu dilin çok gerisindesiniz, bu dilin dışındasınız aslında. Bunu söylemek gerekiyor.

İkincisi, şunu çok iyi biliyoruz biz -şimdi arkadaşlarım önerge üzerinden de söylediler- bu ülkede çok uzun süredir, özellikle de 7 Haziran seçimlerinden sonra başlayan istibdat döneminde bu ülkenin Anayasa’sı askıdadır. Bakın, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra ilan edilen 20 Hazirandaki OHAL’le beraber bu ülkedeki hukuk sistemi askıya alınmış ve Anayasa tanımayan bir yönetim şekli, bir yönetim aklı bütün bir ülkeye, bütün bir yasa yapma süreçlerine hâkim olmaya başlamıştır.

Şimdi, burası en nihayetinde Türkiye Büyük Millet Meclisi ve onun adına yasa yapan bir Komisyonun ilk ele alması gereken Anayasa’ya aykırılık iddiası ki bütün düzenlemelere karşı bu iddiaları oy çokluğuyla reddediyorsunuz. Peki bu, şu anlama geliyor mu? Bu yasalar Anayasa’ya uygun mu? Hayır. Anayasa’nın en temel hükmü ne? İfade özgürlüğü, temel hak ve özgürlüklerin güvence altında olması, hukuk devleti ilkesi, basın özgürlüğü ve bilgi edinme hakkı. Şimdi, bu uygulamaların hepsi, bilgi edinme özgürlüğünü, haber alma hakkını, fikir ve düşünce özgürlüğünü engelliyor mu? Engelliyor. E o zaman ortada bir hukuk devleti kalıyor mu? Hayır, bir hukuk devleti kalmıyor. Anayasa’ya bağlı bir Hükûmet olduğunu açıkçası mevcut durumda söyleyemeyiz, onu açık ve net bir şekilde söylememiz gerekiyor.

Şimdi, diğer bir mesele, bu meseleyi toplumun en hassas olduğu konu üzerinden tartıştım. Bakın, bu ciddi bir manipölasyondur. İşte, Sayın Berat Albayrak’ın eşine dönük yaşanan sosyal medya tacizi -ki hepimiz kınadık ve karşısındayız- bizim eski Genel Başkanımız Sayın Demirtaş’ın eşi Başak Demirtaş’a da yapıldı, birçok kadın arkadaşına yapıldı, CHP’nin İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu’na yapılıyor, her gün bize de çok çeşitli saldırılar var ama bütün bunların yarattığı ortamın müsebbibi kimdir, bu soruyu sormadan kalkıp böyle bir düzenleme yapılabilir mi? Şimdi, siz öyle bir toplumsal iklim yaratıyorsunuz ki herkes herkese düşman, herkes herkesten nefret ediyor, kimse kimsenin yüzüne bakmıyor; aynı mahalledeki, aynı apartmandaki insanlar siyasi saiklerle bölünmüş durumdadır ve onun üzerinden bütün bunları konuşmadan, her gün, ayrımcı ve ötekileştirici siyaset dilini konuşmadan gelip meseleyi uygunsuz bir davranışın tekiline indiriyorsunuz, oysaki bu çok yanlış bir şey. Bütün bunların biz de karşısındayız.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet, toparlayalım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, kadınlar açısından en azından biraz daha pozitif olmanızı bekliyoruz. Kadın-erkek ayrımı olmaz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – On dakika oldu.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Şimdi, şunu söylememiz gerekiyor: Yani bu meselelerin tabii ki biz de karşısındayız, tabii ki biz de hiç kimsenin kişilik haklarının, hiç kimsenin haysiyet ve onurunu zedeleyecek davranışların kamusal bir alanda ya da özel bir alanda yapılmasını doğru bulmayız, bu başka bir şey ama hâkim olmadığınız için, henüz tahakküm altına alamadığınız için gelip sosyal medyayı kapatıp toplumu zapturapt altına almanız başka bir şey, bu ikisini ayırmamız lazım.

Bakın, siz havuz medya kurdunuz. Şimdi ne güzel, HDP yok, HDP'lileri konuşuyorsunuz, CHP yok, CHP'lileri konuşuyorsunuz; bir kurumun temsilcisi yok, barolar yok, baroları tartışıyorsunuz; kadınlar yok, İstanbul Sözleşmesi'ni tartışıyorsunuz vesaire vesaire. Yani kendin çal kendin oynatıyorsun her akşam televizyonlarda vuku buluyor ve buna dair tek bir cümle kurmuyorsunuz ama gelip, muhalif olanların kendilerini ifade edebildikleri, duygu ve düşüncelerini açığa vurabildikleri neredeyse tek mecra olan sosyal medyayı kapatacaksınız. Peki ne yapacaksınız? Bu sefer de havuz sosyal medya yaratacaksınız, çok açık ve net yani. Kendinize bağlı, kendi görüşlerinizin aktığı, denetimimize aldığınız ve muhalif olan insanlara, sizin yönetiminizi beğenmeyen insanlara söz hakkı tanımayan bir yaklaşımı açığa çıkaracaksınız.

Tamamlayacağım Sayın Başkan, son iki üç dakikanızı rica ediyorum.

Şimdi, sosyal medyanın bir önemli özelliği daha var değerli arkadaşlar, bir kamuoyu oluşturuyor. Milletvekili arkadaşım Sayın Gülüm de ifade etti, özellikle kadın meselelerinde gerçekten bu toplumun çok ciddi bir duyarlılığı var ve kadına yönelik taciz, tecavüz meselelerinde, istismar meselelerinde, çocuk meselesinde de bir kamuoyu duyarlılığı oluşturuyor ve bu büyük bir kazanım; hepimiz adına, özellikle de bu ülkede yaşayan kadınlar adına çok büyük bir kazanım. Şimdi, siz bu mecrayı kapattığınızda bu konuda da bir gerileme yaşanacak, çok açık ve net ve bu da bizim en temel haklarımızı aslında sarsan, bize yönelik ciddi anlamdaki saldırıların artmasına neden olan bir yönelimi daha açığa çıkaracak.

Son olarak şunu belki ifade etmek gerekiyor: Şimdi, siz eskiden erişim engeli getiriyordunuz, şimdi içerik çıkarma engeli de getireceksiniz. Zaten ciddi para cezaları öngörüyorsunuz. İşte "Data'ları buraya taşırsınlar, temsilcilik açsınlar vesaire vesaire..." diyorsunuz. Şimdi bakın, bunu 1,5 milyar nüfusu olan Çin'e yapmamış Twitter, 83 milyonluk nüfusu olan Türkiye'ye mi yapacak? Siz de yapmayacağını biliyorsunuz.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) - Türkiye büyük bir ülke.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hayır, siz de yapmayacağını biliyorsunuz. Ama niye? Çünkü zaten amacınız bunu yapmaması ve buradan çekilmesi. Sonra ne olacak biliyor musunuz? Biz TÜRK TELEKOM'un BiP'ine kalacağız, çok açık ve net yani. Oradan bir şey kuracaksınız, "sosyal medya" diyeceksiniz "Bizim yerli ve milli sosyal medyamız var." Nereye bağlanacak? İstihbarata bağlanacak daha evde "tweet"i yazarken, atma ihtimaline karşı, çok açık ve net söylüyorum.

KADİR AYDIN (Giresun) – Amerikan istihbaratından iyidir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Şimdi, eylem yapma ihtimaline karşı gözaltı yapıyorsunuz ya, önleyici gözaltı. Biz, daha evde "tweet"i yazarken "tweet" atma ihtimaline karşı önleyici tedbir koyacaksınız; yani yapmak istediğiniz şeyin bu olduğunu çok iyi biliyoruz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Tamamlayacağım Sayın Başkan, bitiriyorum.

Şu -ikinci bir şey, bakın- "içerik çıkarmak" demek ne demek biliyor musunuz?

Bitiriyorum Başkanım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ne yazdığımızı nasıl anlatacağız?

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Bir vekilin bütün gün eylem yapma ihtimaline binaen takibe alıyorsunuz, siz bunu da yaparsınız.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Gülüm, karşılıklı konuşmayalım.

Sayın Koçyiğit...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – “İçerik çıkarmak” ne demek biliyor musunuz Sayın Başkan? Bakın, geçmişe dönük bizim Genel Başkanlarımızın açıklaması var, partimizin açıklaması var ve -arkadaşlar bitiriyorum- dinlerseniz dönem dönem bunlar, bazı olaylar olduğunda yeniden gündeme geliyor ve yeniden sosyal mecralarda paylaşıldı. Örneğin, Sayın Demirtaş’ın “Seni başkan yaptırmayacağım.” videosu YouTube’da ve birçok alanda sürekli paylaşıyor. Siz, ne yapacaksınız biliyor musunuz? Siz gideceksiniz, emrinizdeki sulh ceza hâkimliklerinden bunun içerik kaldırma kararını vereceksiniz ve biz, artık anılarımızda hatırlayacağız “Seni başkan yaptırmayacağız.” sözünü.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkan yaptık.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Niye? Çünkü siz aslında muhalefeti tarihsizleştirme, hafizasızlaştırma operasyonu da çekiyorsunuz. Neden? İkinci bir nedeni de şu: Şimdi biz, dönem dönem size diyoruz ki: Ya, sizin geçmişteki Genel Başkanınız, örneğin, en uç olanını söyleyeyim LGBT il bireyleriyle ilgili şöyle bir beyanı var, tak önünüze çıkıyor. Bir şey diyemiyorsunuz, kafanızı indiriyorsunuz. Ne olacak biliyor musunuz? Hoşunuza gitmeyen, kendi konuşmalarınızı da gidip oradan kaldıracaksınız. Dönüp diyeceksiniz ki: “E, hadi ispatla, hadi ispatla.” Şimdi, nereden ispatlayalım, her şey sizin elinizde.

O anlamıyla bu düzenlemenin kendisi bir bütün olarak geri çekilmelidir ki 2’nci madde de olduğumuz için onu da söyleyelim; bir Tebligat Kanunu var, bu Tebligat Kanunu’na uygun olarak tebligat yapılması gerekirken, siz, uluslararası ticaret konusu olacak bir meselede e-tebligata geçiyorsunuz. Bunun doğru olmadığına da ayrıca altını çizmemiz gerekiyor.

Hukuka uygun olmayan, vicdana uygun olmayan, etik ilkelere uygun olmayan, toplumunun ihtiyaçlarını karşılamayan bu yasal düzenlemenin bir bütün olarak geri çekilmesi gerekiyor. Bu ülkenin ihtiyacı, istibdat değildir, baskı değildir. Bu ülkenin özgürlüğe, demokrasiye, demokratik cumhuriyete ve özgürlükçü bir Anayasa’ya ihtiyacı vardır. Gelin bunun için çaba harcayalım diyorum, saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkürler.

Sayın Ayhan Altıntaş...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan Yardımcım, Değerli Komisyon, kıymetli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün elime geçen bu kanun teklifi üzerinde düşünmeye bir ikilem içinde başladım. Bir yandan, Özlem Zengin Başkan Vekilimizin ifade ettikleri muhataplık sorunu var. Uluslararası ağ ve yer sağlayıcıların muhataplığının oluşturulmasının hedeflendiğini söylediler. Bu, muhataplık konusunda kendilerine hak veriyorum. Uluslararası ve uluslararası sosyal ağ ve erişim sağlayıcı firmalar üzerinden ulusal egemenlik sağlamanın itiraz edilecek bir yanı yok. Ama diğer yandan, ülkede hukuk ve demokrasi ortamının olmaması, iktidarın, muhalefetin sesini sonuna kadar kısma karar vermesi, özgürlükten yana olanların tek çıkış yolu olan bu mecraları da kaybetme endişesini kuvvetlendiriyor. Bu nedenle, bir yandan ulusal egemenlik, diğer yandan özgürlüklerin kısıtlanması ikilemi arasında kalıyorum. Ulusal egemenlik tesisinin en somut göstergesi vergilendirmedir. Bu hususta, geçen yıl bir yasa geçirip, dijital hizmet vergisi koyduk. Bu da yetmiyorsa yapılacak doğru iş çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması gibi uluslararası anlaşmalar ya da Avrupa Birliği, OECD gibi uluslararası mekanizmalarla çözüm bulunmasıdır. İnanıyorum ki dünya yakın zamanda bu tür mekanizmalara yönelecektir. O nedenle ilave vergilendirme bu teklifin alelacele gündeme getirilmesinin gerekçesi olamaz diye düşünüyorum. Bu şekilde çıkarım yapmak kafamdaki ikilemi hafifletiyor.

Bir diğerkuvvetli gerekçe olarak öne sürülen sosyal medyadaki sahte hesaplar, yalan haberler, hakaretler, çocuklara ve hayvanlara yönelik istismarlar, uyuşturucu gibi kötü alışkanlıkları teşvik edici paylaşımlar, ki bunlar şu anda zaten hukuki takibe uğramaktadır, ceza yasalarımız dijital ortamda da kullanılmaktadır. Öyle olmasa binlerce kişinin paylaşımları nedeniyle Cumhurbaşkanına hakaretten soruşturma ve yargılama yapılamazdı. Dolayısıyla sosyal medyanın kirli olması yeterli bir gerekçe olamamaktadır.

Esas konu şu: Ülkemiz gerçek demokrasi ve hukukun üstünlüğü bağlamında yeterli bulunsa bu çelişkinin telafisi kolayca mümkün olurdu ama maalesef gördüğümüz, izlediğimiz olaylar bu imkânı bize vermiyor, endişelerimizi artırıyor. RTÜK'ün tarafgir uygulamaları, muhalif TV'leri kapatmayla sürekli tehdit etmesi, sosyal medyadaki hakaretlerin kimden yapıldığına göre hukuki yaptırımlar uygulanması maalesef adaletin eksikliğini ispat ediyor. Özellikle gençlerin ve entelektüellerin yaygın olarak kullandığı bu mecraların kısıtlanması demokrasi ve hukuk adına tahripkârlığın yanında ülkenin modern toplumla irtibatını kesecek hamlelerdir. Bu nedenle, gençler çözümü ülkeyi terk etmek olarak görüyorlar.

Bir diğerkonu ise içerik kaldırma konusu. Bence ham verinin kaldırılması tarihin inkârıdır. Tarihi gerçekleri toplumdan saklamaya çalışmamalısınız. Tarihi ham verilerin üzerine eklenen yorum, ek bilgi veya hakaret gibi subjektif ifadelerin yani meta verilerin kaldırılması konuşulabilir.

Endişelerimi artıran bir diğerkhusus da böyle önemli bir yasanın yani sosyal medyayla ilgili bu yasanın tam da Dijital Mecralar Komisyonunu kurmayı Genel Kurulda kabul ettiğimiz gün gündeme gelmesidir. Özlem Zengin Başkan Vekilimiz belirttiler, "Bu yasa çok önemli, çok ciddi hazırlandı." dediler. Peki, çok önemli ise muhalefetin neden sadece bir gün önce haberi oldu? Sayın Fatih Sayan Bakan Yardımcımız bilirler, ben BTK'nin milyonlarca dolar tutarında bilişim projelerini gerçekleştirmiş bir hoca olarak bu kanun teklifinden haberdar olmam gerekirdi diye düşünüyorum. Madem ihtisas komisyonunu bugün kuruyoruz, neden bu ihtisas komisyonunda görüşmeden alelacele bu Komisyona getiriyoruz? Maalesef bu acelecilik teklif hazırlayanların iyi niyetleri hakkında kafamızdaki soru işaretlerini daha da artırıyor.

Bütün bu açıklamalardan çıkan sonuç nedir değerli arkadaşlar? Eğer samimi olarak ülkede uluslararası kartellerin elindeki sosyal medyaya çekidüzen vereceksek iktidarıyla muhalefetiyle, sivil toplum kuruluşlarıyla, ilgili uzmanlarla Dijital Mecralar Komisyonunda detaylı bir çalışma yapalım, teklifi hep beraber çıkaralım diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Altıntaş.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Başkan, teknik bir şey arz etmek istiyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Önergenin gerekçesinde Sayın Bülbül...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Bu kısa ve daha da önemli,

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Antmen.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu maddede, 2'nci maddede "Kurum tarafından doğrudan muhataba üçüncü fıkradaki usulle de bildirilebilir." diyor özellikle idari para cezasına. Yani biz idari para cezalarında kanunun üçüncü fıkrasında dediği gibi, "web" sitesinden, IP numarasından aldığımız bilgi ve belgelerle, e-postayla usule uygun olmayan bir tebligat yapabileceğiz bu kanuna göre fakat uluslararası bir sözleşmemiz var, 1965 tarihli Lahey Sözleşmesi. Bu kanunda özellikle idari para cezalarında ceza hükmü olduğu için bu şekilde tebligat yapılması Türkiye'nin uluslararası hukuktan doğan yükümlülüklerine aykırı olacak. Bu maddede özellikle 1965 tarihli tebligatla ilgili Lahey Sözleşmesi'ne uyum sağlanması gerekiyor

çünkü malum olduğu üzere, usule göre onaylanmış sözleşmeler yasalarımızın üstündedir. Özellikle buradaki idari para cezalarında bu yönde bir tebligat yapılması Anayasa'mızın normlar hiyerarşisine göre mümkün olmayacak.

Özellikle Özlem Zengin Hanımefendi demişti ki: “Katkılarınızı bekliyoruz.” Alın size Anayasa’ya uygunluk katkısı.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Önergeleri okutuyorum...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bir cümle cevap verebilir miyim?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Önergeyi okuyalım, gerekçesinde Sayın Bülbul de söz istedi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3050) evrak numaralı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 2- 5651 Sayılı Kanunun 3 üncü maddesine aşağıdaki madde eklenmiştir.

“(5) Bu Kanun kapsamında uygulanan idari para cezaları, muhatabın yurt dışında bulunması halinde Kurum tarafından doğrudan doğruya muhataba veya bildirmiş olduğu irtibat kişisine üçüncü fıkradaki usulle bildirilebilir. 7201 sayılı Tebligat Kanunu ve uluslararası tebligat anlaşmalarına ilişkin usullere uygun olarak yapılacak tebligatlar saklıdır.”

Süleyman Bülbul

Alpay Antmen

Zeynel Emre

Aydın

Mersin

İstanbul

Rafet Zeybek

Antalya

Diğer önerenin imza sahipleri:

Züleyha Gülüm

Mehmet Ruştı Tiryaki

Abdullah Koç

İstanbul

Batman

Ağrı

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Aynı mahiyetteki önergelerin gerekçesini okumadık. Sayın Bülbul’e gerekçeyle ilgili söz veriyorum.

Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

2’nci maddede 5651 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesine şu fıkra ekleniyor: “Bu Kanun kapsamında uygulanan idari para cezaları, muhatabın yurt dışında bulunması halinde Kurum tarafından doğrudan doğruya muhataba üçüncü fıkradaki usulle de bildirilebilir. Bu bildirim 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre yapılan tebligat hükmündedir. Bu bildirim yapıldığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebligat yapılmış sayılır.” diyor.

Bahsi geçen üçüncü fıkra ise “Bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri yurt içinden ya da yurt dışından yürütenlere, internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile bildirim yapılabilir. “ diyor.

Tebliğat Kanunu'na göre muhatabın adres kayıt sisteminde en son adresine tebligat yapılır. Yerleşim yeri adresi en son yerleşim yeri kabul edilir ve bu adres tebligat adresidir. Kurumların internet sayfalarındaki iletişim araçları ya da benzeri kaynaklardan elde edilen bilgiler üzerinden tebligat yapılacağı düzenlenmiştir.

Bu husus, Anayasa'nın 2'nci maddesinde belirtilen "hukuki belirlilik" ilkesine aykırıdır. Değişiklikte sosyal ağlar için çok ciddi para cezaları düzenlenmiştir. Bu nedenle tebligat usulü önem arz etmektedir. Ancak düzenlemede tebligatın nereye yapılacağı usulü belirsizlik içermektedir.

Uluslararası tebligatlara ilişkin 1954 tarihli Hukuk Usulüne İlişkin Sözleşme mevcuttur. Bu sözleşmeye göre yurt dışı tebligatları belirli usullere bağlanmıştır. Bu usule göre kural merkezi makam aracılığı ile tebligatların yapılmasıdır.

Diğer tebligat yöntemi de doğrudan posta yoluyla tebligattır. Bu yöntem, sadece sözleşmenin 10'uncu maddesine çekince koymayan devletler açısından başvurmak mümkündür. Türkiye, 10'uncu maddedeki tebligat yöntemini kabul etmeyeceğini bu maddeye koyduğu çekinceyle belirtmiştir.

Bu açıdan "Elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile bildirim yapılabilir." ifadesi sözleşmenin uygulanması açısından da belirlilik arz etmemektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Bülbül.

Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3050) evrak numaralı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "beşinci" ibaresinin "yedinci" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Aksaray

Antalya

Gerekçe:

Yurt dışına yapılan tebligatlarda tebligat yapılan şahsın seyahat hâlinde olması ya da Türkiye'yle saat farkı çok olan bir ülkede bulunuyor olması gibi durumlar göz önünde bulundurulmalıdır.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Özkaya tebligatla ilgili idari para cezası, kısaca...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekillerimizin söylediği konuda bu kanun 3'üncü maddeyle özel bir bildirim tebligat hükmü düzenliyor, beşinci fıkrayı ekliyoruz. Benzer idari davalar için Danıştayda dava açılıyor "Tebliğat usulsüz." diye. O davada da Danıştay diyor ki: "Hayır, bu mecraların özelliği gereğince bu tür tebligatın düzenlenmesi kanunda da mümkündür." Bu nedenle de daha kolay daha hızlı bir tebligat düzenlemesi geliyor.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 5651 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “on bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına” ibaresi “bir milyon Türk Lirasından on milyon Türk Lirasına” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet, 3’üncü madde üzerinde söz talepleri...

Sayın Gamze Taşçier.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son söyleyeceğimi başta söyleyerek başlamak istiyorum: Yine bir sansür yasasıyla karşı karşıyayız. Tabii, tüm otoriter yönetimlerde olduğu gibi “Kontrol et, edemezsen sansürle.” anlayışıyla da devriktidarınızın yönettiği bir dönem. Kontrol etmeye çalışıyorsunuz, edemediğinizi sansürlüyorsunuz, onu da yapamazsanız yasaklama anlayışıyla bir çözüm üretiyorsunuz. Bu teklifi hep Almanya modeliyle savunmaya çalışıyorsunuz her fırsatta ama Allah aşkına, ben Almanya’da Merkel’e eleştiri diye “tweet” atıp da sabaha karşı şafak operasyonu ile alınan birini duymadım. Ya da Facebook’ta beğen butonuna bastığı için 13 yaşında karakola götürülen bir Alman çocuğunu hiç duymadım. Elbette ki Almanya’da da olan önleyici tedbirlerden bahsetti az önce üniversite hocası ama şimdi bir kanunu, bir yasayı çıkarırken bütüncül olarak bakmak lazım, sadece sosyal medyayla ilgili bir düzenleme yapıyorsunuz ama o ülkenin farklı kriterlerini de değerlendirmek lazım. Nasıl? Örneğin; örnek aldığımız Almanya, Hukukun Güven Endeksi sıralamasında 6’ncı iken, Türkiye 107’nci sırada; yine, Demokrasi Endeksi açısından Almanya 13’üncü sıradayken, Türkiye 110’uncu sırada. Almanya’da şu kadar içeriğin çıktığından bahsetti yine değerli hocamız. Ama ben en basiti görsel basından bahsetmek istiyorum: RTÜK’ün bir açıklaması vardı, yandaş kanala şiddet içerikli ya da vatandaşın rahatsız olduğu gerekçelerle 90 bin şikâyetle bulunuluyor ve tek bir soruşturma dahi uygulanmıyor. Varın, siz düşünün, bu uygulama Türkiye’ye geldiğinde Twitter’ın içerikleri, sosyal medyanın içeriklerinin eğer iktidarı eleştiren bir yapısı varsa elbette ki cezalandırılır ya da şikâyet edilir ama muhalefetten geliyorsa kulak üstüne yatılır.

Yine, hocamız şundan bahsetti, dedi ki: Getirdiğiniz kanunda, temsilcinin bir liyakat esasının eksikliğinden bahsetti. Bence eksiklik değil, tam da istenilen bu çünkü zaten burada iyi niyetli bir amaç olduğunu düşünmüyorum. Burada amaç tamamen muhalefet avlamak ve gerçekleri gizlemek dolayısıyla liyakat sahibi değil, her uygulamada olduğu gibi sadakat sahibi olması yeterli sizin için.

Peki, bahsettiğiniz uygulamalardan bir tanesi de “unutulma hakkı”. Tabii, diğer konuşmacı arkadaşlarımızda bundan bahsetti. Bu unutulma hakkının gerekçesinden kişisel haklara zarar verme noktasında bahsediyorsunuz. Örneğin; Kanal İstanbul üzerinden kupon arazi alan Katar Emiri’nin annesi bu haberlerden kişisel haklarının zarara uğradığını iddia edebilir ve bu başvuruda bulunabilir. Yine, takım elbise poşetinde rüşvet alan, saat rüşvet alan bakanlarınızın kişisel haklarının ihlal edildiğini düşünebilir ve hemen Resmi Gazete’de çıkar çıkmaz bu başvuruyu yapar ya da size yakın vakıflarda bir istismar vakası varsa yine içerik kaldırma talebinden ya da ekonomik kriz var diyen birinin de hemen yasaklanması gibi bir durum söz konusu olabilir.

Yani özetle, aslında AKP’yi tanıımıyormuşuz gibi davranmanıza ben hakikaten şaşıyorum çünkü açıkça ne amaçla çıkarmaya çalıştığınızı söyleyin, en azından millet ona göre bir kararını versin. Biz, burada bir niyet okuyuculuğu da yapmıyoruz çünkü on sekiz yıldır yaptıklarınızı görüyoruz. Bir konuşmacı şunu söylemişti: “Verilerin Türkiye’de tutulmasından niye rahatsız oluyorsunuz? ” Verilerin Türkiye’de tutulmasından değil, bu verilerin sizin tarafınızdan kötüye kullanılma ihtimalinin olmasından aslında biz üzüntü duyduğumuz için, endişe duyduğumuz için bunu söylüyoruz, bunu da nereden biliyoruz, on sekiz yıllık iktidar döneminizden.

Yine bir konuşmacı dedi ki: Bir rumuz üzerinden yani “fake” hesap üzerinden hayvana şiddeti paylaştan bir kişi, bana bir şey olmaz diyerek bu paylaşımı gayet rahat yapabiliyor. Peki, siz bu yasağı getirdiniz, kimliğinden tespit ettiniz, hayvana şiddet videosu paylaştı, bu kişiye bir şey olacak mı? Yine ona bir şey olmayacak çünkü daha iki gün önce köpeği, hayvanı istismar eden bir kişiye hiçbir şey olmadığı gibi, bu kişiye de bir şey olmayacak.

ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Volkan Uzun tutuklandı Hanımefendi.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Dolayısıyla, bu “tweet”i atan kişiler, bana bir şey olmaz derken beni bulamazsınız diye değil, yarattığımız ve hayata geçirdiğiniz kanunsuzluklardan dolayı bu cüreti kendilerinde buluyorlar.

Peki, bir diğer örnekten bahsettiler, dedi ki yine bir konuşmacı: “Vatandaş beni arayıp diyor ki muhalefet partisine hakaret etmiş ama geçim durumum iyi değil, çocuklarım zor duruma düşecek...” Tazminat davası açılıyor.

Ben bir örnekten bahsetmek istiyorum: Çok ağır, sinkaflı bir küfür edildiği için bir kamu görevlisi bir dava açıyor, ceza davasını kazanıyor, tazminat davası açıyor, bunun sonucunda bin lira tazminata mahkûm ediliyor çünkü gerekçe olarak kararda diyor ki: “Asgari ücret aldığı için, onun yaşam standardını kaybetmemesi için...” Bin liralık tazminata mahkûm kılıyor. Doğru mu? Mahkemenin kendince doğru bir kararı vardır. Adil mi? Değil. Neden? Çünkü bakın, bir tarafta küfür eden -yani aleni bir küfür var- diğer tarafta da bir öğretmen, elinde bu Ensar Vakfı olaylarından sonra bir pankart taşıyor ve pankartta sadece şu yazıyor: “Bu utanç sana yeter Recep Tayyip Erdoğan.” 40 bin lira tazminata mahkûm oluyor, maaşının neredeyse 10-12 katı. Peki, bu konuşmacı arkadaşımız -tabii burada olmadığı için, kendisine onu sormak isterdim- acaba “Bu vatandaşa üzülüyorum, keşke bu küfrü etmeseydi, ailesi zor duruma düşüyor.” dediğinde Sayın Cumhurbaşkanının açtığı davalarla ilgili herhangi bir bilgisi var mı, varsa da benzer üzüntüyü o vatandaşlar için de taşıyor mu? Ki hakaret değil eleştiri, onu da ayrıca belirtmek istiyorum.

Bir diğeri, yani öyle bir anlatıyorsunuz ki Türkiye’de sosyal medya sanki bir vahşi batı gibi yani hiçbir düzenleme yok, isteyen herkese istediğini söyleyebiliyor ve devlet izliyor. Böyle bir şey yok. En azından, hani, sizin açınızdan zaten böyle bir şey mümkün değil çünkü Mayıs 2020 verilerine göre 415 bin internet sitesi, 140 bin link, 42 bin “tweet”, 12.450 YouTube hesabı, 7.200 Twitter hesabı, 6.500 Facebook hesabı engellenmiş durumda. Yani teknolojiyen o kadar bihabersiniz ki, sanıyorsunuz ki çıkarma getirirsek her şey düzelecek oysa siz içeriği çıkarsanız başka bir VPN’den bağlanacak, onu da engellerseniz tor ağından bağlanır yani bu bir çözüm üretmeyecek.

Siz istiyorsunuz ki, öyle bir sistem getirelim ki evet, bu düzenlemeyle biz sosyal medyayı kapatmıyoruz ama getirdiğiniz işte 10 milyonla, 30 milyonla, reklam yasağıyla, yüzde 90 bant yavaşlatmayla aslında bir anlamda gitmeleri için bir ortam hazırlıyorsunuz ve özetle de 21’inci yüzyılda Türkiye’yi medeni dünyaya bağlayan ne varsa Türkiye’den uzaklaştırmaya ısrarla ve koşar adımlarla gidiyorsunuz.

Peki bunları gençler görmüyor mu? Elbette ki görüyorlar çünkü gençler dünyayı da görüyorlar. Aslında bir anlamda amacınız da gençlerin dünyayı görmesini engellemek; onların, akranlarının Avrupa’da üç ay çalışarak güzel araba almalarını, ceplerinde para kalmalarını, güzel bilgisayar konsolları alabilmelerini, dünyayı gezmelerini görmelerini istemiyorsunuz. Çünkü Türkiye’deki bir genç zaten iş bulamıyor, bulsa 3 kuruş alıyor karnını anca doyuruyor. Yani eli yüzü düzgün, ayağını yerden kesecek bir araba almak istese dört-beş yıl hiç harcamadan para biriktirmesi lazım, üzerine borçlanması lazım; ev deseniz hayal. Playstation oyunlarına bakıyorsunuz, konsol oyunlarına

bakıyorsunuz o kadar pahalı ki sadece oyunları YouTube'den oynayanların görüntülerini izlemekle yetiniyor. Yine, dünyayı gezebilmesi mümkün değil, YouTube'den dünyayı gezenleri izliyor. Amacınız da zaten böyle bir gençlik, dünyadan kopuk bir gençlik yaratmak.

Bu teklifin önemli zarar vereceği bir diğer kesimden de bahsetmek istiyorum. Yine, binlerce kadın seslerini sosyal medya üzerinden duyurmak zorunda kalıyor. Yine, Muğla'da 21 yaşındaki Tuğçe 46 yaşındaki biri tarafından bir yıl boyunca istismar ediliyor, kolluk güçlerine gidiyor “Bir şey yapamayız.” diyorlar defalarca şikâyetçi olmasına rağmen, en sonunda sesini sosyal medyadan duyuruyor. Yine, İstanbul'dan Azime bir erkeğin saldırısına uğruyor, sosyal medyadan ismini duyurmaya çalışıyor. Yine, Bursa'da bir genç istismara uğruyor, sesini sadece sosyal medyadan duyurabiliyor çünkü sizin yarattığınız düzende ne devlet ne de kolluk güçleri seslerini duymadığı için seslerini duyurabilecekleri tek merci sosyal medya kalıyor. Zaten onun dışında da İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanmaması, kanunların, genelgelerin, yönetmeliklerin uygulanmaması da bu kişilere sosyal medya dışında başka bir çıkar yolu sağlamıyor.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Tamamlayalım Sayın Taşcier.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Bu teklifle sosyal medyanın gücünü azaltacak ve hatta nihayetinde Türkiye'den çıkmalarını sağlayarak aslında birçok kadının da hayatını tehlikeye atacaksınız. “Bu tekliften vazgeçin ya da Komisyonda farklı görüşmeler yapıp ortak akılla bir çözüm üretin.” diyeceğiz, yapmayacaksınız tabii ki biliyoruz, sadece sözde kalacak ama biz muhalefet olarak bu uyarılarımızı yapalım çünkü yaptığımız, imzayı attığımız, sizin hazırladığınız şeylerden daha sonra ya vazgeçiyorsunuz ya “kandırıldık” diyorsunuz ya da okumadan imzalamış oluyorsunuz. Biz uyarımızı yapalım, sonradan pişman olursanız da sadece kendinizi değil, bir ülkenin geleceğini yok etmiş olacaksınız çünkü.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Aylin Cesur...

Buyurun Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konu sosyal medya, Meclis Genel Kurulunda da işsizlik. Bugün Genel Kurulda da söyledim, yedi yüz kırk yedi gün olmuş 27'nci Dönemde çalışmaya başlayalı. Az önce değerli konuşmacıların söylediği gibi, o günden bugüne Türkiye'nin her konuda geldiği durum çok ortada ve malum; gerçekten çok kötü durumda Türkiye, vatandaş her konuda darboğaza ve sıkıntıya girmiş vaziyette, tam bir perişanlık hâli. Hem dünya nezdinde hem Türkiye'deki durum gerçekten fena. Tam sezonu kapatırken ortaya son dönemlerde koyduğunuz bir bomba gibi sezon finalini, dizi finallerinde olduğu gibi merak edilecek bir sonla noktalayalım dediniz ve sosyal medya yasasını koydunuz önümüze. Şimdi, Komisyonda tartışılıyor; Komisyondan ne çıkacağı, Genel Kuruldan ne çıkacağı, maalesef, içine düştüğümüz bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin getirdiği bir fasit ve sayısal çoğunluk nedeniyle belli, sonucunu biliyoruz. Ee, tabii, dizinin sonu belli olduğu zaman ya da filmlerin sonu belli olduğu zaman cazibesi kalmıyor. Biz burada her şeye rağmen demokrasiyi, hukuku, Anayasa'yı savunmakla mükellefiz çünkü bizi getiren insanlar bunları savunmamız için bizi buraya gönderdiler, o yüzden ben de birkaç cümle daha edeceğim.

Anayasa'nın 26'ncı maddesi: “Herkes düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına ve toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak veya vermek serbestliğini de kapsar.” diyor.

Değerli arkadaşlar, suç ve ceza şahsidir. Bir kişinin suç teşkil eden bir paylaşımından dolayı sosyal medya araçlarını cezalandıramazsınız. Eğer bunu yapmaya kalkarsanız trafik cezalarından dolayı da o zaman bütün arabaları piyasadan kaldırmak gerekir aynı mantıkla.

Şimdi, bu düzenleme aslında tam olarak nedir diye baktığımızda, Z kuşağını cezalandırma yasası bu, “dislike” cezasıdır bu yani “dislike” cezası kesiyorsunuz ve 7 milyon gencin aslında bunun karşısında nasıl bir tepki vereceğini de gayet iyi bildiğinizi hepimiz biliyoruz. Şimdi cumhuriyet nesilleri gençliği gösterdi ki korkmuyorlar, onları susturamadınız, susmuyorlar, “Oy moy yok.” dediler ve hemen, ani, böyle düşünülmeden, yarınlar falan hesaba katılmadan, bu ülkenin aslında yüz yıldır taşıdığı değerler, cumhuriyetin değerleri hesaba katılmadan yine belki bir öfke kriziyle -bilmiyorum ya da önceden tasarladıysanız tabii çok daha sıkıntılı- böyle bir şeyi getirdiniz önümüze. Şimdi akla şu geliyor: Bizim hesap ettiğimizi sizin hesap edememiş olduğunuza ben inanmıyorum. Bir seçim önümüze gelecek ve seçimde bugün sizin ceza kestikleriniz size bir ceza kesecek. Yani işte 27’nci Dönemde iki senedir uğraşıyoruz, hiçbir şey... Daha bugün söyledim, 1.201 kere işsizlik konuşmuşuz, Genel Kurulda bu sözcük geçmiş ama ortada cumhuriyet tarihi boyunca işsizlerin çalışanlardan daha fazla olduğu bir dönemi ilk kez yaşıyor Türkiye yani çözüm üretmeyen, tamamen bir şekilde kendi devamınızı, kendi kalıcılığınızı artırmaya yönelik yasalar getiriyorsunuz önümüze. Sürekli bir makyaj yapıp hadiseyi kapatmaya çalışıyorsunuz ama yara derinleşiyor. Dolayısıyla gençlerin, aslında Türk milletinin ama daha çok tabii ki Z kuşağının, bu ceza kestiğiniz z kuşağının size oy vermeyeceğini bildiğinize göre -yani akıllara zarar- tabii şu geliyor insanın aklına -yani aslında bunu dillendirmekten bile sıkılıyorum ama- acaba bunun arkasından da seçimleri mi kaldıracaksınız diyorum. Yani böyle bir korkuyla insan karşı karşıya kalıyor. Çünkü yani her şeyi hesaba kattığınıza göre bunun arkasından, bu bunun hazırlığı mıdır? Yoksa bu kadar çılgınca, bu kadar kendinizi zora sokacak, bu kadar size artık hani daha fazla seçim kaybettirecek bir hadiseye nasıl kalkışırsınız? Çok iyi, çok donanımlı kadrolarınızı... Bunu düşünebilecek, bunun hesabını yapacak arkadaşlarımız var. Hani, Allah vermeye diyorum yani, Allah vermeye, aklınızdan bile geçirmeyin.

Şimdi, hayaliniz tepkisiz bir toplum yaratmak, o belli. En büyük hayaliniz bu, aslında birçok hayaliniz var ama toplumun tepkisiz olması en büyük hayaliniz ama hesaba katamadığınız bir şey var. Hesaba katamadığınız şey şu: Türk milletinin ve Türk gençliğinin azmini hesaba katamıyorsunuz. Şimdi, bu sizin intikam yasanız, bir intikam yasası bu. Ben bunun adının bundan sonra intikam yasası olarak konuşulması için bir arzum olduğunu da dile getireyim. Ama hukuk devletinde eğer yasalar intikam esas alınarak yapırlarsa bunun adı diktatorya oluyor. Yani daha da genişletecek olursak tabii çok daha feci. Şimdi, tarih boyunca, bunun kimseye faydası olmamış. Aslında siz Türk milletine vaatler vererek gelirken yasakları kaldırma sözü vererek geldiniz. On sekiz yıl boyunca gitgide başınıza gelen her hadisede, her yanlışta bunu ortadan kaldırmak ve üzerini örtmek için yeni yasaklarla Türk milletini sınarken işte bugün geline nokta her şey ortada, anketler ortada. Yani kalmak ve devam etmek istiyorsanız neden bunun dozunu artırırırsınız ben bilemiyorum yani. Gerçekten de çok içtenlikle, kendiniz bakımından da düşünmeye sevk etmesi için bu komisyon görüşmelerinin faydalı olacağını umut ettiğimi söylemem lazım.

Şimdi, size de bunun faydası olmayacak dedik çünkü Türkiye Cumhuriyetinin yolu belli, Türkiye’nin yolu belli. Türkiye cumhuriyetten vazgeçemez ve böyle dendiği vakit bununla... Tabii vazgeçemediğiniz Türkiye çağdaş bir cumhuriyet, doksan yedi yıl boyunca böyle gelmiş. Çağdaşlık, demokratik bir devletin ancak vatandaşlarını çağdaş yapmakla mümkün oluyor. Bugün ben komisyonda bunun tartışılıyor ve konuşuluyor olmasından; cumhuriyetin, çağdaş vatandaşları olması gereken Türkiye Cumhuriyeti’nin bu yüce kurumunda utaniyorum. Bugün, burada tartışılan konular gibi gelip giden iktidarlar ve demokrasi zemini dışında yaşananlar ve bunalımlar veya sonrası

yaşanan ve maalesef bugünlerde de yaşananlarla o günleri çağrıştıran ara rejim dönemlerinde de bu temel, cumhuriyetin temeli sarsılmamış. Temel; yasalar önünde eşitlik, hukukun üstünlüğü, din ve vicdan hürriyetini teminat altına alan laiklik. İşte bunlar cumhuriyetin temelini oluşturuyor ve demokratik cumhuriyetseniz bunlardan vazgeçemezsiniz. Şimdi, siz bununla sadece günceli değil tarihi bile sansürlenmeyi amaçlıyorsunuz. Az önce dedim, memleket tarihinde işsizliğin en fazla olduğu, çalışandan daha fazla olduğu bir dönemde tarihi silmek de sizin için bir sansürü genişletmek, geriye dönük tüm hükümet eleştirisi haberlerini silmek ilk planda böyle çok faydalı gibi görünmüş olabilir ama insanların yaşadıklarını silemezsiniz. Biz yaşıyoruz Türkiye Cumhuriyeti’nde bu sorunları. Bakın burada konuşuyoruz, insanlar kahvehanelerde, her yerde konuşuyorlar. Ve Almanya’yı örnek aldığımızı söylüyorsunuz. Ben şimdi sormak istiyorum: Almanya’da “tweet” attığı için acaba bugün cezaevine giren kaç kişi var, kaç kişi hapiste yatıyor? Almanya’yı kriter aldığımız zaman birçok kriterini önünüze almalısınız ve şapkaı indirmelisiniz. Bugün Avrupa Birliğinde kapılar bize kapanmış vaziyette; hani, her şeyiyle örnek alalım.

Şimdi, Türkiye siyasal hak ve özgürlükler bakımından 41 OECD ülkesi arasında sonuncu, ya bu bile yeter yani. Hani, bu ne demek? Demin... Ezberledik artık, her gün hepimiz konuşuyoruz kürsüde; hukukun üstünlüğü sıralamasında 126 ülke arasında 109’uncuyuz, basın özgürlüğünde 154’üncüyüz.

Sözlerimi bağlayacağım Sayın Başkan.

Bütün bunlarla şunu da söylemek istiyorum değerli arkadaşlar: Hiçbir haksızlık, yapanın yanına kâr kalmıyor. Bu bir haksızlıktır bu millete karşı. AK PARTİ’ye oy veren veya işte iktidar ortağı olan küçük ortağa oy veren tüm vatandaşlara da haksızlıktır; eminim onlar da bundan çok tedirginler. Ve bakınız, Türkiye bu ayıbı taşıyamaz değerli milletvekilleri.

Şimdi, gelin, bir ayıp var, o ayıptan dönelim. Eğer iktidarlar kamuoyunun doğru bilgi alma özgürlüğünü önlüyorlarsa -ki basın özgürlüğünde de böyle, sosyal medyayı şimdi getirdiniz- ve bundan medet umuyorlarsa bu o ülkenin vahamet içine girdiğinin ve gerçekten durumun vahim olduğunun göstergesidir. Bu vahim durumdan dönmenin hâlâ Komisyondayken zamanı var. Nasıl olsa biz, günü gelecek ve çok yakın bir zamanda bunları düzelterceğiz ama Türkiye ve sizler ve milletimiz bu kadar umutsuz ve bu kadar olumsuz hadiseyle artık cebelleşmesin diyorum.

Gelin, çok geç olmadan, sizin için de çok geç olmadan vazgeçiniz. Yüz yıldır demokrasiyi ve çağdaşlığı seçen millî irade size izin vermeyecektir değerli arkadaşlar. Ve ben burada millî irade demişken ve Şeker TV de bunu yayınlarken tüm vatandaşlarımızı...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Televizyon ismini zikretmezsek memnun oluruz, reklam olur.

AYLİN CESUR (Isparta) – Silebiliriz evet, tutanaklara girmesin.

Bütün vatandaşlara henüz sosyal medya kaldırılmadığı için biz yayınlayacağız Sayın Başkan. O yüzden ben, bütün vatandaşlarımızı, gençlerimizi, herkesi bizim sayısal çoğunlukla geçiremeyeceğimiz belli olan bu yasanın geçmemesi için demokratik bir şekilde ve elbette vatandaşlık, saygı çerçevesinde millî iradeye bu hadisede sahip çıkmaya davet ediyorum ve sizleri de geri adım atmaya davet ediyorum. Yanlıştır!

Çok teşekkürler, saygılar sunarım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Cesur.

Sayın Ali Şeker, buyurun.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; her ne kadar muhalefeti dinlemesiniz de biz yine doğruları anlatmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – 16.00’den beri sizi dinliyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Evet, dinliyorsunuz ama hiç etkilenmiyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Etkili konuşamıyorsunuz demek ki.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çünkü, yani, tamamen kapalisınız, uyarılara da kapalisınız.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - “Dinlemekten öte gitmiyorsunuz.” de.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Geçen hafta “Dijital mecralarla ilgili bir komisyon kuralım.” diyorsunuz, komisyonun kurulmasını beklemeden, onun yapacağı işleri apar topar bu Komisyondan bir an önce çıkartmaya çalışıyorsunuz. Türkiye’yi dünyadan kopartıyorsunuz, gençleri de günümüzden kopartıyorsunuz ve iki buçuk yıldır Wikipedia gibi bir ansiklopediyi kapalı tuttunuz ve çocuklar iki buçuk yıl boyunca o mecradan uzak kaldı. Şimdi, yine benzerini yapıyorsunuz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ama orada Atatürk’e hakaret içeriğini kaldırmamıştı, ondan dolayı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Evet.

YouTube’u da daha önce kapatmıştınız. Gençleri günümüzden kopartıyorsunuz. Uzaktan eğitim çağında siz uzaktan eğitimi yanlış anlıyorsunuz. Üç yıl, dört yıl geriden gelsin diye çocuklar...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Geriden eğitim...

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Böyle bir “geriden eğitim” olarak anlıyorsunuz herhâlde. Çocukları hakikaten günümüzden, çağımızdan kopartıyorsunuz.

Şimdi, daha önce arkadaşlarımız da bahsetti: KOBİ’ler sosyal medya üzerinden ürünlerini pazarlıyorlar, tanıtımlarını yapıyorlar. Önce bir kriz geldi, daha sonra bir corona krizi geldi, oradan canlı kurtulanları da herhâlde bu sosyal medya kriziyle tamamen ürünlerini pazarlayamaz hâle getirip oradan da bir kriz yaratmanın peşindesiniz; esnaf zaten perişan, bunu yapmamak lazım.

Çin Twitter’la ilgili “Benim bilgilerimi Çin’de tutacaksın.” dediği için Twitter oradan çıktı gitti. Şimdi, Türkiye de aynı şekilde “Bilgileri burada tutacaksın.” dediğinde Twitter’ın gideceğini hepiniz biliyorsunuz. Ve bilgilerin burada tutulmasının, burada saklanması, onlara ulaşılmasının ve Türkiye’yle ilgili bilgilerin ayrıştırılmasının mümkün olmadığını siz de gayet iyi biliyorsunuz ama amacınız “yerli medya” diyerek, “yerli sosyal medya” diyerek tamamen kontrolünüz altında, tamamen insanların baskı altına alındığı, hiçbir şeyi eleştiremediği, yanlış size söyleyemediği bir ortam yaratmaya çalışmak. Böyle bir ortamın size faydası yok. Eğer siz Emniyet supaplarını kapatırsanız, yanlışlarını söyleyecek mecra bırakmazsanız o yanlışlarınızla çok daha derin bir çukura gömülmüş olacaksınız; onun için, bırakın da insanlar bazı eleştirileri bazı ortamlarda yapsınlar. Siz “havuz medyası” diye bir medya ürettiniz ve o ürettiğiniz havuz medyasında bütün o mecralar kapandı. Yani halkın daha önceden 100 binlerce satan gazeteleri vardı, o gazeteler şimdi 10 binler bile satmıyor. Böylesi bir durumda, insanların tek haber alma, doğruyu öğrenme kaynağını da bir bir uzaklaştırmaya çalışıyorsunuz.

Burada, kişisel bir içerikten dolayı platforma ceza veriyorsunuz. Eğer kişisel bir problem varsa -suçun şahsiliğinden dolayı- niye o platforma siz bu cezayı veriyorsunuz? Böylesi bir şeyde birinci seferde 10 milyon lira, ikinci seferde ilave olarak 30 milyon lira gibi çok çok ağır cezalar öngörerek aslında diyorsunuz ki: “Siz buradan gidin, biz burada halkımızla baş başa kalalım, halkımız da kaderiyle baş başa kalsın.” Bu korku aslında sizin Gezi’den beri yaşadığınız bir korku. Gezi’den sonra dediniz ki: “Dünyada olduğu gibi, Türkiye’de de sosyal medyadan insanlar örgütleniyor.” “Biz bunların önünü nasıl keseriz?” diye her zaman bir arayış içerisinde oldunuz. Hatta, böylesi bir ortamda, koronavirüs

salgınının olduğu böyle bir ortamda dahi yaz tatilinden sonraya, önümüzdeki döneme bırakmadınız. Şimdi, bu kadar aceleci davranmanızın bir sebebi, demek ki korkularınız çok depreşiyor, birkaç ay bile beklemekten uzaksınız.

Bizim bu süreçte başka bir sorununuz da internet altyapısıyla ilgili problemler. Burada yayın yaparken bile şuradaki “Wi-Fi”yi doğru düzgün kullanamadık yani hücresel veri üzerinden yayın yapıyoruz şu anda. Yani altyapının bu kadar kötü olduğu bir ortamda bir de diyoruz ki: “Bant genişliklerini yüzde 50’ye, sonra yüzde 10’a kadar düşürecek şekilde...” Yani “Eğer o mecra Türkiye’den çıkmıyorsa biz onları kullanılamaz hâle getireceğiz.” diyorsunuz. İnternet ortamı altyapısının bu kadar kötü olduğu bir durumda bile siz bu durumu bile reva, yeterli görmüyorsunuz, çok daha kötü bir ortamda Türkiye’nin internete erişimini engellemeye çalışıyorsunuz.

Biliyorsunuz, Cumhurbaşkanıyla ilgili rakamlar az önce arkadaşlarımız tarafından söylendiğinde siz dediniz ki: “Ya, o kadar olur mu?” 200 bin civarında soruşturma açılıyor ve bunların da yaklaşık 50 bin kadarı da davaya dönüşüyor. Yani bir Cumhurbaşkanıyla ilgili bu kadar davaya konu olabilecek bir dönem hiçbir zaman oldu mu? Maalesef, bu dönemde halkıyla bu kadar sorunlu bir Cumhurbaşkanımız var.

İşte, diyorsunuz ki gençlerle ilgili: “Z kuşağına biz çok iyi yaklaşıyoruz.” Z kuşağı “dislike” rekoru kırdı diye sosyal medyasından oluyor. İnsanların sosyalleşebildiği alanları, parkları, bahçeleri, şehirleri talan ettiniz, betona gömdünüz. İnsanlar sosyal medya üzerinden biraz sosyalleşebiliyor, bu sosyalleşme olanağını da elinden almanız toplumun ruh sağlığı açısından da sağlıklı bir şey değil. Bu konuda da ben bir hekim olarak uyararak istiyorum.

Siz “yerli mecra” diye Twitter’ın yerine başka bir mecra koyacaksınız ama o mecra aynı İran’da olduğu gibi, aynı üçüncü dünya ülkelerinde olduğu gibi çok dar kapsamlı, çok yetersiz ve insanların oradan hiçbir duyurusunu, çağrısını, görüşmesini, konuşmasını yapamayacağı amatör ortamlar olacak. O amatörliklere Türkiye’yi mahkûm etmeyin, bu yasayı bir an önce çekin. Madem, dijital mecralarla ilgili bir komisyon kurmayı düşünüyorsunuz -kırk yılda bir doğru bir iş yapıyorsunuz- o yaptığınız doğru işi devam ettirin, o komisyonda herkes otursun, konuşsun; bu, sosyal medya üzerinde işlenebilecek suçlarla ilgili, orada çıkabilecek sorunlarla ilgili neler yapılabilir, bunu tarafsız, doğru, bilim adamları, bu konudaki uzmanlar ve derneklerin de temsilcilerinin olduğu bir durumda tartışalım, uzun tartışmalar sonucunda yarım yamalak değil, yarın bir gün rezil rüsva olacak değil, doğru düzgün bir kanun hazırlayalım ve geleceğe doğru düzgün bir kanun bırakmış olalım.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum Sayın Şeker.

Sayın Abdullah Koç, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, gecenin bu saatinde biz milletvekilleri olarak yasama Meclisinin en önemli komisyonlarından olan Adalet Komisyonunda gerçekten çok ciddi kaygılarımızı dile getiriyoruz. Şimdi, bu kaygılar az buz kaygılar değil. Bu kaygıların temelini insan hakları oluşturuyor, gerçek anlamda bir arada yaşamının zorunlu olduğu demokratik bir yapının ne kadar gerekli olduğu bütün milletvekilleri tarafından dile getiriliyor. Şimdi, bu iktidarın belki de dünyada çok az örneği olan mevcut bir yapıyla biz maalesef bugün itibarıyla tartışıyoruz, o da şu: Bütün ülkeler, demokratik açılım açısından ileriye doğru giderken maalesef bu iktidar -ilk yıllarından sonra on sekiz yıllık iktidar karnesinde- belli bir süreçten sonra maalesef geriye dönüşe ilişkin birtakım uygulamalarla toplumu karşı karşıya bırakıyor.

Bakın, çok uzun bir süredir Türkiye’de yani bu komisyonlarda bir kısıtlama var, bir hak kısıtlaması var; biz bunu kaldıralım. Daha çok “Hak ve hürriyetleri gözetelim.” şeklinde bir uygulamayla karşı karşıya kalmadığımızı çok net bir şekilde belirtmek istiyorum. Yani, özellikle bu komisyonda iki yıllık bir süreçte, ne kadar hürriyet varsa, ne kadar demokratik bir hak varsa, maalesef göz dikiliyor ve bu şekildeki uygulamayla kısıtlamaya gidiliyor.

Bakın, şimdi, bu 3’üncü maddede getirilen husus nedir? Para cezası 1 katından 10 katına kadar çıkarılıyor, 10 kat kadar artırılıyor. Yani siz bunu şimdi Anayasa’daki mevcut olan hükümlere göre değerlendirdiğiniz zaman Anayasa’ya uymuyor, e Türkiye’deki mevcut olan yargının parasal değerine baktığınız zaman, endekse baktığınız zaman, yıllık artışa baktığınız zaman ona uymuyor. Şimdi, vergi hukuku açısından baktığınız zaman, bir kazancı vergilendirme veya mevcut olan bir değeri vergilendirme oranına bakıyorsunuz, ona da uymuyor. Ceza hukuku açısından baktığınız zaman, cezanın kanunilik ilkesine uymuyor. Anayasa’nın 38’inci maddesine çok ciddi bir şekilde aykırılık teşkil ediyor. Yani burada ne olmuş? Şimdi gerekçelerden bir tanesi de şuydu: Bu Kanun Teklifinde bulunan milletvekilleri tarafından bu dile getirildi veya diğer, Bilim Kurulundan gelen insanlar, kürsülerden gelen insanlar dile getirdiler. “Bu sosyal ağ sağlayıcıları veya Facebook, Twitter vesaire gibi kurumlar yurtdışında çok ciddi şekilde, milyonlarca dolar para kazanıyorlar. Dolayısıyla bizim getireceğimiz bu cezayı da biz bu şekilde küçük görüyoruz ve bunu artıralım.” Şeklinde bir mantık söz konusu. Bakın, bu dünyanın hiçbir yerinde böyle bir mantık olamaz. Şimdi, siz cezai bir hüküm öngörüyorsunuz, kendi iç hukukundaki mantık çerçevesinde bunu yapmak durumundasınız. Bunu hangi mantıkla yapıyorsunuz? Bunu hangi hukuki gerekçeyle dile getiriyorsunuz? Ya, böyle bir gerekçe olabilir mi? Yani hem Anayasa’ya aykırı hem de kanunlardaki mevcut olan uyumluluk ilkesine aykırı olan bir husus.

Şimdi ben size şunu soruyorum: Bakın, Türkiye’de neredeyse her gün bir iş cinayeti yaşanıyor değil mi? İşçiler inşaattan düşüyor veya tersanelerde düşüp yaşamını yitiriyor. Şimdi, 1 işçiye biçilen bedel ne kadar biliyor musunuz? Ortalama 150 bin ile 200 bin lira arasında bir bedeldir. Bakın, Türkiye’de bir cana, bir bedene ölçülen bedel o kadar, onun fazlası değil ama bunun yanında, Komisyon burada bir yasama faaliyetinde bulunuyor. Öyle bir aşamaya geldi ki yani siz bu kanunun neresinden tutarsanız elinizde kalıyor. Gelin o zaman madem bu kadar şeyse, bu kadar paraya değer veriyorsak, bu kadar önemsiyorsak bu tür şeyleri, peki, bir iş cinayetindeki bir işçinin bedenine niye bu kadar ya da hak sahiplerine niye bu kadar küçük bir bedelle biz toplumu karşı karşıya bırakıyoruz.

Bakın, bir, yasama kalitesi çok önemli yani çok çok önemli. Yasama kalitesi açısından baktığınız zaman... Bakın, muhalefetin sesine kulak asın. Muhalefetin sesine kulak asmadığınız zaman siz bu kanunu... Bakın, şöyle bir mantıkla bu kanun yapılıyor: Biz yapalım, bakacağız, yanlışsa yeniden düzelterek. Ya, arkadaşlar, bakın, binlerce ağaç kesilecek, kitaplar basılacak, insanlar bunlardan dolayı -binlerce insan, milyonlarca insan- belki bu meseleden dolayı mağdur olacak. Niye peki burada bizim ileri sürdüğümüz, size yaptığımız eleştirileri niye peki gözetmiyorsunuz? Niye bu kadar, bu saatlere kadar biz bu eleştirilerimizi dile getiriyoruz?

Bakın, bu muhalefet gerçek anlamda hiç kimseye düşman değil yani size düşmanlık etmiyor. Bakın, biz diyoruz ki bu ülkede hep beraber yaşıyorsak, bu ülkede bir kanun yapacaksa bu kanunu da mevcut olan ölçüler çerçevesinde ve muhalefetin mevcut olan eleştirilerini de gözeterek bu işi yapalım. Eğer on gün sonra bu kanunu değiştirecekse, bakın, birçok anlamda hak ihlaline neden olacaksınız.

Bir örnek vererek sözlerime son vermek istiyorum: Bakın, bu temel yasalar yaklaşık olarak dört-beş yıl önce değiştirildi. Ne oldu peki? Onun üzerine ceza yasasında, Ceza Muhakemesi Kanunu’nda, bir sürü kanunda, temel kanunda yeniden değişiklik yaptınız. Yani bu, bu halka reva görülebilecek bir durum mudur?

Bakın, bu muhalefetin sesine biraz kulak verin. Gerçek anlamda biz burada yani kanun yapma tekniğine uygun bir kanun düzenlemesi yapalım, bu kadar acele etmeyelim. Çünkü bu acele, gerçek anlamda hak ihlallerini beraberinde getirecek.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Bu hususun dikkate alınmasını talep ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sağ olun.

3'üncü madde üzerinde 3 adet aynı mahiyette önerge var, okutup birlikte işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3050) evrak numaralı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

Aydın

Mersin

Zeynel Emre

Rafet Zeybek

İstanbul

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Züleyha Gülüm

Mehmet Ruştı Tiryaki

Abdullah Koç

İstanbul

Batman

Ağrı

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ayhan ErelHasan Subaşı

Aksaray Antalya

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 5651 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin başlığı “İçeriğin çıkarılması ve erişimin engellenmesi kararları ile yerine getirilmesi” şeklinde, birinci fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesine” ibaresi “içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine” şeklinde, ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Erişimin engellenmesi” ibaresi “İçeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, ikinci ve altıncı cümlelerinde yer alan “erişimin engellenmesine” ibareleri “içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde, beşinci fıkrasında yer alan “Erişimin engellenmesi” İbaresini “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, yedinci fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinde yer alan “erişimin engellenmesi” İbareleri “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, sekizinci fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinde yer alan “erişimin engellenmesi” ibareleri “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin

engellenmesi” şeklinde, onuncu fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen içerik,” şeklinde, onbirinci fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, “erişim sağlayıcısına” ibaresi “ilgili içerik, yer ve erişim sağlayıcısına” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkraya “yirmidört saat içinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “erişim sağlayıcı tarafından” ibaresi eklenmiştir.

“Bu karar, ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcısına bildirilerek gereğinin yerine getirilmesi istenir.”

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Söz talepleri var.

Sayın Subaşı, siz 4’üncü maddede söz istemiştiniz.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Evet.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Buyurun.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu internet ve bilgiye kolay ulaşım, bana göre çağa adını verecek kadar belki önemli. Yani en ücra köşeden, bir mezradan bugün en önemli bilgi kaynaklarına çok rahatlıkla ulaşılabilmesi gerçekten dünyada bir devrim yaratmıştır ve bugün her yurttaşın ya da dünyanın her köşesindeki kişinin, bütün devlet başkanlarını Twitter’den veya Facebook’tan takip etme şansı bulunmaktadır. Bana göre, çağı böylesine etkileyen bir bilgi kaynağının erişilmesine zorluklar getirilmesi, yasaklar getirilmesi -ki Türkiye’de yaşandı YouTube’ta ve birçok kanalda, birçok mecrada yasaklamalar- ve şimdi de yine yasaklama yoluna gidilmesi son derece vahimdir.

Otoriter rejimlerin bilgiye çabuk ulaşılmasından ve bu kanallarda, bu mecrada eleştirilerin rahat yapılır olmasından rahatsızlığı da bilinen bir gerçektir. Şimdiye kadarki konuşmalarda hep Almanya’yla ilgili örnekler verilmiştir; ben, bunu doğru bulmam. Bu hazırlanan teklif ile Almanya’daki değişiklikler birbirine çok benzememekle birlikte, bir kere Almanya’daki hukuk ve insan hakları kavramı ile bizim geldiğimiz noktadaki hukuk ve insan hakları kavramı arasında büyük farklar bulunmaktadır. Her şeyden önce, Almanya’da ve benzer ülkelerde bir hukuk güvencesi ve yargı bağımsızlığı insanlar için, yurttaşları için en önemli güvence sayılmaktadır.

Twitter’a dünyanın her kesiminden 7.396 mahkeme kararı ulaşmıştır erişim engellenmesine dönük. Bunun 5.487’si yani yüzde 74’ü Türkiye’den gitmiştir. Düşünün, dünyadaki tüm engelleyici mahkeme kararlarının yüzde 74’ü Türkiye’den.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ama Hasan Ağabey, sen hukukçusun ağabey.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Yanlış mı söyledim?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Taraf olduğu Almanya’da sadece mağdur olan kişilerin şikâyetiyle -bakın, mahkeme kararı değil- 104 bin içerik çıkartılmış.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – 500 bin küsurda 104 bin içerik çıkarılmış olabilir.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Mahkeme kararını kabul etmiyor, 4 bin tane mahkeme kararını kabul etmiyor; bir kıyaslayın ya.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler, karşılıklı olmasın, tamam, geçti tutanağa, ısrar etmenize gerek yok.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Dinledim, dinledim; 500 binde 104 bin çıkarılmış kabul doğru bilgiyse.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bizim 4 bini niye kabul etmiyor?

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Ama erişim engeline dair mahkeme kararlarına baktığımız zaman yüzde 74’ü Türkiye’den.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ağabey, bizi muhatap kabul etmiyor, benim şikâyetimi dinlemiyor ki.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Bir dakika, sözlerimi bitireyim; neden muhatap almıyor oraya da gelmek isterim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler, söz alırsınız, siz de düşüncenizi sonra açıklarsınız.

Buyurun Sayın Subaşı.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Google’a 65.973 içerik çıkarılmasıyla ilgili başvurumuz var, 25.051’i çıkarılmış Google tarafından. Eğer Google ofis açarsa Türkiye’ye, bizim sulh ceza hâkimliklerini de bir taraftan düşünürsek bu 65.973 çıkarılma isteğinin tamamı çıkarılmış olurdu. 10 bin YouTube videosu çıkarılmıştır bugünkü mevzuata göre ve başvurular üzerinden. 6.200 Facebook içeriği çıkarılmış; 5651 sayılı Yasa’ya göre erişim engeli bildirilmiş ve Facebook’ta 6.200 içerik çıkarılmış, 408.494 “web” sitesine erişim engeli söz konusu. Şimdi düşünün, bunlar, bu uluslararası kurumlar kendi hukukuna tabidir.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Uluslararası kurum değil efendim, ticari şirket. Ne uluslararası kurumu, yapmayın Hasan ağabey.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Ticari şirketler kendi hukuklarına tabidir, kendi ülkelerinin hukukuna tabidir.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Para kazanıyorlar.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Buna göre, erişim engellerine de bakıyor “Bu, basın özgürlüğünü ihlal niteliğinde, hak ihlali niteliğinde.” deyip kendi hukuk ve insan hakları kavramına göre bir kısmını kabul ediyor, bir kısmını gayriciddi buluyor. Bizim Türkiye’deki basından birçok kişinin tutukluluğunu düşünürsek, yargı sonucundaki tutuklamaları, yıllarca tutuklu kalanları düşünürsek bu kurumlar ve ticari şirketler kendi hukuklarını uygulamak suretiyle istediğimiz kişisel bilgileri vermemektedir kendi hukuklarına göre fakat burada ofis açtıklarında, bizim sulh ceza hâkimliklerinin kararına göre kişisel veri gizliliği kalmayacaktır. Almanya’yla mukayeseler ediliyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bir dakika, ne gizliliği ağabey, gizlilik yok ki. Twitter gizliyor mu yani? Facebook gizliyor mu?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler, karşılıklı olmasın.

Sayın Subaşı, sözünüzü tamamlayın.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Kişisel verileri nasıl verirler? Kişisel verileri dağıtamazlar.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Dağıtıyor Hasan ağabey.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Ancak sağlıklı yargı kararlarıyla dağıtabilirler.

Şimdi, buraya geldiğinde bizim hukukumuza tabi olacak. Bizim hukukumuza tabi olduğu zaman ceza yememek adına iktidara yakın her talebi kabul etmek zorunda ya da Çin’de olduğu gibi “Ben bu ülkeye gitmiyorum.” demek durumunda ama iktidar için 2 ihtimal de yarar sağlıyorsa bu yasayı siz çıkarmaya çalışın.

Şimdi, kişisel bilgiler verilmediği gibi paylaşım kaldırılması isteklerini de sınırlı kabul etmişler, kendi hukuklarına göre suç sayılmayanları, bizim “suç” dediklerimizi kendi hukuklarına göre suç saymamışlardır. Almanya’yla mukayeselerde atlanan bir şey var ki sulh ceza hâkimliği onlarda yoktur. Eğer onlarda da bizim sulh ceza hâkimliği gibi bir müessese olsaydı o 500 binden 130 binin değil, en az 300-400 binin erişimi engellenmiş olurdu.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Kuvvetler ayrılığı da var orada Hasan Bey.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – E tabii ki yani onların, o kurumların tabi olduğu hukuk ile Almanya’daki, Fransa’daki hukuk AB hukuku içinde birbirine benzer hukuklar. Onun için orada mahzur görmüyor ama bizim hukukumuzun son yıllarda gerilemesi düşünüldüğü takdirde Türkiye’ye gelmeleri de muhtemel görünmüyor. Gelmediklerini düşünmemiz hâlinde... O genç Hanımefendi, Zeynep Hanım çok güzel bir konuşma yaptıktan sonra şöyle bağladı: “Siz, o şirketlerin, uluslararası kuruluşların avukatı gibi konuşuyorsunuz, bizim egemenlik haklarımız var.” Oysa egemenlik hakkı... Bu bilgiye erişimin engellenmesi, inanın Türkiye’yi çok geriletir, toplumları çok geriletir. Bu bilgiye bu kadar kolay erişim, bana göre, bu çağa ismini verecek kadar önemli bir olaydır. Bunlardan mahrum kalmak, yasaklamak, kısıtlamak toplumlara yapılabilecek en kötü örneklerdir. Ha, bunların içinde, bu kadar bilgi paylaşımının içinde yanlışlar da vardır fakat insanların mantığına, muhakemesine güvenip de “Doğruyla yanlış ayırt edemez.” dersek bu bilgileri hiç kullanmamamız gerekir. Gazeteleri düşünün, gazetelerde hangi bilgi ne kadar doğru, hangisiyle başa çıkabiliyoruz? Buradaki milyonlarca akan bilgiyi hangi kurum denetleyebilir? Türkiye’ye geldikleri süre içinde -diyelim ki geldiler- milyonlarca itirazı ne şekilde, kim karara bağlayabilir? Hangi mahkeme ya da şahıs, buraya konan temsilci bu bilgileri nasıl bu doğru, bu yanlış tefrik edebilir, bizim hukukumuzu nasıl uygulayabilir? Bunlar pratikte uygulama imkânı olmayan şeylerdir. Fakat içinde kirli bilgi de olsa bilgi bilgidir ve bizim hukuk sistemimiz eğer güven verdiği takdirde... Orada, demin saydığım gibi birçok erişim engellenmiştir ve 408 bin WEB sitesi engellenmiştir. Facebook’ta, Twitter’da birçok şey engellenmiştir ama binlerce mahkeme kararından yüzde 74’ü bizden gittiği de düşünülürse bizim çok da güvenilirliğimiz yok sayabiliriz.

Ben, yine Zeynep Hanım’a, genç kardeşimize Almanya’da...

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Zeynep Hanım burada yok yalnız.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Cevap hakkı yaratacak bir şey söylemiyorum, yok tabii ve çok da beğendiğini ifade ettim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Halil Bey temsilen size bakarak konuşuyor, idare edin.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Ona şunu sormuştum: “Zeynep Hanım çok iyi incelemişsiniz ama orada hukuk yapma tekniği, kanun yapma tekniği nasıl oluyor onu incelediniz mi? Almanya ve Fransa’da bu tür yasalar hazırlanırken nasıl hazırlanıyor?” dediğimiz zaman: “Siz uluslararası firmaların egemenliğini düşünmeyip uluslararası firmaların avukatı gibi konuşuyorsunuz.” demişti muhalefete. Ama diğer genç arkadaşımız bu sıralardan şunu dedi: “Almanya’yı çok iyi biliyorum, takip ettim; oradaki usulü de biliyorum, Parlamentodaki çalışmaları da biliyorum. Almanya’da sağdaki parti, soldaki parti bir araya gelmişler, bu yasayı hazırlamışlar ve sunmuşlar.” dedi. Yani, Zeynep Hanım’a sorduğum soruyu çok güzel, kendisi cevapladı. Ben de diyorum ki, Almanya’da madem sağ parti, sol parti birleşip böyle önemli bir yasayı hazırlayabiliyor. Siz de iktidar da muhalefetiyle beraber ya da kullanıcılarla beraber, hatta Z kuşağını biz temsil ediyoruz demek yerine, genç üyeleriniz rozetimiz var diye... Maalesef o kuşağı kimse temsil etmiyor, aynı barolarda olduğu gibi. Bizler hukukçu olarak rozetimiz var gibi nasıl “Onların kanunu yapmaya hakkımız yok.” demişsek rozet bize o kesimi temsil etme hakkı maalesef vermiyor.

Değerli arkadaşlarım, keşke biz de şu yasayı acilen bayram öncesi şu birkaç günde çıkarmak yerine bunun çok önemli olduğunu önümüzdeki aylarda ve yıllarda çok iyi fark edeceğiz. Bunu bu şekilde çıkarmanın sakıncalarını hep birlikte görürüz. Onun için, dileğimiz o dur ki önümüzdeki aylarda tartışarak, görüşerek... Halil Bey ne güzel söylemişti: “Adalet Komisyonu o kadar da güzel çalışıyor, o kadar da başarılı.” diye. Evet, o öyle görüyor da bizler de ne kadar, ne söylesek virgülünü değiştirememekten yakınmakta da biz haklıyız kardeşim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz, Sayın Subaşı.

Sayın Deniz Yavuzılmaz... Bir sonraki madde de verelim o zaman.

Sayın Özkan Yalım...Yok. Ona da bir sonraki maddede...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ben alabilirim Başkanım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Ünal Demirtaş, buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak)– Teşekkür ederim Sayın Başkan. Bütün milletvekili arkadaşlarımı ve değerli katılımcıları saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Anayasa’yla güvence altına alınmış temel hak ve özgürlükleri, demokratik kurum ve kuralları tahrip ederek atılan adımlara bu yasayla şimdi Twitter, Facebook, Instagram gibi sosyal medya hesaplarının ve internet alanının çok daha fazla baskı altına alınmasına ve sansür edilmesine yol açacak bir yasa teklifini konuşuyoruz. Gecenin saat ikisi olmuş, böyle bir değerlendirme yapıyoruz.

Aslında ülkemiz mevcut mevzuatla bile internet ve sosyal medyayı son derece kısıtlayan ve baskılayan ülkelerden biri olmuştur. Ayrıca ülkemiz basın özgürlüğü konusunda da dünyada 180 ülke arasından şu anda 154’üncü sıraya kadar gerilemiş bir ülke hâline dönüşmüştür.

Geçtiğimiz yıllarda ülkemiz en çok kullanılan sosyal medya platformlarının getirdiği yasaklarla tüm dünyada gündeme gelmiş durumdadır. Bu konuda siyasi iktidarın sicili oldukça bozuktur. Örneğin 2008 ile 2010 yılları arasında YouTube iki buçuk yıl engellenmiştir. Wikipedia ise 2017 Ocak ayından 2020’ye kadar kapalı kalmıştır. Türkiye’deki internet ve sosyal medya erişim engellerini izleyen İfade Özgürlüğü Derneğinin raporuna göre 2014’ten 2019 sonuna kadar Türkiye’de 408.494 web sitesinin engellendiği belirtilmiştir. Yani aslında mevcut kanun hükümleriyle, düzenlemelerle bile siyasi iktidar sosyal medyaya ve internet alanına istediği gibi sansür uygulayabiliyor ve istediği gibi yasak koyabilmektedir.

Peki, şu anda Türkiye’de internet ve sosyal medyayı denetleyen, yasaklayan, sansürleyen yeni bir düzenlemeye ihtiyaç var mıdır? Aslında toplum açısından böyle bir düzenlemeyen hiç de ihtiyaç yoktur. Tam tersine, sosyal medyayı ve internet ortamını daha da özgürleştirecek bir düzenlemeye ihtiyacımız vardır. Bu teklifle yine düşünce ve ifade özgürlüğüne, siyasi iktidara eleştiri getirenler sosyal medyada ve internet ortamında da susturulmak istenmektedirler. Muhalefet baskı altına alınmak istenmektedir. Yine, bu düzenlemeyle daha fazla sansür, daha fazla yasak, daha fazla baskı, daha fazla soruşturma ve daha fazla ceza verilmesi amaçlanmaktadır. Bunların bu yasayla temelleri atılmaya çalışılmaktadır.

Bağımsız ve tarafsız yargının olmadığı, demokratik kurumların tahrip edildiği, siyasi iktidarın toplum üzerinde ağır bir baskı kurduğu ülkemizde bu yasa temel hak ve özgürlükleri de çok ağır bir şekilde zedeleyecektir, demokrasiye de çok büyük zarar verecektir.

Almanya ile Türkiye’yi kıyaslamayı ise son derece yanlış buluyorum. Az önce bu kanunun çıkmasını isteyen konuşmacılar, hatipler Almanya ile Türkiye kıyaslaması yapmışlar. Bunu son derece yanlış buluyorum. Yani birbiriyle her alanda çok ilgisi olmayan bir ülke kıyaslaması olarak

değerlendiriyorum bunu çünkü Almanya’da hukuk devleti ve demokratik kurumlar tam anlamıyla yerleşmiştir, demokrasi son derece ileri düzeydedir. Oysa bizde öyle mi? Bizde maalesef böyle bir durum söz konusu değildir. Bizde bir tek adam yönetimi vardır ve çok daha acısı da yargımız bağımsız ve tarafsız değildir. Yargı da tek adama bağlanmış durumdadır. Dolayısıyla bizde bu yasa çıkarsa eğer, bu gerçekleşirse sonucu tam anlamıyla bir felaket olacaktır.

Son dönemlerde çıkardığınız birçok kanunda olduğu gibi, örneğin 2010 referandumunda olduğu gibi yasama, yürütme ve yargının tek adama bağlandığı Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde, o kanunda olduğu gibi, Anayasa değişikliğinde olduğu gibi, çoklu baro yasasında olduğu gibi bu yasa da –burada tarihe not düşmek için söylüyorum- dönecek dolaşacak sizi vuracak çünkü Z kuşağı bu yasaı çok dikkatli bir şekilde izliyor ve Z kuşağı ve Türkiye’de demokrasiye inanan seçmenler önümüzdeki ilk seçimde sandık önlerinde geldiğinde size gereken cevabı sandıkta vereceklerdir. Dolayısıyla, Türkiye’deki baskı ortamını artıracak, demokrasiyi bu şekilde zarara uğratacak bu kanunun geri çekilmesinin Türkiye’nin daha çok yararına olacağını düşünüyorum.

Teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Demirtaş.

4’üncü madde üzerinde...

Züleyha Hanım siz 4’te konuşacaksınız değil mi?

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Gülüm.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Şimdi, -kimseyi dinlemiyorsunuz üzerinden- EngelliWeb 2019 “Buzdağının Görünmeyen Yüzü” diye bir rapor var. Aslında burada 2019 yılı, 2018 yılına ilişkin çok ciddi bir araştırma yapılmış ve buna dair değerlendirmeleri de sunmuşlar arkadaşlar, keşke bu raporları dikkate alabilseydiniz.

Şimdi, İfade Özgürlüğü Derneği tarafından hazırlanmış bu raporda 2019 EngelliWeb raporu kapsamında, Türkiye’den 2019 yılı sonu itibarıyla 408.494 “web” sitesi ve alan adına erişimin engellendiği tespit edilmiş. EngelliWeb çalışması kapsamında 2007 yılı içerisinde 40; 2008 yılı içerisinde 1.017; 2009 yılı içerisinde 5.150; 2010 yılı içinde 1.732; 2011 yılı içinde 7.490; 2012 yılında 8.699; 2013 yılı içinde 19.732; 2014 yılı içinde 38.250; 2015 yılı içinde 34.642; 2016 yılı içinde 44.4644; 2017 yılı içinde 91.218; 2018 yılı içinde 94.233 ve 2019 yılı içerisinde 61.049 “web” sitesi ve alan adının erişimi engellendiği tespit edilmiş. Türkiye’den 2019 yılı sonu itibarıyla erişimi engellenen 408.494 “web” sitesi ve alan adı, 689 farklı kurum tarafından verilen toplam 350.769 farklı kararla erişime engellenmiştir.

2019 sonu itibarıyla Türkiye’den erişime engellenen “web” sitelerinin 129.124 tanesi kapatılana kadar TİB, 237.086 tanesi TİB kapatıldıktan sonra BTK Başkanı tarafından olmak üzere 366.210 tanesi idari tedbir kararları ile 5651 sayılı Kanun’un 8’inci maddesi kapsamında erişime engellenmiş. 32.741 alan adı ve “web” sitesine de sulh ceza hakimlikleri, savcılıklar ya da mahkemeler tarafından erişim engellenmesi kararları verilmiş. Genel toplamda 7.362 “web” sitesi Sağlık Bakanlığı tarafından, 607 “web” sitesi Spor Toto Başkanlığı tarafından, 497 “web” sitesi Sermaye Piyasası Kurulu tarafından, 483 “web” sitesi Millî Piyango tarafından, 207 “web” sitesi Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından, 184 “web” sitesi Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından, 97 “web” sitesi Türkiye Jokey Kulübü tarafından, 49 “web” sitesi icra müdürlükleri tarafından, 35 “web” sitesi Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı tarafından, 12 “web” sitesi Erişim Sağlayıcıları Birliği tarafından, 5’er “web” sitesi de Yüksek Seçim kurulu ve Maliye Bakanlığı tarafından erişime engellenmiş.

Diğer taraftan EngelliWeb projesi kapsamında bugüne kadar 5651 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi kapsamında erişime engellenen toplam 16.358 haber adresi ve içerik ve haber siteleri tarafından silinen veya kaldırılan 8.523 haber adresi tespit edilmiş. Bu haberler 408 farklı sulh ceza hakimliği tarafından verilen 4.158 farklı kararla erişime engellenmiş. Yıllık bazda 5.599 erişime engellenen toplam haberle 2019 birinci sırada yer alırken, 2019 ayrıca 3.528 toplam haberle en çok haber silinen veya çıkartılan yıl olmuş. Dolayısıyla, haber siteleri tarafından 2018 içinde sıklıkla uygulanmaya başlayan oto-sansür 2019 içinde de dikkat çekici seviyede artış göstermiş.

Türkiye'de gitgide artan sansür uygulamalarının sosyal medya platformları tarafından açıklanan yıllık şeffaflık raporlarında da dikkat çekici bir seviyeye ulaştığı raporlarla da değerlendirilmiş. Türkiye'nin durumu özellikle Twitter şeffaflık raporlarında diğer ülkelerle karşılaştırıldığında ne kadar vahim olduğunu gösteriyor. Diğer sosyal medya platformlarına oranla Türkiye'de Twitter daha çok siyasal söylem ve siyasi tartışma için kullanılırken özellikle istatistiki veriler bakımından da en yakın takipçisi olan Rusya ve Japonya'ya göre toplam çıkarma talep sayıları ve çıkarılması ve kaldırılması istenen hesap ve "tweet" sayıları da oldukça yüksek. Bir taraftan sistematik bir şekilde yüzlerce erişimin engellenmesi kararı verilirken Anayasa Mahkemesinin internete erişim, ifade ve basın özgürlüğüyle ilgili yaklaşımı da 2019 raporlarında değerlendirilmiştir. Anayasa Mahkemesinin performansına bakıldığı zaman, Anayasa Mahkemesinin 2019 içinde erişiminin engellenmesiyle ilgili bölümler ve Genel Kurul düzeyinde 17 farklı başvuruyu karara bağladığı, bu başvurulardan 13 tanesinde ifade ve/veya basın özgürlüğünün ihlaline karar verdiği görülüyor. 2015'ten beri yapılmış olan çok sayıda başvurunun da henüz gündeme alınmadığı, karar verilmediği gerçekliği de duruyor kenarda. Anayasa Mahkemesinin Wikipedia platformuyla ilgili kararını vermesi için ise tam iki buçuk yıl geçmesi gerekiyor. İnternet gibi hayati nitelikteki bir iletişim mecrasına yapılan ve ancak sansür olarak tanımlanabilecek müdahalelerle ilgili başvuruların daha hızlı bir şekilde değerlendirilmesinin mümkün kılınması gerekirken Anayasa Mahkemesi tarafından verilen bu kararlar, erişim engelleme kararlarını veren sulh ceza hâkimlikleri tarafından hiçe sayılmakta, erişim engelleme kararları, Anayasa Mahkemesi hiç karar vermemiş veya yokmuş gibi verilmeye devam etmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 5651 sayılı Kanun'un gerek 8/a gerekse 9'uncu maddesi kapsamında vermiş olduğu ilkesel kararlar ve bu kararları 2019 içinde uyguladığı diğer kararlarda da görüldüğü üzere, erişimi engelleme kararlarının sulh ceza hâkimlikleri tarafından ancak istisnai durumlarda ve "ilk bakışta ihlal" ilkeleri çerçevesinde ihlalin apaçık belli olduğu durumlarda uygulanması gerektiği defalarca belirtilmiştir. Fakat istisnai durumlarda ve ancak Anayasa Mahkemesi tarafından belirlenen ilkeler kapsamında alınması gereken kararlarda bu rapor kapsamında yapılan değerlendirmelerde sulh ceza hâkimliklerinin Anayasa Mahkemesinin belirlediği ilkesel yaklaşımı tamamen göz ardı ettiği tespitleri yapılmıştır.

Anayasa Mahkemesinin 5651 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesiyle ilgili, "ilk bakışta ihlal" ilkelerini ilk defa ortaya koyduğu Ali Kızık kararına, 2019 içinde sulh ceza hâkimlikleri tarafından sadece -dikkatinizi çekiyorum Anayasa Mahkemesi kararının yerel mahkemeler tarafından, sulh ceza hâkimlikleri tarafından ne kadar dikkate alındığı oranını veriyor- binde 11 oranında atf yapıldığı, bu kararların da ancak üçte 1'inde bu ilkelerin uygulandığı görülmüştür. Dolayısıyla yaklaşık 6.200 karardan sadece 22 tanesinde "ilk bakışta ihlal" ilkesinin uygulandığı tespit edilmiş. Diğer taraftan, 8/a uygulamalarında ise ne 2019 öncesinde ne de 2019 içinde verilen kararlarda ne Ali Kızık kararına ne de Anayasa Mahkemesinin Ali Kızık kararından 8/a maddesine uyguladığı BirGün'le ilgili, BirGün gazetesiyle ilgili kararına herhangi bir atf yapılmadığı da tespit edilmiş. Sonuç olarak diyor ki: 5651 sayılı Yasa'yla yaşamaya başladığımız, uzun yıldan beri devletin karmaşık internet sansür mekanizması daha önce olmadığı kadar canlı ve aktif şekilde işlemeye ve gelişmeye devam etmektedir diyor. 2020

içinde RTÜK’ün de internetle ilgili yetkisini kullanacağı ve Covid-19 salgını sırasında krizi fırsata çevirme anlayışıyla ortaya çıkan soysal medya yasal düzenlemesinin, durumu daha da vahim hâle getireceğini tespit ediyor.

Şimdi, hani bu yargı kararlarından, yargıya uymaktan falan bahsediyorsunuz ya, ısrarla uyulmadığını söylüyorsunuz, Anayasa Mahkemesinin kararına bile uymayan kurumsal yapılarımız var, sulh ceza hâkimlikleri var, hiçbir şekilde bu kararı temel almayan mahkeme kararları var, sulh ceza hâkimlikleri kararları var. Biraz önce uzunca anlatmaya çalıştık, biz yargı kararlarına nasıl güveneceğiz, gerçek anlamda adaletin sağlanmasının hedeflenmediği, iktidarın sadece ihtiyaçları ve bekası için alınan kararlar ortadayken, Anayasa Mahkemesinin kararını bile tanımayan bir karar ortadayken, gerçi son soruya işte, Anayasa Mahkemesi de artık AİHM kararını bile tanımama noktasına gelmişken biz hangi hukuka, hangi kurallara, hangi yargı kararına güvenerek insanların özgürlüklerinin, ifade özgürlüğünün, düşünce özgürlüğünün, haber alma özgürlüğünün engellenmesine yönelik bu düzenlemeye güveneceğiz? Nasıl uygulanacağını nereden bileceğiz? Bugüne kadar uygulama pratiği aslında, gerçekte bu yasanın çıkmasından sonra nasıl uygulanacağını da açıkça gösterildiği bir durum değil midir? Bu nedenle bu yasa düzenlemesinin bir an önce geri çekilmesi gerekir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Evet, teşekkür ediyoruz.

Süleyman Bülbül, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

4’üncü maddedeki değişikliklerle maddede bulunan tüm erişimin engellenmesi ifadeleri “içeriğin çıkarılması” ve veya “erişimin engellenmesi” olarak değiştirilmiştir. Bu kapsamda “içeriğin çıkarılması” kavramı yasaya girmiştir. Düzenlemeyle, internet ortamındaki yayınlar hakkında soruşturma evresinde sulh ceza hakimliği, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından erişimin engellenmesi kararları dışında içeriğin kaldırılması kararı da verilebilecektir. Kanunun erişim engellemeyle ilgili maddelerine içerik çıkarma ibaresinin eklenmesi, kolektif dijital hafızanın silinmesine sebep olacak. Yasa teklifi geçerse, içerik çıkarma kapsamında zorunlu olarak tüm haberler silinecek ve kaldırılacaktır. İktidar, geriye doğru kendisini aklayacak ve tüm yolsuzluk iddialarına ilişkin ve eleştirisel haberleri bu durumda yok edecektir. Bu durum, dijital hafızanın yok olarak Z kuşağına temiz bir iktidar görüntüsü olan bir Türkiye yaratılmasına sebebiyet vererek gerçeklerden uzaklaştıracaktır.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – 4’üncü madde üzerinde 2’si aynı mahiyette olmak üzere 3 adet önerge vardır.

Aynı mahiyette olan önergeleri okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3050) evrak numaralı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

Zeynel Emre

Aydın

Mersin

İstanbul

Rafet Zeybek

Antalya

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Kanunun erişim engellemeyeyle ilgili maddelerine içerik çıkarma ibaresinin eklenmesi kolektif dijital hafızanın silinmesine sebep olacak; yasa teklifi geçerse içerik çıkartma kapsamında zorunlu olarak tüm haberler silinecek ve tüm yolsuzluklar ve eleştirel haberleri yok edilecek; bu durum dijital hafızanın yok olarak Z kuşağına temiz bir iktidar görüntüsü olan bir Türkiye yaratılmasına sebebiyet vererek, gerçeklerden uzaklaştıracaktır.

Ayrıca bu madde yurt dışında mukim şirketler açısından bir anlam ifade etmeyeceği için, ilgili içerikleri çıkarmalarına gerek kalmayacaktır. Türkiye’de mukim teknoloji şirketlerinin içerik çıkarma yaptırımına uğramamak için şirket merkezlerini başka ülkelere taşımalarına sebep olacaktır. Kaldı ki bu ağır yaptırımlar nedeniyle teknoloji şirketleri Türkiye’yi yatırım yapılabilecek ülkeler arasında da görmeyecektir.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ayhan ErelHasan Subaşı

Aksaray Antalya

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Teklif ile kanunun erişimin engellenmesi ve yerine getirilmesi başlıklı maddesinde değişiklik öngörülmektedir. Hâlihazırda mevcut olan erişimin engellenmesi kurumunun yanı sıra içeriğin kaldırılması adında yeni bir kurum öngörülmüştür. Bu vesileyle internet ortamında yapılan ve suç teşkil eden yayınlarla mücadele kapsamında suç oluşturan kısmı içeriğin çıkartılmasına yönelik bir düzenleme öngörüldüğü belirtilmektedir. İçerik kaldırma kurumu kolektif siyasi hafızanın ortadan kaldırılmasına neden olacaktır. Elektronik medyaya erişim sosyal boyutuyla yurttaşlığın inşası, politik boyutuyla da katılımı teşvik etmesi açısından iletişim sürecinin önemli bir parçasıdır. Aynı zamanda siyasi hafızanın muhafaza edildiği en önemli alanlardan biridir. Bu kapsamda bir takım içeriklerin kaldırılması yoluyla siyasi hafızanın yok edilmesi uygun görülmemektedir ve maddenin teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Aynı mahiyette olan önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önermeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/3050 Sıra Sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü Maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 4- “İnternet ortamında yapılan ve içeriği aşağıdaki suçları oluşturduğu hususunda kuvvetli şüphe sebebi bulunan yayınlarla ilgili olarak içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine karar verilir: a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan; 1) İntihara yönlendirme (madde 84), 2)Çocukların cinsel istismarı (madde 103, birinci fıkra), 3) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (madde 190), 4) Sağlık için tehlikeli madde temini (madde 194), 5) Fuhuş (madde 227), 6) Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228), suçları.”

İçeriğin çıkarılması ve veya erişimin engellenmesi kararının gereği derhâl ve en geç kararın bildirilmesi anından itibaren yirmi dört saat içinde yerine getirilir.

Züleyha Gülüm

Mehmet Ruştı Tiryaki

Abdullah Koç

İstanbul

Batman

Ağrı

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifle erişim engellemesine ek olarak içeriğin kaldırılmasının da öngörüldüğü katalog suçlar daraltılmalıdır. Çocuk istismarı, pornografisi gibi suçlarda içeriğin kaldırılması, erişimin engellenmesi yoluna gidilmesi şüphesiz ki yerinde olacaktır. Ancak bahsi geçen katalog suçlardan olan ve kanunda tanımı bile bulunmayan dolayısıyla çok geniş yorumlanmaya müsait “müstehcenlik” suçunun yer alıyor olması kabul edilebilir değildir. 2015 yılına kadar eşcinselliğin, “Genel Ahlaka Karşı Suçlar” başlığı altındaki müstehcenlik suçu içinde değerlendirilip cezalandırıldığı unutulmamalıdır. İlla katalog suç sayılmak isteniyorsa; uluslararası hukukta öngörülen asgari noktalar temel alınarak çocuk pornografisi, nefret söylemi, şiddete çağrı ve soykırımı teşvik suçları kabul edilebilir. Ancak bunların uygulamasının da demokratik toplumun gereklerine göre ve orantılılık, ölçülülük ilkeleri çerçevesinde, AİHS’e ve AİHM kararlarına uygun şekilde yapılması gerekliliği de mevzuatta açıkça yer almalıdır. Yine içeriğin kaldırılması, erişimin engellenmesi için hâlihazırdaki kanunda öngörülen “yeterli suç şüphesi”, keyfiliğin önüne geçilmesi amacıyla “kuvvetli suç şüphesi” olarak değiştirilmelidir. Yine yurt dışında yerleşik olan şirketler bakımından dört saatlik bir süre makul değildir. Saat farkı bu taleplerin yerine getirilmesinde gecikmelere sebep olabilecektir. Bu nedenle taleplerin yirmi dört saat içerisinde yerine getirilmesinin daha makul olacaktır.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4’üncü madde kabul edilmiştir.

5’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5-5651 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “içeriğe erişimin engellenmesini” ibaresi “içeriğin çıkarılmasını ve/veya erişimin engellenmesini” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesine” ibaresi “içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine” şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde, sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve dokuzuncu fıkrasında yer alan “erişimin engellenmesi” ibaresi “içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi” şeklinde değiştirilmiş, maddeye dokuzuncu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki onuncu fıkra eklenmiş, mevcut onuncu fıkra buna göre teselsül ettirilmiş ve aynı fıkroda yer alan “sorumlu kişi” ibaresi “içerik, yer ve erişim sağlayıcıların sorumluları” şeklinde değiştirilmiştir.

“(8) Birlik tarafından ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcıya gönderilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereği derhâl, en geç dört saat içinde ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcı tarafından yerine getirilir.”

“(10) İnternet ortamında yapılan yayın içeriği nedeniyle kişilik hakları ihlal edilenlerin talep etmesi durumunda hâkim tarafından, başvuranın adının bu madde kapsamındaki karara konu internet adresleri ile ilişkilendirilmemesine karar verilebilir. Kararda, Birlik tarafından hangi arama motorlarına bildirim yapılacağı gösterilir.”

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Süleyman Bey buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

5’inci madde 5651 sayılı kanunun içeriğin yayından çıkarılması ve erişimin engellenmesi başlıklı 9’uncu maddesini düzenlemektedir. Bu değişiklik maddesindeki 4’üncü maddede olduğu gibi “içeriğe erişimin engellenmesine” ibareleri, “içeriğin çıkarılması” ve/veya “erişimin engellenmesi” şeklinde değiştirilmiştir. Değişiklik yapılan 9’uncu madde kişisel hakların ihlali sebebiyle erişimin engellenmesini

de düzenlemektedir. Değişiklikle erişimin engellenmesi kararı dışında sulh ceza hâkimliği içeriğin çıkarılması, kaldırılması kararını verebilecek, sulh ceza hâkimlikleri daha fazla kullanılacak ve iktidar istediği zaman haberleri kaldırabilecek, çıkarabilecek, bu kapsamda iktidar kendi aleyhine ya eleştirisel tüm haberlerin geriye dönük olarak kaldırılmasını sağlayacak. Ayrıca, erişimin engellenmesinden farklı olarak haberleri sitelerden tamamen çıkarılması da burada söz konusudur. Burada unutulma hakkı, siyasi tartışmalardan uzak ve hassas olarak değerlendirilmesi gereken bir hak olarak düşünülmelidir. Geniş kullanımı bilgiye erişim haklarının kısıtlanmasına yol açabilir ve gerçeklerden kopuşla beraber sansüre yol açar. Bu sebeple dar şekilde yorumlanması gereken bir haktır. Bu düzenlemelerle hem sosyal medya platformlarının hem de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının hukuki güvenlik ve ön görülebilirlik hakları zedelenecaktır. Bu, Anayasa'nın ihlali demektir.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Abdullah Bey, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bizim de gerekçemiz şu: Kişilik hakları ihlali gerekçesiyle sadece erişim engellenmeyecek, içerikler de çıkarılacak, sansür genişleyecek, geriye dönük tüm Hükümet eleştirileri içeren haberlerin silinmesi sağlanacak ve dolayısıyla sansürün de çok etkili bir şekilde sağlanacağı ve bu nedenle de Anayasa'nın ihlali anlamına geleceğini düşünüyoruz. Bu maddenin de diğer maddelerde olduğu gibi tekliften çıkarılmasını biz talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Biz teşekkür ediyoruz.

Ali Mahir Başarır...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, bir haftadır tartışılan bir konu. Aslında internet hukukunu, bir anlamda da internet suçlarını tartışıyoruz. “İnternetin sahibi kim?” dediğimiz zaman, milyarlarca insan yani tüm dünya internetin sahibi. Bununla ilgili bir düzenleme yapılıyor ama maalesef bakıyorum burada internet hukukuyla ilgili uzman hiçbir hukukçu yok, ben dâhil olmak üzere.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Var burada. Hocam var.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bilmiyorum ama tabii, her şeyi bilen, seçim hukukunu bilen, her şeyi bilen, Anayasa'yı bilen Abdullah Güler var, o bildiğini söylüyor ama ben yine söylüyorum...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hocam var burada.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bu konuda, Komisyon olarak bunu söylüyorum, hep biz konuşuyoruz ama gerçekten çok teknik bir konu; bir sefer, uluslararası sözleşmeler yetersiz, bizim ceza hukukumuz yetersiz, Ceza Usul Kanunu'muz yetersiz, biz zaten bunda yetersiz bir durumdayız. Evet, bir düzenlemeye ihtiyaç var, bunu söylüyoruz ama hep şunu söyledik: Bununla ilgili uzmanlarla, milletvekilleri, Komisyon üyeleri uzun uzun tartışıp konuşmak zorundaydı. Türkiye’de birden, acele bir şekilde bu yasa gelmektense önce uluslararası bir sözleşmenin, kapsamlı bir sözleşmenin yapılması ve ondan sonra buna uygun hâle getirmemiz gerekiyordu. Şimdi, uygulaması olmayacak, bu bir gerçek çünkü bu şirketlerin hepsi kuruldukları ülkenin hukukuna tabi ve istediğiniz bilgileri, yaptırımları yerine getirmeyecek. Ne yapacaksınız? Kapatılacak. Peki, Türkiye’de bunun yaratacağı sıkıntıyı düşünebiliyor musunuz? Vermeyecek bu bilgileri. Size göre suç olan onlara göre suç değil, bana göre suç olan onlara göre suç olarak kabul edilmiyor, tersi de olabiliyor. O yüzden uluslararası sözleşmeler, uluslararası herkesi bağlayıcı kuralların olması gerekiyor. Bizim internetle ilgili ceza hukukundan tutun tüketiciye kadar her konuda yasalarımız zaten yetersiz. Bunu on iki saat Komisyonunda konuşacağız, iki

gün de Mecliste konuşacağız, bu yasa çıkacak. Ya, nasıl olur böyle bir şey. Allah aşkına, bu olabilecek bir şey mi? Bence başarılı olma şansı yok, baroda olduğu gibi, daha önce olduğu gibi yine çıkacak ve sonucu hüsrana olacak. Burada ısrarla söylüyorum, bu konu teknik, birçoğumuzun yabancı olduğu bir konu. “Hocam da burada” diyorsunuz. Ben baktım, çok az tez var; doktora tezi, yüksek lisans tezi, çok az kitap var. Yani özellikle 2000’li yıllarda yüksek lisans yaparken ben internet suçlarıyla ilgili tez konusu bulmak istediğimde kaynak bulamamıştım. On sekiz yılda çok gelişti ama yine geldiğimiz nokta Türkiye’de yetersiz. Bu yüzden, bence uzun bir zamanda, bilim adamlarıyla konuşarak, tartışarak bir yasa çıkarmamız lazım yoksa Türkiye’de çok büyük sıkıntı yaşayacağız. Yine, olan size olacak, yine bu gençler sizi protesto edecek. Sosyal medyayı kullanan milyonlarca insan bu sıkıntıyı sizin yarattığınızı düşünecek. Bence sorumluluğu hepimiz alalım ama bunu on iki saatte değil en azından bir aylık, bir buçuk aylık bir çalışmayla.

Teşekkürler.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Başarır.

Sayın Günay, sizin bu maddede bir söz talebiniz olmuştu, buyurun.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım, herkese hayırlı sabahlar diliyorum.

Bilgi ve iletişim teknolojileri hayatımızı kolaylaştırdı, bilgiye erişimi gerçekleştirdi ancak doğru ile yanlış ayırt edemeyen bir kitlenin olduğunu da lütfen unutmayalım. Burada, sizlerle, bana gelen bir mesajı paylaşmak istiyorum. Bunu dinlerken empati yapmanızı rica ediyorum; hepimizin çocukları var, torunları var ve nasıl bir ortama bu yavrularımızı emanet ediyoruz, lütfen, o şekilde dinlerseniz çok mutlu olurum. Bir televizyon kanalında sosyal medya ile ilgili bir programa katılmıştım ve onun ertesi günü bir genç kızımızı bana şu maili attı: “Hayırlı akşamlar Emine Hanım. Az önce babam radyodan dinlemiş sizi, size ulaşmam için beni aradı, onun üzerine yazıyorum bu mesajı, bir de e-posta atacağım, inşallah ulaşır.

Sizler, bizim devlet divanındaki sesimizsiniz, umarım bu sesi duyarsınız. Ne yapacağımızı bilmez hâldeyiz. Şu an kız kardeşim -ismini vermiş x-14 yaşında, intihar ettiği için Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde çocuk ve ergen psikiyatrisinde tedavi görüyor. Annem ve babamın günden güne eridiğini görüyorum. Peki, bu nasıl oldu? Her şey Instagram’da BTS Grubunun fanı olmasıyla başladı. BTS Grubu K-Pop’ın hayran kitlesi, ülkemizde 14 yaş altı.” Tekrar üzerinde durmak istiyorum 14 yaş altı. Yani biz Z kuşağından bahsediyoruz siyasi kaygılarla ama alfa kuşağı dediğimiz kuşağı kaybediyoruz. “Bu 14 yaş altı kitle, ülkemizde genelde kız çocuklardan oluşuyor. Sosyal medya üzerinde oluşturdukları fan sayfalarda küçük yaşlarına rağmen cinsiyetsiz bir cinsel fantezi kurguluyorlar, bu grup üyelerinin karakterleri üzerinden. Kendilerine “army” diyorlar ve sayıları binleri aşkın bir sürü çocuk.

O sayfalarda cinsel kimliklerini, geleceklerini, hayallerini kaybediyorlar. Yasaklanamayan, sansürlü paylaşımları takip ediyorlar. Biz, kardeşime engel olmadık, kuralları takmadı, okula bile gitmek istemedi. Bugün benim kardeşim ve yarınki gelecekte binlerce kişi karakersiz, cinsiyetsiz bir toplum olma yolunda ilerliyorlar. Açıkladığımız sosyal medya sınırlamasında veya engeline bunlar için gerekli önlemler alınabilir mi? Bu çocuklar tanımadıkları binlerce kişiyle muhatap olabiliyorlar. Sapkın hesaplar; hesap isimlerini telaffuz etmeye utanıyor insan ve bunlar 12-13 yaşlarında çocuklar.

Birçoğunun ailesiyle görüştüm, polise, savcılığa giden var, biz de gittik ama kimi suçlayacağız? Karşımızda şikâyet edeceğimiz bir şahıs yok ki. Duyduğumuz sözcük “Kendi çocuğunuza sahip çıkın.” Çıkamıyoruz, yeni nesle sahip çıkılmıyor. Kurdukları sayfalarda bir karakter üzerinden cinsî sohbet

grupları kuruyorlar ve bunlar kız olmasına rağmen, erkek erkeğe, kız kıza vesaire fark etmiyor. Binlerce çocuktan söz ediyorum, bugün benim kız kardeşim yaşadığı karmaşadan, kişisel bozukluktan ötürü intihar etti ancak yarın için, diğer gençlerimiz için, kardeşim iyileşip de çıkarsa onun için, milletimizin geleceği için, sağlıklı bir toplum oluşması için lütfen gerekli girişimlerde ve kısıtlamalarda bulunun, lütfen bunu da göz önüne alın.

İyi çalışmalar dilerim.”

Şimdi bunu niye paylaştım? Ben de özgürlüğe taraftar bir akademisyenim, siyasetçiyim ama benim özgürlüğümün bittiği yer, başkasının özgürlüğünün başladığı yerdir. Buna lütfen dikkat edelim ve dediğim gibi, Z kuşağı evet, teknolojinin içine doğuyor, kullanıyorlar, o alanda, bu mecrada sosyalleşiyorlar ama gelecek alfa kuşağı var, onlar bu teknolojiye hâkim olacaklar. Lütfen geleceğimizi kurtaralım; bu, ifade özgürlüğü değil, özgürleşmeye aykırı değil. Sizlerin de yavruları var, takdirlerinize sunuyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Günay.

5’inci madde üzerinde 3 adet önerge var, ikisi aynı mahiyette. Birlikte işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3050) evrak numaralı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

Aydın

Mersin

Zeynel Emre

Rafet Zeybek

İstanbul

Antalya

Diğer önergenin imza sahipleri:

Ayhan ErelHasan Subaşı

Aksaray Antalya

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3050) sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 5: “MADDE 5- 5651 sayılı Kanunun 9’uncu maddesinin 1’inci fıkrası ‘İçeriğin çıkarılması talebi yer sağlayıcı tarafından içerik sağlayıcıya iletilerek itiraz hakkı tanınır. Kamuya mal olmuş kişilerin kamuya mal olmalarını sağlayan toplumsal rolleri ya da tüzel kişilerin tüzel kişiliklerinden doğan faaliyetleriyle ilgili, eleştiri ve iddialar bu kanun kapsamında kişilik hakkı ihlali olarak değerlendirilemez ve en geç yetmiş iki saat içinde ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcı tarafından yerine getirilir.’ şeklinde; ve 8’inci fıkrası da “Birlik tarafından ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcıya gönderilen içeriğe erişimin engellenmesi kararının gereği derhâl, en geç yetmiş iki saat içinde ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcı tarafından yerine getirilir.’ şeklinde değiştirilmiştir.”

Züleyha Gülüm

Mehmet Ruştı Tiryaki

Abdullah Koç

İstanbul

Batman

Ağrı

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Gerekçeyi okuyalım mı? Züleyha Hanım, siz gerekçe için mi söz aldınız?

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Sayın Başkan, kısaca deminki maddeyle ilgili eklemek istediğim bir yer vardı, onu bir eklemek istiyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Buyurun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Orada bazı suçlar sayılırken müstehcenlik de sayılmış. Şimdi, müstehcenlik kavramı soyut bir kavram, sınırlarının belli olmadığı bir kavram, bu alandaki özgürlüklere müdahale edecek bir kavram. Yani bir şeyin müstehcen olup olmadığına kim, neye göre, hangi standartlara göre karar verecek? Ki buna ilişkin de daha önce bir karar da vardı aslında. Dolayısıyla müstehcenlik kavramının bu şekilde yer almasının doğru olmadığını düşünüyorum, bunu bir hatırlatmak istedim. Çünkü daha önce de özellikle cinsel yönelimleri farklı olanlara ilişkin 2015'ten önce bu yönde kararlar verilmişti, daha sonra bunlar değiştirildi biliyorsunuz ama müstehcenlik kavramı çok geniş, soyut bir kavram. O nedenle çıkarılması ya da yeniden başka türlü düzenlenmesi gerekir.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ceza mevzuatımızda müstehcenlik diye geçiyor ama.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Ama işte bu müstehcenlik...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Yani onu yargı kararları dolduruyor.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Geçiyor olsa da bu kavramın kullanılış biçimi, içeriği somut olmadığı için her türlü yoruma açık. Kime göre müstehcen mesela, neye göre? Bu tarif net değil.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet, teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6-5651 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- (1) Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı; Kurum, Birlik, adli veya idari makamlarca gönderilecek tebligat, bildirim veya taleplerin gereğinin yerine getirilmesi ve kişiler tarafından bu Kanun kapsamında yapılacak başvuruların cevaplandırılması ve bu Kanun kapsamındaki diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesini temin için yetkili en az bir kişiyi Türkiye’de temsilci olarak belirler ve bu kişinin iletişim bilgilerine kolayca görülebilecek ve doğrudan erişilebilecek şekilde internet sitesinde yer verir. Sosyal ağ sağlayıcı bu kişinin kimlik ve iletişim bilgilerini Kuruma bildirmekle yükümlüdür. Temsilcinin gerçek kişi olması halinde Türk vatandaşı olması zorunludur.

(2) Birinci fıkrada düzenlenen temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya, Kurum tarafından bildirimde bulunulur. Bildirimden itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüğünü yerine getirilmemesi halinde sosyal ağ sağlayıcıya Başkan tarafından on milyon Türk Lirası idari para cezası verilir. Verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüğünü yerine getirilmemesi halinde otuz milyon Türk Lirası daha idari para cezası verilir. İkinci kez verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüğünü yerine getirilmemesi halinde Başkan tarafından Türkiye’de mukim vergi mükellefi olan gerçek ve tüzel kişilerin ilgili sosyal ağ sağlayıcısına yeni reklam vermesi yasaklanır, bu kapsamda yeni sözleşme

kurulamaz ve buna ilişkin para transferi yapılamaz. Reklam yasağı kararının verildiği tarihten itibaren üç ay içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde elli oranında daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Başvurunun kabulüne ilişkin hâkim kararının uygulanmasından itibaren otuz gün içinde söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde doksan oranına kadar daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Hâkim ikinci başvuru üzerine vereceği kararda, yüzde elliden düşük olmamak kaydıyla, sunulan hizmetin niteliğini de dikkate alarak daha düşük bir oran belirleyebilir. Bu kararlara karşı Başkan tarafından 5271 sayılı Kanun hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Hâkim tarafından verilen kararlar erişim sağlayıcılara bildirilmek üzere Kuruma gönderilir. Kararların gereği, bildirimden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde erişim sağlayıcıları tarafından yerine getirilir. Temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünün yerine getirilmesi halinde; verilen idari para cezalarının dörtte biri tahsil edilir, reklam yasağı kaldırılır ve hâkim kararları kendiliğinden hükümsüz kalır. İnternet trafiği bant genişliğine yapılan müdahalenin sona erdirilmesi için erişim sağlayıcılara Kurum tarafından bildirim yapılır.

(3)Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, 9 ve 9/A maddeleri kapsamındaki içeriklere yönelik olarak kişiler tarafından yapılacak başvurulara, başvurudan itibaren en geç 48 saat içinde olumlu ya da olumsuz cevap vermekle yükümlüdür. Olumsuz cevaplar gerekçeli olarak verilir.

(4)Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, kendisine bildirilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarının uygulanmasına ve üçüncü fıkra kapsamındaki başvurulara ilişkin istatistiksel ve kategorik bilgileri içeren Türkçe hazırlanmış raporları altı aylık dönemlerle Kuruma bildirir. Üçüncü fıkra kapsamındaki başvurulara ilişkin rapor, kişisel verilerden arındırılmak suretiyle sosyal ağ sağlayıcının kendi internet sitesinde de yayınlanır.

(5)Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, Türkiye’deki kullanıcıların verilerini Türkiye’de barındırma yönünde gerekli tedbirleri alır.

(6)Üçüncü fıkradaki yükümlülüğü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya beş milyon Türk Lirası, dördüncü fıkradaki yükümlülüğü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya ise on milyon Türk lirası idari para cezası Başkan tarafından verilir.

(7)Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılar hakkında 8 ve 8/A maddeleri kapsamında verilecek olan idari para cezaları bir milyon Türk Lirası olarak, 8 ve 9 uncu maddeleri kapsamında verilecek olan adli para cezaları ise elli bin gün olarak verilir. Söz konusu ihlallerin bir yıl içerisinde her bir tekrarında cezalar bir kat artırılarak uygulanır.

(8)Hukuka aykırılığı hâkim veya mahkeme kararı ile tespit edilen içeriğin sosyal ağ sağlayıcıya bildirilmesi durumunda, bildirimle rağmen 24 saat içinde içeriği çıkarmayan veya erişimi engellemeyen sosyal ağ sağlayıcı, doğan zararların tazmin edilmesinden sorumludur. Bu hukuki sorumluluğun işletilmesi için içerik sağlayıcının sorumluluğuna gidilmesi veya içerik sağlayıcıya dava açılması şartı aranmaz.

(9)Bu maddenin uygulanmasında sosyal ağ sağlayıcının yükümlülükleri, içerik veya yer sağlayıcısı olmasından doğan sorumluluk ve yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

(10)Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet, söz talepleri var.

Sayın Züleyha Gülüm...

Buyurun Sayın Gülüm.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Aslında, bu, teklifin en önemli maddelerinden bir tanesi sanırım. Şimdi, nelerden bahsediliyor? Türkiye’de zorunlu olarak ofis açmaktan, gerçek kişi olması hâlinde Türk vatandaşı temsilcisi bulundurmaktan bahsediliyor. Kişisel verilerin Türkiye’de tutulmasından, dolayısıyla da bu resmî verilere istenildiği zaman erişilmesinden bahseden bir düzenleme. Sulh ceza hâkimliği tarafından alınan kararların aslında tamamen uygulanmasını sağlamaya yönelik bir düzenlemeden bahsediyorsunuz. Şimdi, gerçekten, Türkiye’deki uygulamalara bakmak gerekiyor. Bu meselede bunun sonuçlarının ne olacağı ve... Bir dizi de yaptırım getirilmiş, oldukça da yüksek para miktarlarıyla artırımların olduğu, yaptırımların da olduğu bir düzenleme. Şimdi, bu her ne kadar böyle bir kapatmaya yönelik ya da kullanımın tümünden ortadan kaldırılmasına yönelik değilmiş gibi gözükse de aslında bugüne kadar Twitter ve diğer sosyal medya, sosyal ağ kullanıcılarına ilişkin uygulamaların toplamı düşünüldüğünde ve buraları toplamda bir özgürlük alanı olarak insanların düşüncelerini ifade ettiği, kendilerini ifade ettiği, haberleşme özgürlüğünü kullandığı alanlar olarak düşündüğümüzde, Türkiye’deki yasakçı durumun, Türkiye’deki her şeyi sansüremeye çalışan iktidar olgusuyla birlikte düşünüldüğünde bunun aslında iki sonucunun olacağını çok yakından görebiliyoruz, bugün aslında uzun uzun da bunları konuştuk.

Bir tanesi: Gerçekten, bunun zorunluluk hâlinde olmasının sonuçları ne olabilir? Birinci durum şu: Bu sosyal ağ şirketlerinin bunu kabul etmemesi durumu var ki bunun daha önce örnekleri yaşanmış durumda, Çin’de benzer bir durum yaşanmış ve bunun sonucunda da bu firmalar bu ülkelerden çekilmiş durumda. Bunun olabileceğini hepimiz biliyoruz ve aslında bir tür, sosyal medyanın tümüyle kapatılması isteminin aslında dolaylı olarak belki de gerçekleşmesini sağlayacak maddelerden bir tanesinden bahsediyoruz. Bu ne demek? Böyle bir şey yaşanırsa işte para cezası, arkasından yaptırımlar, arkasından sınırlandırma getirilmesi demek yani fiilî olarak bunların kaldırılması anlamını da taşıyor. Dolayısıyla, aslında iktidarın istediği gibi, tam da sosyal medyadan kurtulma isteğinin sonucunu üretecek bir düzenlemeden bahsediyoruz.

Deminden beri anlatıyoruz, sosyal medya özellikle muhalefetin yer aldığı ve muhalefetin kendi sözünü kurabildiği yegâne alanlardan bir tanesi. Çünkü özgürlük alanlarının bu kadar kısıtlandığı, insanların toplantı, gösteri, yürüyüş hakkının kullanılmasının dahi engellendiğini hatta onu geçtim, partimiz açısından, parti binalarında, partinin ilçe binalarının önünde, il binalarının önünde dahi basın açıklaması yapma özgürlüğünün olmadığı yani düşünün bir alan, meydan değil... Artık öyle bir noktaya gelmiş durumdaki bu antidemokratik uygulamalar, bir parti olarak siyasi faaliyet yapamıyorsunuz, sürece ilişkin, politikalara ilişkin açıklama yapamıyorsunuz, dışarıda toplanma hakkınız engelleniyor, gösteri hakkınız engelleniyor. Yani, bir siyasi partinin bütün bu hakları engelleniyorsa zaten sıradan vatandaş için ya da daha demokratik kitle örgütlenmesi benzeri örgütlenmelerin yapılanabilmesinin hiç mümkün olmadığı gerçekliği gibi bir gerçeklik ortada duruyor. Tüm bunların kullanımının yasaklandığı bir ülkede yaşıyoruz. İnsanların örgütlenme özgürlüğünün elinden alındığı bir ülkede yaşıyoruz. Derneklerin kapatıldığı bir ülkede yaşıyoruz. Siyasi partiler görünüşte kapatılmasa bile aslında bütün yapılan faaliyetlerle, engellemelerle, polisiye operasyonlarla, yargı mekanizmalarıyla aslında siyasi partilerin çalışamaz duruma getirildiği bir ülkede yaşıyoruz. Demokratik kitle örgütlerinin, halkın, platformların, kadın örgütlerinin yapmak istediği herhangi bir basın açıklamasına, toplantıya müdahalelerin olduğu, yasaklandığı bir ülkede yaşıyoruz. Öbür yandan, özellikle corona süreci bahanesiyle -tamamen bahanesiyle diyorum çünkü bunun bir bahane olarak kullanıldığı çok açık örneklerle ortada- toplanmak istediğinizde hemen yanı başınızda polisin gelip “İşte burada sağlık sorunu var, bu şekilde toplandırtmayız.” deyip çok yakından müdahale edip, üstelik gazlarla müdahale edip, böyle bir sağlık sorununun yaşandığı bir dönemde, insanları yerlerde sürükleyerek gözaltına

alması, yüzünü yere yatırarak, böyle bir corona sürecinin yaşanmasına rağmen insanları araçlarda tıka basa gözültünde tutması, saatlerce gözültünde tutması. En son örneğini vereyim size, Suruç Katliamı gibi bir katliamı anmak için toplanmak isteyenlere yapılan müdahale sonrasında gözültüne alınan insanlar yerlerde sürüklendi, ters kelepçeler takıldı, yüzleri yere yatırıldı. Hiçbir sağlık önlemi alınmadı, corona olmasına rağmen, bırakın onu sağlıkları ciddi tehlikeye atıldı, araçlara tıka basa dolduruldu ve bu şekilde sabaha kadar, gözültüne götürülene kadar ve işlemler yapılana kadar o araçta yakın temasta tutuldu ama eylemlerinin engellenme gerekçesi neydi? Sosyal mesafenin korunmaması, dolayısıyla da coronadan kaynaklı riskleri oluşturacağı gerekçesiyle engelleme yapan emniyet güçleri bütün bu tedbirleri nedense birden kaldırdı ve hastalığın yayılabileceği bütün organizasyonları orda yaptı ama gerekçesi, bahanesi corona oldu.

Şimdi, öyle bir ülkede yaşıyoruz ki her şeyi toplumsal örgütlenmenin, özgürlük alanlarının, demokratik hakların kullanımı alanlarının önüne geçmenin bir bahanesi yaratan bir iktidar hatta bu ülkedeki darbe girişimini bile Allah'ın bir lütfu olarak değerlendirip bunun üzerinden ülkedeki bütün özgürlükleri kısmayı, daha önce isteyip de yapamadığı birtakım düzenlemeleri kanun hükmünde kararnamelerle, Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle yapan bir iktidarla karşı karşıyayız. Şimdi, bu iktidar bu yasal düzenlemeyle diyor ki: Aslında muhalefetin...

Çok uğultu var da konuşmıyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Yani, tüm alanları kapatmaya çalışan bir iktidar var; işte, demokratik eylem hakkını da, toplanma özgürlüğünü de basına yaptığı baskılarla, basının haber verme, haber alma hakkını da engelleyen bir iktidar var. Neresine baksanız, neresinden tutsanız bir özgürlük alanının kırımına dahi tahammül edemeyen bir iktidar var ve şimdi, bu iktidar diyor ki: “Ben bu kısıntı olarak kalan ama bunun etkin kullanılan ve insanların hâlen buradan sesini, sözünü kurabildiği yer olan sosyal medyayı da aslında tümüyle kapatacağım.” Çünkü biz şunu çok iyi biliyoruz: Temsilcilik muhtemelen açmayacaklar, bu sorumluluğuna uymayacaklar, kişisel verileri buraya getirmeyecekler çünkü şimdi, deminden beri anlatılıyor, mahkeme kararları uygulanmıyor diye. Neden uygulanmıyor? Belki bunu tartışmak ve bu konuda düzenleme yapmak gerekiyor. YouTube'un ya da diğer kanalların...

Gerçekten konuşmak mümkün olmuyor yani.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, sessiz olalım.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Şimdi, biz eğer gerçekten demokratik usullere uygun olarak; temel hak ve özgürlükleri koruyan bir yerden, ifade özgürlüğünü koruyan bir yerden, düşüncüyü açıklama özgürlüğünü koruyan bir yerden, basının haber alma hakkını koruyan bir yerden yargı kararları oluşturabilirsek, bu yargı kararları gerçekten kılı kırk yararak verilebilse, bu kadar keyfi kararlar verilmiyor olsaydı, yine yargı kararları iktidarın politikalarıyla değil gerçekten hukukla, adaletle, uluslararası sözleşmelerle kendini bağlı görebilseydi acaba yine aynı derecede taleplerde aynı miktarda mı uygulama olurdu, yoksa gerçekten bunlar daha yüksek oranda değerlendirilebilir miydi? Evet, sosyal medyada gerçekten bizim de onay vermediğimiz çok çeşitli...

Simidin dağıtılmasını bekleyeceğim galiba.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Karpuzdan sonra simidi de tutanaklara geçirdiniz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Çok sık dağıtım oluyor.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, sessiz olalım yani çıtır çıtır yapmayın. Simitler de çok sıcak.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – On dakika simit yeme arası ver istiyorsan.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Yani gerçekten...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Gülüm, toparlayalım.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Şimdi, başa aldım toparlamıyorum, simitten sonra toparlamam mümkün olmadı. Şimdi, gerçekten biz burada dönüp eğer kendi ülkemizdeki işleyişe demokratik haklar meselesine bakmazsak suçu oraya atıp şuraya atıp meseleyi oradan tartışmaya bakacaksak doğru bir tartışma yapmış olmuyoruz. Önce biz, bence bir kendi yasalarımıza bakalım; insanların haklarını kısıtlıyor muyuz, temel haklarını kısıtlıyor muyuz, özgürlüklerini kısıtlıyor muyuz, burada düzeltilmesi gereken yasal düzenlemeler var mı, acaba daha demokratik bir ülkeyi nasıl yaratabiliriz meselesine bakalım, kendi yasal düzenlemelerimizi ona göre uyarlayalım; bu tek adam rejiminden, bu diktatörlük rejiminden, bu otoriter rejimden vazgeçelim; gerçekten insan haklarını temel alan yasal düzenlemeler çıkaralım; yargı kararlarımızı uluslararası sözleşmelere, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına ve diğer sözleşmelere uygun olarak düzenleyelim; ondan sonra, dönelim, diyelim ki: “Bu yargı kararlarını niye uygulamıyorsunuz? O zaman gerçekten bu soruyu belki de sorma hakkımız olabilir ama bugünkü koşullarda ne yapıyor bu sosyal ağ sağlayıcıları? Kendi iç politikalarına bakıyor, temel ilkelere bakıyor, uluslararası hukuka bakıyor ve diyor ki: “Talepleriniz kabul edilebilir değil.” Şimdi, o yüzden bunu düzeltmenin yolu belki kendimize dönmekten geçiyor, kontrol etmekten geçiyor.

Şimdi, diğer bir mesele, Türkiye’de verileri tutmaktan bahsediyor. Şimdi, aslında Türkiye’de verileri tutmanın ne demek olduğunu hepimiz biliyoruz. Şimdi, “Sulh ceza hâkimlikleri.” diyoruz, bir yargı makamı olduğundan bahsediyoruz ama gerçekte bir yargı makamı gibi değil, aslında iktidarın onay makamı gibi çalışan bir mekanizma. Sulh ceza mahkemesi, yukarıdan gelen talimat... Hatırlarsınız, bir konuda “Şu çevrelerde zaten yakında operasyon olacak.” gibi cümlelere benzer cümleler iktidardan kullanılınca bir bakıyorsunuz o akşam, üç gün sonra, beş gün sonra bir çevreye operasyon yapılmış, hop, onlar gözaltına alınmış. Yani talimatla işleyen bir yargı mekanizmasının olduğunu hepimiz biliyoruz. Bunu kimsenin böyle değilmiş gibi yapmasının bir gerçekliği yok. Gidin, yoldan geçen sıradan herhangi bir insana sorun; bunun böyle olduğunu, bu işin talimatla işlediğini çok iyi biliyor. Dolayısıyla ne kadar adına “sulh ceza hâkimlikleri” deseniz de aslında iktidarın bir birimi, bu birim üzerinden çalışan bir mekanizma. Şimdi diyorsunuz ki: “Bu veriler buraya getirilecek, sulh ceza hâkimliğinin bir alt birimi olarak da biz bunları oluşturacağız, buna bu görevi vereceğiz. İstedğimiz bilgileri verecek, biz de insanları gözaltına alacağız, tutuklayacağız, içeri atacağız. Ya seslerini kesecekler ya da içeri alınmayı, gözaltına alınmayı, hayatlarının karartılmasını göze alacaklar.” Çünkü öyle bir hâle geldi ki eskiden insanlar gözaltına alınsa dahi en azından işlerini kaybetmezdi, mahalleyi terk etmek zorunda kalmazdı ama şimdi -gözaltına alınma hikâyesi-, özellikle sosyal medya olmasına rağmen- evler basılıyor, yığınla polise gidiliyor, Özel Harekât timleriyle gidiliyor, köpeklerle gidiliyor, köpeklerle evin içerisinde insana işkence yapılıyor ve bu işkence görüntüleri hiçbir şey yokmuş gibi normalleştiriliyor, savunuluyor. Bu koşullarda insanlar gözaltına alınıyor. Tüm medyaya, basına veriliyor. Basında fotoğraflar boy boy yayınlanıyor ve o saatten sonra insanların ne mahallelerinde oturma şansları kalıyor ne iş yerlerinde işlerine devam etme şansları kalıyor ne de ileride bir iş bulma şansları kalıyor. Yani siz, aslında, sosyal medyadan bir insanı gözaltına alırken bütün hayatını karartan bir karar vermiş oluyorsunuz ve şimdi diyorsunuz ki: “Bize bütün bilgileri verin, biz yine eskisi gibi, iktidarımızın istemediği insanları gözaltına alalım, tutuklayalım, propagandasını yapalım, o insanlara “terörist” diye manşetler atalım. Gizli olan dosyalar -nasıl oluyorsa- avukatın ulaşamadığı gizli dosyalar basına ulaşsın.” Yandaş medyanızda boy boy manşetler yapılsın, fotoğraflar basılsın. Ha, sonradan, ceza almış mı, almamış mı, o da çok önemli değil çünkü siz zaten bir kere bu karalama kampanyasına maruz kaldıysanız,

sonunda beraat de etseniz asla o haber olmuyor, asla gündem olmuyor ama sizin üzerinize -tırnak içerisinde- bir “terörist” kavramını yapıştırmış oluyor. Şimdi diyorsunuz ki: “Gelin, bunun da bir aracı, bir kolu siz olun, bize yardımcı olun; bize bütün bilgilerinizi verin, biz de bu tür uygulamalarımıza devam edelim.” Niye gelsin, niye böyle bir şey versin? Çünkü bu, bir firmanın meselesi olmanın ötesinde kullanıcıları bağlayan bir şey. Kullanıcıların güven duymadığı bir yerde niye o kullanıma devam etsin? Diyelim ki firma bütün bunları kabul etti, temsilciyi de getirdi, bilgileri de getirdi. Ne olacak? Siz başlayacaksanız takır takır gözaltı, susturma, operasyon, operasyon, operasyon... Bir süre sonra insanlar zaten otosansürü kendisi uygulamaya başlayacak. “İktidara laf söylemeyeceyim.” “Aman, iktidarın yolsuzluklarını açığa çıkarmayayım.” “Aman, polis şiddetini yazmayayım.” “Aman, iktidarın kadını korumadığını yazmayayım. Kadınların nasıl katledildiğini ve bu yargının nasıl sessiz kaldığını yazmayayım.” “Aman, Cumhurbaşkanını eleştirmeyeyim çünkü yarın gelecekler, evimi basacaklar ve beni alıp götürcekler.” noktasında zaten bir otosansüre götürmeye çalışıyorsunuz. Aslında yöntemlerin bir tanesi de bu, bugün söylediğiniz bu yasal düzenlemenin yöntemlerinden biri bu. Bu şekilde, aslında bu medyayı da sessizleştirmeye, politik alana hiç girmeyen bir mecraya dönüştürmeye çalışıyorsunuz. Mesela, olasılıklardan bir tanesi de bu olacak, bu da sizin açınızdan tatmin eden bir şey çünkü zaten hedefiniz aslında bu; ya “Kapatsın gitsinler, böylece tümünden kurtulalım.” diyorsunuz ya da böylece, otosansür yöntemiyle insanlar düşüncüklerini, fikirlerini yazamamışlar istiyorsunuz.

Diğer bir mesele: Türkiye’deki uygulamaları düşününce... Mesela, hangi Türk vatandaşı -gerçek kişi olursa “Türk vatandaşı” diyorsunuz ya- hangi Türkiye vatandaşı böyle bir sorumluluğu alır, merak ediyorum; burada ikamet eder, merak ediyorum. Bu kadar basıncın olduğu, her an gözaltına alınıp tutuklanma olasılıklarının olduğu, hatta insanların size saldırı potansiyelinin olduğu, sosyal medyada kalkıp “Ben komşularımı tanıyorum, bu sefer şans, fırsatı kaçırdım ama bir dahaki sefere her türlü şiddeti uygularım.” anlamında cümleler kullananların olduğu ve buna hiçbir yaptırımın olmadığı, insanları ölümle tehdit eden, “Kan deryasında yüzdüreceğiz.” diyenlere “düşünce özgürlüğü” adı altında hiçbir yaptırım uygulamayan bir yargı kararının ve bir güvenlik sisteminin olduğu bir yerde, mesela...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yirmi dakika oldu.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Gülüm.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – ...böyle bir ülkede bu insan kendini güvende nasıl hisseder?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Başkanım, oradan her “yirmi dakika” denilince siz “toparlayalım” diyorsunuz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hayır, bazen ben önce söylüyorum.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Neyse, ben başa aldığım için uzun olacak gibi.

Dolayısıyla herhâlde kimse bu görevi almak istemez. Kapısının taşlanabileceği, öldürülme tehdidiyle tehdit edilebileceği bir yerde herhâlde hiçbir Türkiye vatandaşının “Ya, ben görevi alayım, hele de Türkiye’de yaşarken alayım.” demeyeceği de kesin. Şimdi, o yüzden bunun, gerçekten bu hikâyelerin gerçekliğinin olmadığını da hepimiz çok yakından görebiliyoruz.

Şimdi, ne olacak? Dediğim gibi, eğer kabul ederlerse Türkiye’de polis teşkilatının aslında “sulh ceza hâkimlikleri” adı verilen ama aslında, gerçek bir yargılama yapmayan mekanizmanın bir alt birimi. Hakikaten, arkadaşların dediği gibi, yeri de bari açacağı mekândan çok uzak olmasın, adliyede bir yer verin, oradan dosyaları hemen getirsinler, götürsünler, gecikme de olmasın, evleri basma da gecikmesin, gözaltına alma da gecikmesin, hızlı olsun bari, oralara alın bari diye önereceğiz artık bu hâliyle. Yani sonuçta bu düzenleme gerçekten, özellikle cezalar, yaptırımlar, en son bağlanan noktanın kendisi,

aslında olayın nereye götürülmek istediğinin çok açık göstergesi. Biz bunu Türkiye’de yaşamadık mı? Yaşadık. Özellikle, önemli kritik dönemlerde ne yaptınız? Sosyal medyayı yavaşlattınız, kullanımını engellediniz. Bu şekilde, istemediğiniz meselelerin yayılmasının, bunlardan bir şekilde haberdar olunmasının önüne geçmeye çalıştınız. Şimdi de o geçmiş dönemlerden elde ettiğiniz sonuçları yasal düzenleme hâline getirmeye çalışıyorsunuz. Özellikle bu madde kesinlikle geri çekilmesi gereken bir madde.

Evet, sıkıntıları konuşalım ama sıkıntıları konuşmak için gerçek bir konuşma yapmak lazım, gerçek bir niyet taşımak lazım. Görünüşte başka niyetler varmış gibi gösterip arka planda başka niyetlerle geldiğiniz zaman buraya gerçek tartışma yapamıyoruz. Zaten, hiçbir zaman burada bir tartışma da yapmıyoruz aslına bakarsanız. Arkadaşların dediği gibi, güya bir tartışma yapılmış gibi yapılıyor; aslında virgülüne dokunmadan, noktasına dokunmadan, hiçbir şey değişmeden, getirilen ve aynı hâliyle de Genel Kurula indirilen, Genel Kuruldan da aynı biçimde geçirilen yasal düzenlemeler serisinin içerisinde gidiyoruz. Samimiyseniz, gerçekten samimiyseniz, gerçekten asıl olarak internet dünyasında kadınlara, çocuklara karşı işlenen suçlar başta olmak üzere nefret suçları, halkı kin ve düşmanlığa tahrik eden suçlar gibi özellikle önemsememiz gereken meselelere ilişkin, gelin, hem yasal düzenlemeler konusunda hem internet üzerinde hem diğer konularda ortak bir çalışma yapılınsın; bu ülkede gerçekten mesele nedir tespit edilsin, bunun üzerinden ona göre de kafa yorulup bir çalışma yapılınsın; iki güne sıkıştırılmış, iktidarın ihtiyaçları üzerinden susturma operasyonları üzerinden yasal düzenlemeleri önümüze getirmeyin.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kamil Okyay Sındır.

Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, matbaa Osmanlı’ya iki yüzyıl geç geldi. Bunun çok çeşitli sebepleri konuşulur, tartışılır. Kimisi der ki: “İhtiyaç duyulmadı.” Kimisi der ki: “Ekonomik nedenler. İşte o dönemin hattatları bunu getirmeyi istemediler.” Ama iki yüzyıl geç geldi ama kimisi der ki: “Dönemin bağınazlığından, siyasal ve sosyal tek merkezci yönetim yani monarşik, otokratik yönetim, padişahlık yönetim biçiminden kaynaklanıyor idi. Toplumun siyasal ve sosyal anlamda gelişiminden endişe duyuluyor olmasından kaynaklanıyor iki yüzyıl geç geçmesi.” Matbaa, aslında, o dönemin bugün “bilgi teknolojisi” dediğimiz, “enformasyon teknolojisi” dediğimiz bir teknolojisiydi. Biz bazı kavramları zaten çok yanlış kullanıyoruz. Mesela, veri, enformasyon ve bilgi arasındaki çok kavramsal, çok temel farklılığı görmezden, anlamazdan geliyoruz. Verinin ne olduğunu anlatmaya gerek yok, semboller ve sayılardan oluşan, birtakım anlam bütünlüğü olmayan görsel, sembolik şekiller. Ama “enformasyon” dediğimiz şey ise anlam kazandırılmış veriler bütünüdür ve yabancılar da buna “enformasyon teknolojisi” der aslında, “bilgi teknolojisi” demez. Çünkü o teknolojiler yani bugün “bilgisayar” dediğimiz, “internet” dediğimiz yazılım, donanım ve bütün bu teknolojiler esas itibarıyla enformasyon taşırlar. Bilgi ise insan beyninde olur, gelişir. İnsan beynine giren enformasyon sizin gözlemlerinize, 5 duyunuzla hayatınız boyunca edindiğiniz, biriktirdiğiniz ve bilgiye dönüşmüş diğer bilgilerle bütünleşir. Siz sorgularsınız, analiz edersiniz, sentezlersiniz, yeni bilgiler üretirsiniz. Şimdi, enformasyon teknolojilerini böyle değerlendirmek, bunları yasakçı bir anlayışla yok etmeye çalışmak ve ceza anlayışıyla ortadan kaldırmaya çalışmak veya bunu bu amaçla olmasa bile sonuç itibarıyla buraya götürecek çabalardan, süreçlerden uzak durmak gerekir diye düşünüyorum.

“EARN” diye bir sistem vardı, Avrupa Akademik Araştırmalar Network’ü –E,A,R,N- ilk çıktığında daha internet yoktu, heyecan duyuyorduk, Avrupa’da bir üniversitenin kütüphanesine erişebiliyorduk Ege Üniversitesinden, o kütüphaneden bilgileri veya kitapları okuyabiliyorduk. Sonra “internet” kavramı gelişti ve yazılım donanım teknolojileri ve artık öyle bir hâl aldı ki elimizdeki telefonla bile dünyanın her yerine, her türlü enformasyona erişebiliyoruz ve bunu bilgiye dönüştürme fırsatını yakalıyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu teknolojileri kullanmaktan asla sakınmamalıyız, asla engel koymamalıyız; bunların önünü açacak her türlü önlemi almalıyız. Bakın, önünü açacak önlem almalıyız, bunları yasaklayan ve bunları toplumun erişimine engelleyecek cezalarla, yasaklamalarla değil. Suçu önlemenin birincil yolunun ben, cezayla, yasaklamayla olmaması gerektiğini, önce eğitim olması gerektiğini düşünüyorum.

Bu kanun teklifinde sosyal medya ve bilgisayar okuryazarlığı, aileden gelen, okul öncesi çağda, eğitim döneminde, ilkokul, ortaokul, lise ve bütün hayat boyu, yaşam boyu öğrenim süreçlerinde bu eğitimi nasıl verebileceğiz, hangi yolla, yöntemle bu sosyal medya kullanımına yönelik neler yapılacak biraz bunu da görmek, bununla ilgili de konuşmak isterdim. Eğer çıkacaksa böyle bir kanun, bunun içeriğinde önce eğitim gelmesi gerekirdi, ceza ve yasaklamadan önce. Sosyal medyayı da işte bu teknolojilerin yani enformasyon teknolojilerinin bir yazılım ve bunun ihtiyaç duyduğu donanım ortamının varlığı olarak görmek gerekir ve bu teknolojilerin de önünü açmamız gerekiyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, yasaklı bir kitap bir kütüphanede bulundu diye bütün kütüphaneyi yakabilir misiniz, yakar mısınız, yok sayar mısınız, kapatır mısınız, kilitler misiniz? O kütüphanedeki o kitapları insanların, bireylerin okumasına engel getirebilir misiniz, getirmeli misiniz? Doğru mu? Değil. “Pire için yorgan yakmak deriz.” biz buna atasözümüzle, pire için yorgan yakmak. İşte, bu, suç ve ceza ilgisi ve oranı konusunda dikkat etmemiz, hepimizin hassas olması gerekir diye düşünüyorum.

Bir başka konu: Tabii, bu yasalarla, bu kanunlarla toplumu -hizaya sokmak, baskılamak- matbaanın iki yüzyıl sonra gelmesine neden olan, o tek merkezci ve toplumun siyasal ve sosyal anlamda gelişiminden endişe duyularak baskılanan ve cezayla terbiye edilmeye çalışılan bir sürece sokmamak gerekir, kanunların bunun için olmaması gerekir; toplumun sosyal, kültürel değerlerini yaşatabilmek ve geliştirebilmek için olması gerekir.

Ben bu kanunla ilgili, getirilen düzenlemenin –son sözüm Sayın Başkan, bitiriyorum- bir düzen getirmek, toplumda bireylerin eğitimiyle ve bütünsel bir anlayışla, sosyal medyayı da bir enformasyon teknolojisi olarak kullanan toplumun da önüne engel koymak için değil, onun önünü açabilmek için bir düzenlemeye dönüşmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu kanun çok aceleci. Şimdi, diyeceğim ama, şey yapmayın, alınmayın. Evet, saraydan Sayın Tayyip Erdoğan’ın bir talimatıyla -hatta hepimizce malum, basına da bu öyle veya böyle konuşuldu, tartışıldı- bu kanun, Meclis tatile girmeden önce, öyle çıkartılsın diyerek, bir arkadaşımız demişti o “dislike”lardan memnun olmayan Sayın Erdoğan’ın çıkarmaya çalıştığı, çok aceleci, ihtiyaç olsa bile bence yani yasama kalitesi açısından çok sıkıntılı bir kanun teklifi olarak görüyorum, bunu. Lütfen, bunu geri alın, bunun üzerinde daha ciddi bir çalışma hep beraber yapalım. Sonuçta, toplumumuzun, bu ülke insanının geleceğine yönelik bir karar vermiş olacağız.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz. Sayın Sındır.

6'ncı madde üzerinde ikisi aynı mahiyette 3 adet önerge var. Aynı mahiyette olan önergelerin gerekçeleriyle ilgili Süleyman Bey'e ve Ayhan Bey'e söz vereceğim. Gerekçeleri biraz uzun, özetlersiniz inşallah. Diğer önergede gerekçesini okutacağız.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3050) evrak numaralı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül
Aydın

Alpay Antmen
Mersin

Zeynel Emre
İstanbul
Rafet Zeybek
Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ayhan Erel
Aksaray

Hasan Subaşı
Antalya

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Erel.

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Teklif edilen maddenin kanundan çıkarılmasını talep etmekteyiz. Zira tek maddeye baktığımızda Anayasa'ya aykırı, Anayasa'da yer alan temel hak ve özgürlüklere aykırı, ekonomiye bir yığın sıkıntılar getirmekte, genel itibarıyla caydırıcı olmaktan ziyade yıldırmaya yönelik bir madde. Özgürlükleri kısıtladığı için çıkarılmasını talep etmekteyiz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bülbül...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, bu 6'ncı maddedeki düzenlemeyle temsilcilik açılmaması halinde aşamalı olarak idari para cezası, reklam ve sözleşme yasağı ve sonrasında internet bant genişliğinin daraltılmasıyla ilgili düzenlemeler var. Önce, 10 milyon TL tutarında, sonrasında 30 milyon TL tutarında idari para cezası uygulanacak. Bu tip cezalarla karşılaşmak istemeyen sosyal ağ sağlayıcı, kanunda belirlenen içerik kaldırma ve erişim engelleme, kullanıcı verilerini makamlara iletme gibi tüm şartları eksiksiz uygulayacaktır. Sonrasında, Türkiye'de mukim vergi mükelleflerinin sosyal ağ sağlayıcılarına reklam vermesi engellenecek. Türkiye'de KOBİ'lerin yaklaşık yüzde 60'ı reklam faaliyetlerini, sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden gerçekleştiriyorlar. Yurt içi ve yurt dışında olup Türkiye'de vergi mükellefi olan bir çok marka reklamlarını sosyal medya üzerinden, etkileyici kişiler aracılığıyla yapıyor. Bu, ticari hayata da müdahale anlamına geliyor. Bu konuda, hocamın da görüşlerini almak mümkünse dinleyebiliriz.

AYHAN EREL (Aksaray) – Bu saatte...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Bu saatte ama hocam oraya geliyordu zaten “Ticari faaliyete müdahale var.” demişti, şeyde kesildi. Artık bu saatte sonra devam edeceğiz. Sonrasında, internet bant genişliğinin yüzde 90'a kadar daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvuru yapılabilecek. İnternet bant genişliğinin daraltılması Türkiye'deki kullanıcıların ilgili platformlara giriş yapamamasına, fotoğraf, video paylaşamamasına ya da mevcut yayınları izleyememesine sebep olacak, internet kullanıcıları sosyal ağ sağlayıcılarını kullanamaz hâle gelecek. Bu durumun da, sosyal medya platformları üzerinden

faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin ticari hayatlarına müdahale olacağı anlamına geldiği açık. Halkın haber alma ve ifade özgürlüğü hakkı darbe alacaktır. Bir de kullanıcılar tarafından sosyal medya platformlarında paylaşılan içeriklerin denetiminin sosyal ağ sağlayıcılarına bırakılması sosyal ağ sağlayıcılarına yasama ve yargı yetkisi tanınmasına yol açar. Kullanıcılar tarafından yapılacak olan şikâyetlerin içeriklerine ilişkin herhangi bir standardın belirlenmemiş olması kullanıcılar tarafından oluşturulan içeriklerin hukuki denetiminin neye göre yapılacağı konusunda düzenlemede boşluk oluşturmaktadır. Bu durum, sosyal ağ sağlayıcılarını aslında hukukun, yasa koyucunun ve yargının da üstünde bir konuma koymak anlamına gelmektedir. Şikâyetle konu içeriğin, yasal yahut hukuka aykırı olup olmadığının değerlendirilmesini sosyal ağ kullanıcılarına bırakmak her şeyden önce hukukun üstünlüğü ilkesine aykırılık teşkil edecektir. Sosyal ağ sağlayıcılarının kullanıcılar tarafından yapılan şikâyetleri değerlendirirken hangi tür mekanizmaları kullandıkları, hangi mevzuat usul kurallarını uygulayarak şikâyet, konu, içerik hakkında bir sonuca vardıklarına, varacaklarına ilişkin düzenleme olmaksızın sosyal ağ sağlayıcılarına bu şekilde bir içerik denetimi yetkisi verilmesi Anayasa'ya aykırılık teşkil edecektir.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Özet okuyacaktın!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Efendim, ne okuyacaktık?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Özet, özet.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler, müdahale etmeyelim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Özetini okuyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - 3 sayfa gerekçe.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Siz hazırlatmamışsınız. Rapor hazırlattık, raporların özetlerini okuyoruz burada. Bilim adamlarına hazırlattık.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Bülbül, siz devam edin.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Gelen bilim adamı arkadaşına iki gün önce haber vermişsiniz, iki günden önce haberi yokmuş. Onu da öğrenmiş olduk biraz önce.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Madde çok uzun, zaten maddeyi okumak 10 dakika.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Madde uzun.

Sosyal medya içeriklerine hangi hukukun uygulanacağına, içeriklerin hukuki yahut hukuka aykırı olup olmadığına karar verecek standartlar belirlenmeksizin sosyal ağ sağlayıcılarına içerik kaldırma yetkisi tanımak, sosyal ağ sağlayıcılarını hem yasama hem de yargı erki mevkesine yükseltmek anlamına gelecek, hukukun üstünlüğü, adil yargılanma, düşünce ve inançlarını açıklama özgürlüğüne aykırılık teşkil edecektir. Nitekim yapılmış olan araştırmalar da şikâyet ve içeriğin kaldırılması şeklinde ilerleyen prosedürlerin daha ziyade meşru ve haklı sesleri susturmaya yönelik kötü niyetli şikâyetlere hizmet ettiğini ortaya çıkarmıştır. Ayrıca raporlama faaliyeti, kişisel verilerin devlet eliyle toplanmasına ve kişilerin fişlenmesine kapı aralamaktadır. İstatistiki ve kategorik bazda raporların kuruma bildirilmesi ve söz konusu raporlama faaliyeti, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na, özel hayatın gizliliği ve kişisel verilerin korunması haklarına aykırılığa zemin hazırlamakta, devletin ve ilgili kurumun elinde büyük bir veri tabanı oluşturulmasına hizmet etmektedir. Ayrıca şikâyetle konu içeriği oluşturan sosyal ağ kullanıcısının savunması dahi alınmaksızın söz konusu içeriğin kaldırılması ve söz konusu içerik sahibi kişinin verilerinin yeteri kadar anonim hâle getirilmesine ilişkin bir yükümlülüğü sosyal ağ sağlayıcısı açısından belirlemeksizin bilgilerin raporda yer alması da ceza muhakemesinin en önemli ilkelerin biri olan “Şüpheden sanık yararlanır.” ilkesine aykırılık teşkil edecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz Sayın Bülbül.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3050) sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Ek Madde 4- Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı kurum, birlik, adli veya idari makamlarca bu kanun kapsamında iletilecek taleplerin değerlendirilmesi için görev tanımı kurum, birlik, adli veya idari makamlar ile iletişim ve ilişkileri en üst düzeyde sağlamak olan en az bir kişi Türkiye için irtibat kişisi olarak belirlemek ve bu kişinin kimlik ve iletişim bilgilerini kuruma bildirmekle yükümlüdür.”

Züleyha Gülüm

Mehmet Ruştü Tiryaki

Abdullah koç

İstanbul

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Fiiiliyatta aynı kişinin hem kullanıcı başvurularını cevaplanması hem de kamu kurum ve kuruluşları ve adli mercilerle iletişimi sağlaması mümkün değildir. Bu kapsamda otoriteler ve kişiler bakımından iletişimin ayrıştırılması gerekir. Bu bakımdan otoriteler nezdinde bir irtibat kişinin belirlenmesi madde amacına daha uygun olacaktır. Bu kapsamda, hâli hazırda yer alan bu yükümlülüğe ek olarak temsilcinin de iletişim bilgilerinin duyurulmasında bir gereklilik bulunmadığı gibi, tek bir kişinin iletişim araçları ve kamuya açık olarak gösterilmesi kişinin hedef olarak gösterilmesine neden olabilecektir.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 5651 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- (I) Sosyal ağ sağlayıcılar, ek 4 üncü maddenin;

a) Üçüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmek üzere üç ay içinde gerekli çalışmaları tamamlar.

b) Dördüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülükleri uyarınca hazırlayacakları ilk raporlarını, 2021 yılı Ocak ayında Kuruma bildirir ve internet sitesinde yayınlar.”

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Erel, buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Ben gerekçeyi kısaca anlatacağım. Kanun metninde verilen, teklifinde verilen süreler yeterli değil; bizim önerdiğimiz şekilde sürelerin kabul edilmesini arz ve talep etmekteyiz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Evet, benimki o kadar kısa olmayacak Sayın Başkan. Şöyle tabii, gecenin bu saatinde konuşuyoruz...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sabahın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sabah, doğru, haklısınız.

Sabahın bu saatinde konuşuyoruz ve bütün bu konuşmaların çerçevesi şöyle bir eksende dönüyor açıkçası, iktidar partisi bize diyor ki: “Niye bize güvenmiyorsunuz? Bir yasal düzenleme yapıyoruz, toplumun hayrına, milletin hayrına, çocukların hayrına.” vesaire. Biz de diyoruz ki: “Aynası işidir kişinin, söze bakılmaz.” Yani bir sürü pratiğinizi biliyoruz. Niye güvenelim? Ya da hakikaten, bizi niye ikna edemiyorsunuz diye siz kendinizi sorgulayın.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Millet güveniyor, millet.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Kaya, müdahale etmeyin.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Millet güveniyor, tamam.

Peki, millet güveniyor da bu nasıl bir güven? 24 Haziran seçimlerinden sonra yaşanan 2 seçim var, bu 2 seçimde ortaya koyduğunuz performans var, kaybettiğiniz 11 büyükşehir belediyesi var. Bunun dışında, toplumsal desteğinizin her gün düştüğüne dair dünya kadar kamuoyu araştırması var. Bunun üzerinden seçim sistemini değiştirme tartışması var “Dar bölge mi yapsak daha çok vekil çıkarırız, daraltılmış bölge mi yapsak daha çok çıkarırız? 50 artı 1 yaptık ama başımıza bela aldık. Acaba, bunu 40 artı 1 mi yapsak?” falan gibi bir sürü, dünya kadar iş var. Zaten, yapamadığınız için de ittifak geliştirdiniz, Cumhur İttifakı ama o da yetmiyor, şimdi Cumhur artı bir şey ittifakına daha ihtiyacınız var. Artık bu iş nereye gider, bilmiyorum.

Değerli arkadaşlar, bakın, bir defa, bizim bu ülkedeki mevcut yargı düzenine güvenmediğimiz çok açık bir gerçek ama bu bizimle ilgili bir şey değil. Sayın Vekil dedi ya: “Halk güveniyor.” Yapılan birçok kamuoyu araştırması var, bu ülkede en fazla güvenilmeyen kurum hukuk sistemi, yüzde 80’lerin üstünde, yüzde 90’a yakın, hiç kimse hukuk sistemine güvenmiyor, yargıya güvenmiyor, yargıyı taraflı buluyor, yargıyı iktidarın bir aracı olarak görüyor. Böyle bir ortamın içerisinde biz nasıl güveneceğiz? Tabii, biz de doğal olarak güvenmiyoruz.

Demin de söyledim, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra 20 Temmuzda OHAL ilan edildi. Bu OHAL’dan sonra ben de dâhil –Sayın İbrahim Hoca da burada, İbrahim Kaboğlu- 130 binden fazla insan hiçbir soruşturması olmadığı hâlde, hiçbir kovuşturması olmadığı hâlde, hiçbir idari takibatı olmadığı hâlde, savunması alınmadan bir gece yarısı yayımlanan OHAL KHK’leriyle işinden, aşından, mesleğinden, emeğinden oldular ve siz bununla da yetinmediniz, bu insanların itibarını yerlere düşürdünüz, bütün sosyal hayatını bitirdiniz. Yetmedi “Ağaç kovuşu yesinler.” dediniz. O da yetmedi, bütün toplumsal alanlarda bu insanları hedef gösterdiniz, izole ettiniz, herhangi bir yerde biri iş bulmuşsa oraya ya zabıtayı gönderdiniz, tehdit ettirdiniz ya polisi gönderdiniz ya istihbaratı gönderdiniz ya da dedikodu yaptınız ve siz o ortamda o insanların yaşam koşullarını yok ettiniz. Sonra ne yaptınız? Hiçbir hukuksal karşılığı olmayan idari bir yapı kurdunuz “OHAL Komisyonu” diye. Bu Komisyonu bir yıl için kurmuştunuz ki Türkiye’deki yargısal sistemde hiçbir karşılığı yok. Yani şöyle bir şey olabilir mi? Siz birisini işinden atıyorsunuz haksız ve hukuksuz bir şekilde ama onun mahkemeye gitmesini engelliyorsunuz, diyorsunuz ki: “Ben önce dosyaya bakacağım.” Peki, niye bakmıyorsunuz? Ya, üç buçuk yıl olmuş siz hâlâ OHAL Komisyonunda dosyaları bekletiyorsunuz, karar vermemişsiniz bu insanların akıbetiyle ilgili. Bunların çoğu karı, koca çalıştığı hâlde işten çıkarılanlar var. Peki, bu insanlar nasıl yaşayacaklar? Bu insanlar haklarını ne zaman alacaklar? Geç gelen adalet, adalet midir, ben soruyorum? İlk kararı 22 Aralık 2017 tarihinde vermiş, sonra 2018 yılında süreyi tekrar uzatmışsınız, 2019 yılında süreyi tekrar uzatmışsınız. Şu an itibarıyla 108.200 kişinin dosyasını karara bağlamışsınız. Bunların toplamda yüzde 85’i sonuçlanmış, 18.100 kişi bekliyor. 18.100 kişinin içerisinde ben de varım, benim eşim de var, İbrahim Hoca da var, barış akademisyenleri de var, KESK’liler de var. Bakın, üç buçuk yıldır biz sizin idari bir komisyonunuzun vereceği kararı

bekliyoruz. Niçin? Mahkemeye gitmek için daha. Mahkeme bunu üç yılda, beş yılda sonuçlandıracak, ondan sonra biz bekleyeceğiz, o Anayasa mahkemesine gideceğiz, sonra AİHM'e gideceğiz. Niye? İç hukuk yollarını tüketeceğiz. Bu da size iki yüzlü Avrupa Birliğinin verdiği bir akıldı, bunu da söylemek gerekiyor. Hukuku bu kadar altüst etmiş, bu kadar hukuk devletin hiçbir gereğini yerine getirmemiş ve insanların en temel hakkı olan çalışma hakkını bir gecede bir kararnameyle, üstelik de OHAL'in kapsamına, ilanına uygun olmayan bir şekilde sonuçlandırmış...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, daha beş dakika oldu.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ama 7'nci maddede bunlar yok.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ben Komisyon adına konuşuyorum, Komisyon burada söz almayacak.

Onun için, şimdi, bütün bunları yapmış bir iktidardan biz ne bekleyebiliriz ki? Biz sizden ancak böyle yasalar bekliyoruz siz de yapıyorsunuz zaten; başkası beklenmiyor çünkü bütün uygulamalarınız haksız, hukuksuz.

Bakın, şimdi, iktidar partisinden milletvekilleri diyor ki “Ya, biz erişim engeli kararı çıkardık mahkemeden ama işte Twitter uygulamıyor.” E ben size söyleyeyim, dünya kadar Danıştay kararı var, ÇED raporlarının durdurulmasıyla ilgili, bir sürü ihalenin, inşaatın, HES'in, JES'in, jeotermalin durdurulmasıyla ilgili dünya kadar Danıştay kararı var, niye uygulamıyorsunuz? Danıştay kararı buradan çıkıyor, ertesi gün jandarmayla beraber kepçeler gidiyor, inşaaata devam ediyor, o dereleri katletmeye devam ediyor. Bu da bir yargı kararı değil mi, niye uymuyorsunuz? Ya da daha ilerisini söyleyeyim, ya, siz barış akademisyenleri için verilen karara dönüp “Saygı duymuyoruz.” demediniz mi? Siz Anayasa Mahkemesinin kararına saygı duymuyorsunuz, vallahi birileri de sizin mahkeme kararınıza saygı duymuyor, erişim engeli getirmiyor. Böyle yani, kendi hukukuna, kendi hukuksal devlet yapısına bağlı hissetmeyen bir devleti bir başka devlet, bir başka güç, bir başka uluslararası yapı ciddiye alır mı? Dönüp demeyecek mi: “Ya, sen kendi mahkemeni ciddiye almıyorsun ki, kendi Anayasa Mahkemesinin kararını uygulamıyorsun. Ben senin yandaş sulh ceza mahkemesinin kararını niye uygulayayım?” demez mi? Der ve diyecektir de, bundan sonra da bunlar olacak. Biz bunları bire bir yaşamışız.

Bakın, demin avukatlarla ilgili bir şey konuşuyorduk; ya, dünya kadar örnek var ama en son olanı... Ya, avukat gözaltına gittiği için, bir müvekkiliyle görüştüğü için, bir sorguya gittiği için o, gözaltına alınıp sorgulanabilir mi ya? Ya da aile avukatı ulaşır ona dair soru sorduğu için “Bu aileler niye seni arıyorlar, niye sana ulaşabiliyorlar?” diye soru olabilir mi? Bizim il yöneticilerimize, ilçe yöneticilerimize hâkimlikte, savcılıkta nasıl sorular geliyor biliyor musunuz? “Ya, falan kişi gözaltına alınmış, e sen niye onun ailesini aradın?” Ya, benim seçmenim, ararım yani niye aramayayım? Böyle bir yasak mı var, böyle bir hukuk mu var, böyle bir madde mi var? Hayır, yok ama işte zaten sorun bu, hukuk yok keyfîlik var ve keyfîliğin olduğu yerde bizim, sizin çıkardığımız yasaların gerçekten toplum yararına uygulanacağına dair hiçbir kanaatimiz yok. Siz gözümüzün içine baka baka bizi aşız, ekmeksiz bıraktınız. Ya, yirmi yıllık devlet memurunu, otuz yıllık hocayı kürsüsünden attınız ve üç buçuk yıldır da bekletiyorsunuz. Ya, demiyorsunuz “Bu insan ne yiyor, ne içiyor, nasıl geçiniyor, çocuklarına nasıl bakıyor?” diye sormuyorsunuz ve sonra gelmişsiniz burada diyorsunuz ki “Hukuk devleti var, niye siz bize güvenmiyorsunuz?” Niye güveneyim? Ben size şimdi niye güveneyim yani? Beni üç buçuk yıldır ekmeksiz bırakmışsınız siz, size güvenebilir miyim ben? On binlerce arkadaşımız, şu anda, hâlâ kararı bekliyor. Ya, insanlar gidip, bakın, en kötü işleri yapmaya aday oldular, sırf evlerine helal etmek götürmek -sizin deyiminizle alın teriyle ekmek götürmek- için. Ne oldu biliyor musunuz?

O işlerde bile siz onları barındırmadınız. Bulaşıkçılığa gitti, gittiniz tehdit ettiniz müesseseyi, “Bunu burada çalıştırırsan kapatırım.” dediniz ve insanlar, böyle vicdanı sızlaya sızlaya o insanlara “Ya, söz, ben senin evine ekmek getireceğim ama burada çalışırsan müessesem kapanacak.” dediler. Şimdi, böyle bir ülkede, böyle bir hukuk sisteminde, böyle bir tek adam rejiminde biz kime, neye güveneceğiz?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Emre, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, son kez kısa bir konuşma yapmak istedim. Son dönemde Komisyona gelen, Meclisten geçen yasalarla ilgili konuşuyoruz, anlatıyoruz. İşte, aşağıdan anlatıyoruz, olmuyor; yukarıdan anlatıyoruz, olmuyor; sağdan anlatıyoruz, soldan anlatıyoruz, bir türlü anlaşılamıyoruz.

Şimdi, biraz geniş pencereden kısaca düşüncelerimi paylaşacağım. Sizin de oylamadan evvel bir kez “Ne yapıyoruz?” sorusunu kendinize sormanızı isteyeceğim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, siyasetçi olarak bizim amacımız nedir, samimi olursak? İşte, muhalefetteysen iktidar olmak istersin, iktidardaysan iktidarda devam etmek istersin; bu, işin doğal kısmı. Bu siyasi mücadeleler bazen çok uzun süre alır; bazen yüzde 1-2’yle başlarsın, 30-40’lara kadar gelirsın, yıllar alabilir, uzun soluklu mücadeledir bunlar. Yine, Türkiye siyasi tarihinde yüzde 50’leri bulmuş, sonra tabela partisi olmuş birçok parti de vardır. Bunlar doğal, içerisinde olan şeyler ama toplamda bir amaç olması lazım. Amaç ne? Amaç, içinde yaşadığın ülkeye faydalı olabilmek; yani, bu ülkenin bir bireyiysen, yurttaşıysan, seviyorsan ülkeni, toplumu, vatandaşını, amacın faydalı olmak olmalı toplamda yani hangi pozisyonda olursan ol o an için.

Şimdi, Türkiye’de siyasi pozisyonlara baktığımızda, hem oy verme davranışında var bu hem siyasetteki tercihlerde var, genelde yaşadığımız çevreler, aile yaşantımız, aile ortamımız, büyüdüğümüz mahalleler, kentler hepimizin, işte, çocuk yaştan itibaren bir tarafa meyletmesine sebebiyet veriyor. Genelde bu geçişkenlik Türkiye gibi ülkelerde çok az oluyor; işte, solcu bir ailede yetişen birisinin sağcı olma olasılığı da çok düşük oluyor, tersi de az oluyor ya da işte, milliyetçi bir yapıda büyüyen aynı şekilde oluyor. Burada, bu bakış açısıyla baktığımda, ben hep böyle karşımdakini anlamaya çalışıyorum: Neden? Son birkaç yıldır yaşadığımız yasal düzenlemeleri AKP niye ısrarla getirmek istiyor? Orada alacağımız ölçünün ne olması lazım? Hani, basite indirgeyip anlaşılır hâle getirebilmek açısından, işte, dünyada, bakıyorsunuz, bu kıyas metoduyla bir görmek lazım. En gelişmiş 20 ülkeyi alıyorsunuz; bunları alt alta dizdiğinizde, büyük bir çoğunluğunda, büyük bir çoğunluğunun yönetimini, ekonomisini, sosyal yaşamını, işte, mutluluk oranını falan böyle incelediğinizde şunu görüyorsunuz: Hangi ülkede gerçek anlamda kuvvetler ayrılığı varsa, özgür medya varsa, etkiden uzak, her kuruşun hesabını soran bir Sayıştay mekanizması varsa, işte, özgür üniversiteler gerçekten bilim yuvası, etkiden uzak, böyle, YÖK gibi kurumların baskısı altında olmayan ya da işte, iktidarın kadrolaşma aracı olarak görmeyen, gerçekten bilim yuvası hâline gelmiş üniversiteler varsa, özerk kuruluşlarla bir denge denetleme sistemi kurulmuşsa orada müreffeh bir yaşam da oluyor, mutluluk da oluyor; genel ekseriyet, genel itibarıyla böyle bir ortamı görüyorsunuz dünya genelinde. Şimdi, bunun tersine de baktığımızda, yani, böyle, gücün tek bir yerde toplandığı, basının baskı altına alındığı, kısıtlandığı, israfın son derece fazla olduğu ülkelerde her türlü melanet, kötülük, iç karışıklık, her şeyi de yaşıyorsunuz. Dolayısıyla, yapacağımız siyasi hamlelerin, eğer bu ülkenin gerçekten ülkeyi seven bir yurttaşıysak, buna uygun bir metodoloji içerisinde olması lazım.

Şimdi, ben düşünüyorum; ülkede işsizlik var, eğitimde ciddi sorun var. Hani, bazen, gerçekçi mi deniyor. Mesela PISA raporlarının ölçümüne Türkiye de katılıyor yani; bunu istemezsen katılmazsın ama katılıyorsun, bunun değerlerini kabul ediyorsun. Biz geri gidiyoruz durmadan. Ekonomiye bakıyorsun, iyi durumda değiliz; söylenen ile gerçek farklı. İsrâf devam ediyor. Bunları tartışacak mecralar da sürekli baskı altına alınıyor. Şimdi, bunların “medya özgürlüğü” denen, her şeyin özgürce tartışıldığı bir ortam yok. Bugün hâkim televizyon kanallarına bakın, gerçekten dörtte 3’ü sanki Cumhuriyet Halk Partisi iktidardaymış gibi bizi tartışır: İşte “Kılıçdaroğlu niye orada onu söyledi, burada bunu niye yaptı?” bilmem ne. Sanki buradaki söylemler üzerinden mevcut bu bahsettiğim başlıklarda anlık bir düzelme olacakmış gibi uzun uzun bunu tartışır ama bu meseleleri tartışmazlar. Yani, açsak, baksak, ekonomiyi falan tartışamazsınız, israfı tartışamazsınız, bir siyasetçinin eşinin 100 bin dolarlık çantası varsa onu tartışamazsınız ya da zenginleştiyse onu tartışamazsınız, böyle bir ortamımız yok. Bunların konuşulduğu alan neresi şu an Türkiye’de? Kabul edelim ki sosyal mecra, tamam mı, sosyal mecrada tartışabilirsiniz. Burada buraları da böyle basınçla, üstünü kapatarak, ondan sonra “Orayı da kontrol altına alalım.” dediğiniz de ortaya gerçekten çok daha problemlı bir durum ortaya çıkar. Yani, iyice sıkışmışlık içerisinde bir toplumu yaratmış oluyoruz.

Şimdi, bu anonim hesapların kontrol altına alınması. Ya, evet böyle bir sorun var. Bazen anonim hesaplar insanın canını sıkıyor, farkındayız. İşte, ben televizyon programlarına sık çıkan biriyim, anonim hesaplardan dünya kadar, işte, hakaret de geliyor, hiç olmadık şeyler söylüyor falan, siyasi tercihtir. Ben hiç kimseye bugüne kadar suç duyurusunda bulunmadım, hani sabırla bir kenara koydum onları, bunu bulunanlar niye bulunuyor anlamında söylemiyorum ama işte, yapıyoruz bir iş, böyle, bu işin de dikenini bakıyorum, şu ana kadar öyle, bundan sonra ne olur bilmiyorum. Ama, şimdi, burada şöyle de bir şey oluyor. O anonim hesaplar, yeri geliyor, kimsenin ortaya çıkaramadığı yolsuzluğu ortaya çıkartıyor, nepotizmi ortaya çıkartabiliyor, örnekleriyle anlatıyor, haksızlığı ortaya çıkartabiliyor yani hiç faydalı olmuyor ülke için ya da bir denge açısından baktığımızda hiç işe yaramıyor diye bakamazsınız. Burada böyle bir şey ortaya çıkıyor yani bu, dünyanın içerisinde bulunduğu düzen açısından bakıldığında tartışılabilir konulardan biri, artısı eksisiyle ama böyle de bir şey var.

Yani, ben size, işte, çok böyle belgesel izleyen, doğayı, hayvanları falan takip eden biri olarak doğal yaşamdan bir örnek vermek istiyorum. Şimdi, Kanada’da “Yellowstone” isimli bir doğal millî park var. Bakın, burada, 1950’lerde o bölgedeki çiftçiler, kurtlar çiftçilerin hayvanlarını yiyor diye birlik oluyor ve bir süre avı başlatıyor. Diyolar ki: “Burada tek bir kurt kalmayana kadar hepsini öldüreceğiz.” Uzunca bir süre bunun mücadelesini yapıyorlar ve tek bir kurt dâhil ulumayacak hâle geliyor. Evet, zaman içerisinde, önce o çiftçilerin hayvanlarının sayısı artıyor, artıyor, daha zenginleşiyorlar. O kadar bir artmaya başlıyor ki bir süre sonra o hayvanlar otladıkları yeri köreltiliyorlar, kurutuyor. Doğal denge bozuluyor, bir süre sonra o doğal otlama alanları yok olduğundan hayvanlar, olması gereken sayının altına düşüyor. Üzerinden bir zaman geçtikten sonra da yaklaşık 100 milyon dolarlık bir projeyle tekrardan o bölgeye kurt sürülerini getirip koyuyorlar ki doğal şeyi korusunlar diye.

Şimdi, siyasetinde bir doğal yapısı var. Bununla bu kadar oynanmaz. Yani, o zaman siyaset yapılr hâle gelmez. Bugün baskı altına alınan ülkeler; Türkmenistan’da bugün Covid derseni içeri girebilirsin; vaka da yok Covid de yok, yazan da yok, çizen de yok, paylaşılan da yok, mutlu mesut. Kuzey Kore’de sorsan, her şeyi dış güçlere bağlarlar. Sor, yani bütün şey ona ilişkin, sanki dış güçler dedi; enişteni köpeklere yedir. Ya da dış güçler dedi; işte beş tane saç tipi belirle, işte kıyafetler şöyle olsun, halkın geldiği seviye ortada. Yani, bu böyle açıklanamaz. Gelişmiş ülkeler açısından bakıldığında böyle tekil örnekler çekiliyor. Bunu Parlamentoda bir konuşmamda da söyledim. İşte, “Fransa’da şöyle, Fransa’da böyle bir örnek var...” Ben Fransa Anayasa’sını okudum, gelin, Fransa Anayasa’sındaki gibi, benzer

maddeleri alın. Mesela, oradaki yargı düzeni nasıl oluyor? Oradan örnek alalım. HSK benzeri yapı nasıl oluyor orada? Buna var mıyız? Yokuz. Oradan bir şey bulduk onu söyleyelim. “İşte, gelişmiş ülke, burada bu var.”

Almanya’da... İşte buradan bir şey bulduk, onu çekelim. Peki, Almanya’da çalışmayan herkese para veriliyor. Buna var mısınız? Yani bunu yapabilir misiniz? Ya da Almanya’da bütçe her yıl fazla veriyor, dağıtacak yer alıyorlar. Ya da takip edenler bilir, Merkel tek başına iktidar imkânı varken, meşruiyeti fazla olsun diye koalisyon kuruyor, var mısınız bunlara? Bunlara yoksunuz. Oradan bir şey bulduk sosyal medyada, bak işte gelişmiş ülke, orada var, biz onu alacağız. Bunu “başkanlık” adı altında, bu sunulan sistem tartışmasında da yaşadık. “İşte, bak, Amerika’da da bu var.” Ya Amerika’da üçte 2 senatonun onaylamadığı hiç kimse, ne büyükelçi olur, ne yargıya seçilebilir, ne Genelkurmay Başkanı olur, ne önemli makama gelir; buna var mısınız? Yani sarayın atadığı birini gelin biz üçte 2 burada onaylayalım, Genelkurmay Başkanları gelsin, burada her şeyini soralım, soruşturalım; var mısınız buna? Ya da büyükelçileri biz onaylayalım, bakalım o zaman Prag’a aynı büyükelçiyi atayabiliyor musunuz? Ama oradan bir şey seçiyor cimbızla. Şimdi bu, manipülasyon yani bu, nereden baksanız... “Ya nasıl olsa bilinmez, oradan bir şey söyledik, nasıl olsa takip eden olmaz.”

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Evet, toparlayalım.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bu, vatandaşın gerçek anlamda duygusuna da sömüren, pozisyonunu da manipüle eden bir şey.

Şimdi, toplamda, değerli arkadaşlar, bakın, şu gerçeğimiz var, bunu konuşmazsak yanlış yaparız: Komisyon kuruldu değil mi, Dijital Mecralar Komisyonu, tam açılımı buydu değil mi Sayın Başkan? Şimdi, mesela bu Komisyon çalışıp, işte yaz dönemi boyunca çalışıp –çalışmaya da hevesli herkes- gerçekten ihtiyaçları tespit edebilir mi? Pekâlâ edebilir. Ama ne oldu? Bir inatlaşma var, bir şekilde hemen olması lazım, şimdi olması lazım “Söz verdik, bu böyle geçecek ve bu düzenleme de bir günde geçecek.” Niye? Ben saygı duyuyorum yarın Ayasofya’ya gidecek herkese, kendi tercihleridir ama şuna da saygı duyulmasını bekliyorum yani Parlamenter olarak: Tamam, gidilebilir, o zaman pazartesiye kalır, salıya kalır, değil mi; Meclis, Komisyon bunu daha fazla tartışabilir. Yani orada o saygı gösterilen anlayış, aynı zamanda Meclise, yasamaya, milletvekillerine de o saygıyı göstermesi lazım. Çalışma usulünden tutun, getirilen yasalama şekli tamamen antidemokratik -bunu söylemeden geçmeyeceğim- bu hâliyle bir fayda getirmeyecek. Önümüzdeki süreçte Mecliste bu nasıl düzenlenir bilmiyorum ama çeşitli şekillerde “müzakere” adı altında bizle görüşmelerinizin hepsini de zaman kaybı olarak görüyorum, artık bunu söylemek durumundayım çünkü tek bir virgül değişmiyor; saatlerce bizimle konuşuyorsunuz -teklif sunduktan sonra ama teklif verilmeden değil- üç saat, beş saat bir virgül değişmiyor. Ya bu anlayışın değişmesi lazım. Bu açıdan herkesi düşünmeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

7’nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3050) esas numaralı, İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül
Aydın

Alpay Antmen
Mersin

Zeynel Emre
İstanbul

Rafet Zeybek

Antalya

Gerekçe:

Teklif metninden çıkarılmasını önerdiğimiz 4'üncü maddenin (3)'üncü ve (4)'üncü fıkrasındaki hükümlerin uygulamasına dönük bu maddenin de teklif metninden çıkarılması uygun olacaktır.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan, İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Aksaray

Antalya

“MADDE 7- 5651 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- (1) Sosyal ağ sağlayıcılar, ek 4 üncü maddenin;

a) Üçüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmek üzere altı ay içinde gerekli çalışmaları tamamlar.

b) Dördüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülükleri uyarınca hazırlayacakları ilk raporlarını, 2021 yılı Haziran ayında Kuruma bildirir ve internet sitesinde yayınlar.”

Gerekçe:

Madde içeriğinde öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla tanınan üç aylık süre, uyum sürecinin daha verimli ve sağlıklı gerçekleştirilmesi amacıyla altı aya çıkarılmalıdır. Ek olarak, hazırlanacak olan ilk raporun 2021 yılı Haziran ayında sunulacak olması sürecin daha sağlıklı ilerlemesi açısından zaruret arz etmektedir.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3050) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Züleyha Gülüm

Mehmet Ruştı Tiryaki

Abdullah Koç

İstanbul

Batman

Ağrı

“GEÇİCİ MADDE 5- “Sosyal ağ sağlayıcılar, ek 4 üncü maddenin; a)İkinci ve üçüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmek üzere ek 4 üncü maddenin 10. Fıkrasında belirtilen usul ve esasların Resmi Gazete’de yayımlı takiben bir yıl içinde gerekli çalışmaları tamamlar.

b) Dördüncü fıkrası kapsamındaki yükümlülükleri uyarınca hazırlayacakları ilk raporlarını, 2022 yıl Ocak ayında Kuruma bildirir ve internet sitesinde yayınlar.”

Gerekçe:

Değişikliklerle birlikte sosyal ağ sağlayıcıların operasyon ve süreçlerinde değişikliğe gitmesi, ek mekanizmalar öngörmesi gerekebilecektir. Bu yükümlülüklerin somutlaşması için 4'üncü maddenin 10'uncu fıkrasında belirtilen usul ve esaslar önem taşımaktadır. Bu nedenle yürürlük tarihinin bu usul ve esaslara tabi kılınması gerekmektedir. Nitekim benzer düzenlemeleri içeren Almanya'daki kanunda da raporlama ve başvuru mekanizmaları oluşturma yükümlülüğü bakımından yürürlük tarihini öteleyen geçiş hükümlerine yer verilmiştir. Bu düzenlemeler incelendiğinde bu sürelerin bir yıl şeklinde olduğu görülmektedir. Bu sebepler pek çok yapısal değişiklik getirebilecek ve ciddi yaptırımları olan söz konusu düzenlemelere ilişkin daha uzun geçiş süreçlerinin öngörülmesi önerilmektedir.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir. 8'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Adıgüzel...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Uzun süren görüşmelerde en çok dinlediğimiz herhâlde “Almanya’da var, bizde neden olmasın.” Güzellemesi, başka da bütün tartışmalar boyunca akılda kalan bir şey de yok. Akademisyen hocalarımız da Almanya örneğini anlattılar nedense, bilemedim, dünyada sanki 200 ülkeden sadece Almanya varmış gibi, Fransa varmış gibi. Fransa’ya da çok girmiyorsunuz çünkü Fransa’da Anayasa Mahkemesi iptal ettiği için onu da görmezden geliyorsunuz. Bunu fark etmedik zannetmeyin. Yani orada fark etmediğimizi de düşünmeyin bunu. Tabii, baktığımız zaman gönül isterdi ki burada, Türkiye’deki teknolojik altyapının nasıl geliştirileceğini konuşalım. Biliyor musunuz bilmiyorum, 2000 yılına kadar dünya tarihinde üretilmiş bilgi iki bin yılda, bir yılda üretildi. Ondan sonra da her yıl bu katlanarak artıyor.

Biz işi gücü bırakmışız, 3-4 sosyal medya platformunu nasıl düzenleriz diye konuşuyoruz. Şimdi, sorsak -ki bu açıklamayı bir türlü alamadık, Sayın Bakan Yardımcısı da burada, merak ederim- Türkiye’de 1 milyonun üzerinde trafiği olan kaç sosyal medya kanalı var? Bunu lütfen paylaşın çünkü hiçbir gerekçede bunu paylaşmadınız. Bizim bildiğimiz, işte, Twitter’a yönelik bir tartışma. Tabii, Twitter’a niye yönelik bir tartışma? Onu da burada söylemek isterim. Aslında bu kanun biraz da kişiye yönelik çıkarılıyor. Şimdi, Mahir Ünal Twitter’la kavga ediyor, cevabı Twitter’dan veriyor; Bahçeli Twitter’a küsüyor, oradan yazıyor. Böyle bir süreç içindeyiz. İşte, yine, birçok siyasetçiyi buraya örnek verebiliriz. Aslında görüyoruz ki yine sosyal medya mecralarından, sosyal medya mecralarına cevap veriyoruz yani bir alternatif üretmiyoruz Türkiye olarak. Bugün burada konuşurken tabii hepimizin gurur duyduğu bir “unicorn” şirketi çıktı Türkiye’de, bir oyun şirketi. Gönül isterdi ki bunların sayısı artabilsin. Bununla hepimiz gurur duyduk. Ama bu altyapıyı geliştirecek bir çalışma var mı? Ne yazık ki yok. Şimdi, sorumlu kuruluşlar kim? BTK. Evet, BTK, çok ismi büyük bir kuruluş, Bilgi Teknolojileri Kurumu. Çağın gereğine de uyuyor, çok güzel binaları var Eskişehir yolunda görüyorsunuz, konferans merkezleri var. Ama Türkiye’nin altyapısına bakın, Türkiye’nin telekomünikasyon şirketlerine bakın, ne yazık ki vasatın altında durumdayız, bunu kabul etmek zorundayız.

İstanbul depremini hep birlikte yaşadık. Ne oldu İstanbul depreminde? Değerli arkadaşlar, ne oldu biliyor musunuz İstanbul depreminde? İstanbul depreminde herkes tabii ki eşini akrabasını merak etti, ulaşmak istedi, telefonlara sarıldı ve bütün altyapı kilitlendi. Sonra Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı

çıkı dedi ki: "Telekomünikasyon şirketlerine emir verdim, daha çok yatırım yapacaklar." Bu tam da şu demek aslında: Bir fırın var mahallenizde, fırına diyorsunuz ki yarın deprem olabilir 2 katı ekmek üretin. Tam da böyle bir anlayışla şekillendiriyorsunuz. Bilgi teknolojilerine, özellikle de iletişim teknolojilerine bakış açısı bu kadar sığ. Türkiye'nin altyapısı gelişse, gençlerin hızlı internete ulaşabilme fırsatları olsa, ucuz internete ulaşabilme fırsatları olsa... Bir yandan da bunları konuşalım. Dünyanın en pahalı internetine sahip ülkelerinden biriyiz. Bunları konuşmuyoruz, sadece Twitter'ı mı zaptırap altına alacağız... Artık bu firmaların isimlerini söylemekten yorulduk. Ben ne Twitter'ı savunmak zorundayım ne Facebook'u savunmak zorundayım, Ne Instagram'ı ne başka birini ama 5 firma dışında konuşulan bir şey yok. Türkiye, pahalı internet kullanıyor -kimse bunun sebebini sormuyor- dünyayla karşılaştırdığımız zaman.

Peki, Türkiye'deki onlarca şirket neden uluslararası data merkezlerini kullanıyor acaba? Bunu sorgulamak lazım. Sayın Cumhurbaşkanı çıktı -hatta yasa da çıktı yanlış hatırlamıyorsam- dedi ki: "Türkiye dışında bir 'server' yani 'data centeri' kullanan programı kabul etmiyoruz." Sonra da belediye başkanlarına talimat verdi "Bir WhatsApp grubu kurun, buradan iletişim kuracağız." dedi, büyükşehir belediye başkanlarıyla WhatsApp grubu kurdu, kendisi de var bu WhatsApp grubunda. Böyle bir gerçekliği var Türkiye'nin ama bunların hepsini yok sayıyoruz. İşte hocam biraz önce bir şey söyledi, bir yandan da üzüldüm. Şöyle: Tabii, bu WhatsApp'ın falan bir mekanizması var kendi içinde. Bu mekanizması nasıl şekilleniyor? WhatsApp verileri bulutta tutmuyor, herkesin kendi cihazında tutuyor ama "data management" o kadar gelişmiş durumda ki yani bilgi yönetim sistemleri o kadar gelişmiş durumda ki boş verin Facebook'u, Instagram'ı, siz bir web sitesinde gezerken yani şu an Abdullah Bey'in elinde bir telefon var, Abdullah Bey belki bir web sitesinde haber okuyor, o arada Abdullah Bey'in 270 noktadan özellikleri o sistem tarafından çekiliyor. Tabii, dünyada GDPR düzenlemeleri var. Bu GDPR düzenlemeleri doğrultusunda bunun ismi, soy ismi çok önemli değil yani -Kişisel Verilerin Korunması Kanunu- Abdullah Bey'in ismi, Onursal'ın ismi önemli değil ama sonuçta bu kişi profilleniyor, dünyada böyle bir hikâye var. Bu profillenme sonucunda da ne oluyor? Sonra ben eve gidiyorum, bir modem kullanıyorum, bu modemi benim eşim de kullanıyor, kızımın tabletinde de var, bu bizi eşliyor ve bizi aile olarak da profilliyor. Böyle bir gerçeklik var ve böyle bir bilim var artık. Bu data öyle hızlı işleniyor ki bu bilimin doğrultusunda da aslında yeni gelişmelere gebeyiz. Onun için de bana satmadığı tatil ürününü eşime satmaya çalışıyor çünkü ben orada bakmışım ona ama biz diyoruz ki bu sistem bizi dinliyor mu, ne oluyor? Aslında sistem bizi dinlemiyor, sistem datayı çok iyi yönetiyor. Bizim buralara kafa yormamız gerekiyor. Yani Türkiye'de biz nasıl data yönetimini geliştirebiliriz, burada nasıl gelişimler sağlayabiliriz ve buralarda hiçbir düzenleme var mı bu kanunda? Yok. Nedir hedefimiz? Twitter. Twitter'e küsmüş biri, geri nasıl döndüreceğiz onu! Yetmedi yani dediler ki: "Bir ihtisas komisyonu kuralım." Olmadı. Tam da ben biraz da af yasasına benzetiyorum bu meseleyi. Kişiyi özel, özel istekle, siparişe binaen... Emin olun, bu, Adalet ve Kalkınma Partisinin geçmişini yok saymasıdır. Yani geçmişten gelip "Biz yolsuzlukla, yoksullukla, yasaklarla mücadele edeceğiz. Biz kişiyi değil, tüm Türkiye toplumunu kapsayan işler yapacağız." söylemini tamamen yok sayan bir anlayıştır. Lütfen bu yasaya "evet" demeden önce bunu bir düşünün. Geçen hafta bir ihtisas komisyonu kurulmasına burada hep birlikte karar verdik ama yetmedi birilerine. Niye yetmedi acaba? Hâlbuki aylarca çalışabilirdik, biz ön görüşmelerde de bahsettik, biz aylarca çalışabiliriz ve düzgün bir yasa teklifi ortaya çıkarabiliriz dedik.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Başkanım, arkadaş Komisyon üyesi değil, hâlâ konuşuyor.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Rahatsız oluyorsanız evinize gidebilirsiniz.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bu maddede biz konuşmuyoruz, böyle de görüştük.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – O şekilde görüştük Sayın Öztürk.

ONURSALADIGÜZEL (İstanbul) – Dediğim gibi, kişiye özel bir yasa teklifi, Adalet ve Kalkınma Partisinin bütün geçmişini yok etmesi, “Ben milletin içinden geliyorum.” değil, “Ben artık kişilerin özel isteklerine cevap veriyorum.” demesidir.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay dedi ki: “Türkiye’de yargıya güven yüzde 30.” Türkiye’de Yargıya Güven Endeksi’nin yüzde 30’a düştüğü bir ortamda biz şunu konuşuyoruz: İşte bir çerçeve çizelim, hâkimler karar versin, bu hâkimlerin verdiği kararları da uygulama yapalım. Buna, emin olun, kimse samimi yaklaşmaz çünkü geçmişte yaptığımız bütün çalışmalar samimiyet içermiyor. Toparlayıp baktığımız zaman ışın sonunda muhalifleri susturmaya çabalayan, kendinden olmayanları susturan bir anlayışa dönüşüyor.

Şimdi “Bunlar bir Türkiye ofisi kursun.” diyoruz. Türkiye ofisi kuramayacak firmalar var. Hatta şunu söyleyeyim: Tabii, diyorum ya, o dünya öyle enteresan bir dünya ki şimdi Google var Türkiye’de, YouTube var. Google, mesela, bildiğim kadarıyla Twitter’ı fonluyor. Niye fonluyor? Uzmanlar bilir, arama motorunda bir arama yapıldığı zaman ilk öne çıkan arama sonuçlarından Google para kazanıyor bir anlamda da biliyorsunuz. E, Twitter da iyi arama sonucu ortaya çıkarıyor aslında bir yandan da. Baktığınız zaman bunlar birbiriyle de etkileşim altında. Yani Twitter Türkiye’den öyle milyarlarca lira kazanmıyor görünen ve ilk fırsatta Türkiye’yi gözden çıkaracak.

Peki, biz neyle anılacağız? İşte, dünyaca ünlü bir platformu... Hiç unutmuyorum, üniversitede 2006-2007 yıllarında öğrenciydim, Yahoo da Twitter’la bir ilişki içindeydi o zaman ve böyle bir ürün çıkacak diye bir toplantıya gitmiştim Yıldız Teknik Üniversitesinde, çok heyecanlanmıştım, sonra tüm dünya kullanır oldu yani sadece bunu Twitter için söylemiyorum, bütün platformlar için söylüyorum. Gelmiş olduğumuz noktada bunu Türkiye’den kaçırın bir Meclisin parçası olmak da beni üzüyor olacak. Bunu da size söylemek isterim özellikle. Ya da herhangi bir platform, işte bu üç aylık teknik alt yapıyı sağlayamayan bir şirket belki hızlı bir şekilde geri çekilmek zorunda kalacak. Belki, Google, Türkiye ofisi olmasına rağmen gelecekle ilgili bu tartışmayı yapacak. Neden bunlardan bahsettim? Şimdi, bizim de telekomünikasyon şirketlerimiz var. TÜRK TELEKOM var, tabii satıldı, alındı, bankaların eline düştü. Kimse bu hesabı sormuyor. Emin olun, hepimizin millî varlığı Osmanlı’dan gelen bakır kablolar var TÜRK TELEKOM’un tarihinde ama hesabı hiçbirimiz sormuyoruz ve daha da üzücü olan şunu da sormuyoruz: 80 milyonluk büyük bir ülkeye hizmet eden işte Turkcell gibi, TÜRK TELEKOM gibi firmalar neden dünyadaki AT&T gibi data yönetimi firmalarla rekabet edebilecek, onlarla boy ölçüşebilecek bir üretim içine girmiyorlar da bugün biz diğer firmaları engellemenin derdine düşmüştük? Bunu da özellikle merak ediyorum. İşte Twitter Türkiye ofisini açacak mesela, açtığında işte BirGün, Sözcü ve soL Haber gibi haber sitelerinin Twitter hesaplarıyla ilgili 2015 yılından beri Twitter’ın uygulamadığı kararlar var yani Sözcü’nün Twitter hesabı kapatılmak zorunda. Hangi kararla? İstanbul 1. Sulh Ceza Hakimliğinin 26/08/2015 tarihli kararıyla Sözcü gazetesinin bir Twitter hesabı var Sulh Ceza Hakimliği böyle bir karar almış, diyor ki: “Kapatın bunu.” Şimdi, bu ofis kurulunca bunu kapatıracaksınız yani Sözcü gazetesinin Twitter hesabı kapatılınca her şey çözülmüş olacak ya da biraz baktık tabii, içerik kaldırma ile ilgili neler var diye. Hani, siz, hafızayı unutturmaya çalışıyorsunuz, geçmişinizi aklamaya çalışıyorsunuz, gençlerin, özellikle de Y ve Z kuşağının hafızasının tazelenmesine, bu bilgilerle dolmasına izin vermek istemiyorsunuz ama engellenen ve silinen haber ve URL sayılar var mesela 2019 yılında. Hürriyet’te 336 haber engellenmiş, 318 haber silinmiş. Yine Habertürk’te 173 haber engellenmiş, 166 haber silinmiş. Böyle ciddi veriler var. Bunlar Türkiye’de hiç olmuyor değil. Amerika’yı da siz keşfetmediniz, Almanya’dan da kopyalayınca hiçbir şey de bitmeyecek. İnternet dünyası tam da böyle bir dünya. Yarın belki hiçbirimizin... TikTok, dünyanın en hızlı gelişen platformu,

burada hiç kimse konuşmadı bunu ve çok daha başka bir dünya var orada bir de oraya bakmak lazım ve Z kuşağı gerçekten orada çok başka bir dünya içinde. İşte biraz önceki konuşmamızda söyledik, Twitch gibi bir sürü platform var ve Türkiye’de belki onlarca, binlerce, yüzlerce, milyonlarca çocuk saatlerce buralarda çeşitli videolar izliyorlar. Şimdi bunların hepsini birleştirdiğimiz zaman, tek derdiniz “Acaba bu platformları yasaklar mıyız, zapturapt altına alabilir miyiz?”

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Adıgüzel

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Hemen toparlıyorum Sayın Başkanım.

Baktığımız zaman, bant daralması çok kolay bir yöntem. Yine, ekonomik anlamda cezalar yazmak çok kolay bir yöntem, çok kolay; 10 milyon, 30 milyon... “Bütün reklam gelirini keserim, bant genişliğini de daraltırım...” Bant genişliğini de daraltmak İngilizcede “throttling” diye algılanıyor yani boğmak, “Seni boğarım.” diyorsun. Boğarsın, evet, güçlü bir ülkesin. Ama bunun bizim ülkemize katkısı ne arkadaşlar? Bunun bu ülkeye katkısı ne olacak? Yani kamuya mal olmuş bizler, tüzel kişilikler, siyasetçiler eleştirilebilirler, bazen birileri haddini aşabilir. Evet, eğer haddini aşıyorsa bunun kuralları vardır ama biraz da toleranslı olmak zorundayız, hepimiz toleranslı olmak zorundayız. Hele de bizler siyasetin içindeyssek, Türkiye’nin sorunları için çözümler üretiyorsak daha toleranslı olmak zorundayız ama siz bu tolerans aralıklarını daraltarak toplumu iyice kutuplaştırıyorsunuz, karşı karşıya getiriyorsunuz ve bu teklif ülkemize hiçbir fayda getirmeyecek. Ben özellikle bunu anlatmak istedim.

Gençlerin özellikle internet dünyasıyla ilgili daha duyarlı olduğunu biliyorum. Ben de bunu tarihe not olarak düşürmek istiyorum. Yarın Türkiye’den bir iki sosyal medya platformu -adı ne olursa olsun- çekilirse bu bizim itibarımızı zedeler. Bugün görüyoruz ki dünyayla, diğer ülkelerle olan ilişkilerimizdeki sorunlar ekonomimizi çok ciddi bir şekilde etkiliyor. Milyonlarca gencimiz işsiz, kadına şiddet ülkemizde en üst seviyeye gelmiş durumda, çocuklara taciz ülkemizde konuşuluyor. Bunların olduğu bir ortamda itibarımız zaten gittikçe geriye gidiyor. Sonra bu ülke nasıl yatırımcı çekecek? Sonra bu ülke nasıl turist çekecek? Sonra bu ülke nasıl dünyanın gelişmiş ülkeleri arasına girecek?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Tamamlayalım Sayın Adıgüzel.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) - Lütfen bize açıklayın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Gülüm...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Bütün bunları tartışırken çok önemli bir meseleyi bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Sürekli hatırlatıyoruz ama maalesef iktidar tarafının duymamak, görmemek istediği, aslında kendi pratiğinin sonucu olan bir meseleden, avukat arkadaşlarımız Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal’dan bahsetmek istiyorum: Ölüm orucundalar, bugün aslında çokça konuştuğumuz bir meseleden dolayı ölüm orucundalar. Uzunca anlatmaya çalıştık bu ülkede neden yargıya güvenilmediğini, neden yargı kararlarına insanların artık inancı kalmadığını anlattık. Aslında bunun somut örneklerinden biri avukat arkadaşlarımızın, meslektaşlarımızın yargılandığı, Ebru ve Aytaç’ın da içinde olduğu dosyanın sonucu. Aslında bu dosyanın kendisi...

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Dünden beri yasayla ilgili hiç konuşmadınız?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Toprak, müdahale etmeyelim.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Müdahale etmeyin isterseniz istediğim şekilde sözümü kuruyorum.

Tam da bu dosya aslında bu ülkede adaletin olmadığını, yargının neden bağımsız olmadığını çok açık gösteren örneklerden biriydi. Avukat arkadaşlarımız bu yargılandıkları davada avukatlık mesleğinin gereklerini yaptıkları için, savunma noktasında, kendilerine düşen noktada insan hakları, demokrasi ve özgürlükler bağlamında savunmayı güçlü savunan bir yerde durdukları için yargıldılar. Hatırlarsınız belki ilk duruşmada tahliye oldular ama o gece hatta cezaevlerinden tahliyeleri geciktirilerek geç saatlere kadar, gecenin sabahına doğru tahliye edilmişlerdi. Orada da itiraz üzerinde bıraktırmamaya çalışarak, hukuku da hiçe sayarak tahliyeleri geciktirilmiş, yine de karar çıkmayınca, itirazla birlikte yeniden yakalama kararı çıkamayınca bırakmak zorunda kalmışlardı ama ertesi sabah arkadaşlarımız yeniden yakalama kararıyla, hukuksuz bir yakalama kararıyla yeniden tutuklandılar. Yargılama hızlandırıldı, neredeyse tek duruşmada, ilk duruşmadan sonraki tek duruşmada savunmaları dahi alınmadan, avukatlarının savunmaları alınmadan karar verildi ve yıllara varan cezalarla cezalandırıldılar ve şimdi arkadaşlarımız bu ülkede 2 avukattan bahsediyoruz. Adalet olmadığı için adaleti ölüm orucuyla arıyorlar. Çok kritik günlere gelmiş durumdalar. Özellikle Ebru -200'üncü günleri geçmiş durumda- 43 kiloya düşmüş durumda, bilinç kaybı, hafıza kaybı, ağızda yaralar, vücut dengesini koruyamama, konuşamama belirtilerini uzun bir zamandır göstermeye başladı, çok ciddi bir hayati riskle karşı karşıya. Talepleri şu: Bu dosyanın adil yargılanmadığını ve bir adil yargılanma talep ediyorlar. Yargıtayın bir an önce dosyayı ele almasını ve bozmasını, bu ülkenin hukukuyla tanımlanmış adil yargılanma taleplerinin yerine getirilmesini istiyorlar. Bu talep kabul edilemez bir talep değil. Aslında ölüm orucuna gerek olmaksızın zaten uygulanması gereken bir talep. O nedenle bir kez daha buradan 2 meslektaşımızı kaybetmemek için tekrar tekrar hatırlatmak istiyorum: Yargıtay dosyayı bir an önce ele almalı ve dosyada bozma kararı verilerek yeniden adil bir yargılanma yapılması sağlanmalıdır.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Gülüm.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...Etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9: Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Özel, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Öncelikle, Adalet Komisyonu gibi hele hele bugünlerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde en yüksek beklentinin olduğu bir Komisyona Başkan olarak seçilmenizden dolayı sizi ve yeni oluşan Başkanlık Divanını kutlarım, başarılarınızın devamını dilerim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Elbette bu Başkanlık Divanlarının özellikle böyle bir Komisyonda daha adilane ve tüm grupları kapsayacak şekilde oluşması gibi bir demokratik geleneğe sahip olabilmemiz çok daha doğru olurdu. Bunu da gelecek dönemlerdeki görev dağılımları için kendimize ödev kabul ediyoruz Cumhuriyet Halk Partisi olarak.

Sayın Başkan, bu saatte bunu konuşmak gerçekten manasız, anlamsız, üzücü, rahatsız edici ve aldığımız her dakika yarınki gündemler bütün partiler açısından düşünüldüğünde son derece anlamsız ama bugün saat on ikiye çeyrek kala buraya gelip de sayın Komisyon Sözcümüz Zeynel Emre'yle görüştüğümüzde biz şunu teklif ettik ardından da Sayın Naci Bostancı'yı kendim de aradım dışarıyı çıkıp dedik ki: "Saat yarım gibi bitirelim, maddelere geçişi oylayarak bitirelim, diğer gruplarla da mutabakat arayalım. Pazartesi sabahı onda toplanalım, herkes işini halletmiş olsun ve pazartesi akşam yedide de muhalefet şerhini vermeyi taahhüt edelim ki sizin açınızdan bu gece sabahlanmanın vereceği yorgunluğun ve salı günü kanuna başlama faydasının dengesini koruyalım." Hiçbirimiz bu saatte

burada olmayabilirdik ancak maalesef bu, hem Komisyonun riyaset makamınca hem de Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanlığınca reddedildi. O yüzden buradaki bu durumdan sorumlu olan, bu saatlerde sesini duyurmaya çalışan ve itirazlarını kayda geçirmeyi yasama görevi açısından önemli gören muhalefet partileri milletvekillerinin değil.

Ne yapıyoruz, niye yapıyoruz ve niye şimdi yapıyoruz? Bunlar gerçekten hiçbirimizin kendimize gönül rahatlığıyla verebileceği cevaplar değil. Sosyal medyayı, sosyal ağları zapturapt altına almayı, kısıtlamayı ve gerekirse onların Türkiye’den çekilmesi gibi bir sonucu doğurabilecek düzenlemeleri tartışıyoruz. Buradaki şüpheli olan durum, bunları Türkiye’den çekilmeye zorlamak ikincil, üçüncül sonuç mudur yoksa beklenen “premier” birincil fayda mıdır? Onu bilmiyorum. Hissiyatım birincil faydanın bu olduğu yönünde çünkü Türkiye’de bundan iki buçuk üç ay önce WhatsApp’ın kısıtlanabileceği noktasındaki tartışmalarda o ilgili şirketin, bugünlerde, bugün de daha çok adı geçen şirketlerin genel yönelimlerini, genel yaklaşımlarını ve muhalefet partilerine ve iktidar partisine doğru kendi pozisyonlarını tarif eden bildirimlerini dinlediğimizde genel olarak bu kadar küresel ölçekte iş gören, para kazanan, hizmet veren firmaların iki temel altın kural üzerinde yürüdüklerini görüyoruz. Bu iki temel altın kuraldan birincisi bulundukları ülkenin kanunlarına uyma, ikincisi uyamıyorlarsa oradan çekilme.

Dünyada sosyal medyayı, sosyal ağları kim kısıtlamaya çalışıyor ve kimin verdiği, koyduğu kurallar, geçirdiği yasalar bu tip küresel şirketleri o ülkelerden uzaklaştırıyor diye bakarsanız 3 tane ülkenin adı ortada: Çin, Kuzey Kore ve İran. Ama bunu deneyip de daha sonra geri adım atanlara, askıda tutanlara bakarsanız; Çin’de Şi Cinping, Macar Orban, Hint Modi, Amerika’da bu sonucu doğuramayacak olduğunu bile bile ama kavga ederek, dalaşarak ve karşısına koyarak Trump, Rusya’da da Putin bunu yapıyor. Ben partimin liderinin bu isimlerle anılmasını veya partimin bu isimlerle türdeş bir iş yapıyor olmasını iktidarda olsaydık partime yakıştırmazdım. Bu sorumluluğu alan yani yirmi yıl sonra dönülüp de “Türkiye’de de buna tevessül ettiler, denediler Macaristan’daki Orban’la eş zamanlı, Çin’le, İran’la eş zamanlı olarak.” denilince, bu görüntü geleceğe bırakılmış bir demokrasi notu değil. Bu, geleceğe bırakılmış bir fikir özgürlüğü veya ülkeyi ileriye götürme noktasında bir adım değil. Samimi bir şey söylemek gerekirse on sekiz yıl önce çıktığınız yol da bu yol değildi veya o yoldu, gizli ajandalarınızdan bahsediliyordu ama o günlerde niyet okumayın, onu demeyin... O dönemde liberallerden aldığınız destek, dünya da çok hareketliydi, hızlı, akışkandı ama Türkiye’ye gelen yabancı yatırımlar 2002-2007 arası -işin sosyal taraflarına bakmazsanız ama ekonomik rakamlara bakarsanız- ortaya koyduğunuz özgürlükçü refleksle bütün dünyadaki sıcak paranın, yatırımcıların verdiği etki bugün aradığınız ve bulamadığınız etkinin çok ötesinde. Bütün dünyada bir genel kabul var; bir ülkede hukukun üstünlüğü yoksa, bir ülkede düşünce özgürlüğü yoksa, hukuk güvencesi yoksa o ülkeye yatırım gelmiyor, olanlar da gidiyor. Sadece son iki yılda Türkiye’deki yabancı portföyün 82 milyar dolardan 62 milyar dolara gerilediğine bakınca, son iki yılda “Ne yaptık?” diye bakın ve “Son iki yılda nereye gitti bu portföy?” diye bakın, şaşırtıcı değil. Yani bu söylediklerimiz kehanet falan değil, bu söylediklerimiz bir realite.

Bu Meclis bugün bir süredir yaptığı gibi bir şey yapıyor ve yaptığı bu şeyi niye yaptığını kendisine izah etmesi lazım. Bir basit, alçaktan uçuşla baktığınızda mesela “Neyin yerine yapıyoruz?” dersiniz, bu Meclisin, Down sendromlu çocuklarla ilgili bir rapor var, tam mutabakat var, onunla ilgili yasama yapması lazım. Herkes, hepsi harika insanlar, birçoğu da Down sendromlu çocuğu olan ya da yakını olan insanlar, inanılmaz bir katkı yaptı, orada kanun yapmak lazım, sıra gelmedi, ne raporu Genel Kurulda görüşmeye, ne o kanunu komisyonlarda ele almaya. Bu Almanya’yı örnek veriyoruz ya -birazdan ben de değineceğim ama- Almanya’nın harika bir yetim ilaçlar, yetim hastalıklar yönetimi var, programı var, Türkiye’de yetim ilaç ve yetim hastalıkla ilgili hiçbir şey yok. Bu konuda bu Meclis

yetim ilaçlarla ilgili bir komisyon kurdu, harika bir çalışma yaptı, aşağıda görüşemedik çünkü başka gündemlerimiz vardı, komisyona getiremedik ve yetim ilaç meselesi duruyor. Yetim ilaç, yetim hastalık koca bir ovada yıldırımın bir adamın başına düşmesidir, o adam veya o çocuk ve çilesinden yana. İlaç 1 milyon lira falan, devletimiz ödemiyor, ödemediği için kim hastalanırsa, yetim hastalığa... Şöyle söyleyeyim: Milyonda 1 veya daha seyrek görülen hastalıklara ultra yetim hastalıklar “ultra orphan drugs” ultra yetim ilaçlar, 100 bin ile 1 milyon arasına da yetim deniyor. O çok beğendiğiniz Almanya var ya şöyle bir şey yapmış: Bu ilaçların parasını bir kasadan ödeyeceğiz, kimin başına gelirse gelsin, sonra sağlık alanından para kazanan herkes kazandığı oranda bu maliyete yıllık katılacak; ilaç firmaları, dağıtıcılar, eczaneler, depolar. Herkese çok küçük paralar düşüyor, büyüklere büyük, küçüklere küçük ama Almanya’da 1 çocuk yetim ilaçsızlıktan ölmüyor; Türkiye’de ölüyor. Almanya’dan bunu örnek almadık ama Türkiye’nin bir yetim ilaç politikası olsun diye ben bu Plan Bütçeye katıldığım dokuz yıl boyunca yetim ilaç muhalefet şerhini ben yazdım, nihayet gruplar ortaklaştı ama onun raporu yerine sosyal medya kısıtlamasına zaman ayırıyoruz.

Meselenin özü şu: Bu Covid-19’dan öğrenmemiz gereken çok şey var. Meclisteki başta Akbaçoğlu olmak üzere bütün hastalarımıza acil şifa diliyoruz ama öğrenmemiz gereken bir şey var, 5.600 insanımız gitti. Öğrenilecek mesele şu: Covid-19’dan önce bütün dünya, dünyanın bütün kudretli liderleri, herkes kendi ölçeğine ve kendi inadına, popülizmine göre kıtalar arası uçan füzelere para, bu füzeleri erken fark edecek uyarı sistemlerine para, bunları havada imha edecek koruma sistemlerine para ayırmanın peşindeydi. Bunun Türkiye’deki adı da S-400’dür, alternatifi Patriot’tur, İsrail’ininki... Hepimizin, bütün dünyanın varlığının önemli bir kısmı buna gidiyordu. Bu Covid-19’dan öğrendik ki birbirimizi öldürmek için bu kadar çok para harcamaya gerek yok, gözün görmediği bir virüs hepimizi öldürebiliyormuş. Bizim esas ağırlığımızı, gözün görmediği kıtalar arası virüslere karşı erken uyaracak sistemlere ve bu virüsleri bulaşmadan engelleyecek aşılar, bulaşsa da yenecek ilaçlara yatırım yapmamız lazım mesela. Dünya “Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak.” derken şunu söyledi: “Biz buradan bu mesajı alacağız.” dedi ve dünyada böylesi yönelimler, ciddi yönelimler var demokratik ülkelerde, özellikle sivil toplumun lokomotifliğiyle. İnsanlar iletişimin artmasını, kolaylaşmasını, etkileşimin artmasını, dayanışma ağlarının örgütlenmesini ve bunun özellikle sosyal medya üzerinden yapılabilmesini ve daha fazla özgürlük, daha fazla birlikteliği tartışıyorlar ama dünyanın otoriter popülist liderleri -bunların biraz önce isimlerini saydım tekrar etmeye gerek yok- neredeyse eş zamanlı şunu söylediler: “Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak.” diyen ve devletlerin alan sağ elinden çok veren sol elinin güçlenmesini önerenlere karşı veya bütün dünyada temel vatandaşlık görevi tartışılıyor. Bunu söyleyenlere karşı şunu söylüyor otoriter popülist liderler: “Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak.” diyor onlar da. Türkiye’de de dediler ama bunu söylerken onlar daha çok sosyal dayanışma, daha güçlü sosyal devlet, vatandaşlık geliri falan filan konuşmuyorlar ama diyorlar ki: “Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak.” Sonra bir bakıyorsunuz barolarla ilgili düzenlemeyi önemsiyorlar yetim ilaçlar yerine.

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Saat dört buçukta hiç çekilmiyor Sayın Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok ayıp ama gerçekten çok ayıp.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bu olmaz ya Sayın Başkan.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bu saatte çalışmayı biz seçmiyoruz ya, siz istiyorsunuz çalışıyoruz, siz dayatıyorsunuz o kanunları.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Özel, devam edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok ayıp, bunu gerçekten ayıpladığımı ifade edeyim. Burada şu cevap gerçekten yani ne size ne iktidar yükünü taşıyan bir siyasi iradeye böylesi bir yasayı getirirken yaptığımız eleştirinin, kurduğumuz mantığın nereden geldiğini ya çok erken anladınız susturmak için yapıyorsunuz ya da meseleyle hiçbir ilginiz yok; onu ayıplamam, ona üzülürüm.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Özel, tabii, on iki saati aşan bir süredir buradayız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Neyse...

Bütün otoriter popülist liderler “Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak.” diyor ve ülkelerindeki baskıyı arttırıyorlar. Daha yalın söyleyeyim, daha kolay anlaşılır söyleyeyim, Türkiye’deki mesele bundan bağımsız değil. Yoksa elbette ki şöyle de bir tespitimiz var: İktidar partisi ve onu destekleyen Milliyetçi Hareket Partisi elbette oy kaybediyor, elbette gitgide zayıflıyor, her anket kötüye gidiyor ve buna temel bir çözüm üretmek için şöyle bakamıyor, demokrasideki azalma, özgürlüklerdeki azalma, kuvvetler ayrılığının o... İki yüz elli yıl önce söylemiş adam, “Kuvvetler ayrı olmazsa devletler batır.” demiş. Bu gidiş oraya doğru ve Türkiye Cumhuriyeti devleti güçlü ve büyük bir devlet. Öyle kuvvetler birliğiyle batırmanıza izin vermez, refleks veriyor buna, arkanızdaki halk desteği azalıyor. Bunlara yapısal çözümler yerine şöyle tespitler yaparsanız “Ya, aslında A Haber izleyince, şu kanalı izleyince bir sorun yok, bu Halk TV ile Tele 1...” Sayın Recep Tayyip Erdoğan “Etki alanları düşündüğünüzden fazla.” Dedi, prompteri bıraktı, döndü ve böyle söyledi. Sonra işte, kapatma cezaları, lisans iptalleri gazetelerle ilgili ve son kalan alan sosyal medya meselesi.

Biz bu tespiti buradan yapmazsak, buradan kurmazsak bu tutanağa gecenin bu vaktinde bıraktığımız hiçbir sözün kıymeti yok. Bugün yapılan iş yaklaşmakta olan seçime bu otoriterliğin ve bu hukuksuzluğun değil de bunun konuşulmasının sebebiyet verdiğini düşünen yani hastalığın kaynağını değil, semptomunu engellemeye çalışma meselesi var ya, en büyük sıkıntı ve en büyük hata bu. Bu iş inanın kesinlikle ve kesinlikle elbette bizi zorlayacak, Türkiye’yi zorlayacak ama en büyük zararı size verecek çünkü bir tanesi de benim evimde yaşayan Z kuşağıyla iletişim kurmaya çalışan hem bir baba hem bir siyasetçi olarak görüyorum ki rızalarını almadan, onları gerçekten ikna etmeden, samimiyetinize onları inandırmadan aldığınız her bir karar Z kuşağında mutabakatsızlık da değil, isyan, karşı çıkış ve cezalandırma veya intikam hissi yaratıyor. Siz bunu iyi iletişimini yapamadığınız koca bir yuvarlak masaya öğretmenlerini, velilerini, kendilerini oturtarak tartışmadan pat sınavlarını bir ay ileri, sonra bir ay geri çektiğinizde o gösterdikleri tarihi refleks bunun bir provasası aslında. Ve siz onların elinden her birimizden günde en az 3 kat fazla kullandıkları sosyal iletişimi... Şundan bahsediyorum: Annesinin kızına “Kızım, bugün Hıdırellez.” “Ne demek ‘Hıdırellez?’” “Bu gece ne istersen gül ağacına asarsan o gerçekleşiyor.” dediğinde “İyiymiş.” cevabını verir. “Hadi, inelim bahçeye.” deyince “Instagram’a da yok mu gül ağacı, oraya yazamıyor muyuz?” diyen bir kuşaktan bahsediyoruz. Ve öyle bir sürecin içindeyiz ki onlarda rıza üretmezseniz onlar gerçekten sadece kırgın olmuyorlar ve size karşı... Bu, evdeki ilişkinizde de böyle, toplumsal ilişkinizde de böyle ve siz şu riskle karşı karşıyasınız: Z kuşağı, bu meseleyi bizim ölçülerimizle, bizim tahminlerimizle, bizim hissiyatımızla kendisine karşı yapılan bir intikam operasyonu olarak görüyor. Bunun bütün siyasi riski de gelecek riski de sizde. Ve çok net bir şey söyleyeyim: Sadece ve sadece Çin’de TikTok’un kapatıldığı gece -gün- 3 genç intihar etti, 8 genç intihar girişiminde bulundu; 5’i kurtarıldı, 3’ü intihar etti TikTok kapatıldı diye. Akıl alır mı? Allah muhafaza, Türkiye’de olmaz, bizim gençlerimiz onlar kadar değil ama böyle alacağınız kararların daha on yıldır içinde olduğumuz mecralarda, ölçemediğimiz, bilemediğimiz yerlerde, belki boyumuzdan büyük -bunu Türkiye için değil, insanlık için söylüyorum- bir işe girdik, o işin içinden çıkmak böylesine dayatmacı kararlarla olmaz. Kurulan komisyona yapılan bütün övgüler doğru. O

komisyonun geç kaldığını hepimiz kabul edelim ama o komisyona üç ay süre verseydik, üç ay, üç ayın sonunda hiç olmazsa çok daha makul bir şeyle karışımıza çıkabilirdi veya yapacağımız iş neyse ona siyasi, parlamenter ve toplumsal bir rıza üretebilirdik.

Partimiz adına son konuşmamdır ve bundan sonrası Genel Kurul aşamasında, bir şey değişmeyecek. Bir toplantı yapıldı aşağıda; Zeynel Bey, Onursal Bey katıldılar. Sizden çok değerli arkadaşlar dediler ki: “Harika tartışıyorlar. Ben bu kadar medeni tartışma görmedim. Ne kadar çok şey öğrendik.” Bunu oraya giren çıkan, orayı organize eden arkadaşlar söylüyor. Herkes keyif almış ama bir santim ilerlenemedi çünkü BTK’de hazırlandığı söyleniyor, “saray” desek polemik olur. Ama bir noktasına, virgüllüne katkı alamayacak bir katılımda bakılan bir mesele var. Bu mesele, yapılan işle ilgili özgüven eksikliğine de işaret ediyor zaten ve tartışmadan, fikir almadan, ortaklaşmadan, tek başınıza yaptığınız bu iş gerçekten bir sonuç vermeyecek.

Ha, biz burada şimdi size söyleyeceğim birkaç şeyde çok kötü deneyimler de yaşadık. Bir kere, bir akıl var ve rıza üretmeyi zordan, kabalıktan umuyor. Ben o aklın Adalet ve Kalkınma Partisine de zarar verdiğine, o aklın içindeki bazılarının Türkiye’yi ve Adalet ve Kalkınma Partisini bir laboratuvar ortamı gibi sosyal deneye çevirdiğine ve en çok zararı da size verdiğine yürekten inanıyorum. Ama Türkiye’de bir akıl, peşi sıra günlerde, Başak Demirtaş’a, Meral Akşener’e, Canan Kaftancıoğlu’na, Özgür Özel’e ve dönüp sonra Recep Tayyip Erdoğan’ın, Sayın Cumhurbaşkanının yeni doğmuş torununa saldırdı. Hepimizde bir kin, bir nefret... Ve getirilecek böyle bir kısıtlamaya zımni veya içeriden bir rıza “Tabii canım, bir şeyler...”

Adam bana telefon numaramı vererek, anneme, kızıma, eşime en açık söverek, Adana’da, Sivas’ta “Bu telefon numarasından aradı, bana küfretti.” diye benim telefon numaramı yayarak yaptı bunu ve ben bugün bir benzer kafaya ulaşayım diye yaptı; Meral Hanım’a da o yüzden yaptılar, Başak Hanım’a da o yüzden yaptılar. Bir kötücül akıl Türkiye’ye bu yapılmakta olanı dayatmaya çalışıyor. Eğer bu konuda birazcık bu meseleden bir ders çıkarma imkânı olan varsa, bu hafta sonu partileriniz olarak Türkiye’nin geleceği için iç istişareleri işletip işe bir de bu boyuttan bakarak gidin.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Tamamlayalım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitecek Sayın Başkan.

Biraz önce söyledim, beyefendiler Türkiye’ye örnek olarak bula bula bir Almanya’yı bulmuşlar. Almanya’nın soykırım geçmişini unutmayın, Almanya’nın Neonazi refleksini unutmayın. Orada yüzde 90’ın üzerinde Neonazilerin Almanya’yı geçmişlerindeki utançla sürekli yüzleştiren, Müslümanların evlerini daha on yıl öncesinde ateşe veren ve saldırganlıklarıyla Almanya’yı utandıranlara karşı toplumsal bir mutabakat var. Bire bir aynı şeyi bile yapsanız onların Neonazilere yaptığını Türkiye’de sosyal demokratlara, akademisyenlere, HDP’ye, İYİ PARTİ’ye, onların seçmenine yapmayı meşrulaştıramazsınız, doğru da değildir.

BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Öyle bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2014 yılında Sayın Devlet Bahçeli’nin attığı “tweet”ler var.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Birine özel yapılmıyor ki bunlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben bitireyim, insicamımı bozmayın.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Bitirelim Sayın Özel, sabah ezanı okunuyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Allah kabul etsin.

Bunun sorumluluğunun bizde olmadığını başta söyledim -zaten çok da bir şey kalmadı- ama şunu söyleyeyim: Bunun yüzde 1'i yapıliyordu 2014'te. Sayın Bahçeli "Twitter kuşunun kanadını kırmaya çalışanlar bunu çoğunluklarına ya da çıkardıkları yasaya dayandırsalar da demokratik açıdan meşru mudur?" diye "tweet" atmış ve 4 "tweet" üst üste Twitter'a getirilecek kısıtlamanın Türkiye'ye vereceği zararı yazmış.

Almanya'nın bir çıpası Neonaziliktir, diğer çıpası bağımsız yargı ve bütün kısıtlamaların yargı kararına dayanmasıdır. Türkiye'de 17 kurum -başta BTK olmak üzere- Türk Jokey Kulübüne kadar içerik kararı alabiliyorlar ve size bir şey söyleyeyim; bakın, Türkiye'nin en büyük sorunu şu: Bir kere, yargı bağımsızlığı sorunu var ama yargı, Türkiye'de siyasi ile birey arasında siyasinin yanında karar veriyor; yargı, Türkiye'de devlet ile birey arasında devletin yanında karar veriyor -bu konulardan bahsediyorum- ve yargı, Türkiye'de iktidar ile muhalefet arasında iktidar yanında karar veriyor. Oysaki güçlü hukuk devletlerinde güçsüz birey güçlüye karşı korunur; Türkiye'deki iyi örneği iş mahkemeleridir ama bu tip yargılamalarda binlerce örneğe bakın, yargının benim bir siyasi olarak bir vatandaşa karşı olduğunda benim, 2 siyasi arasında iktidarın yanında pozisyon aldığı binlerce örneği var ve bugün yaptığımız bu iş kendi atadığımız, hepsinin başına bir kişinin atadığı kurumlar erişim engeli getiriyor ve ardından yirmi dört saat, kırk sekiz saat, sonra git derdini bağımsız olmayan yargıya anlat.

Birkaç rakam...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Tamamlayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tamamlayacağım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Yarım saat oldu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben ilk başta gelip bunu konuşabilirdim.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Yok, Sayın Özel, arkadaşlarınız saatlerce konuştular.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dinleyeceksiniz, kusuruma bakmayın; 16 konuşmacımızı 4'e indirdik biz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – İstanbul'a gideceğim ben.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kusura bakmayın, o zaman...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ayasofya'ya yetişecek olan arkadaşlar var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ona saygılıyız, zaten ona imkân var. Biz de partinin üç senede bir yapabildiğimiz kurultayını yapacağız.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sizinki cumartesi ama.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu arkadaşlarımızı bugün burada tutarak nelerini kaybettirdik bir bilseniz.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ama Ayasofya'nın açılışı var, İstanbul'a altı saatte gidilir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O kadar sürmez.

Şimdi, sizin "Twitter" dediğiniz mecra günde 500 bin, iki günde 1 milyar "tweet" in atıldığı bir mecra. Bir otoban, o otobandan her otobandan olduğu gibi hırsız da geçiyor, arsız da geçiyor, edepsiz de geçiyor ama siz oradaki o arsız, o edepsizi, sokakta durduramadığımız, kahvede engel olamadığımız küfrü, televizyonlardan atılan ve engel olmadığımız iftirayı Twitter'da yapacağız diye o otobanın bandını daralttığınızda o otobanı kullanan herkesi cezalandıracaksınız; meselenin özü tamamen bu. O

Twitter dünya çapında 30 bin kullanıcıda kusur tespit etti ve hesap kapattı, 7.340'ı Türkiye'deydi ve bu 7.340 hesap, HDP ve CHP'ye saldırı ve bunların "retweet" ağının organize edildiği 37 milyon "tweet" atmış.

Ben Onursal Adıgüzel'in konuşmasındaki o "yeşil top" meselesini tekrar etmemek için söylüyorum ama orada da esas bu konularda kimler kusurlu, kimler ne yapıyor, ortaya çıktı ama Twitter'da dünya çapında hesap olarak 5'inci Türkiye ama içerik kaldırma talebinde üçte 2'si, yüzde 66'sı yani bütün dünyada içerik kaldırma başvurularının yüzde 66'sı Türkiye'den gidiyor Twitter'a.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Eksik bilgi vermeyin Özgür Bey. Mahkeme kararı değil. Almanya sadece bir yılda 104 bin içerik çıkartmış.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nasıl mahkeme kararı değil? Ben aldığım veriyi söylüyorum size.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Doğru veri mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Doğru veri, raporu var.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Herkesin raporu ayrıdır.

Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Abdullah Bey, siz de söz alıp cevap verin sonra ya. Böyle yapmayalım.

Siz devam edin, Özgür Başkan, siz devam edin.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Almanya'da bir yılda sadece başvuruyla 104 bin "tweet" çıkartılmış, yapmayın.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Abdullah Bey, siz söz alıp konuşun sonra ya.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Güler...

Siz devam edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben başka bir şey söylüyorum, siz başka bir şey söylüyorsunuz. Dünyadaki mahkeme kararlarının yüzde 74'ü, ben 66 dedim, üçte 2'si...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Doğrudan başvuruyla çıkartılanlar ne kadar, doğrudan başvuruyla?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nasıl?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Doğrudan başvuruyu kabul etmiyor Türkiye'nin.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ya, onu da siz söylersiniz ya. Allah, Allah!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nasıl? Ya onu da sen söylersin ya. Ben anlatamıyorum ki sana.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Allah allah.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Özel, siz tamamlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz bunlara diyorsunuz ki benim başvurumu yirmi dört saat içinde tamamlayacaksınız. Nasıl olacak bu? Olacak mı? Esas onu söylemeye çalışıyorum. Senin işine başka bir şey geliyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Almanya'da niye oluyor? Almanya'da oluyor. Almanya'da 104 bin içerik çıkartılıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Tamamlayalım, son cümleler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkan, kesmezlerse tamamlarım. Bakın, böyle bir şey yok.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Nasıl yok? Nasıl bir şey yok?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Üç kelime bir şey kaldı ama öyle son cümleler, mon cümleler yok.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Başkan, bir maddede Grup Başkan Vekili konuşuyor, başka bir kişi değil.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Niye yok?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben ilk başta yapmam gereken konuşmayı geldim burada yapıyorum ve partim adına da son konuşmayı.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bir kesmeyin, bitecek zaten yani.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hayır, partin adına konuşular zaten. Partin adına Komisyon üyeleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Partiniz” de de “partiniz” de de...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Partiniz adına... “Partim” dedin,” partimiz” demedin, “partim” dedin; ben de “partin” dedim yani bunda bir şey yok ki.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiyor zaten bir şey yok da.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Birisi sen, birisi siz oluyor da ondan dolayı.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Burada polemik mi yapalım? Bu saate kadar yoruldu arkadaşlar yani son cümleleri alalım.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Başkan, biliyorsun, her maddede bütün Komisyon üyelerinin konuşma hakkı var. Biz 6 Komisyon üyesi konuşmuyoruz, partimizin Grup Başkan Vekili bir şey ifade ediyor.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Tamam, bunu söylüyorum.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bitiyor zaten. Bu kadar kesmeseniz bitecek yani, bak ben görüyorum burada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Değerli arkadaşlar, meselenin kendisi şu: Bugün Türkiye’de oturmuş bir düzen var. Oturmuş düzenin bir tarafında bir operasyon yapılacaksa işaret fişeğini atan baş troller var, övünüyorlar. Bütün bir gece boyunca Polonya’dan, bütün bir gece boyunca eski Doğu Bloku ülkelerinden bot hesaplar çalıştırarak -bunu hepiniz yapabilirsiniz, bir “tweet”i en tepeye, bir kişiyi hedefe koyduklarında en tepeye çıkarkenki hesaplara bakın, poker hesapları, çirkin, acayip, ahlaksız hesaplar bir saat sonra kendisini siliyor-bunlar Türkiye’de bir “hashtag” yapıyorlar. Bunu zaman zaman Fahrettin Altun tetikliyor ve genelde o yönetiyor. Onun koyduğu “hashtag”le ya birine saldırılıyor ya da bir algı yaratılıyor. Ertesi gün pelikancıların hâkim oldukları köşe yazıları, ardından da harekete geçen “İstanbul grubu” denilen işin hukuk ayağı, mahkeme ayağı... Bu meselenin içinden Türkiye’ye ne adalet çıkıyor ne hukuk çıkıyor ne de sizin yaptığınız veya sizin memnun olmadığınız belki ama nasıl olduğunu da algılayamadığınız bir şekilde, bir kötücül akıl partinizi de Türkiye’yi de hepimizin içinde bulunduğu bu ülkeyi de bir yere sürüklüyor. Ben, eğer bu sürüklenişten haberdar değilseniz, çok üzülürüm. Bu sürüklenişten haberdar da sebebini bilemiyorsanız lütfen salıya kadar kendi partinizin içindeki mekanizmaları işletirin. Samimiyetine inandığınız kişilere, biz bunu yaparsak Türkiye’den Google, Twitter, Instagram çekilirse, WhatsApp çekilirse Türkiye’nin isminin anılacağı ülkeler Çin, Kuzey Kore ve İran olacak, bizi o lige düşürmeye çalışıyor birileri diye... Bak, benim terbiyem, benim ahlakım sizin gözünüzün içine baka baka bunu yapıyorsunuz demeye müsait değil ama biri bunu size, sizdeki algıyı yöneterek, hissi yöneterek... Bize de yaptılar ve bir şey söyleyeyim mi, Cumhurbaşkanına yapılandan bir gün sonra -tutuklama varken bunu söyleyeyim, gidin, kendisine sorun, her yerde de

yüzleşelim, sizin arkadaşlarınıza da yolladım- benim aileme küfreden adam on beş gün sonra bir “tweet” paylaştı Abdullah Bey, “Özgür Özel benden şikâyetçi olmuş, Sayın İçişleri Bakanımız aradı, ‘Amcam üzülme, seni üzmeyeceğiz.’ dedi, 2 polis yolladı. Yüreğir Belediye Başkanımız da, Yüreğir İlçe Başkanı da AK PARTİ’nin arayıp ‘Arkandayız.’ dediler.” dedi, iyi mi? Bunun yüzde 1’ini birinize yapacak olacaklar neler yaparsınız, neler söylersiniz. Benim 18 yaşında kızıma, 76 yaşında anama, biricik eşime dümdüz söven adama... Adam bunu söylüyor ve Süleyman Soylu yalanlamıyor, video hâlâ duruyor, oturumu kapattığınızda birlikte izleriz. Diyor ki: “İçişleri Bakanımız sağ olsun, dar günümde aradı, ‘Üzülme, 2 polis yolluyorum, seni götürmeyeceğim.’ dedi.” Koçbaşıyla kırıyorsunuz kapıyı, o küfür değil, bir ima olunca. Benim anama, kızıma söven adama Yüreğir Belediye Başkanımız... Yapmadıysa o videoyu sildirsin amcaya. Bir video yayınlasın yarın, “Ben değilim, amca yalan söylüyor.” desin. Adana’da adresi belli, Yüreğir İlçe Başkanımız “Arkandayız.” diye aramış arkadaşlar. Siz de diyorsunuz ki...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ama bu kesin bir şey değil ki yani şimdi tek taraflı...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nasıl?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Yüreğir İlçe Başkanının böyle bir beyanı var mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Yüreğir İlçe Başkanı bu video paylaşıldıktan sonra, ben bunu Mecliste de anlattıktan sonra, sizinkilere de verdikten sonra ne amcanın beyanını yalanladılar ne Süleyman Soylu’nun. Yalanlarsa, ben tutanak altında size teşekkür edeceğim. Eğer “Yapmadım.” diyorsa teşekkür edeceğim. Ama siz “erdemliler hareketi” diye kurulmuş bir partisiniz, on sekiz yılın sonunda İlçe Başkanınız bu telefonu açıyor da görevde kalıyorsa... Ben bunu sizin partiye duyuruyorum, duyuruyorum olmuyor ama ben bu kızgınlıkla “Türkiye’de Twitter, o, bu kapatılsın.” demem.

Ben sizin sağlamadığınız, sağlamadığınız adaletin sağlanacağı gün için her sabah altıda kalkıyorum, gerekirse sabah altıya kadar da çalışıyorum, hepimiz öyle yapıyoruz. İnanarak çalışıyoruz, güvenerek çalışıyoruz.

Bakın, burada ne var biliyor musunuz, burada da, ilk yüz günde yapacağımız işler içinde bir tanesi baroları düzeltmek, bir tanesi de bu kanunu geri almak arkadaşlar, bu kadar da inanarak yapıyoruz.

Yarın yapılacak bütün ibadetlerin, orada yapılacak duaların kabul edilmesini ve gerçekten iyi bir dünya, iyi bir Türkiye ümidiyle yola çıkıp da oraya varıp dua edeceklerin bütün dualarının kabul edilmesini diliyorum, bizim duamız da. Bu kadar kirlenilmiş, bu kadar ötekileştirilmiş, bu kadar itilmiş kakılmış, bu kadar şeytanlaştırmaya bulaştırılmış bir siyasetten kurtulup birbirimizi anlayarak da böyle zaman baskısını...

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Zaman baskısı...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...önce kendimize dayatıp sonra koz olarak kullanmadan kaliteli yasama yapabileceğimiz süreçler. Biz bu toplantıyı üç güne de yayayabilirdik.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Özel, bakın...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Almanya’nın iki yılda tartıştığını iki günde yapalım.” deyip bir virgöl bile değiştirmiyorsunuz.

Hepinize iyi sabahlar diliyorum, kolay gelsin.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Şimdi, “hashtag”lerden bahsettin, hemen canlı canlı örnek: “Adaletistiyoruz” diye bir “hashtag” oluşturulmuş 14’üncü sırada, hiç “tweet” yok, hiç yok ama 14’te.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – “Ayasofyaya” diye “hashtag” var, 14.600 “tweet” atılmış, 17’nci sırada. Yani tek taraflı konuşmamak lazım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, tek taraflı konuşan yok zaten.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Şimdi, şeye bakın...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Demek ki millet adalet istemiyor Başkanım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Efendim?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Demek ki millet adalet istemiyor Başkan.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Ya, işte, iktidara...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Aşamalı çıkar o, aşamalı çıkar, algoritması farklı onun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Öyle anlıyorsanız “Adalet istemiyor.” demektir.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, maalesef bu kadar çabaya rağmen, bu kadar eleştirilere rağmen, bu kadar olumlu ve yapıcı eleştirilere rağmen yine bu kanun teklifinde hiçbir maddenin virgülüne dahi dokunmadan bu şekilde geçmesine gerçekten anlam vermiş değiliz, anlam da veremiyoruz.

Şimdi, ben çok fazla zamanınızı almayacağım yani gerçekten herkes çok yoruldu fakat Özgür Bey de biraz önce söyledi ya, bunun sebebi gerçekten muhalefet değil, eminim ki sizler de değilsiniz. Yani burada herkesin bu saatte bekletilmiş olmasının sebebi sizler de değilsiniz.

Bakın, Türkiye’de maalesef bütün özgürlük alanları, bütün demokrasi alanları saldırı altında. Bu, yeni değil değerli arkadaşlar, son beş yıldır, son altı yıldır maalesef bu iktidarın yönetiminde Türkiye’de yaşanan olaylar. Peki, neler oluyor? Bakın, bir iki tane örnek vererek bu mevcut olan yasaya geçmek istiyorum. 62 tane belediyeyi biz halkımızın iradesiyle aldık, şimdi elimizde sadece 10 tane belediye kaldı. Bakın, 10 binden fazla siyasetçimiz şu anda cezaevlerinde. Sokağa çıkma yasakları uygulanıyor ve mahkemelere verilmemiş hiç kimse kalmadı, sulh ceza mahkemeleri tutuklama makinesi hâline getirildi. Bakın, bu kolay bir süreç değil.

Düşünce hürriyeti tarihsel geçmişi olan bir olaydır. Bu, düşünce hürriyetinin de ayrı bir versiyonudur; bu, Türkiye’nin aynı zamanda başka bir tablosudur. Bir ülkenin özgürlük ölçütü, düşünceye verilen saygıdır ve düşünceye biçilen rolden geçmektedir ancak bu ülkede maalesef bugünkü yasayla da getirilmek istenen husus bunun yok sayıldığının başka gerçek bir kanıtıdır. Bakın, bu düşünce hürriyeti, düşünceye ilişkin olan gelişme ve mücadele bugün değil, 1925 yılından bu yana maalesef devam eden bir serüvendir. Bakın, en son 250’ye göre yetkili olan mahkemelerle şu anda düşünce maalesef baskı altında ve baskı altında tutuluyor.

Bakın, ben gerçekten çok fazla da uzatmak istemiyorum ama önemli olduğunu düşündüğüm bir iki tane cümleyle... Bu siyasi iktidarın, bu demokrasinin tezahürü seçimlerle oluyor, seçimlerle sağlanan bir şey. Seçim sonucunda Mecliste 5 tane parti şu anda temsil ediliyor. Fakat bu halkın ileri sürmüş olduğu, halkın teveccüh ettiği demokratik anlayış şunu gösteriyor: Parmak hesabıyla kanunları geçirebilecek bir partiye veya birden fazla partiye bu yetkiyi vermiş olmaları bu partilere her türlü alanda, özellikle demokratik alanda özellikle kişi hak ve hürriyetlerini değiştirme yetkisini vermiyor. Bakın, halk bu; bu Meclisin, bu Komisyonun oluşması halkın takdirdir. Burada halk şunu söylüyor: “Burada uzlaşarak bunu yapacaksınız. Eğer uzlaşarak bunu yapmazsanız karşınızda beni bulursunuz.” Halkın nitekim mevcut olan son yönelimi de bu yöndedir. Dolayısıyla iktidarın sadece parmak hesabıyla

bu temel yasaları değiştirmesi, kişi ve hak hürriyetlerini ortadan kaldıracak nitelikteki bu yönelimi doğru değildir; uzlaşma gerektiren bir alandır ve Anayasa’nın yasalardan üstün olan ilkelerinin de ihlali anlamına geldiğini burada belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bakın, parmak hesabıyla bilimsel bir olguyu siz yok sayamazsınız yani parmak hesabıyla yerçekimi kuralını da yok sayamazsınız. Bu da o kadar gerçek olan bir olaydır.

Bugün ben son cümlemi de şu şekilde bitirmek istiyorum.

SELMAN OĞUZHAN ESER (Karaman) – Yeter artık ama...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Ben devam ettirmek istiyorsam edeceğim, ben konuşuyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Ben konuşmaya devam edeceğim, bak, bu şekilde yaparsanız konuşmaya devam edeceğim.

SELMAN OĞUZHAN ESER (Karaman) – Konuş, konuş...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Tabii ki konuşacağım.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, müdahale etmeyin.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Bakın, sabahtan biz genelde tek kişi konuştuk, biraz saygı duyun.

SELMAN OĞUZHAN ESER (Karaman) – Konuş, konuşacaksan konuş.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – E konuşuyorum, benim ne konuştuğuma sen mi karar vereceksin?

SELMAN OĞUZHAN ESER (Karaman) – “Parmak hesabı, parmak hesabı” diyorsun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – İstediği kelimeyi kullanır sana mı soracak?

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Parmak hesabı değil mi peki bu? Böyle bir şey değil mi peki? Karışmazsanız ben bitireceğim. Yasak mı yani? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Sayın Koç, siz devam edin. Siz bazen müdahale ettiğiniz için onlar da size müdahale ediyor.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Hayır, kimse müdahale etmedi Sayın Başkan.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hayır hayır, Sayın Koç, siz tamamlayın, zaten cümlelerinizi bağlamak üzereydiniz.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Ben bir şeyden bahsediyorum, Türkiye’deki demokrasi anlayışından bahsediyorum.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Ama müdahale oradan geldi, siz bize atıyorsunuz, müdahale oradan geldiği için biz cevap verdik.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Hayır, size atmadım, bana sordu.

Buyurun Sayın Koç, siz tamamlayın.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, bakın, bugün 24 Temmuz Basın Bayramı. Peki, Basın Bayramı’nda Türkiye’nin tablosu nedir? 2020 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi’ne göre 180 ülke arasında 50,02’yle 154’üncü sırada Türkiye şu anda. 17 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla en az 93 gazeteci tutuklu ya da hükümlü, işinden edilen gazeteci sayısı 10 binin üzerinde. İlk altı aylık dönemde en az 19 gazeteci yazar, yayıncı hapse mahkûm edildi, 16 gazeteci sadece tutuklandı. RTÜK, Basın

İlan Kurumu ve BTK en az 158 basın yayın kurumu ve internet sitesi hakkında erişim yasağı getirdi. Bakın, Türkiye'nin tablosu bu. Bir iki tane daha örnek verip kapatacağım. Bakın, 2002 yılında 17 basın mensubu; 2011 yılında 36; 2016 yılında 145; 2019'da 130 gazeteci tutuklandı.

Değerli arkadaşlar, bakın, sizin bugün getirmek istediğiniz yasa da aynen bu nitelikte olan bir yasadır. Bakın, biraz önce de söyledim, toplumun, STK'lerin ve muhalefetin söylediklerine biraz kulak asın çünkü Türkiye'yi başka bir ortama sürüklüyorsunuz. Bu nedenle bu kanunun derhâl geri çekilmesini biz talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Erel...

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Başkanım.

AK PARTİ'nin bir tarihsel yükü, çok haklılıkla doğduğu iddia edilmişti; demokratikleşme vadedilmişti, çok seslilik vadedilmişti; başka sesleri tanıyacağına dair taahhütleri vardı ancak bugün gelen noktada maalesef, yasakları kaldıracağını beyan eden siyasi irade yasaklarla bekasını devam ettirmeye çalışıyor. Günümüzde 54 milyon vatandaşın aktif sosyal medyada kullanıcı olduğu biliniyor. Özlem Hanım'ın başta söylediği gibi, artık sosyal medya insanların yaşam alanı hâline geldi; ticareti, siyaseti, medeni hâli, kültürü her türlü orada. Buraya müdahale etmek, vatandaşın yaşam hakkına müdahale etmek gibi görünüyor.

Bir kez daha sağlıklı düşünmenizi tavsiye ediyor, hayırlı sabahlar diliyorum.

BAŞKAN YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

Özel sözcüler için Sayın Belgin Uygur, Sayın Abdullah Güler, Sayın Mustafa Arslan, Sayın Fatih Toprak'ı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Redaksiyon yetkisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi için pazartesi saat on ikiye kadar süre veriyorum.

Kanun teklifinin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun. Teşekkür ediyorum.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 04.58